

การพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษ
ของนักศึกษาครู

นางสุจินต์ หนูแก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2554
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

DEVELOPMENT OF INSTRUCTIONAL STRATEGIES FOR
ENGLISH LISTENING COMPREHENSION OF STUDENT TEACHERS

Mrs. Sujin Nukaew

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Curriculum and instruction

Department of Curriculum and Instruction

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2011

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟัง
ภาษาอังกฤษของนักศึกษาครู

โดย

นางสุนันต์ หนูแก้ว

สาขาวิชา

หลักสูตรและการสอน

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.สำลี ทองธิว

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

อาจารย์ ดร. ฤดีรัตน์ ชุมนะโชติ

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุษฎีบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อัมพร ม้าคนอง)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.สำลี ทองธิว)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(อาจารย์ ดร.ฤดีรัตน์ ชุมนะโชติ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ พันตรี ดร.ราชน มีศรี)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์)

สุจินต์ หนูแก้ว: การพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาครู. (DEVELOPMENT OF INSTRUCTIONAL STRATEGIES FOR ENGLISH LISTENING COMPREHENSION OF STUDENT TEACHERS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ.ดร.สำลี ทองธิว, อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม: อ.ดร.ฤดีรัตน์ ชุมนะ โชติ, 182 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาครูและการประเมินประสิทธิภาพของกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษและแบบสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำนวน 229 คน วัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติ t - test for dependent

การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาครู โดยการวิเคราะห์กลวิธีการฟังจากการสัมภาษณ์ นักศึกษาครูที่มีความสามารถในการฟังต่างกัน 6 ระดับ นำกลวิธีการฟังของนักศึกษาครูที่มีความสามารถสูงกว่า 1 ระดับมาพัฒนาเป็นกลยุทธ์ให้กับนักศึกษาครูกลุ่มที่มีความสามารถในการฟังในระดับต่ำกว่า ได้ กลยุทธ์จำนวน 5 กลยุทธ์ ระยะที่ 2 คือ การประเมินประสิทธิภาพของกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้น โดยนำกลยุทธ์ไปทดลองใช้ในการเรียนการสอนกับนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำนวน 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีความสามารถในการฟังระดับสูงล่าง กลุ่มที่มีความสามารถในการฟังระดับกลางบน กลุ่มที่มีความสามารถในการฟังระดับกลางล่าง กลุ่มที่มีความสามารถในการฟังระดับต่ำบนและกลุ่มที่มีความสามารถในการฟังระดับต่ำล่าง

ผลการวิจัยพบว่า

1. ได้กลยุทธ์สำหรับนักศึกษาครูที่มีความสามารถในการฟังต่างระดับกันจำนวน 5 กลยุทธ์ แต่ละกลยุทธ์ประกอบด้วยกลวิธีการฟังที่ต่างกัน โดยกลวิธีการฟังที่ใช้ร่วมกันทั้ง 5 กลยุทธ์ คือ การฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ

2. นักศึกษาครูที่มีความสามารถในการฟังต่างกันทั้ง 5 ระดับ มีความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา หลักสูตรและการสอน ..... ลายมือชื่อนิติศ .....
 สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน ..... ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก .....
 ปีการศึกษา 2554 ..... ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม .....

5084518027: MAJOR CURRICULUM AND INSTRUCTION

KEYWORDS: LISTENING COMPREHENSION/ LISTENING PROFICIENCY/
LISTENING STRATEGIES / INSTRUCTIONAL STRATEGIES/ STUDENT TEACHERS

SUJIN NUKAEW: DEVELOPMENT OF INSTRUCTIONAL STRATEGIES FOR
ENGLISH LISTENING COMPREHENSION OF STUDENT TEACHERS.

ADVISOR: ASSOC. PROF. SUMLEE THONGTHEW, Ph.D., CO-ADVISOR:
RUEDEERATH CHUSANACHOTI, Ph.D., 182 pp.

The purposes of this research were to develop an instructional strategy for English listening comprehension of student teachers, and to evaluate the effectiveness of the developed instructional strategy. The instruments for collecting data were the listening proficiency test and the interview form. The subjects were 229 first year student teachers of Nakhonsithammarat Rajabhat University. They were tested the listening proficiency before and after the experiment, the data collected were analyzed by using t-test for dependent.

The research procedure was divided into two phases. The first phase was the process of development of an instructional strategy by analyzing the listening strategies of six different proficiency groups taken from the interview. Then the listening strategies of the student teachers with one level higher scores were developed to be implemented with one level lower scores student teachers. By this process, 5 instructional strategies were developed. The second phase was the evaluation of the effectiveness of the developed instructional strategies by implementing the strategies with 5 different listening proficiency groups: lower-high group, upper-moderate group, lower-moderate group, upper-low group, and lower- low group.

The results of this study were as follows:

1. Five instructional strategies were developed for 5 different listening proficiency student teachers. Each instructional strategy consisted of the different listening strategies, within which listening for the main point strategy mutually included.

2. For the effectiveness of the developed instructional strategies, it was found that all groups of the students were improved in the listening comprehension proficiency and had significantly higher posttest scores than pretest scores at .05 level.

Department : Curriculum and Instruction ..... Student’s Signature.....

Field of Study : Curriculum and Instruction ..... Advisor’s Signature.....

Academic Year : 2011 ..... Co-advisor’s Signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตา ความกรุณาอย่างยิ่งของรองศาสตราจารย์ ดร. สำลี ทองธิว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ ดร.ฤทธิรัตน์ ชูชนะโชติ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่ให้ความช่วยเหลือ ดูแลเอาใจใส่ ห่วงใยและให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่องจนวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านในสาขาวิชาหลักสูตรและการสอนที่ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์และให้กำลังใจโดยตลอด

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้ยุทธศาสตร์การเรียนการสอนการฟัง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช และคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ที่ให้เวลา ให้กำลังใจและให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัยในการศึกษาครั้งนี้ ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานในคณะครุศาสตร์และศูนย์ภาษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชทุกท่านที่ให้กำลังใจผู้วิจัยและให้ความช่วยเหลือในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ได้สละเวลามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนได้ให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงงานวิจัยนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณเพื่อนๆสาขาวิชาหลักสูตรและการสอนรุ่นที่ 26 ที่เป็นกำลังใจให้กันและกันในช่วงที่รู้สึกท้อถอย เหนื่อยอ่อน และงูมือกันเดินหน้าต่อไปจนสามารถบรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งใจ

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ น้องๆตลอดจนสมาชิกในครอบครัวทุกท่านที่ให้ความรัก ความห่วงใยและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภาพ.....	ญ

บทที่

1	บทนำ.....	1
	ความสำคัญของปัญหาและความเป็นมา.....	1
	คำถามการวิจัย.....	6
	วัตถุประสงค์.....	6
	สมมุติฐานการวิจัย.....	7
	ขอบเขตการวิจัย.....	8
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
	แนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับกลวิธี.....	10
	แนวคิดเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้ภาษา.....	11
	กลวิธีการฟัง.....	15
	การสอนแบบอิงกลวิธี.....	22
	การสอนการฟังแบบอิงกลวิธี.....	25
	แนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ.....	27
	ความหมายของการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ.....	28
	แนวคิดเกี่ยวกับความเข้าใจในการฟัง.....	31

	ความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ.....	38
	กระบวนการในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ.....	42
	ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ.....	45
	การสอนทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ.....	47
	การประเมินความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ.....	54
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	61
	การพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจในการฟัง ภาษาอังกฤษ.....	63
	การประเมินประสิทธิภาพกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟัง ภาษาอังกฤษ.....	68
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
	ตอนที่ 1 ผลการพัฒนายุทธศาสตร์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อ ความเข้าใจ.....	71
	ตอนที่ 2 ผลการประเมินประสิทธิภาพยุทธศาสตร์การเรียนการสอนการฟัง ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ.....	81
5	สรุปผลการวิจัย.....	90
	สรุปผลการวิจัย.....	92
	อภิปรายผลการวิจัย.....	95
	ข้อเสนอแนะ.....	100
	รายการอ้างอิง.....	102
	ภาคผนวก.....	116
	ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	117
	ภาคผนวก ข. ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบยุทธศาสตร์ เครื่องมือวิจัยและข้อสรุปในการปรับปรุง.....	119
	ภาคผนวก ค. ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	124
	ภาคผนวก ง. แบบทดสอบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ...	163
	ภาคผนวก จ. แบบสัมภาษณ์การใช้กลวิธี.....	179
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	182

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ผลการวิเคราะห์ค่าความยากและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ.....	64
2	ผลการจำแนกนักศึกษาครูตามระดับความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ.....	66
3	แบบการทดลอง.....	69
4	ผลการวิเคราะห์กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาครูตามระดับความสามารถในการฟัง.....	72
5	ผลการสังเคราะห์กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษที่มีการใช้ในการฟังมากกว่า 50%.....	76
6	ผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการฟังระดับสูงต่ำ.....	86
7	ผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการฟังระดับกลางบน.....	86
8	ผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการฟังระดับกลางต่ำ.....	87
9	ผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการฟังระดับต่ำบน.....	87
10	ผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการฟังระดับต่ำต่ำ.....	88

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1 กระบวนการทำงานของสมองด้านความเข้าใจในการฟัง.....	32
2 กรอบการรับข้อมูลจากการฟัง.....	44
3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	60
4 สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	62

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหาและความเป็นมา

โลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคแห่งเทคโนโลยีและสารสนเทศซึ่งเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงในทุกๆด้านอย่างรวดเร็วและมากมาย เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ด้านสังคมและด้านการศึกษา เป็นต้น ดังนั้น การจัดการศึกษาโดยยึดความเชื่อเดิมว่าเป็นการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน และสร้างผู้เรียนให้เป็นผลผลิตตามที่สถานศึกษาต้องการ คงเป็นการจัดการศึกษาที่ไม่เหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การจัดการศึกษาต้องปรับรูปแบบใหม่ โดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ตลอดชีวิตและเน้นที่กระบวนการเรียนรู้ซึ่งผลที่ได้จากกระบวนการดังกล่าว คือ การได้มาซึ่งเนื้อหาโดยผู้เรียนเองมิใช่การได้รับการถ่ายทอดเนื้อหาจากผู้สอนเพียงฝ่ายเดียว (Boud, 1981) ซึ่งเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง คือ ภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาที่เป็นภาษาสากลที่ใช้ในการสื่อสารทั่วโลก ภาษาอังกฤษนับเป็นภาษาหนึ่งที่มีผู้ใช้เป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศเป็นจำนวนมากและในเกือบทุกวงการของสังคมโลก โดยมีจำนวนมากกว่าผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาประจำชาติ (Crystal, 2002) ซึ่งในการเรียนรู้ภาษาที่สองนั้น การฟังมีบทบาทสำคัญมากเพราะผู้เรียนจะได้รับสารสนเทศต่างจากการฟังซึ่งก่อให้เกิดความรู้ที่จำเป็นต่อการใช้ภาษาและนำไปสู่การพูดและทักษะอื่นๆทางภาษาต่อไป (Winitz, 1981) สอดคล้องกับ Oxford (1993) ที่กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการฟังว่าเป็นทักษะสำคัญที่ต้องได้รับการพัฒนาเร็วกว่าทักษะการพูดเพราะเป็นทักษะที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการอ่านและเขียน รวมทั้งในการเรียนรู้ภาษาใหม่ ซึ่งในช่วงปลายของศตวรรษที่ 20 ได้มีงานวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาที่ 1 และภาษาที่ 2 ของมนุษย์ รวมทั้งความก้าวหน้าทางด้านภาษาศาสตร์ สังคมภาษาศาสตร์และมนุษยวิทยาที่ส่งผลให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการฟังว่าเป็นทักษะแรกเริ่มของการเรียนรู้ภาษาของมนุษย์ (Wilson, 2008) การเรียนรู้ภาษาจึงไม่ใช่เพียงการเรียนรู้การพูด แต่การเรียนรู้ภาษาเป็นการสร้างแผนภูมิความหมายในสมองของมนุษย์ การพูดเป็นเพียงการแสดงให้เห็นว่าได้มีการเรียนรู้ภาษาเกิดขึ้นเท่านั้น วิธีที่ดีที่สุดในการพัฒนาแผนที่ทางปัญญาในสมองของมนุษย์ คือ การฝึกการฟังอย่างมีความหมายซึ่งผู้ฟังต้องสร้างความหมายจากสิ่งที่ฟัง โดยใช้ความรู้เดิมและความรู้ทางด้านภาษาที่สองของตนเอง (Nord, 1980: 17) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง

หรือภาษาต่างประเทศนั้น การฟังเป็นทักษะที่มีความจำเป็นที่สุดและเป็นเครื่องมือเบื้องต้นสำหรับการเรียนรู้ภาษา (Rost, 1990) เพราะการฟังเป็นเครื่องมือในการจัดหาตัวป้อนให้แก่ผู้เรียน หากผู้เรียนไม่สามารถเข้าใจตัวป้อนได้ในระดับที่ถูกต้องการเรียนรู้อื่นๆก็ไม่สามารถเริ่มต้นได้ ดังนั้นการให้ผู้เรียนได้รับรู้ภาษาโดยการฟังในช่วงเริ่มต้นของการเรียนภาษาก่อนที่ผู้เรียนจะสามารถอ่านได้ดั่งนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสัมพันธ์กับความหมายของภาษาใหม่ได้ การพัฒนาความสามารถในการฟังให้กับผู้เรียนจึงเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็น (Rost, 1994: 141-142) นอกจากนี้ Gary และ Gary (1981, อ้างถึงใน Nation and Newton, 2009: 38) ได้อธิบายถึงผลดีของการชะลอการพูดและให้ความสำคัญกับการฟังว่า ความรู้เกี่ยวกับการรับสารจะพัฒนาได้เร็วกว่าความรู้จากการผลิตสาร ดังนั้น ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาได้มากกว่าเพียงการให้ความสำคัญกับการฟังและการจัดกิจกรรมการฟังเพื่อการสื่อสารในสภาพจริง ซึ่งสามารถจัดได้ง่ายกว่าและรวดเร็วกว่า และยังสามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนได้เป็นอย่างมาก นอกจากนี้ ผู้เรียนจะสามารถลดความกดดันจากการเรียนรู้ภาษาในกิจกรรมการฟังเพราะการฟังเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในตัวของผู้เรียน ผู้เรียนไม่ต้องกังวลหรือเกิดความรู้สึกอายเมื่อฟังไม่เข้าใจซึ่งเป็นผลดีทางด้านจิตวิทยาที่มีต่อผู้เรียนและในการเรียนรู้การฟังผู้เรียนยังสามารถเรียนรู้ได้อย่างอิสระจากบทฟังที่บันทึกไว้

การฟังเป็นกระบวนการทำงานของสมองเป็นความสามารถที่จะรับรู้สิ่งที่ได้ยิน ตีความและจับใจความสิ่งที่ได้ฟัง ทำความเข้าใจและจดจำไว้ ซึ่งเป็นความสามารถของสติปัญญา เป็นกระบวนการที่มีความตื่นตัว ซึ่ง Vandergrift (1999) กล่าวว่า การฟังเป็นทักษะที่มนุษย์ใช้ในชีวิตประจำวันและในชั้นเรียนมากกว่าทักษะอื่นๆ โดยในชีวิตประจำวันของมนุษย์นั้นจะใช้ทักษะการฟังในการแสวงหาข้อมูลมากที่สุด คือ ใช้ทักษะการฟังเป็น 2 เท่าของทักษะการพูด เป็น 4 เท่าของทักษะการอ่านและเป็น 5 เท่าของทักษะการเขียน (Weaver, 1972; Rivers, 1981) ถึงแม้ว่าในปัจจุบัน ผู้เรียนมีโอกาสดังฟังภาษาอังกฤษจากแหล่งข้อมูลต่างๆนอกชั้นเรียนทั้งในรูปแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น การฟังรายการจากสถานีวิทยุ รายการโทรทัศน์ของยูทิวบีรวมทั้งการบรรยายต่างๆ เป็นต้น (จารุณี มณีกุล, 2545) แต่การฟังกลับเป็นทักษะที่ถูกละเลยไป เมื่อเทียบกับการพูด การอ่านและการเขียนแล้วมนุษย์ให้ความสำคัญกับการฟังน้อยที่สุด และจากการศึกษาของ Oranoot Chirdchoo และ Jirada Wudthayagorn (2001: 88) พบว่าผู้เรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทยมีความเชื่อมั่นในความสามารถทางทักษะการฟังต่ำ ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ทักษะการฟังเป็นทักษะที่ยากที่สุดในทักษะทั้ง 4 ด้านทางภาษา หากเปรียบเทียบทักษะการรับสารระหว่างการอ่านและการฟังแล้ว ผู้เรียนมีปัญหาในการทำความเข้าใจตัวป้อนในการฟังมากกว่า เพราะผู้เรียนควบคุมตัวป้อนจากการฟังได้น้อยกว่าตัวป้อนจากการอ่าน เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ Graham (2002, 2006, อ้างถึงใน Graham and Marcaro, 2008: 747-748) ที่พบว่า การเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศยังไม่เป็นที่นิยมมากนักเพราะผู้เรียนคิดว่าทักษะการฟังภาษาอังกฤษนั้นเป็นทักษะ

ที่ยากที่สุดและเป็นทักษะที่พัฒนาได้ยากที่สุดเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับ McDonough (1999) ที่ได้กล่าวถึงปัญหาในการฟังเพื่อความเข้าใจว่า ผู้ฟังไม่สามารถควบคุมความเร็วในการพูดของผู้พูดในขณะเดียวกันผู้ฟังต้องมีส่วนร่วมในการฟังด้วยการตอบสนองผู้พูดให้สอดคล้องกับสิ่งที่ผู้พูดได้พูดออกมา ผู้ฟังต้องใช้ความรู้ทางภาษาและความรู้รอบตัวเกี่ยวกับหัวข้อที่ได้ฟังเพื่อสร้างความหมายจากสิ่งที่ได้ฟัง นอกจากนี้ ในการฟังภาษาที่สองนั้นผู้ฟังจะรู้สึกเครียดและวิตกกังวลเพราะแรงกดดันที่เกิดจากการต้องรับฟังข้อมูลจากผู้พูดอย่างรวดเร็ว (Arnold, 2000) สำหรับปัจจัยที่เป็นปัญหาในทักษะการฟังสำหรับผู้เรียนมี 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านเนื้อหา ปัจจัยด้านการสื่อข้อความ โดยเฉพาะการสื่อข้อความทางเดียว เช่น การชมรายการในโทรทัศน์ การฟังรายการวิทยุ เป็นต้น ปัจจัยต่อมาคือ ตัวผู้ฟังเองที่ขาดความตั้งใจในการฟัง หรือขาดแรงจูงใจในการฟัง ปัจจัยสุดท้าย คือปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม เช่น อุณหภูมิของห้อง เสียงต่างๆที่รบกวน ความบกพร่องของเครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกเสียง เป็นต้น (Wilson, 2008:12-15)

จากการสอบถามนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาเอกต่างๆ สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชเกี่ยวกับทักษะที่ผู้เรียนมีปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษ พบว่า นักศึกษามีปัญหาในทักษะการฟังมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 39 รองลงมา คือ ทักษะการพูดคิดเป็นร้อยละ 28 ทักษะการเขียนและทักษะการอ่าน คิดเป็นร้อยละ 20 และ 13 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจารุณี มณีกุล (2543) ที่พบว่า ผู้เรียนที่เรียนภาษาที่สองโดยส่วนใหญ่มีปัญหาในการฟังเพื่อความเข้าใจ ดังนั้น จึงเป็นความจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการฟังให้กับนักศึกษา เพราะทักษะการฟังเป็นทักษะพื้นฐานที่นำไปสู่การพัฒนาความสามารถในทักษะอื่นต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการติดต่อสื่อสารทางการพูด การรับความคิดเห็นและความรู้สึกที่อีกฝ่ายหนึ่งต้องการสื่อ โดยปัญหาในทักษะการฟังของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้แก่ การไม่คุ้นเคยกับสำเนียงและอัตราความเร็วของผู้พูด การไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่ฟังในทันทีที่ต้องใช้เวลาในการคิดส่งผลให้ฟังข้อความที่ตามมาไม่ทัน ไม่สามารถจำสิ่งที่ฟังทั้งหมดได้ ไม่สามารถสรุปความจากสิ่งที่ฟัง และการไม่มีสมาธิในขณะที่ฟัง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาปัญหาในการฟังเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองของ Goh (2000) ที่พบว่าปัญหาในการฟังคือ ในขณะที่ฟังผู้ฟังไม่สามารถจำคำที่รู้แล้วได้ ผู้ฟังต้องใช้เวลาในการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ฟังทำให้ละเลยการฟังข้อความถัดมา ผู้ฟังไม่สามารถจับคำพูดหลักๆ ได้ ผู้ฟังฟังช่วงต้นของข้อความไม่ทัน ผู้ฟังไม่มีสมาธิในการฟัง ผู้ฟังลืมสิ่งที่ฟังอย่างรวดเร็ว ผู้ฟังไม่สามารถสรุปความจากสิ่งที่ฟัง ผู้ฟังไม่สามารถเข้าใจข้อความทั้งหมดแต่เข้าใจเพียงระดับคำ ซึ่งปัญหาร่วมของผู้ฟังทั้งที่มีทักษะในการฟังมากและมีทักษะในการฟังน้อย คือ ไม่สามารถจำคำที่รู้แล้วได้และลืมสิ่งที่ฟังอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้จากการศึกษาของ Chen (2009) พบว่าปัญหาในการฟังของผู้เรียน คือ การมีความรู้ไม่เพียงพอสำหรับการทำความเข้าใจกับสิ่งที่ฟังรวมทั้งการขาดความตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่าง

กระบวนการฟังของตนเอง ดังนั้น ผู้เรียนจึงประสบความสำเร็จในการเข้าใจสื่อต่างๆ ที่ได้ฟัง ถึงแม้ว่าผู้เรียนจะพยายามฝึกฝนการฟังสื่อต่างๆ นอกชั้นเรียนก็ตาม

สำหรับการสอนการฟังภาษาอังกฤษในชั้นเรียนนั้น ทักษะการฟังเป็นทักษะที่ไม่ค่อยมีการสอนกันอย่างจริงจัง ผู้สอนส่วนใหญ่มีความคิดว่าการให้ผู้ฟังมีโอกาสฟังสื่อทางภาษามากๆ ผู้เรียนก็จะสามารถพัฒนาความสามารถในการฟังได้เอง (Carrier, 2003) ดังนั้น ผู้สอนจึงมักจะมองข้ามกระบวนการในการช่วยผู้เรียนให้เรียนรู้การฟัง การสอนฟังในชั้นเรียนจึงเป็นเพียงการสอนเพื่อทดสอบมากกว่าการสอนให้ฟัง (Mendelson, 1994; Vandergrift, 2004) หรือเป็นการสอนการฟังภาษาอังกฤษที่มุ่งเน้นในด้านผลลัพธ์เป็นส่วนใหญ่แต่ขาดการมุ่งเน้นในกระบวนการ จึงส่งผลให้ผู้เรียนส่วนมากขาดแนวทางในการฟัง มีความวิตกกังวลในการฟัง ขาดความกระตือรือร้นในการฟัง และมีเจตคติในแง่ลบต่อการฟัง ดังนั้น ในการเรียนการฟังผู้เรียนจึงเรียนการฟังตามการสอนของครู โดยไม่ได้เกิดความตระหนักในตัวของผู้เรียนเองว่าจะต้องเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการฟังและเรียนรู้การฟัง (Goh&Taib, 2006) ได้มีนักวิจัยศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการฟังภาษาที่สองพบว่า การตระหนักในกลวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนจะส่งผลทางบวกในการพัฒนาการฟังของผู้เรียน (Wilson, 2003) การสอนกลวิธีในการฟังให้ผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการฟังที่สูงขึ้น เพราะช่วยให้ผู้เรียนทำกิจกรรมการฟังโดยใช้ทักษะทางความคิดในระดับสูง ผู้เรียนจะสามารถวิเคราะห์และเลือกใช้ชีวิตการที่เหมาะสมเพื่อแก้ปัญหาในการทำกิจกรรมการฟังให้สัมฤทธิ์ผล (Chen, 2009; Graham and Macaro, 2008)

ดังนั้น แนวทางสำคัญแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาการฟังและช่วยผู้เรียนประสบความสำเร็จในการฟัง คือ การแนะนำเครื่องมือที่เหมาะสมในการพัฒนาการฟังให้แก่ผู้เรียน ได้แก่ การฝึกการใช้กลวิธีการฟังเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถฟังได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะกลวิธีเป็นเครื่องมือของผู้เรียนภาษาที่ 2 สำหรับการเรียนรู้อย่างต้นตัว เรียนรู้อย่างรู้ตัว มีจุดมุ่งหมายและมีความตั้งใจ เป็นการนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่มีสมรรถภาพและสามารถควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่ง Cohen (1998a: 70) ได้กล่าวถึงเป้าหมายในการฝึกการใช้กลวิธีให้กับผู้เรียนว่าเป็นการช่วยให้ผู้เรียนสามารถควบคุมกระบวนการเรียนรู้ภาษาของตนเอง ซึ่งวัตถุประสงค์ในการฝึกการใช้กลวิธีนั้นเพื่อพัฒนาระบบการใช้กลวิธีของผู้เรียนแต่ละคน ส่งเสริมการกำกับตนเองและการประเมินตนเองของผู้เรียน จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการฝึกการใช้กลวิธีมุ่งที่กระบวนการเรียนรู้ไม่ได้มุ่งที่ผลผลิตปลายทางของการเรียนรู้ ดังนั้น การใช้กลวิธีในการเรียนภาษาจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการใช้ภาษาและส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถดำเนินกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้ภาษาโดยทั่วไปและกลวิธีการเรียนรู้ทักษะทางภาษา เช่น กลวิธีการเรียนรู้การอ่าน กลวิธีการเรียนรู้การฟัง เป็นต้น โดย O'Malley และ Chamot (1990) และ Oxford (1990) ได้กำหนดการใช้กลวิธีการเรียนรู้ภาษาใน

การฟังเพื่อความเข้าใจ โดย O'Malley และ Chamot ได้แบ่งกลวิธีการเรียนรู้ภาษาเป็น 3 กลุ่มได้แก่ กลวิธีด้านอภิปัญญา กลวิธีด้านความรู้ความคิดและกลวิธีด้านจิตพิสัยทางสังคม นอกจากนี้ นักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษากลวิธีการฟังของผู้เรียน (Rost & Ross, 1991; Goh, 1997, 2002; Vandergrift, 1997, 2003; and Graham, 2003) ในบริบทที่แตกต่างกันและให้มุมมองที่หลากหลาย เกี่ยวกับการใช้กลวิธีการฟังของผู้เรียนที่เรียนภาษาที่ 2 รวมทั้งการให้รายละเอียดของความแตกต่าง ในการใช้กลวิธีการฟังระหว่างผู้เรียนที่มีสมรรถภาพในการฟังระดับสูงและระดับต่ำพบว่า ผู้เรียน ทั้งสองกลุ่มมีการใช้กลวิธีการฟังทั้งก่อน ระหว่างและหลังฟัง โดยผู้เรียนที่มีความสมรรถภาพใน ระดับต่ำจะใช้กลวิธีในการฟังน้อยกว่าผู้ฟังที่มีความสมรรถภาพในการฟังระดับสูง ซึ่งผู้ฟังที่มี สมรรถภาพในการฟังระดับสูงจะใช้กลวิธีการตรวจสอบตนเอง การเลือกให้ความสนใจ การสนใจ รายละเอียด การอนุมานและการให้ความสนใจกับใจความสำคัญ ในขณะที่ผู้ฟังที่มีสมรรถภาพใน การฟังระดับต่ำจะมีการใช้กลวิธีอย่างจำกัด ได้แก่ การใช้กลวิธีการแปล การให้ความสนใจกับบทฟัง และคำที่ไม่คุ้นเคย ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องหาวิธีการในการสอนกลวิธีการฟังเพื่อเชื่อมโยงช่องว่าง ระหว่างผู้ฟังที่มีสมรรถภาพในการฟังและผู้ฟังที่ไม่มีสมรรถภาพในการฟังซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาของ Vandergrift (2003: 484-488) ที่พบว่า ระดับความสามารถของผู้เรียนมีผลกระทบต่อ ความมีประสิทธิภาพของการใช้กลวิธีและการเพิ่มความสามารถของผู้เรียนรวมทั้งการบูรณาการและ การนำกลวิธีดังกล่าวไปใช้ ในขณะที่ Griffiths (2008) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการฟังของผู้ที่เรียนภาษาที่ สองและพบว่าผู้เรียนที่มีความสามารถระดับสูงก็ยังจำเป็นต้องได้รับการกระตุ้นความรู้ที่ไม่ใช่ตัว ภาษาในการฟังเพื่อช่วยให้การฟังพัฒนายิ่งขึ้น เช่น การเดาเรื่องจากชื่อเรื่อง วิธีการร้อยเรียง ถ้อยความในสารที่ฟัง เป็นต้น

จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน งานวิจัยและแนวคิดข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีแนวคิดในการพัฒนา ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษให้ผู้เรียนที่มีความสามารถในการฟังระดับบนและระดับล่าง ของผู้เรียนทั้ง 3 กลุ่มระดับความสามารถ คือ กลุ่มที่มีความสามารถในการฟังระดับสูง ระดับกลาง และระดับต่ำโดยนักศึกษากลุ่มล่างของแต่ละระดับความสามารถจะเป็นกลุ่มที่มีปัญหามากที่สุดในกลุ่ม ระดับความสามารถของตนเอง จึงเป็นความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่ต้องพัฒนาให้นักศึกษากลุ่ม ล่างเหล่านี้มีความสามารถในการฟังให้สูงขึ้น ส่วนนักศึกษากลุ่มบนของแต่ละระดับความสามารถ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการฟังมากที่สุดในกลุ่มระดับความสามารถของตนเอง ก็ต้องได้รับ การพัฒนาให้มีความสามารถในการฟังให้สูงขึ้นไปอีก เพื่อพัฒนาไปอยู่ในกลุ่มที่มีระดับ ความสามารถที่สูงกว่าระดับความสามารถของกลุ่มตนเองอย่างน้อย 1 ระดับ เช่น นักศึกษากลุ่มต่ำ บนก็ควรพัฒนาความสามารถไปสู่กลุ่มกลาง โดยอาจจะพัฒนาความสามารถในการฟังสูงขึ้นเป็น ระดับกลุ่มกลางล่างหรือระดับกลุ่มกลางบน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ Griffiths ที่กล่าวถึงความจำเป็น อย่างยิ่งในปัจจุบันที่ต้องการงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการสอนภาษาที่ดีเพื่อช่วยให้ผู้เรียนภาษาที่มี

ความสามารถระดับสูงสามารถพัฒนาทักษะการฟังมากยิ่งขึ้น โดยแนวการสอนหนึ่ง คือ การฝึกให้ผู้เรียนสามารถใช้กลวิธีการฟังที่มีประสิทธิภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าผู้เรียนได้รับการฝึกกลวิธีการฟังมาอย่างดีแล้วกลวิธีเหล่านั้นจะช่วยในกระบวนการฟังของผู้เรียนและส่งเสริมให้การเรียนรู้ภาษาของผู้เรียนประสบความสำเร็จ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ทางภาษาตามแนวทางของตนเอง (Cohen, 2003: 280) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Feyten (1991) ที่ศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีการฟังที่ส่งเสริมการฟังของผู้ที่เรียนภาษาที่สองและการเรียนรู้ภาษาอย่างไม่รู้ตัวโดย Feyten ได้ศึกษาผู้เรียนทุกระดับความสามารถ และจากการศึกษา พบว่า ความสามารถในการฟังและการเรียนรู้ภาษาอย่างไม่รู้ตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะผู้เรียนที่มีความสามารถในการฟังระดับสูงจะมีความก้าวหน้าในการฟังมากที่สุดเมื่อได้รับการฝึกกลวิธีการฟังตั้งแต่เริ่มต้น ดังนั้น ในการศึกษาและพัฒนากลวิธีการฟังในภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้นำแนวทางการสอนอิงกลวิธีซึ่งเป็นแนวคิดที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเป็นการสอนวิธีการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน (McDonough, 1999; Cohen, 1998b) ซึ่งกลวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหัวใจของความเป็นอิสระของผู้เรียนและเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดประการหนึ่งของการสอนภาษา (Wenden, 1985) โดยมีสมมติฐานว่าผู้เรียนจะได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้กลวิธีการเรียนรู้ ถ้าผู้เรียนเข้าใจและมองเห็นประสิทธิภาพของกลวิธีรวมทั้งสามารถนำกลวิธีเหล่านั้นไปใช้ได้ (McIntyre, Peter, and Noels, 1966)

คำถามการวิจัย

1. ในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจนักศึกษาครูใช้กลวิธีอะไร
2. กลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาครูมีองค์ประกอบของกลวิธีในการฟังภาษาอังกฤษอย่างไร
3. กลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาครูอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาครู
2. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาครู

3. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาศาสตร์หลายท่านกล่าวว่าการฝึกกลวิธีให้กับผู้เรียนจะสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียนและช่วยให้ผู้เรียนมีความเป็นอิสระในการเรียนของตนเอง มีแรงจูงใจและมีความมั่นใจในการเรียนภาษามากขึ้น (Oxford, 1990; Cohen, 1998b) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Chen (2009: 76-82) ที่สอนกลวิธีการฟังกับนักศึกษา 31 คน ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการฝึกการฟังภาษาอังกฤษในวิทยาลัยเทคโนโลยี ได้หวนเป็นระยะเวลา 14 สัปดาห์และพบว่า การใช้กลวิธีของนักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงในด้านบวกซึ่งส่งเสริมการประมวลข้อมูลในการฟัง และการสอนกลวิธีจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้เรียนที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองในระยะยาว นั่นคือ การสามารถฟังภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ Ozeki (2000, อ้างถึงใน Graham and Macaro, 2008: 751) ได้ศึกษาผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในระดับวิทยาลัยตอนต้น จำนวน 45 คน เกี่ยวกับกลวิธีที่ผู้เรียนที่มีความสามารถในการฟังระดับต่ำไม่ใช้ในการฟัง แล้วนำกลวิธีเหล่านั้นมาฝึกให้กับผู้เรียนซึ่งงานวิจัยนี้ได้แสดงนัยยอมรับความเชื่อว่ามีกลวิธีที่ผู้ฟังที่ประสบความสำเร็จในการฟังใช้ในการฟังและเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องสอนกลวิธีเหล่านั้นให้กับผู้ฟังที่มีความสามารถในการฟังระดับต่ำ ส่วน Takeuchi (2003) ได้ศึกษาการใช้กลวิธีการฟังของผู้เรียนที่มีความสามารถในการฟังระดับสูงแล้วนำกลวิธีดังกล่าวมาพัฒนาความสามารถในการฟังให้กับผู้เรียนที่มีความสามารถในการฟังระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Ozeki ข้างต้น

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการนำกลวิธีการฟังมาพัฒนาความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ผู้วิจัยมีสมมติฐานจากแนวคิดและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ดังนี้

1. การใช้กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษที่ต่างกันของนักศึกษาครูส่งผลต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในระดับที่ต่างกัน
2. นักศึกษาครูที่ได้เรียนการฟังภาษาอังกฤษตามกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้นมีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาคณะชั้นปีที่ 1 สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช

2. ขั้นตอนการพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษ

ขั้นตอนในการพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษในครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

2.1 การพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของ

นักศึกษาคณะ

2.2 การประเมินประสิทธิภาพกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟัง

ภาษาอังกฤษของนักศึกษาคณะ

3. ตัวแปรของการวิจัย

3.1 ตัวแปรจัดกระทำ ได้แก่ กลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟัง

ภาษาอังกฤษที่สังเคราะห์ขึ้น

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษา

ครู

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ หมายถึง การทำความเข้าใจ และสามารถให้รายละเอียด โดยการบอกหรือเขียนรายละเอียดของข้อมูลที่ได้ฟังมาให้ตรงกับความต้องการของผู้พูด รวมทั้งสามารถสรุปใจความของสิ่งที่ฟังได้ ซึ่งได้แก่ ความสามารถดังต่อไปนี้

1. การเข้าใจคำศัพท์และสำนวนที่ไม่คุ้นเคย
2. การจำแนกเจตคติหรือความตั้งใจของผู้พูดได้
3. การจับประเด็นหลักหรือข้อมูลสำคัญของสิ่งที่ฟัง
4. การระบุรายละเอียดหรือข้อมูลเฉพาะ
5. การสรุปความสิ่งที่ฟัง

โดยความสามารถดังกล่าวสามารถวัดและประเมินได้จากแบบทดสอบการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษ หมายถึง เทคนิคหรือวิธีที่ผู้เรียนนำมาใช้เพื่อช่วยแก้ปัญหาในการฟังภาษาอังกฤษของผู้เรียนและเป็นเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาการฟังของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยกลวิธีการฟังที่ใช้ในครั้งนี้เป็นกลวิธีการฟังที่ได้จากการสัมภาษณ์นักศึกษาคู สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

กลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษ หมายถึง ชุดของกลวิธีการฟังที่วิเคราะห์จากการสัมภาษณ์นักศึกษาคูที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแตกต่างกัน 6 ระดับ คือ ระดับสูงบน ระดับสูงล่าง ระดับกลางบน ระดับกลางล่าง ระดับต่ำบนและระดับต่ำล่าง แล้วนำกลวิธีที่ได้จากการสังเคราะห์จากนักศึกษาคูที่มีความสามารถในการฟังระดับสูงกว่า 1 ระดับมาพัฒนาเป็นกลยุทธ์สำหรับนักศึกษาคูที่มีความสามารถในการฟังในระดับที่ต่ำกว่า โดยมีจำนวน 5 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์สำหรับนักศึกษาคูที่มีความสามารถในการฟังระดับสูงล่าง ระดับกลางบน ระดับกลางล่าง ระดับต่ำบนและระดับต่ำล่าง

นักศึกษาคู หมายถึง นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้กลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาคูที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในระดับต่างๆ
2. ได้แนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษโดยใช้กลยุทธ์การเรียนการสอนการฟัง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การนำเสนอกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจการฟังภาษาอังกฤษของ นักศึกษาคู มีแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้ภาษา
  - 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้ภาษา
  - 1.2 กลวิธีการฟัง
  - 1.3 การสอนแบบอิงกลวิธี
  - 1.4 การสอนการฟังแบบอิงกลวิธี
2. แนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ
  - 2.1 ความหมายของการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ
  - 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความเข้าใจในการฟัง
  - 2.3 ความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจ
  - 2.4 กระบวนการในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ
  - 2.5 ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
  - 2.6 การสอนทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ
  - 2.7 การประเมินความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โดยมีรายละเอียดของแต่ละเรื่องข้างต้น ดังนี้

1. แนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับกลวิธี

ในช่วง 2 – 3 ทศวรรษที่ผ่านมาได้มีการเปลี่ยนแปลงจุดเน้นในการเรียนการสอนภาษาโดย คำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก ส่วนผู้สอนภาษาเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกให้กับ ผู้เรียนในการเรียนรู้ในชั้นเรียนทั้งทางด้านภาษาศาสตร์ การสื่อสารและเป้าหมายด้านวัฒนธรรม สังคมของผู้เรียน อาจกล่าวได้ว่าปรัชญาด้านการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศได้เปลี่ยนมาให้ ความสำคัญกับการมีปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารมากขึ้นและลดการเรียนการสอนที่มีครูเป็น

ศูนย์กลาง (Tarone and Yule, 1980) นั่นคือผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการเรียนรู้ ผู้เรียนจะมีอิสระในการเรียนมากขึ้น ผู้เรียนต้องสามารถวินิจฉัยจุดเด่นและจุดด้อยในการเรียนรู้ของตนเอง รวมทั้งสามารถนำตนเองในกระบวนการเรียนรู้ภาษา ดังนั้น ผู้เรียนจึงต้องได้รับการฝึกให้ตระหนักเกี่ยวกับกลวิธีที่สามารถใช้ในกระบวนการเรียนรู้ภาษาและต้องได้รับการฝึกให้เป็นผู้ชำนาญในการใช้กลวิธี

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้ภาษา

นักการศึกษาได้ให้ความหมายเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้ภาษาไว้หลากหลาย ดังนี้ Bialystok (1978) กล่าวว่า กลวิธีการเรียนรู้ภาษาเป็นวิธีการเรียนรู้ที่เป็นทางเลือกของผู้เรียนเพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์ในการรับข้อมูลเพื่อพัฒนาสมรรถภาพในการเรียนภาษาที่สอง

Oxford และ Crookall (1989) ได้อธิบายว่า กลวิธีการเรียนรู้ภาษา คือ เทคนิคที่ผู้เรียนนำมาใช้เพื่อช่วยในการแก้ปัญหาเพื่อการเรียนรู้ของตน ซึ่งสอดคล้องกับ Wenden และ Rubin (1987) ที่อธิบายถึงกลวิธีว่าเป็นเทคนิคต่างๆที่ผู้เรียนใช้แก้ปัญหา โดยใช้ความรู้ ความคิดมาอำนวยความสะดวก

Brown (2002) กล่าวว่า กลวิธีการเรียนรู้ภาษา คือ เครื่องมือที่ใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดจากตัวป้อนและผลผลิตของภาษาที่สองซึ่งในการเรียนรู้ภาษาที่สองนั้นได้แบ่งกลวิธีเป็น 2 ประเภท คือ กลวิธีเรียนรู้และกลวิธีสื่อสาร โดยกลวิธีเรียนรู้จะสัมพันธ์กับตัวป้อนทางภาษา คือ การรับข้อมูลจากผู้อื่น ส่วนกลวิธีสื่อสารจะสัมพันธ์กับผลผลิตของภาษา คือ วิธีการในการสื่อความหมายและวิธีการในการส่งข้อความให้ผู้อื่น

ส่วน Hsiao และ Oxford (2002) ให้ความหมายกลวิธีการเรียนรู้ภาษา ว่าเป็นเครื่องมือของผู้ที่เรียนภาษาที่สอง เพื่อการเรียนรู้อย่างตื่นตัว มีสติ มีจุดหมายและมีความตั้งใจ ซึ่งเป็นการนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและกำกับตนเองในการเรียน ส่งผลให้เป็นผู้เรียนที่มีสมรรถภาพในการเรียนรู้อย่างยิ่ง

จากความหมายของกลวิธีการเรียนรู้ภาษาข้างต้น สรุปได้ว่า กลวิธีการเรียนรู้ภาษาเป็นเทคนิคหรือเครื่องมือที่ผู้เรียนที่เรียนภาษาที่สองเลือกใช้ในการแก้ปัญหาในการเรียนรู้ภาษาที่สอง โดยประกอบด้วยกลวิธีเรียนรู้และกลวิธีสื่อสาร ซึ่งเป็นการเรียนรู้อย่างตื่นตัวและมีความตั้งใจ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่มีสมรรถภาพในที่สุด

1.1.1 ประเภทของกลวิธีการเรียนรู้ภาษา

นักการศึกษาได้แบ่งประเภทของกลวิธีการเรียนรู้ภาษาไว้หลายกลุ่ม ดังนี้
Oxford (1990: 37-173) ได้แบ่งประเภทของกลวิธีการเรียนรู้ภาษาไว้ 6 กลุ่ม
ดังนี้

1) กลวิธีด้านการจำ ประกอบด้วย

1.1) การสร้างเครือข่ายความรู้ทางสมอง คือ การนำความรู้ใหม่เข้าไป
สัมพันธ์กับความรู้เดิมซึ่งการสร้างความสัมพันธ์นี้จะเป็นแบบธรรมชาติหรือซับซ้อนก็ได้แต่ต้องมี
ความหมายกับผู้ฟัง

1.2) การเสริมสร้างความจำโดยใช้ภาพและเสียง ได้แก่

1.2.1) การใช้จินตนาการ คือ การสร้างภาพขึ้นในใจเพื่อช่วยให้เข้าใจสิ่ง
ที่ฟัง

1.2.2) การใช้คำสำคัญหรือคำหลัก เป็นการเสริมสร้างความจำโดย
การเชื่อมระหว่างเสียงและจินตนาการ

2) กลวิธีด้านความรู้ความคิด ประกอบด้วย

2.1) การฝึกฝน คือ การฝึกฝนโดยคำนึงถึงกฎเกณฑ์และรูปแบบของภาษาที่
ใช้ประจำในภาษาเป้าหมาย

2.2) การรับสารและการส่งสาร ได้แก่ การจับใจความอย่างรวดเร็วซึ่งผู้ฟัง
ต้องใช้กลวิธีในการเลือกฟังเฉพาะสิ่งที่ต้องการจะฟังโดยวิธีการค้นหาใจความสำคัญของผู้พูด

2.3) การวิเคราะห์และการใช้เหตุผล ได้แก่

2.3.1) การใช้กฎเกณฑ์ในการให้เหตุผล เป็นการตั้งสันนิษฐานว่าสิ่งที่
ได้ฟังจะบอกอะไร มีจุดมุ่งหมายอะไร เช่น เมื่อได้ยินประโยค “Would you like to go to the library
with me at 5.00?” ผู้ฟังต้องทราบว่าผู้พูดมีจุดมุ่งหมายอะไร

2.3.2) การวิเคราะห์ข้อความหรือคำพูด เป็นกลวิธีที่แบ่งข้อความที่ฟัง
ออกเป็นส่วนๆเพื่อที่จะเข้าใจข้อความทั้งหมด เช่น Premeditated crimeแยกเป็นส่วนๆได้ดังนี้ crime
(bad act), meditate (think about), pre (before) ดังนั้นความหมายโดยรวม คือ การกระทำที่เลวร้ายที่มี
การคิดไว้ล่วงหน้า

2.3.3) การแปล คือ การแปลความคิดหรือข้อมูลต่างๆจากภาษาหนึ่งเป็น
อีกภาษาหนึ่ง

2.4) การสร้างโครงสร้างของสารที่รับและส่งขึ้นใหม่ ได้แก่ การบันทึกย่อ
การสรุปความ การขีดเส้นใต้หรือการทำเครื่องหมายให้กับใจความสำคัญ

3) กลวิธีด้านการชดเชยข้อบกพร่องในการใช้ภาษา เป็นกลวิธีที่ผู้เรียนใช้เพื่อสื่อและเดาความหมายเมื่อพบปัญหาในการฟัง ได้แก่

3.1) การเดาโดยใช้ตัวชี้แนะทางภาษา เป็นการค้นหาและใช้ตัวชี้แนะทางภาษาเพื่อเดาความหมาย เช่น การใช้อุปสรรค ปัจจัย การเรียงคำในประโยค และการเน้นเสียง เป็นต้น

3.2) การเดาโดยใช้ตัวชี้แนะอื่นๆที่ไม่ใช่ตัวชี้แนะทางภาษาเพื่อเดาความหมาย เช่น

3.2.1) การเดาจากสถานการณ์ หัวข้อหรือความสัมพันธ์ของผู้พูด

3.2.2) การเดาจากโครงสร้างเนื้อหา เช่น บทนำของเรื่อง ชื่อเรื่อง การเชื่อมโยงและวิธีในการแบ่งเนื้อหา

3.2.3) การเดาจากคำบอกความสำคัญหรือลำดับความสำคัญ โดยจะใช้คำ วลี ตัวเลขหรือตัวอักษร เช่น First, second, third,... หรือ The most important idea is ..., The two main points are... เป็นต้น

3.2.4) การเดาจากโครงสร้าง เช่น We will now turn to..., So far we have covered... , and in conclusion... เป็นต้น

3.2.5) การเดาจากชื่อเฉพาะ ในการฟังนั้นชื่อเฉพาะจะมีความสำคัญ เพราะมีการกล่าวถึงหลายครั้ง

4) กลวิธีด้านอภิปรายได้แก่

4.1) การตั้งใจและมีสมาธิในการฟังโดยไม่สนใจสิ่งรอบข้าง

4.2) การจัดการและวางแผน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายในการฟัง

4.3) การประเมินผล ได้แก่ การตรวจสอบความเข้าใจในการฟัง

5) กลวิธีด้านความรู้สึก ได้แก่

5.1) การลดความวิตกกังวล เช่น การหายใจลึกๆ การทำสมาธิ การใช้เรื่องจำขึ้นหรือการอ่านหนังสือบันเทิง

5.2) การให้กำลังใจตัวเอง เช่น การพยายามฟังแม้จะไม่เข้าใจในช่วงแรกที่ฟัง โดยให้กำลังใจตนเองว่าจะสามารถเข้าใจเมื่อฟังจนจบ

6) กลวิธีด้านสังคม ได้แก่

6.1) การถามคำถาม เช่น การถามคำถามเพื่อให้กระจ่างชัดหรือเพื่อยืนยันความเข้าใจรวมทั้งการถามเพื่อให้เกิดการแก้ไขที่ถูกต้อง

6.2) การทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งอาจจะเป็นการทำงานร่วมกับเพื่อนหรือทำงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ภาษาเป้าหมาย

6.3) การเข้าใจผู้อื่น โดยพยายามพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมในภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศที่เรียนรวมทั้งการตระหนักเกี่ยวกับความคิดหรือความรู้สึกของผู้อื่น

ส่วนกลวิธีในการเรียนรู้ภาษาตามแนวคิดของ O'Malley และคณะ (1989: 418-437) แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

1) กลวิธีด้านอภิปัญญา ประกอบด้วยกลวิธีที่สำคัญ ดังนี้

1.1) กลวิธีการวางแผน ได้แก่ กลวิธีเตรียมความพร้อมของตนเองตามสถานการณ์นั้นๆ การเตรียมการล่วงหน้าในการฟัง และการตั้งใจฟังโดยไม่สนใจสภาวะอื่นๆ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการฟัง

1.2) กลวิธีตรวจสอบ ได้แก่ กลวิธีตรวจสอบและประเมินความเข้าใจของตนเองในเรื่องที่ฟัง

2) กลวิธีด้านความรู้ความคิด ประกอบด้วยกลวิธีที่สำคัญ ดังนี้

2.1) กลวิธีในการจัดกลุ่ม เป็นกลวิธีที่จัดหมวดหมู่ของสิ่งที่ได้ฟัง โดยอาศัยหลักแห่งเหตุและผลโดยทั่วไป

2.2) กลวิธีการใช้สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายเพื่อระบุหรือจำแนกข้อมูลที่ได้ฟัง

2.3) กลวิธีเชื่อมโยงข้อมูลใหม่กับความรู้เดิม

2.4) กลวิธีการใช้บริบทของการฟัง

2.5) กลวิธีการอนุมานข้อมูลต่างๆ เพื่อจะใช้ในการคาดเดาหรือคาดคะเนในส่วน of ข้อมูลที่หายไป

2.6) กลวิธีถ่ายโอนความรู้จากบริบทหนึ่งไปสู่อีกบริบทหนึ่ง

2.7) กลวิธีแปลความ โดยใช้ภาษาแม่มาช่วยในการสร้างความเข้าใจในภาษาที่สอง

2.8) กลวิธีในการใช้จินตนาการเพื่อสร้างภาพจากสารที่ฟัง

2.9) กลวิธีในการจดบันทึก

3) กลวิธีด้านจิตพิสัยทางสังคม ประกอบด้วยกลวิธีที่สำคัญ ดังนี้

3.1) กลวิธีความร่วมมือกับผู้อื่น เป็นการทำกิจกรรมทางภาษาร่วมกับคนอื่นเพื่อการแลกเปลี่ยนและโต้ตอบข้อมูลระหว่างกัน

3.2) กลวิธีการซักถามเพื่อความกระจ่างชัดของข้อมูล

จากประเภทของกลวิธีการเรียนรู้ภาษาดังกล่าวข้างต้น สามารถจัดกลวิธีการเรียนรู้ภาษาตามกลุ่มของนักการศึกษาได้ 2 กลุ่ม คือ กลวิธีการเรียนรู้ภาษาที่ประกอบด้วยกลวิธี 6 ประเภท (Oxford, 1990) และกลวิธีการเรียนรู้ภาษาที่ประกอบด้วยกลวิธี 3 ประเภท (O'Malley, Chamot, Uhi, and others, 1989) ซึ่งกลวิธีทั้ง 3 ประเภทเป็นส่วนหนึ่งในกลวิธีการเรียนรู้ของ Oxford ได้แก่ กลวิธีด้านความรู้ความคิด กลวิธีด้านอภิปัญญาและกลวิธีด้านจิตพิสัยทางสังคม

1.2 กลวิธีการฟัง

การฟังที่ประสบความสำเร็จพิจารณาได้จากกลวิธีที่ผู้เรียนใช้ในการฟัง โดยเป้าหมายในการฟังจะเป็นสิ่งกำหนดกลวิธีในการฟังและผู้เรียนจะสามารถเรียนวิธีที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการจัดการการฟังของตนเอง ซึ่งนักการศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของกลวิธีการฟัง และได้เสนอประเภทของกลวิธีที่ใช้ในการฟังไว้ ดังนี้

1.2.1 ความสำคัญของกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษ

เนื่องจากเป้าหมายในการเรียนการสอนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศในศตวรรษที่ 21 นั้นต้องการให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยครูเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียน การที่ผู้เรียนจะมีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างอิสระนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้และเครื่องมือที่จะประยุกต์ใช้ความรู้เหล่านั้น (Robbins, 2000) ซึ่งกลวิธีการฟังเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้ฟังสามารถเข้าใจเรื่องราวที่ได้ฟังและนับเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังความเห็นของนักการศึกษาหลายๆท่าน ดังนี้

O'Malley, และคณะ (1989) กล่าวว่า กลวิธีในการฟังของผู้เรียนเป็นตัวแปรสำคัญตัวหนึ่งที่มีผลต่อความสามารถในการฟังของผู้เรียนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศโดยความแตกต่างของความสามารถในการฟังของผู้เรียนมีสาเหตุมาจากความสามารถในการใช้กลวิธีในการฟังของผู้เรียนตามสถานการณ์ในการฟัง

ในขณะที่ Mendelsohn (1995) กล่าวถึงบทบาทของครูในการสอนฟังว่า ครูมีหน้าที่สำคัญที่ต้องสอนการใช้กลวิธีในการฟังให้แก่ผู้เรียนมากกว่าที่จะให้ผู้เรียนได้ฝึกการฟังเพียงอย่างเดียวซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ Willis (1981:135) ที่กล่าวว่า การฟังเป็นทักษะสำคัญในการเรียนภาษาและผู้เรียนจะต้องรู้ว่าพวกเขาจะต้องฟังอย่างไร ครูผู้สอนจึงมีหน้าที่สำคัญในการสอนให้ผู้เรียนได้รู้จักกลวิธีที่จะช่วยพัฒนาการฟังของตนและสามารถนำกลวิธีไปใช้ได้ อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียนและเหมาะสมกับสถานการณ์

กล่าวโดยสรุป ความสามารถในการใช้กลวิธีในการฟังมีความสำคัญต่อความสามารถในการฟังของผู้เรียนภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สองเพราะการรู้จักใช้กลวิธีได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียนและเหมาะสมกับสถานการณ์จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการฟังได้ดียิ่งขึ้น

1.2.2 ประเภทของกลวิธีการฟัง

Rost (1991: 2 – 4) กล่าวถึงการฟังว่าเป็นกิจกรรมทางด้านความคิดโดยมีกระบวนการตัดสินใจที่ช่วยให้การฟังมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ วิธีการที่ผู้ฟังใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่ฟังเรียกว่า กลวิธีการฟัง ซึ่งผู้ฟังที่ดีควรจะต้องมีความสามารถในด้านต่างๆ ดังนี้

1. การแยกแยะเสียง
2. การจดจำคำ
3. การแยกแยะกลุ่มคำและไวยากรณ์เป็นการใช้ความรู้ทางด้านภาษาเพื่อช่วยทำความเข้าใจสารที่ฟัง
4. การแยกแยะเกี่ยวกับเหตุการณ์
5. การเชื่อมโยงตัวชี้แนะทางภาษาและตัวชี้แนะอื่นในสถานการณ์เพื่อสร้างความหมาย
6. การใช้ความรู้ที่มีอยู่เพื่อคาดเดาส่งที่จะได้ฟัง และยืนยันหรือปฏิเสธสิ่งที่เข้าใจเมื่อได้ฟังแล้ว

ในขณะที่ Buck (2001) จัดกลวิธีในการฟังเป็น 2 ประเภท คือ

- 1) กลวิธีด้านความรู้ความคิด ซึ่งกิจกรรมทางด้านนี้จะสัมพันธ์กับความเข้าใจและการเก็บข้อมูลในความจำระยะสั้นหรือความจำระยะยาวสำหรับการฟื้นคืนกลับในภายหลัง ดังนี้
  - 1.1) กระบวนการความเข้าใจ เป็นกระบวนการเกี่ยวกับการป้อนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์และข้อมูลที่ไม่ใช่ทางภาษาศาสตร์
  - 1.2) กระบวนการเก็บและกระบวนการจำ เป็นกระบวนการเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลทั้งทางภาษาศาสตร์และไม่ใช่ทางภาษาศาสตร์ในความจำระยะสั้นและความจำระยะยาว
  - 1.3) กระบวนการใช้และฟื้นคืน เป็นกระบวนการเกี่ยวกับการใช้ความจำเป็นความพร้อมสำหรับการนำข้อมูลออกมาใช้
- 2) กลวิธีด้านอภิปัญญา เป็นกิจกรรมทางความคิดของผู้เรียนทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัวซึ่งมีบทบาทในการจัดการกลวิธีด้านความรู้ความคิด ดังนี้

2.1) การประเมินสถานการณ์ ผู้เรียนประเมินความรู้ของตนเอง การใช้ประโยชน์จากแหล่งความรู้ทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งการประเมินสถานการณ์ก่อนการฟัง

2.2) การตรวจสอบ เป็นการวินิจฉัยความมีประสิทธิภาพในการฟังของผู้เรียนหรือผู้อื่นในขณะที่ฟัง

2.3) การประเมินตนเอง เป็นการวินิจฉัยความมีประสิทธิภาพของผู้เรียนหรือผู้อื่นหลังการฟัง

2.4) การทดสอบตนเอง เป็นการทดสอบตนเองเพื่อวินิจฉัยความมีประสิทธิภาพของการใช้ภาษา

ส่วน Oxford (1990: 57-173) ได้ประยุกต์กลวิธีการเรียนรู้ภาษาเพื่อนำมาเป็นกลวิธีในการพัฒนาทักษะการฟัง โดยกลวิธีการเรียนรู้ทั้ง 6 กลุ่มเมื่อประยุกต์แล้ว ได้แก่

1) กลวิธีด้านการจำ ประกอบด้วยกลวิธีย่อย 10 กลวิธี ได้แก่

1.1) การจัดกลุ่มข้อมูลที่ได้ฟังให้เป็นกลุ่มข้อความที่มีความหมาย

1.2) การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างภาษาใหม่กับมโนทัศน์เดิม

ในสมอง

1.3) การสร้างบริบทที่มีความหมายด้วยคำหรือถ้อยความใหม่ที่ฟัง

1.4) จินตนาการภาพจากข้อความที่ฟัง

1.5) การสร้างแผนที่ความหมายจากสิ่งที่ฟัง

1.6) การใช้คำสำคัญหรือคำหลักเชื่อมโยงเสียงและภาพของสิ่งที่ฟัง

1.7) การเชื่อมโยงคำใหม่ของภาษาที่ฟังกับเสียงหรือคำที่คุ้นเคยในภาษา

ของตนเอง

1.8) การทบทวนสิ่งที่ได้ฟังอย่างเป็นระบบ

1.9) การใช้ท่าทางเพื่อตอบสนองสิ่งที่ได้ฟัง

1.10) การจดคำหรือข้อความที่ได้ฟัง

2) กลวิธีด้านความรู้ความคิด ประกอบด้วยกลวิธีย่อย ดังนี้

2.1) การฟังซ้ำๆ

2.2) การฝีกออกเสียงตามคำหรือข้อความที่ได้ฟัง

2.3) การระลึกถึงกฎเกณฑ์และรูปแบบของภาษาที่ใช้ประจำใน

ภาษาเป้าหมาย

2.4) การเข้าใจความหมายของภาษาที่พูดในบริบทจริง

2.5) การจับใจความสิ่งที่ฟังอย่างรวดเร็วโดยเลือกฟังเฉพาะใจความสำคัญ
หรือเลือกฟังรายละเอียดตามความสนใจ

2.6) การใช้สื่อหรือแหล่งข้อมูลในการค้นหาความหมายของสิ่งที่ฟัง

2.7) การใช้กฎเกณฑ์ในการให้เหตุผลสิ่งที่ฟังโดยการตั้งข้อสันนิษฐาน

2.8) การวิเคราะห์ข้อความหรือคำพูดที่ได้ฟังเป็นส่วนๆ

2.9) การวิเคราะห์เสียง คำ โครงสร้างของภาษาเป้าหมายเพื่อเปรียบเทียบ
ความเหมือนหรือความต่างกับภาษาที่หนึ่ง

2.10) การแปลเป็นภาษาของตนเอง

2.11) การถ่ายโอนความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ในภาษาเป้าหมาย

2.12) การจดบันทึก

2.13) การสรุปความ

3) กลวิธีด้านการชดเชยข้อบกพร่องในการใช้ภาษา ได้แก่

3.1) การเดาโดยใช้ข้อชี้แนะทางภาษา

3.2) การเดาโดยใช้ตัวชี้แนะอื่นๆ เช่น การเดาจากชื่อเรื่อง การใช้ความรู้เดิม
เพื่อช่วยในการเดา เป็นต้น

4) กลวิธีด้านอภิปัญญา ประกอบด้วยกลวิธีย่อย ดังนี้

4.1) ทบทวนความเข้าใจเกี่ยวกับมโนทัศน์ หลักการของสิ่งที่ฟังและ
เชื่อมโยงกับความรู้เดิม

4.2) ตั้งใจและมีสมาธิในการฟัง

4.3) มุ่งที่การฟังและชะลอการพูด

4.4) ศึกษาวิธีการฟังที่มีประสิทธิภาพ

4.5) จัดการสิ่งต่างๆที่เป็นเงื่อนไขต่อการฟัง

4.6) กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการฟัง

4.7) ฟังอย่างมีเป้าหมาย

4.8) วางแผนการฟัง

4.9) หาโอกาสในการฝึกฝนการฟัง

4.10) ตรวจสอบการฟังของตนเองและประเมินผลการฟังของตนเอง

5) กลวิธีด้านความรู้สึก ได้แก่

5.1) การลดความวิตกกังวล เช่น การหายใจลึกๆ การทำสมาธิ การใช้เรื่อง
จำขึ้น เป็นต้น

5.2) การให้กำลังใจตัวเอง เช่น การพยายามฟังแม้จะไม่เข้าใจในช่วงแรกที่ฟัง โดยให้กำลังใจตนเองว่าจะสามารถเข้าใจเมื่อฟังจนจบ

6) กลวิธีด้านสังคม ได้แก่

6.1) การถามคำถาม เช่น การถามคำถามเพื่อให้กระจ่างชัดในสิ่งที่ฟังหรือเพื่อยืนยันในสิ่งที่ฟัง รวมทั้งการถามเพื่อให้เกิดการแก้ไขที่ถูกต้อง

6.2) การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ซึ่งอาจจะเป็นการทำงานร่วมกับเพื่อนหรือทำงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ภาษาเป้าหมาย

6.3) การเข้าใจผู้อื่น โดยพยายามพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมในภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศที่เรียนรวมทั้งตระหนักเกี่ยวกับความคิดหรือความรู้สึกของผู้อื่น

ในขณะที่ Vandergrift (1997: 401- 403) และ Goh (2002: 60-61) ได้จัดกลุ่มกลวิธีการฟังเป็น 3 กลุ่ม คือ กลวิธีความรู้ความคิด กลวิธีอภิปัญญา กลวิธีด้านสังคมและความรู้สึก โดยแบ่งกลวิธีความรู้ความคิดตามวิธีการประมวลผลข้อมูลเป็น 3 กลุ่มย่อย คือ การประมวลผลข้อมูลจากบนลงล่าง การประมวลผลข้อมูลจากล่างสู่บนและการประมวลผลข้อมูลตามความสามารถของปัญญา ดังนี้

1) กลวิธีด้านความรู้ความคิด ประกอบด้วย

1.1) การประมวลผลข้อมูลแบบบนลงล่าง ได้แก่

1.1.1) การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ

1.1.2) การอนุมาน เป็นการเดาความหมายของคำหรือการเดาข้อความที่หายไป โดยใช้คำชี้แนะในบริบท การใช้คำจากข้อมูลที่คุ้นเคย การใช้ความรู้รอบตัวหรือความรู้เดิม การประยุกต์ใช้ความรู้เกี่ยวกับภาษาเป้าหมาย และการใช้ภาพ ตารางหรือตัวช่วยอื่นๆ ที่มองเห็น

1.1.3) การสัมพันธ์เชื่อมโยงข้อมูลเพื่อเติมเต็มข้อมูลที่ได้จาก การตีความในเบื้องต้นให้สมบูรณ์ โดยใช้ความรู้รอบตัวหรือความรู้เดิม และความรู้เกี่ยวกับภาษาเป้าหมาย

1.1.4) การเดาความ เป็นการคาดเดาเนื้อหาต่างๆ ไปและคาดเดารายละเอียดของเนื้อหาที่ฟัง

1.1.5) การสร้างจินตนาการหรือสร้างภาพเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ฟัง คือ การจินตนาการจาก เหตุการณ์ หรือสิ่งของตามที่ได้ฟังจากการบรรยาย การสะกดคำหลักที่ได้ฟังในใจ

1.2) การประมวลผลข้อมูลจากล่างสู่บน ได้แก่

1.2.1) การเข้าใจคำแต่ละคำและรายละเอียด โดยพยายามนึกถึง

ความหมายของคำหรือประโยคส่วนใหญ่ของข้อมูลที่ได้ฟังและพยายามเข้าใจรายละเอียดส่วนใหญ่ของข้อมูล

1.2.2) การแปล โดยแปลคำหลักเป็นภาษาแม่และแปลถ้อยความตามลำดับที่ได้ฟัง

1.2.3) การเติมเต็ม โดยการพยายามเข้าใจรายละเอียดส่วนเล็กๆของสิ่งที่ได้ฟัง และการจำหรือออกเสียงคำที่ไม่คุ้นเคยซ้ำ

1.3) การประมวลข้อมูลตามความสามารถของปัญญา ได้แก่

1.3.1) การสรุปความ ซึ่งเป็นการจัดระเบียบข้อมูลสำคัญในใจของตนเอง

1.3.2) การจดบันทึก เป็นการเขียนคำหลักหรือมโนทัศน์ของสิ่งที่ฟัง

2) กลวิธีด้านอภิปัญญา ประกอบด้วย

2.1) การวางแผน ได้แก่ การรับทราบเนื้อความล่วงหน้าและฝึกออกเสียงคำศัพท์ในเนื้อความ

2.2) การมุ่งความสนใจ เป็นการตั้งใจฟังอย่างเต็มที่และถึงแม้ว่าจะพบกับปัญหาในการฟังก็ให้ดำเนินการฟังอย่างต่อเนื่อง

2.3) การเลือกประเด็นความสนใจ คือ การตัดสินใจล่วงหน้าเกี่ยวกับสิ่งที่ต่อไปนี

2.3.1) การฟังเฉพาะคำที่คุ้นเคย

2.3.2) การสังเกตโครงสร้างของข้อความ

2.3.3) การให้ความสนใจกับคำหรือข้อความที่ซ้ำในเนื้อความที่ฟัง

2.3.4) การสังเกตลักษณะการออกเสียงสูง ต่ำ

2.4) การตรวจสอบ เป็นการตรวจสอบเพื่อยืนยันความเข้าใจในขณะที่ฟัง ดังนี้

2.4.1) การยืนยันความเข้าใจที่เกิดขึ้น

2.4.2) การจำแนกคำหรือข้อความที่ยังไม่เข้าใจ

2.4.3) การตรวจสอบการตีความกับบริบทของเนื้อความอีกครั้ง

2.4.4) การตรวจสอบการตีความความรู้เดิมอีกครั้ง

2.5) การประเมิน หลังจากการฟังแล้ว ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์และการยอมรับของข้อมูลที่ตีความ ได้แก่

2.5.1) การตรวจสอบการตีความนั้นกับแหล่งข้อมูลภายนอก

2.5.2) การตรวจสอบการตีความโดยใช้ความรู้เดิม

2.5.3) การเปรียบเทียบข้อมูลจากการตีความกับบริบทของเนื้อความ

3) กลวิธีด้านสังคมและความรู้สึกรวมประกอบด้วย

3.1) ความร่วมมือ โดยการถามเพื่อขอคำอธิบายเพิ่มเติมหรือเพื่อความ

ชัดเจน

3.2) การสร้างความมั่นใจให้ตนเอง โดยการผ่อนคลายตนเองและการพูด

ให้กำลังใจตนเอง

ส่วน Wilson (2003) ได้แบ่งกลวิธีการฟังออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลวิธีด้านความรู้ความคิด กลวิธีด้านอภิปัญญาและกลวิธีด้านสังคมจิตพิสัย ผู้ฟังที่มีความสามารถจะใช้กลวิธีหลายๆกลวิธีพร้อมกันซึ่งขึ้นอยู่กับข้อความที่ฟัง เช่น การฟังรายการวิทยุ(ใช้กลวิธีอภิปัญญา) จดบันทึกประเด็นหลักที่ฟัง (กลวิธีด้านความรู้ความคิด) เล่าให้เพื่อนฟังเกี่ยวกับสิ่งที่ฟัง (สังคมจิตพิสัย) เป็นต้น Wilson อธิบายถึงกลวิธีในการฟังที่ผู้สอนสามารถสอนผู้เรียนในห้องเรียน ดังนี้

1. เตรียมตัวให้พร้อมและมีแผนการในการทำภาระงานให้สัมฤทธิ์ผล
2. ใช้ความรู้รอบตัวและความรู้ทางภาษาศาสตร์เดาในสิ่งที่จะได้ฟัง
3. ตรวจสอบสิ่งที่ฟังในขณะที่ฟัง
4. เลือกเก็บประเด็นสำคัญของสิ่งที่ฟังเท่านั้น
5. จดบันทึกหรือเขียนข้อมูลที่สัมพันธ์กัน
6. จดคำหรือชื่อที่ยากอย่างคร่าวๆ แล้วตรวจสอบในภายหลัง
7. ฟังคำหลักเพื่อการวินิจฉัยหัวข้อเรื่อง
8. ตรวจสอบสิ่งที่ฟังกับเพื่อนๆ
9. ถามเพื่อความชัดเจน
10. ทบทวนสิ่งที่ฟังอีกครั้งด้วยการพูดหรือเขียน
11. ฟังในจุดที่เป็นการเปลี่ยนแปลงในข้อความ

นอกจากนี้ นักการศึกษาได้ศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีการฟังที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นกลวิธีที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการฟังซึ่งมีจำนวน 6 กลวิธี (Vandergrift, 1997, 1999; Rost, 1999) ได้แก่

1. การเดา คือ การเดาข้อมูลหรือความคิดก่อนฟัง
2. การอนุมาน คือ การลงข้อสรุปข้อความที่ไม่สมบูรณ์เพื่อให้เป็นข้อความที่สมบูรณ์
3. การตรวจสอบ คือ การตรวจสอบการฟังของตนเองในขณะที่ฟัง รวมทั้ง

การประเมินในสิ่งที่ตนไม่มั่นใจในขณะที่ฟัง

4. การทำให้กระจ่าง คือ การคิดถึงข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการตีความให้สมบูรณ์
5. การตอบสนอง คือ การเตรียมคำตอบที่สัมพันธ์กับข้อมูลหรือความคิดที่ได้ฟัง
6. การประเมินผล คือ การประเมินความเข้าใจของตนเองและการประเมินการแก้ปัญหาที่ได้ตั้งไว้ในตอนต้นของการฟัง

ส่วน Macaro, Graham และ Vanderplank (2007, อ้างถึงใน Graham and Macaro, 2008: 750) ได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับกลวิธีการฟังและได้สรุปกลวิธีการฟังที่มีบทบาทสำคัญต่อกระบวนการฟัง ดังนี้

1. การเดาเนื้อหาของสารที่จะฟัง
2. การตั้งใจฟังคำ วลี หรือหน่วยความคิดที่เฉพาะเจาะจงของสารที่จะฟัง
3. การตรวจสอบและประเมินความเข้าใจ คือ การตรวจสอบความเข้าใจข้อเท็จจริงหรือมีการตีความที่ถูกต้อง

4. การใช้ตัวชี้แนะที่หลากหลายเพื่อช่วยในการทำความเข้าใจความหมายของคำที่ไม่ทราบความหมาย เช่น การใช้ความรู้ทางภาษา การใช้บริบทและความรู้เดิม เป็นต้น

จากการศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีการฟังข้างต้น สามารถสรุปได้ว่ากลวิธีการฟังที่เป็นกลวิธีหลักของนักการศึกษาส่วนใหญ่ ได้แก่ กลวิธีด้านความรู้ความคิด กลวิธีด้านอุปปัญญา กลวิธีด้านความรู้สึกและกลวิธีด้านสังคม สำหรับกลวิธีการฟังของ Oxford (1990) จะมีกลวิธีด้านการจำและกลวิธีด้านการชดเชยข้อบกพร่องในการใช้ภาษาเพิ่มอีก 2 กลวิธี เนื่องจากกลวิธีการฟังของ Oxford ได้ประยุกต์มาจากกลวิธีการเรียนรู้ภาษา โดยจุดมุ่งหมายของกลวิธีการฟัง คือ เป็นเครื่องมือเพื่อให้ผู้เรียนใช้ในการพัฒนาการฟังของตนเอง โดยผู้เรียนสามารถเลือกใช้กลวิธีการฟังที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการฟังสำหรับตนเอง

1.3 การสอนอิงกลวิธี

การสอนอิงกลวิธี คือ แนวคิดในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการสอนวิธีการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน (McDonough, 1999; Cohen, 1998b) กลวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหัวใจของความเป็นอิสระของผู้เรียนและเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดประการหนึ่งของการสอนภาษา (Wenden, 1985) โดยผู้เรียนจะได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้กลวิธีการเรียนรู้ถ้าผู้เรียนเข้าใจกลวิธี

เหล่านั้นรวมทั้งมองเห็นประสิทธิภาพของกลวิธี และเห็นว่าให้นำกลวิธีไปใช้ไม่ใช่สิ่งที่ยากเกินไป (MacIntyre, Peter, and Noels, 1996)

Cohen (1998b) ซึ่งเป็นผู้พัฒนาการสอนแบบอิงกลวิธี (Strategies-Based Instruction) ได้อธิบายถึงความแตกต่างระหว่างกลวิธีการเรียนรู้ภาษาและกลวิธีการใช้ภาษาว่า กลวิธีการเรียนรู้ภาษา คือ การที่ผู้เรียนมีพฤติกรรมหรือมีความคิดที่มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนที่จะพัฒนาความรู้และความเข้าใจภาษาเป้าหมาย ส่วนกลวิธีการใช้ภาษา คือ การช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาที่เรียนรู้แล้วได้ในทุกระดับ ซึ่งในการสอนอิงกลวิธีมีส่วนประกอบสำคัญ 2 ส่วน คือ

1. การสอนกลวิธีการเรียนรู้ภาษา หมายถึง การฝึกกลวิธีการเรียนรู้หรือการฝึกผู้เรียน โดยครูมีหน้าที่ ดังนี้
  - 1.1 ให้ตัวอย่างและอธิบายกลวิธีที่จำเป็นและมีประโยชน์
  - 1.2 ให้ผู้เรียนบอกกลวิธีเพิ่มเติมจากประสบการณ์ของผู้เรียนเอง
  - 1.3 ให้ผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับกลวิธีทั้งเป็นกลุ่มเล็กหรือทั้งห้อง เช่น เหตุผลการใช้กลวิธีนั้น การวางแผนวิธีการเรียนสำหรับแต่ละกิจกรรม
  - 1.4 กระตุ้นให้ผู้เรียนทดลองใช้กลวิธีเหล่านั้น
2. การฝึกใช้กลวิธีและการเพิ่มความสามารถในการใช้กลวิธีโดยการบูรณาการและแทรกกลวิธีในกิจกรรมทางภาษา ดังนี้
  - 2.1 กำหนดชุดของกลวิธีที่ต้องการสอน ออกแบบกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้กลวิธี
  - 2.2 นำเสนอสื่อที่จะใช้ในการเรียน ระบุงลวิธีที่จะนำไปใช้
  - 2.3 สอดแทรกกลวิธีเข้าไปในบทเรียนซึ่งสามารถสอดแทรกในกิจกรรมทางภาษาทั้ง 3 ชั้น คือ ชั้นก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน

Cohen และ Weaver (1998: 2) กล่าวว่าเป้าหมายของการสอนอิงกลวิธี คือ การช่วยให้ผู้เรียนภาษาต่างประเทศมีความตระหนักเพิ่มขึ้นเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพที่สุดของตนเอง วิธีการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเข้าใจภาษาเป้าหมาย รวมทั้งการสื่อสาร โดยใช้ภาษาเป้าหมายของตนเอง และการตระหนักในวิธีการเรียนรู้ที่ตนเองสามารถใช้เรียนรู้ด้วยตนเองได้ตลอดจนสามารถสื่อสารด้วยภาษาเป้าหมายเมื่อออกจากชั้นเรียนได้

Cohen (1998a: 8-9) กล่าวว่า การฝึกกลวิธีมีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมเครื่องมือสำหรับผู้เรียนในการทำกิจกรรมต่อไปนี้

1. วินิจฉัยจุดแข็งและจุดอ่อนของตนเองในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
2. สร้างความตระหนักในตนเองเกี่ยวกับสิ่งที่ช่วยให้ตนเองสามารถเรียนรู้

ภาษาเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. พัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาในขอบข่ายที่กว้างขึ้น
4. ตรวจสอบตนเองเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้ที่คุ้นเคยและไม่คุ้นเคย
5. ตัดสินใจเกี่ยวกับกลวิธีที่สามารถเข้าถึงภาระงานทางภาษา
6. สังเกตและประเมินการเรียนรู้ทางภาษาของตนเอง
7. ถ่ายโอนกลวิธีที่ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาไปสู่การเรียนรู้ใน

บริบทใหม่

สำหรับการฝึกกลวิธีในห้องเรียนนั้นผู้สอนสามารถดำเนินการ ดังนี้

1. อธิบาย ให้แบบอย่างและตัวอย่างกลวิธีที่มีประโยชน์และมีประสิทธิภาพ
2. ให้ผู้เรียนบอกถึงกลวิธีการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผู้เรียนใช้
3. จัดให้ผู้เรียนอภิปรายร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กหรืออภิปรายร่วมกันทั้งห้องเกี่ยวกับ

กลวิธีที่ใช้

4. สนับสนุนให้ผู้เรียนทดลองใช้กลวิธีในขอบข่ายที่กว้างขึ้น
5. บูรณาการกลวิธีกับสื่อการเรียนที่ใช้ในห้องเรียน สอดแทรกกลวิธีในภาระงาน

ของภาษาเพื่อการใช้กลวิธีในบริบท

นอกจากนี้ ในการฝึกกลวิธีให้ผู้เรียนนั้นผู้สอนต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนในกลุ่มต่างๆ ทรัพยากรการเรียนรู้และเวลา รวมทั้งความเป็นไปได้ในการสอนด้วยวิธีนี้ Oxford (1990) ได้แนะนำขั้นตอนในการออกแบบการฝึกกลวิธี ดังนี้

1. พิจารณาความต้องการของผู้เรียนและทรัพยากรการเรียนรู้ที่จัดหาได้สำหรับการฝึก
2. เลือกกลวิธีที่จะนำมาฝึกให้กับผู้เรียน
3. พิจารณาถึงประโยชน์ของการฝึกกลวิธีแบบบูรณาการ
4. พิจารณาแรงจูงใจของผู้เรียน
5. เตรียมสื่อการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้
6. ฝึกการใช้กลวิธี
7. ประเมินผลการฝึกกลวิธีและแก้ไขปรับปรุงการฝึกกลวิธี

กล่าวโดยสรุป การสอนอิงกลวิธีเป็นแนวคิดที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความตระหนักในวิธีการเรียนรู้ที่ตนเองสามารถใช้ในการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในและนอกห้องเรียน ดังนั้น ในการฝึกกลวิธีให้ผู้เรียน ผู้สอนจึงต้องคำนึงถึง

ความต้องการของผู้เรียนในกลุ่มต่างๆ ทรัพยากรการเรียนรู้และเวลา เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้กลวิธีการเรียนรู้ รวมทั้งมองเห็นประสิทธิภาพของกลวิธี และสามารถนำกลวิธีไปใช้ได้เหมาะสมกับบริบท

1.4 การสอนการฟังอิงกลวิธี

การสอนการฟังอิงกลวิธีเป็นการสอนที่มีจุดมุ่งหมายที่จะสอนวิธีการฟังให้กับผู้เรียน โดยสอนวิธีใช้กลวิธีเพื่อให้ผู้เรียนสามารถควบคุมดูแลการเรียนรู้ของตนเองได้ (Mendelsohn, 1995) ซึ่งหลักการสำคัญของกลวิธี คือ กลวิธีเป็นสิ่งที่สามารถสอนได้ การสอนให้ผู้เรียนเป็นนักกลวิธีเกี่ยวกับการฟังจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนสามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในทักษะนี้ ซึ่งเป้าหมายในการสอนกลวิธีนั้นจะต้องคำนึงถึงประเด็นต่อไปนี้

1. หากกลวิธีที่ใช้นั้นเป็นกลวิธีที่ผู้เรียนตัดสินใจเลือกใช้เองแล้ว ผู้เรียนจะต้องมีความชัดเจนว่าตนจะใช้กลวิธีในการฟังนั้นเมื่อใด

2. สำหรับกลวิธีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ฟังที่เชี่ยวชาญ ผู้สอนต้องจำแนกกลวิธีเหล่านั้นให้ชัดเจน มีการสาธิตการใช้กลวิธีเหล่านั้น นั่นคือ ผู้สอนจำเป็นต้องสอนกลวิธีที่มีประสิทธิภาพต่อการฟังของผู้เรียน ซึ่งผู้สอนสามารถเลือกกลวิธีที่มีประสิทธิภาพได้จาก การศึกษาการใช้กลวิธีการฟังของผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพเพื่อนำกลวิธีดังกล่าวมาพัฒนาความสามารถในการฟังของผู้เรียนอื่น (Rost and Ross, 1991; Mendlesohn, 1998)

นักการศึกษาได้อธิบายเกี่ยวกับการสอนการฟังแบบอิงกลวิธีไว้ดังนี้
Brown (1990) ได้อธิบายเป้าหมายการสอนการฟังแบบอิงกลวิธี ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนากลวิธีที่จะใช้ในการสังเคราะห์รวมทั้งการใช้ตัวชี้แนะที่อยู่ในภาษาพูดที่เป็นภาษาเป้าหมาย

2. เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ตัวชี้แนะเหล่านั้น โยงเข้ากับความรู้เดิมเพื่อใช้ในการคาดเดาและสรุปความสิ่งที่ได้ฟัง

ส่วนVandergriift (1999) ได้อธิบายขั้นตอนการสอนฟังแบบอิงกลวิธีในการเรียนภาษาอังกฤษเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ ดังนี้

1. การวางแผน คือ การที่ผู้สอนเตรียมตัวผู้เรียนในสิ่งที่จะได้ฟังและสิ่งที่คาดว่าจะได้ยิน โดยผู้เรียนต้องมีความตระหนักรู้ในการนำความรู้ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อหรือการจัดการข้อมูลในเนื้อหาที่ต่างกัน รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรม นอกจากนี้ผู้เรียนต้องทราบถึงจุดประสงค์ของการฟังเพื่อกำหนดขอบเขตของข้อมูลหรือรายละเอียดที่จำเป็นในการฟัง

2. การตรวจสอบ ในการตรวจสอบความเข้าใจและการตัดสินใจใช้กลวิธี ผู้เรียนต้องประเมินความเข้าใจของตนเองเพื่อยืนยันหรือปฏิเสธสิ่งที่ตนเองได้เดาไว้

3. การประเมินผล ผู้เรียนจะต้องประเมินผลการตัดสินใจในขณะฟัง ซึ่งผู้สอนสามารถจัดให้ผู้เรียนประเมินตนเองและเขียนสะท้อนผล โดยให้ผู้เรียนทำกิจกรรมกลุ่มและร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกลวิธีที่แต่ละคนใช้ในการฟังและประสบความสำเร็จ

นอกจากนี้ Vandergrift และ Goh (2011) ได้เสนอแนวการสอนการฟังแบบอิงกลวิธีซึ่งปรับจากแนวคิดของ Vandergrift (2004) โดยเป็นแนวการสอนที่สัมพันธ์กับกระบวนการอภิปราย ประกอบด้วยขั้นตอนในการสอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผนหรือการคาดเดา (กลวิธีการวางแผนและการตั้งใจฟัง) ผู้เรียนคาดเดาประเภทของสารและคำที่คาดว่าจะได้ฟังจากชื่อเรื่องหรือประเภทของสื่อ

ขั้นที่ 2 การฟังครั้งที่ 1 หรือการตรวจสอบข้อมูล ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ได้แก่

2.1 ผู้เรียนฟังเรื่องครั้งที่ 1 ตรวจสอบข้อมูลที่ฟังกับสิ่งที่คาดเดาไว้ในขั้นที่ 1 ผู้เรียนสามารถคาดเดาข้อมูลใหม่หรือยืนยันข้อมูลตามที่คาดเดาไว้เดิม และจดบันทึกข้อมูลเพิ่มเติมตามที่เข้าใจ (กลวิธีการตรวจสอบ)

2.2 ผู้เรียนเปรียบเทียบข้อมูลที่บันทึกกับเพื่อน ปรับข้อมูลและแก้ไขข้อมูลที่จำเป็นจากที่บันทึก พิจารณารายละเอียดสำคัญซึ่งจำเป็นต้องฟังอย่างเฉพาะเจาะจงอีกครั้ง (กลวิธีการตรวจสอบ การวางแผนและการเลือกฟังอย่างตั้งใจ)

ขั้นที่ 3 การฟังครั้งที่ 2 หรือการตรวจสอบข้อมูล ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ได้แก่

3.1 ผู้เรียนตั้งใจฟังในประเด็นที่ผู้เรียนไม่เห็นด้วย ปรับปรุงแก้ไขและเขียนรายละเอียดเพิ่มเติมตามที่เข้าใจ (กลวิธีการตรวจสอบและการแก้ไขปัญหา)

3.2 ผู้เรียนทั้งชั้นร่วมกันอภิปรายในประเด็นส่วนหลักและรายละเอียดที่สนับสนุนประเด็นหลักนั้นมากที่สุด สะท้อนวิธีที่ผู้เรียนแต่ละคนใช้เพื่อให้เข้าใจความหมายของคำหรือส่วนของข้อความที่ฟัง (กลวิธีการตรวจสอบและการประเมิน)

ขั้นที่ 4 การฟังครั้งสุดท้ายหรือการตรวจสอบข้อมูล (กลวิธีการเลือกฟังอย่างตั้งใจและการตรวจสอบ) ผู้เรียนฟังข้อความเพื่อฟังข้อมูลตามที่ได้มีการอภิปรายในขั้นที่ 3.2 ซึ่งเป็นข้อมูลที่ผู้เรียนไม่เคยได้ยินมาก่อนจากการฟังในขั้นที่ 2.1 และขั้นที่ 3.1 หรือเพื่อเปรียบเทียบข้อมูลทั้งหมดอีกครั้ง

ขั้นที่ 5 ขั้นสะท้อนผลการฟัง (กลวิธีการประเมิน) ผู้เรียนสะท้อนผลการใช้กลวิธีการฟังเพื่อหาคะแนนที่ผู้เรียนไม่เข้าใจและเขียนเป้าหมายสำหรับการฟังครั้งต่อไป รวมทั้งอภิปรายเกี่ยวกับความไม่สอดคล้องกันของภาษาพูดและภาษาเขียน

ในการประเมินการใช้กลวิธีการฟังของผู้เรียนนั้น Grenfell และ Harris (1999) ได้อธิบายว่าสำหรับบริบทการเรียนรู้โดยทั่วไปนั้น การถามผู้เรียนในขณะที่ทำกิจกรรมทางภาษาเป็นวิธีหนึ่งที่จะศึกษาการใช้กลวิธีของผู้เรียนเพราะการให้ผู้เรียนรายงานด้วยวาจาสามารถเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการจำแนกการใช้กลวิธีของผู้เรียน เนื่องจากการสังเกตไม่สามารถมองเห็นกระบวนการทำงานของสมองของผู้เรียนได้ นอกจากนี้ผู้สอนยังสามารถใช้วิธีการสัมภาษณ์ข้อมูลย้อนกลับ การกระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงเรื่องที่ได้ฟังแล้ว การใช้แบบสอบถามหรือการเขียนบันทึกประจำวัน ซึ่งการเขียนบันทึกเป็นเครื่องมือที่สามารถใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการใช้กลวิธีในการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียน โดยผู้เรียนจะเขียนเกี่ยวกับประสบการณ์ในการเรียนรู้ภาษาของตนเองรวมทั้ง กลวิธีที่ใช้เพื่อแก้ปัญหาหรือพยายามแก้ปัญหาในการเรียนรู้ภาษา

สรุปได้ว่า การสอนให้ผู้เรียนเป็นนักกลวิธีเกี่ยวกับการฟังเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนสามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในทักษะนี้เพราะกลวิธีเป็นสิ่งที่สามารถสอนได้ ดังนั้น ในการสอนกลวิธีการฟังให้ผู้เรียน ผู้สอนสามารถเลือกกลวิธีที่มีประสิทธิภาพได้จากการศึกษาการใช้กลวิธีการฟังของผู้เรียนที่มีความสามารถในการฟังสูงแล้วนำกลวิธีดังกล่าวมาพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถในการฟังที่ต่ำกว่า ส่วนการประเมินการใช้กลวิธีการฟังของผู้เรียนนั้น ผู้สอนสามารถถามผู้เรียนในขณะที่ทำกิจกรรมทางภาษา การสัมภาษณ์ข้อมูลย้อนกลับ การกระตุ้นให้ระลึกถึงกลวิธีที่ใช้ในขณะที่ฟัง การใช้แบบสอบถามหรือการเขียนบันทึกประจำวัน ซึ่งผู้เรียนจะเขียนเกี่ยวกับประสบการณ์ในการเรียนรู้ภาษาของตนเอง รวมทั้งกลวิธีที่ผู้เรียนใช้ในการแก้ปัญหา

2. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ

จากการนิยามการฟังของนักภาษาศาสตร์ประยุกต์ นักจิตภาษาศาสตร์ ครูสอนภาษารวมทั้ง ผู้ที่เรียนภาษาสามารถสรุปนิยามเกี่ยวกับการฟังได้ 4 มิติ (Rost, 2002: 2-3) ดังนี้

1. มิติของการรับ การฟังเป็นการรับสิ่งที่ผู้พูดกล่าวออกมา ดังนั้น การฟังจึงหมายถึง
  - 1.1 การจับสิ่งที่ผู้พูดพูดออกมา
  - 1.2 การรับความคิดของผู้พูด
  - 1.3 การถอดรหัสข้อความของผู้พูด
  - 1.4 การรับการถ่ายโอนภาพลักษณ์ ความประทับใจ ความคิด ความเชื่อ เจตคติ

และอารมณ์จากผู้พูด

2. มิติของการสร้าง การฟังเป็นการสร้างและแสดงถึงความหมาย ในมิตินี้ การฟังจึงหมายถึง

- 2.1 การเข้าใจสิ่งที่อยู่ในใจของผู้พูด
- 2.2 การค้นหาสิ่งที่น่าสนใจจากสิ่งที่ผู้พูดได้พูด
- 2.3 การตรวจสอบสิ่งที่สัมพันธ์กับผู้ฟัง
- 2.4 การจัดการกับสารของผู้พูดใหม่ด้วยวิธีที่สัมพันธ์กับผู้ฟัง
- 2.5 การเข้าใจเหตุผลที่ผู้พูดพูดกับผู้ฟัง
- 2.6 การสังเกตว่าสิ่งใดที่ผู้พูดไม่ได้พูด
3. มิติของการร่วมมือ การฟังเป็นการจัดการกับความหมายของผู้พูดและการตอบสนอง
ในมิตินี้ การฟัง หมายถึง
  - 3.1 การประสานกับผู้พูดในด้านรหัสและบริบท
  - 3.2 การตอบสนองสิ่งที่ผู้พูดได้พูด
  - 3.3 กระบวนการการแบ่งปันข้อมูลหรือคุณค่ากับผู้พูด
  - 3.4 การแสดงความสนใจในขณะที่ผู้พูดกำลังคุย
  - 3.5 การส่งสัญญาณให้ผู้พูดทราบว่าความคิดใดที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับของผู้ฟัง
4. มิติของการเปลี่ยนรูป การฟังเป็นการสร้างสรรค์ความหมายผ่านการตั้งใจ การ
จินตนาการและการเอาใจใส่ การฟังในมิตินี้จึงหมายถึง
  - 4.1 การมีใจจดจ่อกับผู้พูดโดยปราศจากการตัดสิน
  - 4.2 การสร้างสรรค์การเชื่อมต่อระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง
  - 4.3 การเอาใจใส่ต่อแรงจูงใจในการพูดของผู้พูด
  - 4.4 การจินตนาการในสิ่งที่เป็นไปได้ตามความหมายของผู้พูด
  - 4.5 กระบวนการสร้างสรรค์ความหมายจากผู้พูด
  - 4.6 การทำให้การสนทนาสมบูรณ์
  - 4.7 ความรู้สึกและความมีสติอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกับการเอาใจใส่ต่อสิ่งอื่นๆของ
ผู้ฟัง

จากนิยามข้างต้นสรุปได้ว่า การฟัง คือ การรับสิ่งที่ผู้พูดกล่าวออกมาโดยสิ่งที่กล่าวออกมา
นั้นสะท้อนถึงความคิดของผู้พูดรวมทั้ง ภาพลักษณ์ ความประทับใจ ความคิด ความเชื่อ เจตคติ และ
อารมณ์จากผู้พูด ในขณะที่ผู้ฟังต้องค้นหาสิ่งที่น่าสนใจอื่นๆจากสิ่งที่ผู้พูดได้พูด ตรวจสอบ
ความสัมพันธ์ของสิ่งที่พูดกับตัวผู้ฟัง และเข้าใจเหตุผลของผู้พูด การให้ความสำคัญกับผู้พูดด้วย
การแสดงความสนใจในสิ่งที่เขาพูด และนำสิ่งที่ได้ฟังนั้นมาจินตนาการเพื่อสร้างเป็นความรู้ใหม่

2.1 ความหมายของการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

การฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจเป็นสิ่งจำเป็นและควรพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการเข้าใจสิ่งที่ฟัง ดังนั้น นักการศึกษาจึงต้องศึกษาธรรมชาติและกระบวนการของการฟังเพื่อความเข้าใจรวมทั้งศึกษาทฤษฎีและวิธีการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจเพื่อพัฒนาผลลัพธ์ของการสอนการฟังรวมทั้งการสร้างความรู้ความตระหนักให้กับผู้เรียนว่าการฟังเพื่อความเข้าใจนั้นเป็นปัจจัยที่สำคัญของการเรียนภาษาอังกฤษ

Rost (2002: 8-74) ได้อธิบายถึงคำจำกัดความของการฟังอย่างหลากหลายตามศาสตร์ต่างๆจากประสบการณ์ในการวิจัยของตนเอง ดังนี้

1. การฟังในกระบวนการด้านประสาทวิทยา สำหรับกระบวนการด้านประสาทวิทยา ความตระหนักเป็นมโนทัศน์ขั้นพื้นฐานที่สุดของการฟังที่เป็นกระบวนการต้นตัว ความตระหนักจะชี้นำความสนใจของผู้ฟังต่อโลกภายนอกและความตั้งใจของผู้ฟังต่อสิ่งที่พบนั้น
2. การฟังในกระบวนการเกี่ยวกับภาษาศาสตร์ ในกระบวนการด้านนี้จะเกี่ยวกับกระบวนการปฏิบัติทางสัทศาสตร์ที่มีต่อวิธีการรับรู้การพูดของมนุษย์ การจำคำที่ฟังได้ซึ่งการจำคำในการพูดที่คล่องแคล่วนั้นเป็นพื้นฐานของความเข้าใจภาษาพูด ภาระงานหลักของผู้ฟังในการจำคำคือการแยกแยะคำและการกระตุ้นความรู้เกี่ยวกับความหมายของคำ อัตราการพูดโดยปกติของมนุษย์คือ พูดได้แปดคำในทุกๆ 2 – 3 วินาทีของการเปล่งคำพูดออกมา ดังนั้น การจำคำจึงต้องเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในการเข้าใจคำพูด
3. การฟังในกระบวนการวัจนปฏิบัติ การสื่อสารด้วยวาจาเป็นการสื่อสารที่ซับซ้อนซึ่งเกี่ยวข้องกับการใส่และถอดรหัสทางภาษา นอกจากความเข้าใจในภาษาแล้วผู้ฟังต้องเข้าใจความหมายตามสภาพแวดล้อมของการสื่อสารด้วย ซึ่งความหมายของสภาพแวดล้อมจะรวมถึงสถานภาพทางสังคม และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ในมุมมองของวัจนปฏิบัติ การฟังเป็นเจตนาที่ทำให้กระบวนการสื่อสารสมบูรณ์และเพื่อให้การสนทนาสมบูรณ์นี้เกิดขึ้นผู้ฟังจะต้องสลับบทบาทจากผู้นำเสนอเป็นผู้แปลความ
4. การฟังในกระบวนการด้านจิตภาษาศาสตร์ ความเข้าใจเป็นกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับมโนทัศน์ที่อยู่ในความจำของบุคคลเพื่ออ้างอิงสู่โลกของความจริง ดังนั้น ความเข้าใจในการฟังจึงหมายถึง การที่ผู้ฟังมีมโนทัศน์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้พูดพูดในความจำของตนเองซึ่งลักษณะพื้นฐานของการเข้าใจ คือ การบูรณาการข้อมูลจากข้อความที่ฟังกับข้อมูลและมโนทัศน์ที่ผู้ฟังมีอยู่แล้ว ความเข้าใจจะไม่เกิดขึ้นหากไม่มีการบูรณาการระหว่างข้อมูลจากข้อความที่ฟังซึ่งเรียกว่าเป็นข้อมูลใหม่และข้อมูลเดิมที่ผู้ฟังมีอยู่แล้ว ทุกๆครั้งที่ผู้ฟังฟังข้อมูลใหม่ ผู้ฟังจะสร้างสรรค์ความรู้เชิงมโนทัศน์ใหม่ขึ้นมาโดยการสัมพันธ์ข้อเท็จจริงหนึ่งกับข้อเท็จจริงอื่นๆโดยผ่านตัวเชื่อมต่อทางตรรกศาสตร์หรือสัญลักษณ์ ดังนั้น ความสามารถในการเข้าใจข้อมูล

ที่ได้ฟังจึงเป็นการสร้างความรู้เชิงมโนทัศน์ใหม่ๆขึ้นมา นอกจากนี้ ผู้พูดและผู้ฟังไม่จำเป็นจะต้องมีความรู้โน้ตทัศน์ที่มีความสัมพันธ์กับประเด็นในการสนทนาเพื่อให้ความเข้าใจภาษาเกิดขึ้น สิ่งจำเป็นในการเข้าใจข้อความที่ฟัง คือ การที่ผู้ฟังสามารถกระตุ้นความรู้โน้ตทัศน์ที่เหมาะสมและสัมพันธ์กับข้อความที่ฟัง เมื่อความรู้โน้ตทัศน์ของผู้ฟังและผู้พูดสัมพันธ์กันอย่างไม่เหมาะสม ความเข้าใจผิดจะเกิดขึ้น และหากผู้ฟังไม่สามารถกระตุ้นความรู้โน้ตทัศน์ของตนเองในขณะที่ฟังผู้ฟังก็ไม่สามารถเข้าใจข้อความที่ฟัง

นอกจากนี้ นักวิชาการอีกหลายท่านได้กล่าวถึงการฟังเพื่อความเข้าใจที่สอดคล้องกับแนวคิดข้างต้นไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

Richards, Platt และ Platt (1992) กล่าวถึงการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจว่าเป็นทักษะที่เกี่ยวกับหน่วยทางภาษาศาสตร์ เช่น หน่วยเสียง คำ โครงสร้างทางไวยากรณ์ ความรู้เดิม เป็นต้น รวมทั้งทักษะทางภาษาศาสตร์และทักษะทางปัญญา กลยุทธ์และการคาดหวังที่ผู้ฟังใช้ในการแปลความหมายหัวข้อและสถานการณ์ที่น่าเสนอ

Mendelsohn (1995:133) กล่าวถึงการฟังอย่างเข้าใจว่า เกิดจากการที่ผู้ฟังเลือกฟังข้อความและตีความข้อความนั้นตามที่สามารถฟังได้หรือตามสภาพการณ์ที่เห็นได้ เพื่ออธิบายสิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไปหรือเพื่อเข้าใจวัตถุประสงค์ของผู้พูดได้ ดังนั้นในการสอนฟังเพื่อความเข้าใจจึงควรสอนการฟังโดยใช้กลวิธีต่างๆมากกว่าเพียงการให้ผู้ฟังได้มีโอกาสในการฟังมากขึ้นเท่านั้น

Buck (2001:1-2)กล่าวว่า การฟังเพื่อความเข้าใจเป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อนมาก โดยผู้ฟังใช้ความรู้ทางภาษาที่มีอยู่แทนที่ข้อมูลที่หายไป ซึ่งความเข้าใจภาษาจะเกี่ยวข้องกับความรู้ 2 ประเภท ได้แก่ ความรู้ทางภาษาศาสตร์และความรู้ที่ไม่ใช่ภาษาศาสตร์ สำหรับความรู้ทางภาษาศาสตร์ที่มีความสำคัญต่อการฟัง คือ ความรู้เกี่ยวกับเสียง ศัพท์ ไวยากรณ์ ความหมาย และโครงสร้างข้อความ ส่วนความรู้ที่ไม่ใช่ภาษาศาสตร์มราใช้ในการทำความเข้าใจ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับหัวเรื่อง บริบท และความรู้ทั่วไป

Teng (2001:1) กล่าวถึงการฟังว่าเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและต้นตอที่กำหนดระดับและเนื้อหาของความเข้าใจ โดยผู้ฟังจะใช้กระบวนการทางปัญญาในการทำความเข้าใจข้อมูลที่ได้รับฟัง ผู้ฟังจะคัดเลือกตัวป้อนที่ได้ฟัง สร้างความหมายจากข้อความนั้นและนำมาสัมพันธ์กับความรู้ที่ผู้ฟังมีอยู่

สรุปได้ว่า การฟังเพื่อความเข้าใจเป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อนมากซึ่งผู้ฟังจะใช้กระบวนการทางปัญญาในการทำความเข้าใจข้อมูลที่ได้รับฟัง โดยผู้ฟังต้องมีความรู้ทั้งทางด้านภาษาศาสตร์ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับเสียง ศัพท์ ไวยากรณ์ ความหมาย และโครงสร้างข้อความ รวมทั้งความรู้ที่ไม่ใช่ภาษาศาสตร์ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับหัวเรื่อง บริบท และความรู้ทั่วไป ซึ่งเป็นความรู้เชิง

มโนทัศน์ของผู้ฟัง ความรู้เชิงมโนทัศน์นี้จะช่วยให้ผู้ฟังสามารถสร้างความรู้เชิงมโนทัศน์ใหม่ขึ้นมาจากการบูรณาการความรู้มโนทัศน์ที่มีอยู่เดิมกับข้อมูลใหม่ที่ได้จากการฟัง นอกจากนี้ ปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ปัจจัยด้านจิตใจ ได้แก่ การตระหนักถึงสิ่งที่ฟัง การให้ความสนใจกับสภาพแวดล้อมของการสื่อสาร การให้ความสำคัญกับสถานภาพทางสังคม และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเพราะการสื่อสารไม่สามารถจะแยกออกจากความสัมพันธ์ทางสังคมได้ ดังนั้น การฟังจึงเป็นความสามารถในการเข้าใจและถอดรหัสสิ่งที่พูด และเป็นทักษะที่ต้องถอดรหัสการออกเสียงสูงและต่ำรวมทั้งสถานการณ์การพูดต่างๆ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความเข้าใจในการฟัง

ความเข้าใจในการฟังเป็นความสามารถในการถอดรหัสภาษาพูดโดยใช้ความรู้ด้านภาษาศาสตร์ ความรู้ด้านสังคมวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา การใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ และการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาหลายท่านได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความเข้าใจในการฟังไว้ ดังนี้

1. ความเข้าใจในการฟังเป็นการถอดแบบสารภายในใจของผู้ฟังเอง ดังนั้น การประสบความสำเร็จของการฟัง คือ การถอดความหมายของสิ่งที่ฟังได้ตรงตามเจตนาของผู้พูด ได้มาก (Clark and Clark, 1977)
2. ความเข้าใจในการฟังไม่ได้เกิดจากการที่ผู้ฟังรับความหมายจากสิ่งที่ฟังแต่เป็นการสร้างความหมายเอง สารที่ผู้ฟังสร้างนี้จะมีความแตกต่างบางประการจากสารที่เกิดจากเจตนาของผู้พูด ทั้งนี้ ความเข้าใจตามรูปแบบนี้จะเกี่ยวข้องกับบริบท จุดประสงค์ของการฟังและความรู้เดิมของผู้ฟัง (Rost, 1990)
3. ความเข้าใจในการฟังเกิดจากการรวมความแตกต่างระหว่างการดำเนินการฟังที่ถูกควบคุมและการดำเนินการฟังอย่างอัตโนมัติรวมทั้งการฟังอย่างตั้งใจและการตรวจสอบสิ่งที่ฟัง ผู้ฟังจะเป็นผู้ตัดสินใจเลือกวิธีจัดการกับตัวป้อนรวมทั้งข้อมูลป้อนกลับเพื่อช่วยในการตรวจสอบความเข้าใจสิ่งที่ฟังอย่างต่อเนื่อง ซึ่งรูปแบบความเข้าใจรูปแบบนี้เป็นรูปแบบของความเข้าใจในการฟังภาษาที่สอง (Nagle and Sanders, 1986)

2.2.1 รูปแบบของกระบวนการของความเข้าใจ

ความเข้าใจในการฟังเกิดจากองค์ประกอบที่หลากหลายและเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนในการสร้างความหมายของผู้ฟัง ซึ่งมีรูปแบบในกระบวนการสร้างความเข้าใจ ดังนี้

- 1) รูปแบบความเข้าใจตามแนวคิดแผนภูมิ (The flow chart approach)

แนวคิดนี้เชื่อว่า ความเข้าใจในการฟังเกี่ยวข้องกับความจำ 3 ประเภท ได้แก่

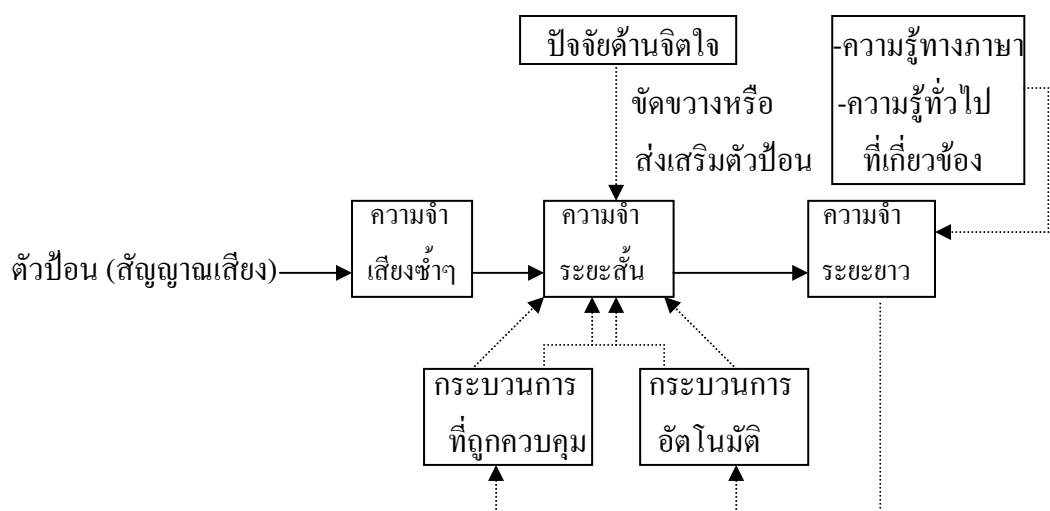
1.1) ความจำเสียงที่ได้ยินซ้ำๆ (Echoic memory) เป็นการจำสัญญาณเสียงที่ได้ยินซ้ำๆ โดยยังไม่มี ความหมาย

1.2) ความจำระยะสั้น (Working memory) สัญญาณเสียงจะถูกเก็บไว้ในสมองเป็นเวลา 2-3 วินาที ในขณะที่กระบวนการทำงานของความจำเกิดขึ้น

1.3) ความจำระยะยาว (Long-term memory) ข้อมูลจากกระบวนการทำงานของความจำทั้งหมดจะถูกเก็บไว้ในความจำระยะยาว

ซึ่งสามารถอธิบายความเข้าใจที่เกิดจากกระบวนการทำงานของความจำทั้ง 3 ประเภท ดังนี้ เมื่อมีตัวป้อนสัญญาณเสียงเข้ามา ความจำจากการได้ยินซ้ำๆจะบันทึกสัญญาณเสียงและเก็บไว้ในความจำระยะสั้นในขั้นนี้ปัจจัยทางด้านจิตใจ เช่น ความสนใจหรือแรงจูงใจจะส่งเสริมหรือขัดขวางตัวป้อนและหน่วยประมวลผล ได้แก่ กระบวนการฟังที่ถูกควบคุมหรือกระบวนการฟังอัตโนมัติหรือการทำงานร่วมกันของทั้ง 2 กระบวนการจะทำหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับตัวป้อนที่เข้ามาผลที่ได้จากการดำเนินการจะถูกส่งต่อไปยังความจำระยะยาว ในส่วนของความจำระยะยาวจะสังเคราะห์สัญญาณเสียงโดยใช้ความรู้ด้านอื่นๆที่มีอยู่ เช่น ภาษาศาสตร์หรือความรู้อื่นๆที่เกี่ยวข้อง ผลที่ได้จากการสังเคราะห์อาจจะมีการย้อนกลับไปยังหน่วยประมวลผลเพื่อประมวลผลใหม่ตามความจำเป็น ดังนั้น การตีความหมายของสิ่งที่ฟังจึงเป็นผลจากการสังเคราะห์ที่ซับซ้อนของความรู้ปัจจุบันของผู้ฟังและเป็นการสรุปที่หลากหลายเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้รับเข้ามา ซึ่งสามารถแสดงตามแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กระบวนการทำงานของสมองด้านความเข้าใจในการฟัง

(Nagle and Sanders: 1986)

รูปแบบความเข้าใจในการฟังตามแนวคิดนี้เป็นรูปแบบที่เป็นประโยชน์สำหรับการเรียนรู้ภาษาที่สอง โดยเน้นที่ความแตกต่างของกระบวนการที่ถูกควบคุมและกระบวนการอัตโนมัติ ซึ่งกระบวนการอัตโนมัติเป็นบรรทัดฐานในการใช้ภาษาที่มีประสิทธิภาพ ส่วนกระบวนการที่ถูกควบคุมจะเป็นมาตรฐานสำหรับการสร้างทักษะใหม่และจะมีความสำคัญสำหรับการเรียนรู้ภาษาที่สองเนื่องจากผู้ที่เรียนภาษาที่สองยังไม่มี ความชำนาญในระบบของภาษา และมีโอกาสที่จะสร้างทักษะใหม่ (Nagle และ Sanders, 1986)

2) รูปแบบทางสมอง (Mental models) แนวคิดนี้เชื่อว่าสิ่งที่ผู้ฟังฟังนั้นจะเป็นสัญลักษณ์อยู่ในใจของผู้ฟังได้ 2 วิธี คือ การจำข้อเท็จจริงและการสร้างรูปภาพในใจ ข้อเท็จจริงเป็นความคิดที่ไม่ซับซ้อนประกอบด้วยมโนทัศน์ซึ่งมักจะเป็นคำนาม และสิ่งอื่นที่บรรยายหรือสัมพันธ์กับมโนทัศน์และมักจะเป็นคำกริยาหรือคำคุณศัพท์หรืออาจจะเรียกว่าเป็นข้อเท็จจริงที่เข้าใจง่าย การเก็บข้อเท็จจริงในความจำมากมายย่อมจะเป็นภาระหนักของความจำ วิธีที่ดีกว่าการจำข้อเท็จจริงคือ การสร้างรูปภาพในใจโดยใช้เนื้อหาของสิ่งที่ฟังเป็นฐาน เนื่องจากการฟังสิ่งใดก็ตามที่ผู้ฟังไม่ได้เก็บข้อมูลในรูปของภาษาหรือในรูปของข้อเท็จจริงแต่จะเก็บเหตุการณ์ที่บรรยายวัตถุ บุคคล หรือสถานการณ์ นั่นคือ ผู้ฟังจำความหมายของสิ่งที่ฟัง โดยในขณะที่ผู้ฟังได้ยินเสียงผู้ฟังจะสร้างสิ่งที่เป็นตัวแทนของสิ่งที่ฟังในใจของตนอย่างต่อเนื่อง และสิ่งที่เป็นตัวแทนนี้จะมีการปรับให้เป็นปัจจุบันในขณะที่มีการฟัง (Johnson-Laird, 1983)

ดังนั้น ความเข้าใจในการฟังจึงไม่ใช่กระบวนการถอดรหัสภาษา ความหมายไม่ใช่สิ่งที่ผู้ฟังสกัดออกมาจากสิ่งที่ฟังแต่ผู้ฟังต้องเป็นผู้สร้างด้วยกระบวนการต่อเนื่องซึ่งมีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การดำเนินการฟังอย่างอัตโนมัติเป็นสิ่งสำคัญ การประสบความสำเร็จในการฟัง หมายถึง การดำเนินการด้านภาษาต้องเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยใช้เวลาน้อยๆในการคิดเกี่ยวกับความหมาย

ประเด็นที่ 2 กระบวนการของความเข้าใจในการฟังเป็นผลของการมีปฏิสัมพันธ์อย่างอิสระของความรู้ ประสบการณ์เดิม ความคิดในปัจจุบัน ความรู้สึก ความตั้งใจ บุคลิกลักษณะ และหาว่าปัญญาของผู้ฟังรวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์กับตัวป้อนเสียงเพื่อนำไปสู่การตีความของสิ่งที่ฟัง

ประเด็นที่ 3 การฟังเป็นกระบวนการทางปัญญาและเป็นสิ่งที่เป็นจริง การฟังไม่ใช่บริบทที่อยู่ภายนอกผู้ฟัง เนื่องจากความเข้าใจในการฟังเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในใจของผู้ฟัง บริบทของการตีความเป็นสิ่งแวดล้อมทางปัญญาของผู้ฟัง

ประเด็นที่ 4 การฟังเป็นกระบวนการส่วนบุคคล ซึ่งผู้ฟังแต่ละคนจะสรุปความและตีความสิ่งที่ฟังได้แตกต่างกัน และการตีความจะหลากหลายมากหากสิ่งที่ฟังมีความซับซ้อนและกำกวม

2.2.2 องค์ประกอบที่มีผลต่อความเข้าใจในการฟัง

เนื่องจากความเข้าใจในการฟังต้องเกี่ยวข้องกับความรู้หลายประเภทและการนำความรู้เหล่านี้มาใช้ในการทำความเข้าใจซึ่งไม่ได้เจาะจงว่าผู้ฟังต้องใช้ความรู้ดังกล่าวตามลำดับที่กำหนด ผู้ฟังสามารถใช้ความรู้เหล่านี้ในลำดับใดก่อนก็ได้หรืออาจใช้ความรู้เหล่านี้พร้อมกัน โดยความรู้ต่างๆจะมีปฏิสัมพันธ์กันหรือสนับสนุนซึ่งกันและกันและช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจสิ่งที่ฟัง ซึ่งความรู้ดังกล่าวได้แก่

1) ความรู้เกี่ยวกับภาษาพูด ภาษาพูดจะมีความแตกต่างจากภาษาเขียนมาก โดยภาษาพูดจะมีลักษณะสำคัญ 3 ประการที่มีผลต่อความเข้าใจในการฟัง ดังนี้

1.1) ภาษาพูดเป็นรหัสเสียง เป็นตัวบ่อนจากภายนอกที่เข้ามาในกระบวนการของการฟังเพื่อทำความเข้าใจ เป็นสัญญาณเสียงที่มีความหมายทางภาษา หน่วยเสียงเหล่านี้จะรวมเข้าด้วยกันเป็นคำหรือวลี เป็นต้น ในการพูดตามปกติหน่วยเสียงเหล่านี้มักจะไม่ใช่ชัดเจนเพราะผู้พูดมีการปรับเสียงตามความเหมาะสม หน่วยเสียงบางเสียงจะไม่ชัดเจนและคลุมเครือ โดยข้อความที่พูดจะมีลักษณะดังนี้

1.1.1) การปรับเปลี่ยนการออกเสียง ในการพูดด้วยอัตราความเร็วตามปกติ เสียงบางเสียงจะถูกปรับตามเสียงที่ตามมา โดยเสียงบางเสียงอาจจะถูกละทิ้งไปหรือไปรวมกับเสียงอื่น (Pollack และ Pickett, 1963) รวมทั้งการจัดกลุ่มคำ การออกเสียงคำที่แตกต่างกันจะทำให้เกิดความยุ่งยากในการแยกแยะความแตกต่าง โดยเฉพาะเมื่อกลุ่มคำนั้นไม่ได้อยู่ในบริบท

1.1.2) การออกเสียงเน้นหนักและเสียงสูงต่ำ ซึ่งยังคงมีความสำคัญแม้จะเป็นการพูดที่เร็วมากก็ตาม รูปแบบการออกเสียงเน้นหนักในภาษาอังกฤษในแต่ละคำจะมีรูปแบบเฉพาะ นอกจากนี้ผู้พูดจะออกเสียงเน้นหนักในสิ่งที่สำคัญและในคำที่มีความสำคัญมากที่สุดประโยคซึ่งเป็นคำที่แสดงความหมายหลัก (Brown, 1990) ส่วนรูปแบบการออกเสียงสูงต่ำของการเปล่งเสียงก็มีความสำคัญมากเช่นกัน ในภาษาอังกฤษ การออกเสียงสูงต่ำจะสัมพันธ์กับโครงสร้างและความหมายของข้อความนั้น (Cooper, 1976; Garro and Parker, 1982) ดังนั้น ปัจจัยที่สำคัญมากที่สุดปัจจัยหนึ่งของความเข้าใจในการฟัง คือ การให้ความสนใจกับรูปแบบของการออกเสียงเน้นหนักและเสียงสูง ต่ำ

1.1.3) ความรู้ร่วมและความรู้อื่นๆ โดยธรรมชาติแล้วภาษามีคำต่างๆและตัวชี้แนะมากมายที่ผู้พูดใช้ในขณะพูดเพื่อช่วยให้ผู้ฟังสามารถเข้าใจสิ่งที่พูดได้ ถึงแม้ว่าผู้พูดจะพูด

ไม่ชัดเจนก็ตาม ผู้พูดจะปรับภาษาพูดของตนตามสถานการณ์และตามผู้ฟัง (Cohen 1975, 1977) หากผู้ฟังและผู้พูดมีความรู้ร่วมกันเกี่ยวกับหัวข้อที่พูด ผู้พูดจะพูดในอัตราที่เร็วและมีการรวมคำมากกว่าเมื่อพูดกับผู้ฟังที่มีความรู้เดิมน้อยกว่า (Hunnicut, 1985: 50)

1.2) ภาษาพูดจะเกิด ณ เวลาที่พูด ผู้ฟังจะได้ฟังข้อความนั้นเพียงครั้งเดียวและข้อความนั้นจะหายไป ผู้ฟังไม่สามารถจะย้อนกลับไปฟังข้อความนั้นอีกครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสนทนา ถึงแม้ว่าผู้ฟังจะขอร้องให้ผู้พูดพูดข้อความเดิมอีกครั้ง ผู้ฟังจะได้ฟังข้อความใหม่ที่มีความหมายเหมือนข้อความเดิมแต่ไม่ใช่ข้อความเดิมเพราะผู้พูดจะแก้ปัญหาโดยการพูดด้วยถ้อยความใหม่หรือยกตัวอย่างอธิบายเพื่อช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจ แต่ถึงแม้ผู้พูดจะพูดความที่ใช้คำเดิมทั้งหมด การเน้นหนักและน้ำเสียงสูงต่ำก็จะแตกต่างจากเดิม เนื่องจากเป็นข้อความที่พูดซ้ำ และโดยปกติทั่วไปของการฟัง ผู้ฟังจะมีโอกาสในการทำความเข้าใจสิ่งที่ฟังเพียงครั้งเดียวเท่านั้นเพราะผู้ฟังต้องฟังให้ทันกับความเร็วที่ผู้พูดพูดซึ่งส่วนใหญ่ผู้พูดจะพูดค่อนข้างเร็วและผู้ฟังไม่สามารถย้อนกลับไปยังสิ่งที่ฟังไปแล้วได้ ดังนั้น เพื่อให้เข้าใจสิ่งที่ได้ฟังผู้ฟังจึงต้องมีกระบวนการฟังอย่างอัตโนมัติ

1.2.1) กระบวนการฟังอย่างอัตโนมัติ โดยปกติผู้พูดจะมีอัตราเร็วในการพูด 3 คำต่อ 1 วินาที ผู้ฟังจึงมีเวลาน้อยมากในการคิดเกี่ยวกับความหมายของคำแต่ละคำ โครงสร้างของประโยคความซ้อนหรือการอ้างอิงของคำสรรพนามเพราะถ้อยคำต่างๆจะผ่านไปอย่างรวดเร็ว เพื่อให้เข้าใจผู้พูด กระบวนการฟังจึงต้องเป็นไปอย่างอัตโนมัติ ซึ่งกระบวนการฟังอย่างอัตโนมัติ เป็นกระบวนการทางปัญญาที่เกิดขึ้นอย่างอัตโนมัติโดยปราศจากการควบคุมและการให้ความสนใจอย่างรู้ตัว (Schneider and Shiffrin, 1977: 25-26) กระบวนการทางปัญญาอีกประเภทหนึ่งคือ กระบวนการฟังที่ถูกควบคุม กระบวนการนี้จะเกี่ยวข้องกับการทำงานของสมองตามลำดับภายใต้การควบคุมและผู้ฟังต้องมีความตั้งใจที่จะฟัง ความแตกต่างระหว่างกระบวนการฟังทั้งสองมีความสำคัญต่อการใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองมาก เพราะเมื่อผู้เรียนเรียนรู้องค์ประกอบใหม่ทางภาษาในช่วงแรกผู้เรียนจะต้องมีความตั้งใจมากและต้องใช้เวลาในการคิดเกี่ยวกับสิ่งนั้น การนำข้อมูลนั้นไปใช้ก็จะเป็นไปได้ช้า เมื่อผู้เรียนเริ่มคุ้นเคยกับองค์ประกอบนั้นผู้เรียนก็จะสามารถใช้ข้อมูลนั้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้นเพราะใช้เวลาในการคิดน้อยลงจนกระทั่งสามารถใช้ข้อมูลนั้นได้อย่างอัตโนมัติ

การที่ผู้ฟังสามารถใช้กระบวนการฟังอย่างอัตโนมัติได้มากในการฟังถ้อยความซับซ้อนที่ผู้พูดพูดด้วยอัตราความเร็วปกติก็สะท้อนถึงประสิทธิภาพในการฟังของผู้ฟังและส่งผลกระทบต่อความเข้าใจในการฟัง ผู้เรียนที่มีกระบวนการฟังอย่างอัตโนมัติก็จะมีอุปสรรคต่อความเข้าใจในการฟังเพราะต้องใช้เวลาในการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ฟังมาก เมื่อผู้พูดพูดด้วยอัตรา

ความเร็วที่เร็วขึ้น ผู้ฟังก็จะยิ่งไม่มีเวลาเพียงพอที่จะดำเนินการกับสิ่งที่ได้ฟังทั้งหมด ดังนั้น ผู้ฟังก็จะให้ความสนใจกับส่วนย่อยๆ ของภาษา เช่น คำ วลี และ ไวยากรณ์ มากกว่าการให้ความสนใจกับความหมายของข้อความ (Lynch, 1998: 3-19) และหากผู้พูดพูดด้วยอัตราที่เร็วยิ่งขึ้น ผู้ฟังก็จะยิ่งไม่มีเวลาแม้แต่การจัดการกับคำ หรือ ไวยากรณ์ ซึ่งส่งผลให้ผู้ฟังพลาดถ้อยความบางส่วนของข้อความที่ฟัง และในที่สุด ความเข้าใจในการฟังข้อความนั้นก็จะล้มเหลวทั้งหมด ซึ่งปัญหาดังกล่าวมักจะเกิดกับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ เพราะผู้เรียนกลุ่มนี้จะรู้เกี่ยวกับภาษาเพียงบางส่วน ดังนั้นกระบวนการทางภาษาจึงเป็นกระบวนการอัตโนมัติเพียงบางส่วนของกระบวนการของความเข้าใจก็จะล้มเหลวเป็นบางช่วงเพราะผู้ฟังไม่สามารถดำเนินการกับบทฟังได้เร็วเพียงพอ

1.2.2) ความหลากหลายของการตีความ กระบวนการฟังของผู้ฟังอาจจะเกิดความผิดพลาดได้เนื่องจากสาเหตุหลายประการ เช่น เสียงที่รบกวน การขาดสมาธิในการฟัง การไม่รู้ความหมายของคำศัพท์ ไวยากรณ์ที่ซับซ้อนหรือการพูดที่เร็วเกินไป เป็นต้น จากสาเหตุต่างๆ ดังกล่าวจึงส่งผลให้การระลึกถึงสิ่งที่ได้ฟังไม่สมบูรณ์ การตีความของผู้ฟังในสารเดียวกันจึงสามารถตีความได้หลากหลาย

ปัจจัยอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อความหลากหลายของการตีความคือ แรงจูงใจในการฟัง ผู้ฟังแต่ละคนจะมีแรงจูงใจในการฟังที่แตกต่างกันเนื่องจากความแตกต่างของความสนใจและความต้องการของผู้ฟัง ดังนั้น การตีความของผู้ฟังแต่ละคนจึงแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการฟังและความรู้เดิมของผู้ฟังด้วย (Brown and Yule, 1983)

1.3) ลักษณะของภาษาที่ใช้ในการพูด ในภาษาพูดนั้นผู้พูดมักจะพูดไม่เป็นประโยค โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ไม่เป็นทางการ ภาษาพูดจะประกอบด้วยวลีหรืออนุประโยค ซึ่งเรียกว่า หน่วยทางความคิด วลีหรืออนุประโยคจะเชื่อมต่อกันอย่างหลวมๆ ด้วยเหตุผลทางความคิดของผู้พูดมากกว่าการใช้รูปแบบทางไวยากรณ์ คำศัพท์และไวยากรณ์ในภาษาพูดจะมีลักษณะไม่เป็นทางการและมีจำนวนมากที่ใช้เฉพาะในภาษาพูดเท่านั้น ซึ่งลักษณะของภาษาพูดมีดังนี้

1.3.1) ถ้อยความที่มีการวางแผนและถ้อยความที่ไม่มีการวางแผน เนื่องจากการพูดเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามเวลาจริง ผู้พูดจึงต้องพูดด้วยอัตราที่เร็วรวมทั้งต้องจัดการและควบคุมข้อมูลที่จะพูด โดยมีเวลาในการเตรียมที่สั้น ดังนั้น ข้อความที่พูดออกมาในครั้งแรกจึงไม่ละเอียด จัดเป็นถ้อยความที่ไม่ได้วางแผน (Ochs, 1979: 122) ส่วนถ้อยความที่มีการวางแผนนั้นจะผ่านการคิดและขัดเกลา โดยปกติถ้อยความที่เราพูดออกมามักจะเป็นถ้อยความที่ไม่มีการวางแผน เป็นถ้อยความที่เกิดจากความคิดแรกเริ่มซึ่งมีการจัดการถ้อยความอย่างหลวมๆ ภาษาที่พูดออกมามีความไม่สมบูรณ์ มีความลังเล บริบทในถ้อยความที่ไม่ได้วางแผนสามารถเป็นตัวเชื่อมต่อระหว่าง

ความคิดหรือแทนที่อีกบริบทหนึ่งได้ ดังนั้น ผู้ฟังจึงต้องพิจารณาการเชื่อมโยงระหว่างความคิดให้ถูกต้องเพราะมักจะไม่มีคำอ้างอิง ผู้ฟังอาจจะต้องสรุปเองว่าผู้พูดพูดถึงใคร หรือพูดถึงอะไร

1.3.2) ความแตกต่างทางภาษาศาสตร์ระหว่างภาษาพูดและภาษาเขียน หน่วยความคิดของภาษาพูดมักจะประกอบด้วยข้อมูลมากมายที่ผู้พูดสามารถเก็บไว้ในความจำโดยปกติประมาณ 2 วินาทีหรือประมาณ 7 คำ (Chafe, 1985: 110) ซึ่งหน่วยความคิดเหล่านี้อาจประกอบด้วยหนึ่งข้อเสนอนั้น ในภาษาอังกฤษหน่วยความคิดมักจะเป็นอนุประโยคประกอบด้วยกริยาวิธานามวลี และบุพบทวลี หน่วยความคิดบางหน่วยก็ไม่มีกริยาแต่ละไว้เป็นที่เข้าใจ ถึงแม้ว่าหน่วยความคิดจะเป็นคุณลักษณะของภาษาพูด แต่ก็สามารถปรากฏในภาษาเขียนได้ Chafe ได้กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างภาษาพูดและภาษาเขียน ดังนี้

1.3.2.1) หน่วยความคิดในภาษาพูดจะสั้นและมีโครงสร้างที่ง่ายกว่าภาษาเขียน

1.3.2.2) หน่วยความคิดในภาษาพูดมักจะเชื่อมต่อกับคำสันธาน ในขณะที่หน่วยความคิดในภาษาเขียนจะเชื่อมต่อกันด้วยวิธีที่ซับซ้อนกว่า

1.3.2.3) ภาษาพูดมักจะมีการล้ม เช่น การหยุด การเติม และการพูดซ้ำเพื่อให้ผู้ฟังมีเวลาในการคิดมากขึ้น รวมทั้งมีการแก้ไข เช่น การแก้ไขไวยากรณ์ หรือปรับคำศัพท์

1.3.2.4) ภาษาพูดมักจะมีลักษณะของภาษาที่ไม่ได้มาตรฐาน เช่น ภาษาก่อน ภาษาสแลง ภาษาที่ไม่เป็นทางการ ในขณะที่ภาษาเขียนมักจะมีความเป็นทางการ อนุรักษ์ และถูกต้องตามแบบแผน

1.3.2.5) ภาษาพูดมักจะมีความเป็นส่วนบุคคล มีความเกี่ยวข้องกับอารมณ์มากกว่าและมีความถูกต้องน้อยกว่า ผู้พูดมักจะแสดงความรู้สึกของตนมากกว่าด้วยคำพูด เช่น 'I think...' หรือ 'I mean...' และมีการอ้างอิงถึงผู้ฟังโดยตรง ซึ่งผู้ฟังต้องจำแนกให้ได้ว่าข้อความนั้นเป็นข้อเท็จจริงหรือเป็นเพียงความคิดเห็นหรือความรู้สึกของผู้พูด

2) ความรู้รอบตัวและความรู้เดิมในกระบวนการของการเข้าใจสิ่งที่ฟังนั้นจะเกี่ยวข้องกับความรู้ทั่วไปที่ไม่ใช่ความรู้ทางภาษาศาสตร์ของผู้ฟัง รวมทั้งวิธีการทำงานของความรู้เหล่านั้น ซึ่งความรู้รอบตัวนี้มีผลต่อความเข้าใจในหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้เกี่ยวกับบริบทที่จะช่วยจำกัดการตีความของสิ่งที่ได้ฟังและความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงเฉพาะเพื่อใช้ในการเติมเต็มรายละเอียดที่ไม่ได้กล่าวถึงในข้อความนั้น ซึ่งความรู้รอบตัวนี้จะถูกประยุกต์ใช้ผ่านกระบวนการสรุปความ การสรุปความในเรื่องเดียวกันก็จะมีหลากหลายขึ้นอยู่กับปริมาณของความรู้เดิมที่จำเป็นต้องใช้ในการสรุปความรวมทั้งความซับซ้อนของความรู้รอบตัวที่ผู้ฟังแต่ละคนมีอยู่

การสรุปความไม่ได้หมายถึงการสรุปความเฉพาะสถานการณ์ที่บรรยายในสื่อเท่านั้นแต่ยังสามารถสรุปถึงแรงจูงใจของผู้พูดรวมทั้งประเด็นต่างๆที่สื่อนั้นต้องการพูดถึง (Hildyard and Olson, 1978: 93-98)

ส่วนความรู้เดิมของผู้ฟังก็มีผลต่อความเข้าใจในการฟังเพราะผู้ฟังจะใช้ความรู้เดิมของตนในการคาดเดาสิ่งที่จะฟังและใช้การคาดเดานี้ช่วยในการทำความเข้าใจ (Brown, 1995) ดังนั้นหากหัวข้อที่จะพูดนั้นมีความสอดคล้องกับความรู้เดิมของผู้ฟังก็จะช่วยให้ผู้ฟังสามารถเข้าใจเรื่องนั้นได้ง่ายกว่าหัวข้อที่ผู้ฟังไม่มีความรู้เลย การพูดในเรื่องที่ขัดแย้งกับการคาดเดาของผู้ฟังก็จะยิ่งยากต่อความเข้าใจและจะก่อให้เกิดความสับสนต่อผู้ฟังเพราะผู้ฟังจะมีปัญหาในการซึมซับและจำข้อมูลที่ดูเหมือนว่าไม่มีความหมายสำหรับตนเอง

ความรู้เดิมจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากในการทำความเข้าใจสิ่งที่ฟัง ถ้าผู้ฟังมีความรู้ร่วมกับผู้พูด ผู้ฟังจะเข้าใจสิ่งที่ผู้พูดพูดและสามารถสรุปความบนฐานของความรู้ที่มีร่วมกัน หากผู้ฟังไม่มีความรู้ที่สัมพันธ์กับเหตุการณ์ที่บรรยายนั้นก็จะเป็นสิ่งที่ยากสำหรับการสรุปความและความเข้าใจก็จะต้องไปอาศัยการตีความข้อมูลทางภาษาแทน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า องค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อความเข้าใจในการฟังมี 2 องค์ประกอบ คือ ความรู้เกี่ยวกับภาษาพูด เนื่องจากภาษาพูดเป็นรหัสเสียง ภาษาพูดจึงมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากภาษาเขียนและภาษาพูดจะเกิด ณ เวลาพูดเท่านั้น ผู้ฟังที่มีประสิทธิภาพจะใช้กระบวนการฟังอย่างอัตโนมัติได้มากซึ่งส่งผลให้เกิดความเข้าใจในการฟัง ส่วนองค์ประกอบที่สองคือ ความรู้รอบตัวและความรู้เดิม โดยความรู้รอบตัว หมายถึง ความรู้ที่ไม่ใช่ความรู้ทางภาษาศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ ความรู้เกี่ยวกับบริบท ส่วนความรู้เดิมนั้นเป็นองค์ประกอบที่ผู้เรียนใช้ในการคาดเดาสิ่งที่ฟังและการคาดเดานี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในสิ่งที่ฟัง

2.3 ความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจ

ความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจ คือ การที่ผู้เรียนมีความเข้าใจในสิ่งที่ฟังและสามารถสรุปใจความของสิ่งที่ฟัง สามารถระบุวัตถุประสงค์ประสงค์ของผู้พูดได้ โดยใช้ความรู้ทางด้านภาษาศาสตร์ ความรู้ด้านสังคมวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา การใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ และการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่ฟัง

ผู้เรียนที่มีความสามารถในการฟังจึงเป็นผู้เรียนที่มีความสามารถในการเข้าใจสิ่งที่ฟังและมีความรู้ที่เฉพาะเจาะจงที่ส่งเสริมกระบวนการในการทำความเข้าใจสิ่งที่ฟังของตนเองรวมทั้ง

สามารถพัฒนาการฟังของตนเองได้ (Goh, 2005) ในเบื้องต้นของการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ฟังที่มีความสามารถในการฟังภาษาที่สองนั้นให้ผู้สอนคำนึงถึงปัจจัยต่อไปนี้

1. ปัจจัยด้านความรู้ ประกอบด้วย

1.1 ความรู้ทางภาษาศาสตร์ ผู้เรียนที่มีความสามารถในการฟังต่ำจะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงที่ได้ยินให้เป็นคำได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์และวลีก็เป็นตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อความเข้าใจระหว่างผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน (Bonk, 2000) ซึ่งปัญหาสำคัญของผู้เรียนบางคน คือไม่สามารถระลึกคำหรือวลีนั้นได้อย่างอัตโนมัติทั้งๆที่เป็นคำศัพท์หรือวลีที่รู้ความหมาย ดังนั้น ก่อนการฟังผู้สอนควรแนะนำคำศัพท์ที่ผู้เรียนไม่คุ้นเคยโดยให้ผู้เรียนได้ฝึกออกเสียงก่อนซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนฟังคำศัพท์ได้ง่ายขึ้น

1.2 ความรู้ด้านอภิปัญญา เป็นความรู้อีกประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้ฟังให้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการฟัง (Wenden, 1991) ความรู้ด้านอภินญามีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ วิธีการเรียนและปัจจัยที่มีต่อการเรียนของแต่ละบุคคล ธรรมชาติและความต้องการของภาระงานการเรียนรู้ แนวทางที่มีประสิทธิภาพในการเรียนรู้ โดยทั่วไปผู้เรียนที่มีความตระหนักในด้านอภินญญาสูงจะเป็นผู้ที่สามารถกำกับตนเองในการเรียนรู้ได้มาก การมีความตระหนักในตนเองของผู้เรียนจะมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจและความเชื่อมั่นในตนเองด้วย ดังนั้น การพัฒนาความตระหนักให้ผู้เรียนจึงเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งในการสอนการฟัง

2. ปัจจัยด้านกลวิธี ผู้เรียนที่มีความสามารถในการฟังจะมีความสามารถในการใช้กลวิธีการฟังได้อย่างหลากหลายรวมทั้งสามารถใช้กลวิธีการฟังได้อย่างมีคุณภาพซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนบรรลุถึงเป้าหมายในการฟังได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจพอสรุปได้ ดังนี้

1. แนวคิดด้านทักษะทางความรู้ความคิด (A cognitive skills approach)

แนวคิดนี้ไม่ได้มุ่งอธิบายกระบวนการของการฟังแต่อธิบายเกี่ยวกับการเพิ่มทักษะที่ซับซ้อนทางความรู้ความคิดของผู้เรียนซึ่งส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในการฟังมากขึ้นและเป็นแนวคิดที่เป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาการทดสอบการฟัง ซึ่ง Valett (1977) อธิบายความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจในลักษณะของทักษะทางความรู้ความคิดที่พัฒนาขึ้นตามลำดับซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

1.1 ระดับทักษะกลไก เป็นการเรียนรู้ด้วยการจำจากการทำซ้ำๆมากกว่า

การเข้าใจ เป็นระดับที่ผู้ฟังสามารถสังเกตความแตกต่างของภาษาเกี่ยวกับการเน้นคำ ระดับเสียงขึ้นลงของข้อความ สามารถแยกแยะความแตกต่างของภาษาแม่กับภาษาต่างประเทศที่ได้ยินโดยไม่ต้องเข้าใจความหมาย

1.2 ระดับความรู้เกี่ยวกับภาษา เป็นความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือกฎเกณฑ์ต่างๆ ซึ่งผู้เรียนแสดงออกเกี่ยวกับความรู้ในระดับนี้โดยการตอบคำถามง่ายๆเกี่ยวกับภาษา ปฏิบัติตามคำสั่ง เลือกระโยคในภาษาที่หนึ่งที่มีความหมายเหมือนประโยคในภาษาต่างประเทศได้

1.3 ระดับการถ่ายโอน ผู้ฟังสามารถใช้ความรู้ในสถานการณ์ใหม่ เช่น การรับข้อมูลจากแหล่งหนึ่งและสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้เพื่อจุดประสงค์ใหม่หรือการแต่งประโยคขึ้นมาใหม่โดยใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ที่เรียนมาแล้ว

1.4 ระดับการสื่อสาร ผู้ฟังใช้ภาษาเสมือนเป็นเครื่องมือธรรมชาติเพื่อการสื่อสาร เมื่อผู้ฟังได้รับสารใหม่ผู้ฟังจะเข้าใจข้อมูลนั้นทันที โดยการคาดเดาจากความรู้เดิม

1.5 ระดับการวิเคราะห์และวิจารณ์ ผู้ฟังสามารถวิเคราะห์หรือประเมินค่าสิ่งที่ได้ฟังในด้านความมีประสิทธิภาพ ความเหมาะสม รูปแบบหรือน้ำเสียง

2. แนวคิดการสื่อสาร(Communicative approach)

แนวคิดนี้อธิบายความสามารถในการฟังในลักษณะของการสื่อสาร คือ การเน้นความเข้าใจของสารที่ฟังทั้งหมดมากกว่าการแยกแยะหรือวิเคราะห์รายละเอียด โดยมีนักวิชาการอธิบายความเข้าใจในการฟังตามคตินี้ไว้ดังนี้

2.1 แนวคิดการสื่อสารตามแนวของ Aitken (1978) ซึ่งกล่าวถึงการใช้ทักษะต่างๆที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของการดำเนินการทางภาษาระดับพื้นฐานและสถานการณ์ในการสื่อสารในวงกว้าง โดยทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินการทางภาษาและความเข้าใจวัจนภาษาประกอบด้วยทักษะต่อไปนี้

2.1.1 การเข้าใจคำศัพท์และความสามารถในการเดาความหมายของคำที่ไม่คุ้นเคยในบริบทที่ฟัง

2.1.2 การเข้าใจรูปแบบวากยสัมพันธ์ โครงสร้างและรูปแบบของคำของวัจนภาษาและรูปแบบข้อความของวัจนภาษา

2.1.3 การเข้าใจเสียงที่เน้นหนักและไม่เน้นหนัก รวมทั้งตัวชี้แนะของเสียงสูง ต่ำ และตัวชี้แนะอื่นของการเว้นวรรคตอนของวัจนภาษา

2.1.4 การจำแนกจุดประสงค์ของผู้พูดได้

2.1.5 การสรุปที่ถูกต้องและการอ้างอิงที่เชื่อถือได้เกี่ยวกับสถานการณ์ทางสังคม ความตั้งใจของผู้พูดหรือบริบททั่วไป

2.1.6 การยอมรับเจตคติของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟังและประเด็นของการอภิปราย

2.1.7 การจำแนกเทคนิคและการใช้ภาษาที่โน้มน้าวใจผู้ฟัง

2.2 แนวคิดการสื่อสารตามแนวของ Weir (1993) ซึ่งได้แบ่งความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจเป็น 4 ด้าน ดังนี้

2.2.1 การเข้าใจความหมายทางตรง ได้แก่

1) การฟังเพื่อจับประเด็นสำคัญ
2) การฟังเพื่อความคิดหลักหรือข้อมูลสำคัญและการแยกแยะความคิดหลักจากความคิดสนับสนุนหรือตัวอย่าง

3) การฟังเพื่อข้อความที่เฉพาะเจาะจงรวมทั้งการระลึกถึงรายละเอียดสำคัญ

4) การตัดสินใจเจตคติของผู้พูดหรือความตั้งใจของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟังหรือหัวข้อที่พูด

2.2.2 การเข้าใจความหมายที่อ้างอิง ได้แก่

- 1) การอ้างอิงและการอนุมาน
- 2) การสัมพันธ์คำพูดกับบริบททางสังคมและสถานการณ์
- 3) การยอมรับหน้าที่ของคำพูดหรือถ้อยคำในการสื่อสาร
- 4) การอนุมานความหมายของคำต่างๆที่ไม่คุ้นเคยในบริบท

2.2.3 การเข้าใจความหมายเกี่ยวกับตัวช่วยต่างๆ ได้แก่

1) การเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของการออกเสียงทางภาษา
2) การเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นต่างๆทางไวยากรณ์ เช่น comparison, cause, หรือ result

3) การเข้าใจเครื่องหมายวรรคตอน

4) การเข้าใจโครงสร้างหลักเกี่ยวกับวากยสัมพันธ์ของอนุประโยคหรือหน่วยความคิด

5) การเข้าใจการเชื่อมโยงของข้อความโดยเฉพาะอย่างยิ่งการ

อ้างอิง

6) การเข้าใจการเชื่อมโยงของหน่วยคำและวลี

7) การเข้าใจคำศัพท์

2.2.4 การฟังและการจดบันทึก ได้แก่

- 1) สามารถสรุปประเด็นสำคัญของสิ่งที่ฟัง
- 2) สามารถเลือกประเด็นหลักที่มีความสัมพันธ์กันได้

สรุปได้ว่า ความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจ คือ การเข้าใจในสิ่งที่ฟัง สามารถสรุปใจความสำคัญและระบุวัตถุประสงค์ของผู้พูดได้ โดยใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ ความรู้ทางอภิปัญญา รวมทั้งมีความสามารถในการใช้กลวิธีในการฟังได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 กระบวนการในการฟังเพื่อความเข้าใจ

กระบวนการฟังเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจในการฟังและสามารถระลึกถึงข้อมูลที่ฟัง ซึ่งมีนักวิจัยและนักการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศได้สรุปไว้หลายมุมมองดังนี้

1. มุมมอง 2 ระดับ (The two-stage view)

นักวิชาการในกลุ่มนี้ได้แบ่งการฟังเป็น 2 ระดับ คือ การรับข้อมูลทางภาษาขั้นพื้นฐานและการนำข้อมูลมาใช้ในการบริบทของการสื่อสารที่กว้างขึ้น (Carrol, 1972) ซึ่งสอดคล้องกับ Rivers (1966:199) ที่กล่าวว่า การฟังภาษาต่างประเทศนั้นสามารถวิเคราะห์ได้ 2 ระดับ คือ ระดับการรับรู้ซึ่งเป็นระดับของการแยกแยะความสัมพันธ์ของโครงสร้างภายในระหว่างคำและวลีต่างๆ และระดับการคัดเลือกโดยผู้ฟังจะเลือกองค์ประกอบที่เป็นข้อมูลสำคัญจากการสื่อสาร ส่วน Clark และ Clark (1977) แบ่งกระบวนการในการฟังเป็นกระบวนการสร้างซึ่งเป็นวิธีที่ผู้ฟังตีความประโยคจากคำต่างๆของผู้พูด โดยผู้ฟังจะเข้าใจความหมายโดยคำที่ผู้พูดสื่อออกมา และกระบวนการนำไปใช้ซึ่งผู้ฟังจะนำสิ่งที่ได้จากการตีความไปใช้เพื่อความเข้าใจในสิ่งที่ผู้พูดต้องการสื่อสาร ในขณะที่ Oakeshott-Taylor (1977:94) เรียกกระบวนการสร้างว่าเป็นความเข้าใจระดับจุลภาค ซึ่งเป็นการรับรู้ส่วนสั้นๆของข้อความ และกระบวนการนำไปใช้ว่าเป็นความเข้าใจระดับมหภาค ซึ่งหมายถึง ความเข้าใจในสิ่งที่ฟังทั้งหมด

2. กระบวนการล่างไปสู่บน (Bottom – up process) และกระบวนการบนลงล่าง (Top-down process) กระบวนการนี้แบ่งการฟังตามวิธีที่ผู้ฟังดำเนินการกับข้อมูลที่ได้ฟังซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

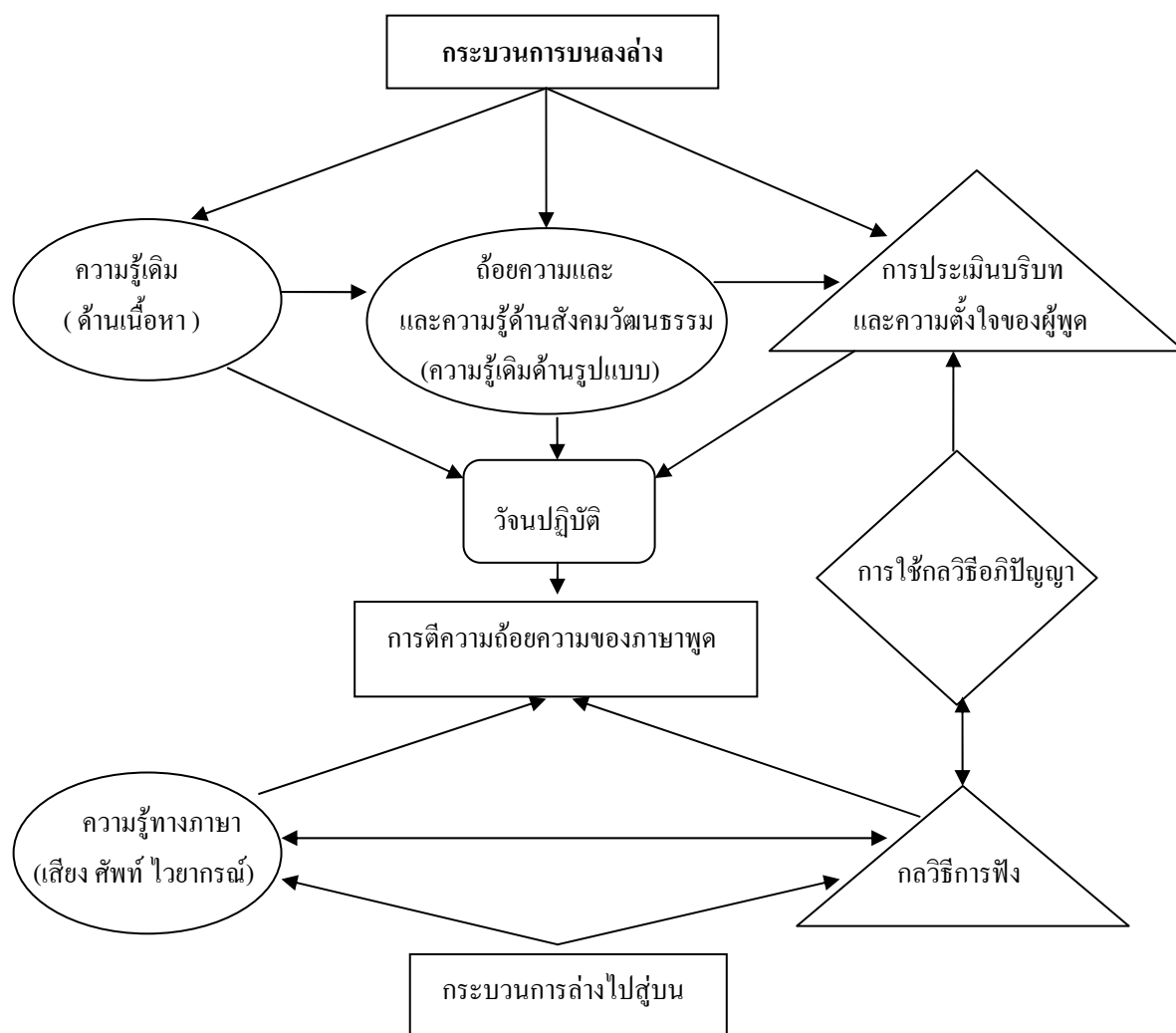
2.1 กระบวนการล่างไปสู่บน (Bottom-up process) คือ การที่ผู้ฟังสร้างความหมายจากสิ่งที่ฟัง จากการวิเคราะห์องค์ประกอบของเสียง คำ อนุประโยคและประโยค รวมทั้งความรู้ด้านไวยากรณ์ โดยทั่วไปแล้วกระบวนการฟังในระดับนี้ยังไม่สามารถดำเนินการจนถึงขั้นความถูกต้องหรือบรรลุประสิทธิภาพของการฟัง ดังนั้น ความเข้าใจในสารที่ฟังจะเกิดขึ้นเมื่อผู้ฟังบูรณาการกระบวนการล่างไปสู่บนและกระบวนการบนลงล่าง สำหรับผู้ฟังที่ฟังภาษาที่สองที่อยู่ในระดับ

เริ่มต้นหรือเป็นผู้ฟังที่ยังไม่มีความสามารถในการฟังระดับดี กระบวนการล่างไปสู่บนก็เป็นกระบวนการที่เป็นปัญหาใหญ่ในการฟังของผู้เรียน ดังนั้น ผู้เรียนสามารถใช้กลวิธีการฟังเพื่อชดเชยกับข้อบกพร่องดังกล่าว

2.2 กระบวนการบนลงล่าง (Top-down process) คือ การที่ผู้ฟังตีความสิ่งที่ฟัง และคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไป โดยใช้ความรู้เดิมของตนเกี่ยวกับหัวเรื่อง บริบท ประเภทของสื่อที่ฟัง รวมทั้งภาษาช่วยในการทำความเข้าใจข้อมูลที่ได้ฟัง (Murcia, 2001:88) ซึ่งในการคาดเดาผู้ฟังไม่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลทั้งหมด เพียงแต่ให้ได้ฟังข้อมูลเพียงพอที่จะยืนยันหรือปฏิเสธสิ่งที่คาดเดา เช่น จากประโยค ‘She was so angry, she picked up the gun, aimed and _____’ ผู้ฟังทราบได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นและอาจจะต้องการข้อมูลเพียงเล็กน้อยเพื่อจะเข้าใจคำสุดท้ายว่าควรจะเป็น ‘fired’ หรือ ‘shot’ หรือคำอื่นๆที่ใกล้เคียง ในขณะที่ผู้ฟังก็คาดเดาน่าจะเป็นคำว่า ‘fired’ และใช้กระบวนการฟังเพื่อยืนยันสิ่งที่คาดเดาหรืออาจจะไม่ต้องการฟังคำสุดท้ายก็ได้หากผู้ฟังมีความรู้เดิมเกี่ยวกับปืนและสิ่งที่คนที่โกรธจะใช้ปืนกระทำก็จะเป็นบริบทที่ช่วยให้ผู้ฟังเดาคำสุดท้ายได้ (Buck, 2001: 2-3)

ผู้ที่มีความสามารถในการฟังในระดับเริ่มต้นจะใช้กระบวนการล่างไปสู่บนในการฟังมากเพราะต้องฟังอย่างตั้งใจและใช้ความรู้ด้านภาษาของตนช่วยในการจดจำหน่วยเสียงที่มีความหมาย การแยกพยางค์ของคำ รวมทั้งการจำแนกคำ เมื่อผู้ฟังมีประสบการณ์ในการฟังมากขึ้น ผู้ฟังจะมีอิสระในการฟังมากขึ้น ผู้ฟังจะสามารถฟังสื่อต่างๆ ได้อย่างอัตโนมัติ เป็นการฟังโดยใช้กระบวนการบนลงล่างในการฟัง ส่วนผู้ฟังที่เป็นผู้ที่เชี่ยวชาญแล้วจะใช้กระบวนการล่างไปสู่บนและกระบวนการบนลงล่างมาปฏิบัติสัมพันธ์กัน ดังนั้น การขาดข้อมูลในระดับใดระดับหนึ่งผู้ฟังก็สามารถใช้ข้อมูลจากอีกระดับหนึ่งมาทดแทนเพื่อช่วยในการทำความเข้าใจสิ่งที่ฟังได้ (McLaughlin, Rossman and McLeod, 1983: 138-140) ดังแสดงในแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 กรอบการรับข้อมูลจากการฟัง

(Murcia and Olshtain, 2000: 104)

นอกจากนี้ การเลือกใช้กระบวนการทั้งสองแบบยังขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการฟัง ซึ่ง Brown และ Yule (1983) ได้จำแนกประเภทหน้าที่และวัตถุประสงค์ในการฟังเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. หน้าที่การใช้ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ (Interaction Functions of Language)
เป้าหมายของการใช้ภาษา คือ การสื่อสารที่ยึดสังคมเป็นหลัก โดยเน้นการมีส่วนร่วมในการใช้ภาษา และสถานการณ์ในการสนทนามากกว่าข้อมูลที่ต้องการสื่อ

2. หน้าที่การใช้ภาษาเพื่อข้อมูลที่ต้องการ (Transactional Functions of Language)
เป้าหมายของการใช้ภาษาจะยึดข้อมูลที่ต้องการฟังมากกว่าเป้าหมายทางสังคม

อาจกล่าวได้ว่า การเลือกใช้กระบวนการใดในการฟังขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของ

การฟังด้วย เช่น การฟังบทสนทนาในงานเลี้ยง ผู้ฟังจะฟังการทักทายและการพูดคุยกันในเรื่อง
 ทั่วไป กิจกรรมการฟังก็จะใช้กระบวนการบนลงล่างที่เน้นหน้าที่ทางสังคมเป็นหลัก โดยการฟังจะ
 ไม่เน้นข้อมูลที่ฟัง สำหรับกิจกรรมที่ใช้กระบวนการล่างไปสูบนที่เน้นหน้าที่ปฏิสัมพันธ์ในสังคม
 และผู้ฟังมีส่วนร่วมในสถานการณ์ เช่น การร่วมงานเลี้ยงแล้วได้ฟังเรื่องตลก ผู้ฟังต้องพยายามเข้าใจ
 ว่าควรร่วมหัวเราะในตอนใดผู้ฟังต้องใช้การวิเคราะห์ เสียง ศัพท์และโครงสร้างที่ได้ยิน

2.5 ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ สามารถ
 สรุปได้ว่ามีตัวแปรสำคัญ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านผู้ฟัง ลักษณะของผู้ฟังที่มีผลต่อความสามารถในการฟัง ได้แก่

1.1 ความสามารถทางภาษา Bacheman (1991: 671-704) ได้อธิบายเกี่ยวกับความรู้
 ทางภาษาของผู้เรียนที่มีผลต่อความสามารถในการฟัง ได้แก่ ความรู้ด้านการจัดระเบียบภาษา เช่น
 การเรียงคำ การเรียงประโยค เป็นต้น ความรู้ด้านไวยากรณ์ เช่น ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ ระบบคำ
 ระบบโครงสร้าง ระบบเสียงและความรู้ด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมาย ซึ่งเป็นความรู้ที่
 เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้ภาษากับบริบทในการสื่อสาร เช่น ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่
 ต้องการสื่อสาร ความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ทางภาษา รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับภาษาศาสตร์สังคม

1.2 ความตั้งใจฟัง มีความสำคัญและมีผลต่อความจำและการเรียบเรียงข้อมูลถึงแม้ว่า
 ผู้ฟังจะมีความสามารถในการฟังสูงถ้าผู้ฟังขาดความตั้งใจในการฟังก็ไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่ฟังได้
 (Rivers, 1988: 98-99; Rost, 1994: 69)

1.3 เพศ เพศชายและเพศหญิงมีรูปแบบการสื่อสารที่แตกต่างกัน ซึ่งรูปแบบเหล่านี้
 จะต้องใช้วิธีการฟังที่แตกต่างกัน เพศชายมักต้องการฟังเพื่อรับรู้ข้อมูลและข้อเท็จจริงส่วนเพศหญิง
 มักต้องการฟังในสิ่งที่ตนเองสนใจหรือตรงกับความรู้สึกของตนเอง (Anderson and Lynch, 1988:
 35)

1.4 ความรู้เดิม ความรู้เดิมมีบทบาทสำคัญต่อความเข้าใจในการฟังของผู้เรียน ไม่ว่าจะ
 เป็นความรู้เดิมทางด้านวัฒนธรรม สังคม ลักษณะของผู้พูดหรือลักษณะของผู้ฟัง ดังนั้นใน
 การสอนให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่ฟัง ผู้สอนต้องให้ความรู้เดิมที่สอดคล้องกับภาษาที่ผู้เรียน
 กำลังเรียนอยู่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและตีความสิ่งที่ฟังได้อย่างถูกต้อง (Brown and Yule,
 1983)

1.5 ระดับความสามารถทางด้านวัฒนธรรมสังคม เช่น ความคุ้นเคยกับเนื้อหาด้านวัฒนธรรมสังคมที่ผู้พูดพูด ซึ่ง Anderson และ Lynch (1988: 35) ได้กล่าวว่า การที่ผู้ฟังไม่มีความคุ้นเคยทางด้านวัฒนธรรมหรือไม่มีความรู้ทางด้านวัฒนธรรมของภาษานั้นๆ ก็จะก่อให้เกิดความไม่เข้าใจในสิ่งที่ฟัง

1.6 ความสามารถด้านการใช้กลวิธี เช่น ความสามารถของผู้ฟังในการเดาความหมายของคำที่ไม่คุ้นเคย หรือความสามารถในการใช้กลวิธีที่เป็นวัจนภาษาและอวัจนภาษาในการทำความเข้าใจข้อความโดยใช้ความรู้ด้านภาษามาช่วยด้วย

2. ปัจจัยด้านผู้พูด ผู้พูดมีส่วนสำคัญที่จะทำให้ผู้ฟังเข้าใจหรือไม่เข้าใจในสารที่สื่อออกมา มีนักการศึกษาหลายท่านกล่าวถึงปัจจัยด้านผู้พูดที่มีผลต่อความสามารถในการฟังของผู้ฟังไว้หลายด้าน ดังนี้

2.1 อัตราความเร็วของการพูด อัตราความเร็วในการพูดมีผลต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก และอัตราความเร็วมีความสัมพันธ์กับความเข้าใจในการฟัง โดยความเข้าใจในการฟังของผู้ฟังจะลดลงเมื่ออัตราความเร็วในการพูดเพิ่มขึ้น ซึ่ง Griffiths (1990) ศึกษาพบว่าอัตราการพูดที่เร็วกว่า 200 คำต่อนาทีหรือ 3.8 พยางค์ต่อวินาที จะทำให้ผู้ฟังที่มีความสามารถในการฟังระดับต่ำไม่เข้าใจในสิ่งที่ฟัง ส่วนผู้ฟังที่มีความสามารถในการฟังระดับกลางถึงระดับสูงจะมีความเข้าใจในการฟังได้ดี ถ้าอัตราความเร็วของการพูดอยู่ในระดับ 124 คำต่อนาที ซึ่งอัตราความเร็วปกติของการสนทนาระหว่างเจ้าของภาษาอังกฤษโดยทั่วไปอยู่ระหว่าง 165 คำ-180 คำต่อนาที (Rubin, 1994: 220) ได้ศึกษาเปรียบเทียบอัตราความเร็วของการพูดปกติของชาวอังกฤษพบว่า อัตราความเร็วของการพูดกระจายเสียงทางวิทยุและการสัมภาษณ์จะอยู่ระหว่าง 160-190 คำต่อนาที การสนทนาประมาณ 210 คำต่อนาที ส่วนการบรรยายประมาณ 140 คำต่อนาที

2.2 สำเนียงการพูด ความคุ้นเคยของผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่มีต่อสำเนียงอังกฤษหรือสำเนียงอเมริกันเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจในการฟังของผู้เรียนเพราะในสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันผู้เรียนต้องฟังสำเนียงการพูดภาษาอังกฤษแตกต่างกันออกไปของชนชาติต่างๆ

2.3 เนื้อหาสาระของการพูด Wolf (1987: 316) ได้ศึกษาพบว่าในการฟังเรื่องที่มีเนื้อหาที่ยากขึ้นผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยภาพช่วยให้เกิดความเข้าใจ นอกจากนี้ เนื้อหาที่นักเรียนฟังจะต้องเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียนด้วย

3. ปัจจัยด้านลักษณะข้อความ ลักษณะของข้อความก็มีผลต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของผู้ฟังเพราะการฟังข้อความที่ต่างกันก็จะทำให้เกิดความสามารถในการฟังแตกต่าง

กันด้วย Anderson และ Lynch (1988: 47) กล่าวถึงลักษณะข้อความที่มีผลต่อความสามารถในการฟัง ดังนี้

3.1 การเรียบเรียงของข้อความ ข้อความที่มีลักษณะเป็นเรื่องเล่ามีการเรียงลำดับ เหตุการณ์ก่อน หลัง จะทำให้ผู้ฟังเข้าใจได้ดีกว่า

3.2 ความคุ้นเคยในชื่อเรื่องที่ฟัง การได้ฟังเรื่องที่มีชื่อเรื่องที่คุ้นเคยจะส่งผลให้ผู้ฟังเรื่องได้ดีกว่าการฟังเรื่องที่มีชื่อเรื่องไม่คุ้นเคย

3.3 ความชัดเจนของข้อความ ซึ่งประกอบด้วย

3.3.1 ข้อความที่มีการซ้ำคำ ข้อความที่ปรับให้ง่าย มีคำที่ผู้เรียนคุ้นเคยจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจข้อความนั้นง่ายขึ้น นอกจากนี้ข้อความที่ถูกปรับ โดยการซ้ำคำที่ผู้เรียนไม่เคยรู้จะช่วยให้ผู้เรียนที่เรียนภาษาที่สองให้มีความสามารถในการฟังสูงขึ้น

3.3.2 ความกระชับของข้อความ ข้อความที่ดีต้องไม่ยืดเยื้อจนเกินไป ข้อความที่มีความกระชับจะเหมาะกับผู้เรียนภาษาที่สองที่เป็นผู้ใหญ่

3.3.3 ข้อความอ้างอิง คือ ข้อความที่มีคำอ้างอิงหลากหลาย ข้อความลักษณะนี้ จะทำให้ผู้เรียนมีปัญหาในการทำความเข้าใจข้อความที่ฟัง

4. รูปแบบของข้อความ ประกอบด้วยข้อความที่มีลักษณะบรรยาย ข้อความที่มีลักษณะการเล่าเรื่อง และข้อความที่มีลักษณะแสดงความคิดเห็น ซึ่งข้อความที่มีลักษณะบรรยายจะเป็นข้อความที่เข้าใจได้ง่ายที่สุด ส่วนข้อความที่มีลักษณะการแสดงความคิดเห็นจะเป็นข้อความที่เข้าใจยากที่สุด

กล่าวโดยสรุป ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้ฟัง ซึ่งประกอบด้วยความสามารถทางภาษาและความสามารถทางด้านวัฒนธรรม สังคมของผู้พูด ความตั้งใจฟัง ความรู้เดิมและความสามารถในการใช้กลวิธี รวมทั้งความแตกต่างทางเพศก็มีผลต่อความสามารถในการฟัง ผู้พูดเองก็มีส่วนสำคัญที่จะทำให้ผู้ฟังเข้าใจหรือไม่เข้าใจ ในสิ่งที่ฟัง ตั้งแต่อัตราความเร็วในการพูด สำเนียงที่พูดตลอดจนเนื้อหาสาระที่พูด ปัจจัยต่อมา คือ ลักษณะของข้อความที่สื่อออกมาว่ามีความชัดเจน มีการเรียงลำดับการนำเสนอดีหรือไม่ และ ประเด็นหรือเรื่องที่สื่อออกมานั้นเป็นเรื่องที่ผู้ฟังคุ้นเคยหรือไม่ ปัจจัยสุดท้าย คือ รูปแบบของข้อความ โดยข้อความที่มีลักษณะบรรยายจะเป็นข้อความที่เข้าใจได้ง่ายที่สุด

2.6 การสอนทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

ทักษะการฟังเป็นทักษะทางภาษาที่ซับซ้อนและต้องอาศัยการฝึกฝน ดังนั้น เพื่อให้

ผู้เรียนสามารถฟังและเข้าใจภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ ทักษะการฟังควรได้รับความสำคัญ ในกระบวนการเรียนการสอนมากขึ้นและควรมีการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจ หากผู้เรียนได้รับการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจที่ดีย่อมทำให้ทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว (Nunan, 1999)

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักภาษาศาสตร์เกี่ยวกับธรรมชาติของการฟังเพื่อความเข้าใจ ได้แก่ นักภาษาศาสตร์กลุ่มทฤษฎีโครงสร้างความรู้ และนักภาษาศาสตร์กลุ่มทฤษฎีหน้าที่ภาษา สามารถสรุปเกี่ยวกับการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจได้ ดังนี้

1. นักภาษาศาสตร์กลุ่มทฤษฎีโครงสร้างความรู้ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจว่า การสอนภาษาต่างประเทศนั้นควรจะมีรูปแบบและโครงสร้างของภาษาในการสอนให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในข้อความที่ฟังนั้น ผู้สอนจะต้องสอนให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะการออกเสียงระหว่างสระและพยัญชนะ แล้วจึงทำความเข้าใจคำศัพท์ ประโยคและถ้อยความ เป้าหมายของการสอนการฟังตามรูปแบบนี้เป็นการสอนการฟังด้วยกระบวนการล่างไปสู่บนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจความหมายของคำศัพท์โดยการแยกแยะเสียง และช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของประโยคจากการเข้าใจความหมายของคำศัพท์ และสุดท้ายจากการเข้าใจความหมายของประโยคจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถควบคุมความหมายของถ้อยความได้

2. นักภาษาศาสตร์กลุ่มทฤษฎีหน้าที่ภาษา กล่าวถึงการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจว่า ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและเป็นระบบโครงสร้างที่ไม่แยกเป็นส่วนๆ ดังนั้น การสอนการฟังจึงไม่ใช่การให้ผู้เรียนได้ฟังเสียง คำหรือประโยค แต่เป้าหมายของการสอนฟังคือ การฝึกฝนให้ผู้เรียนมีความสามารถที่จะเข้าใจเจตนาที่ถูกต้องของผู้พูดและสามารถสื่อสารซึ่งกันและกันได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความคิดเห็นดังกล่าวจะเห็นได้ว่าเป็นการสอนการฟังด้วยกระบวนการ 2 กระบวนการที่แตกต่างกัน คือ กระบวนการล่างไปสู่บนซึ่งเป็นการฟังภาษาจากหน่วยที่เล็กที่สุด ได้แก่ หน่วยเสียงไปสู่หน่วยที่ใหญ่ขึ้นตามลำดับ คือ คำ ประโยคและถ้อยความ ส่วนอีกกระบวนการหนึ่งคือ กระบวนการบนลงล่าง ซึ่งเป็นกระบวนการฟังที่ไม่แยกโครงสร้างของภาษาเป็นส่วนๆ แต่จะฟังในภาพรวมเพื่อเข้าใจเจตนาของผู้พูด

2.6.1 หลักการพัฒนาทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจ

Paulston (1974) ได้เสนอหลักในการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจ ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ในการฟัง
2. วางแผนการฝึกฟังเป็นลำดับขั้นของการเรียนรู้
3. ทดสอบหลังฟังเพื่อให้ผู้เรียนมีสมาธิและตั้งใจฟังมากขึ้น

4. การทดสอบการฟังเป็นการทดสอบเพื่อให้ผู้เรียนได้รู้ถึงพัฒนาการของตนเองมากกว่าจะเป็นการประเมินว่าสอบผ่านหรือสอบตก

5. ให้โอกาสผู้เรียนได้ฝึกฟังและทำกิจกรรมมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ส่วน Rost (1991: 7-8) ได้ให้หลักการในการพัฒนาทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจดังนี้

1. มุ่งเน้นความหมายของสิ่งที่ฟังและพยายามให้ผู้เรียนเรียนรู้เนื้อหาสำคัญ โดยผู้เรียนต้องสามารถใช้ความรู้ทั้งด้านภาษาและความรู้ที่ไม่ใช่ด้านภาษาเพื่อทำความเข้าใจสิ่งที่ได้ยิน

2. ให้ผู้ฟังทำกิจกรรมเกี่ยวกับความเข้าใจ โดยมุ่งที่เป้าหมายเฉพาะด้านการฟัง ซึ่งผู้ฟังต้องสามารถประเมินผลสำเร็จและความสามารถด้านการฟังของตนเอง

3. การฟังเสียงและคำที่ถูกต้องในขณะที่ผู้เรียนทำกิจกรรมการฟังเพื่อความเข้าใจจะทำให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าด้านการฟัง และการฟังเสียงหรือคำได้อย่างถูกต้องมากขึ้น ผู้ฟังจะได้เกิดความมั่นใจในการฟังเพื่อความเข้าใจ

Peterson (2001: 89) ได้กล่าวถึงหลักการพัฒนาการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ดังนี้

1. เพิ่มเวลาในการฟังภาษาอังกฤษในห้องเรียน โดยให้การฟังเป็นช่องทางแรกสำหรับการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ในห้องเรียน ดังนั้น ตัวป้อนสำหรับการฟังจึงต้องน่าสนใจและเข้าใจได้ง่าย โดยมีการสนับสนุนสื่อที่เกี่ยวข้องกับภาษาและบทเรียนภาษา

2. เริ่มกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการฟังก่อนกิจกรรมอื่นๆ สำหรับผู้เรียนในระดับเริ่มต้นและระดับกลางก่อนมาทางคำ ต้องให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการฟังก่อนทักษะอื่นๆ

3. ให้ผู้เรียนได้ฟังเรื่องทั่วไปและฟังเรื่องที่เฉพาะเจาะจง การฟังเรื่องทั่วไปจะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แก่น ใจความสำคัญ หัวเรื่อง สถานการณ์ตลอดจนบรรยากาศ ส่วนการฟังเรื่องที่เฉพาะเจาะจงเป็นการฝึกให้ผู้เรียนสนใจกับรายละเอียดของรูปแบบของเรื่องที่ฟังรวมทั้งความถูกต้อง

4. กระตุ้นการใช้กระบวนการบนลงล่างเพื่อกระตุ้นความรู้เดิมของผู้เรียนก่อนการฟัง โดยใช้บทพูดระดับสูงหรือการอภิปราย พยายามส่งเสริมการใช้กระบวนการบนลงล่างในกลุ่มผู้เรียนทุกระดับความสามารถ

5. พัฒนาผู้เรียนให้เกิดกระบวนการฟังอย่างอัตโนมัติ นอกเหนือจากแบบฝึกหัดที่ช่วยให้ผู้เรียนจดจำหรือระลึกในสิ่งที่ฟังได้ ให้ใช้สื่อที่ผู้ฟังคุ้นเคยเพื่อเชื่อมโยงความรู้เดิมกับสิ่งใหม่ รวมทั้งฝึกฝนการใช้กระบวนการล่างไปสู่นบนในกลุ่มผู้เรียนทุกระดับความสามารถ

6. พัฒนากลยุทธ์การฟังอย่างรู้ตัว เพิ่มความตระหนักรู้ของผู้เรียนเกี่ยวกับ ลักษณะเฉพาะของข้อความและกระบวนการเกิดความเข้าใจของตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสังเกตการ มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการฟังกับข้อความที่ฟัง สนับสนุนให้ผู้เรียนใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจภาษา ฝึกฝนการฟังแบบมีปฏิสัมพันธ์โดยใช้กระบวนการบนลงล่างและล่าง ไปสู่บนตรวจสอบซึ่งกันและกัน

2.6.2 ขั้นตอนการสอนทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

ได้มีนักวิชาการเสนอแนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอนการสอนทักษะการฟัง ภาษาอังกฤษเพื่อให้การสอนทักษะการฟังมีประสิทธิภาพ ดังนี้

Richards (1983) ได้เสนอวิธีการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจสำหรับครูไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. เลือกหัวข้อที่ต้องการสอน ผู้สอนต้องเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะสอนเรื่องอะไร และต้องการให้ผู้เรียนฝึกฝนในเรื่องใด หัวข้อที่เลือกนั้นไม่ควรมีโครงสร้างภาษาที่ซับซ้อนหรือมี คำศัพท์ที่ยากเกินระดับความสามารถของผู้เรียน
2. แจ้งวัตถุประสงค์ของบทเรียนให้ผู้เรียนทราบ รวมทั้งการอธิบายคำสั่ง การทำกิจกรรมให้ชัดเจน
3. ดำเนินกิจกรรมการฟังและการทำแบบฝึกหัด ผู้สอนควรอ่านข้อความ ให้ผู้เรียนฟังด้วยความเร็วตามปกติ มีระดับเสียงสูงต่ำที่ถูกต้อง ถ้าผู้เรียนฟังไม่เข้าใจควรอ่านให้ฟัง ซ้ำโดยจำนวนครั้งที่อ่านซ้ำต้องเหมาะสมกับความยาวและความยากของข้อความเพื่อมิให้ผู้ฟังเกิดความเบื่อ

4. ให้ข้อมูลย้อนกลับ วิธีที่ง่ายที่สุดในขั้นตอนนี้ คือ การให้ผู้เรียนตรวจ คำตอบด้วยตนเองจากคำตอบที่ถูกต้องที่ผู้สอนแจกให้ ในขณะที่ผู้เรียนแก้ไขส่วนที่ผิด ผู้สอน ตรวจดูความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอเพื่อส่งเสริมและให้กำลังใจผู้เรียน

Lou และ Qi (2005:16) ได้แบ่งขั้นตอนการสอนทักษะการฟัง ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายในการฟัง โดยเป้าหมายที่กำหนดนี้ต้องเป็นเป้าหมายที่ ทำทายและเป็นจริงได้ เตรียมบททวนเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้เรียนจะได้ฟังเพื่อช่วยการเรียนรู้และความจำ ของผู้เรียน
2. จุดประเด็นความสนใจให้กับผู้เรียนและช่วยให้ผู้เรียนคิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะได้ฟัง
3. เตรียมภาระงาน ได้แก่ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้กลวิธีในการฟังเพื่อความเข้าใจและรูปแบบของกลวิธีที่จะใช้ในขณะฟัง

4. ให้ผู้เรียนตอบคำถามในภาระงานที่ครูเตรียมไว้ให้ ครูสังเกตและบันทึกการทำงานของผู้เรียนทั้งในส่วนที่ประสบความสำเร็จและในส่วนที่เป็นปัญหา

5. ประเมินผลการทำภาระงานของผู้เรียนในประเด็นต่อไปนี้ การประสบความสำเร็จในการฟังของผู้เรียน ทักษะและกลวิธีที่ผู้เรียนใช้ในการทำภาระงาน การจดบันทึกของผู้เรียนเกี่ยวกับคำศัพท์ใหม่ ความคิดใหม่และการเรียนในอนาคต

6. เตรียมกิจกรรมติดตามผล โดยใช้ภาระงานจากการสอนฟังในครั้งนี้เป็นบทนำสำหรับการสอนครั้งต่อไปหรือเป็นการบ้านให้กับผู้เรียน

2.6.3 กิจกรรมการสอนทักษะการฟัง

เนื่องจากการฟังเกี่ยวข้องกับกระบวนการบนลงล่างและล่างไปสู่นบน ดังนั้นในการออกแบบกิจกรรมการสอนการฟัง ครูจึงต้องคำนึงถึงความรู้ด้านต่างๆของผู้เรียน ได้แก่ ความรู้ด้านภาษา ความรู้เดิมด้านเนื้อหาและความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ต่างๆ (Zou, 2005:30) ซึ่งกิจกรรมการสอนทักษะการฟังแบ่งเป็น 3 ชั้น ดังนี้

1. ชั้นก่อนการฟัง จุดประสงค์ของการสอนในชั้นนี้ คือ การให้ผู้เรียนได้ทราบจุดประสงค์ของการฟังที่ชัดเจนและการให้ผู้เรียนคาดเดาส่งที่จะได้ฟังซึ่งเป็นการกระตุ้นความรู้เดิมของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะได้ฟัง ในชั้นนี้ครูต้องดำเนินการ ดังนี้

1.1 ประเมินความรู้เดิมของผู้เรียนเกี่ยวกับหัวข้อและเนื้อหาทางภาษาของสิ่งที่จะเรียน

1.2 เตรียมความรู้เดิมที่จำเป็นต่อการทำความเข้าใจเนื้อหาของนักเรียนหรือกระตุ้นความรู้เดิมที่ผู้เรียนมี

1.3 ทำความกระจ่างเกี่ยวกับข้อมูลด้านวัฒนธรรมซึ่งอาจจะมีความจำเป็นต่อการทำความเข้าใจข้อความ

1.4 สร้างความตระหนักเกี่ยวกับประเภทของบทฟังที่ผู้เรียนจะได้ฟัง บทบาทของผู้เรียน รวมทั้งเป้าหมายของการฟัง

1.5 ให้โอกาสผู้เรียนได้ทำกิจกรรมกลุ่มหรือมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม รวมทั้งการอ่านสิ่งที่เป็นภูมิหลังของบทฟัง และให้ผู้เรียนได้อภิปรายร่วมกัน

สำหรับกิจกรรมที่ผู้เรียนสามารถทำในชั้นก่อนการฟัง ได้แก่

1. การดูภาพ แผนที่ หรือแผนภูมิ
2. การทบทวนคำศัพท์ หรือ โครงสร้างทางไวยากรณ์
3. การอ่านบทอ่านที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะฟัง
4. สร้างแผนภูมิความหมายเพื่อแสดงความสัมพันธ์ของคำหรือมโนทัศน์

ของสิ่งที่จะฟัง

5. การเดาเนื้อหาของสิ่งที่จะฟัง

ในขั้นก่อนการฟังจะใช้เวลาประมาณ 5 นาที

2. ขั้นระหว่างการฟัง กิจกรรมในขั้นนี้จะสัมพันธ์โดยตรงกับบทฟัง ครูต้องวางแผนให้ผู้เรียนทำกิจกรรมในขั้นนี้โดยคำนึงถึงประเด็นต่อไปนี้

2.1 ถ้าผู้เรียนต้องมียางเขียนก่อนการฟังควรให้นักเรียนได้อ่านสิ่งที่เขียนก่อนการฟังเพื่อมิให้ผู้เรียนสับสน

2.2 ผลลัพธ์ที่ต้องการจากการฟังคือความเข้าใจ ไม่ใช่ผลผลิต ดังนั้น จึงไม่ควรให้ผู้เรียนเขียนในขณะที่ฟัง หากต้องการให้ผู้เรียนเขียนควรเขียนหลังจากการฟัง

2.3 ช่วยผู้เรียนให้สามารถจับใจความสำคัญ ประเด็นหลัก หรือเหตุการณ์จากสิ่งที่ฟังโดยใช้กิจกรรมการฟังที่เน้นที่รายละเอียดของเนื้อหาและรูปแบบ

2.4 ใช้คำถามเพื่อรวมความสนใจของผู้เรียนเกี่ยวกับองค์ประกอบของสิ่งที่ฟังซึ่งมีความสำคัญต่อความเข้าใจสิ่งที่ฟังทั้งหมด ดังนั้น ก่อนเริ่มกิจกรรมการฟังให้ผู้เรียนได้ทบทวนคำถามทั้งหมดที่ต้องตอบ การฟังเพื่อหาคำตอบจะช่วยให้ผู้เรียนจับส่วนที่สำคัญของสารที่ฟัง

2.5 ใช้กิจกรรมการเดาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียน ตรวจสอบความเข้าใจของตนเองในขณะที่ฟัง ดังนั้น ก่อนการฟังครูควรให้ผู้เรียนได้เดาเกี่ยวกับสิ่งที่จะฟังและให้ผู้เรียนทบทวนว่าสิ่งที่ตนคาดเดาว่าจะได้ยินนั้นตรงกับบริบทของความรู้เดิมหรือสิ่งที่ผู้เรียนทราบมาแล้วเกี่ยวกับหัวเรื่องหรือเหตุการณ์ในสารนั้น

2.6 ให้ข้อมูลป้อนกลับทันที โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนตรวจสอบว่าทำไมการตอบของผู้เรียนจึงไม่ถูกต้องและเพราะเหตุใด

สำหรับกิจกรรมที่ผู้เรียนสามารถทำในขั้นระหว่างการฟัง ได้แก่

1. การฟังพร้อมการดู เช่น การชมภาพยนตร์ การชมวีดิทัศน์ เป็นต้น
2. การเติมกราฟหรือแผนภาพตามบทสนทนาหรือบทบรรยายที่ได้ฟัง
3. การเขียนเส้นทางในแผนที่ตามที่ได้ฟัง
4. การฟังเพื่อเลือกสิ่งของในรายการ
5. การฟังเพื่อจับประเด็นหลัก

3. ขั้นหลังการฟัง ในขั้นนี้เป็นการประเมินผลการฟังของผู้เรียนซึ่งครูต้องจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน ดังนี้

3.1 เขียนตามคำบอก

3.2 เติมคำลงในช่องว่างแบบ cloze

3.3 ตอบคำถามปลายเปิด

3.4 เขียนสรุปความ ความยาวประมาณ 2-3 บรรทัด

3.5 ระบุว่าภาษาที่ได้ฟังเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ และมี

ความเหมาะสมหรือไม่

3.6 ระบุว่าผู้พูดในเทปคือใคร มีบทบาทอย่างไร ทักษะของผู้พูดที่มีต่อเรื่องนั้น ผู้พูดอยู่ที่ใดและพูดถึงเรื่องอะไร

โดยสรุป รูปแบบของกิจกรรมการสอนทักษะการฟังที่ดีประกอบด้วยขั้นตอน 3 ขั้น ได้แก่ ขั้นก่อนการฟัง ซึ่งเป็นขั้นของการเตรียมบริบทและสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียน ขั้นระหว่างฟัง เป็นการฟังอย่างคร่าวๆ ให้คำถามล่วงหน้า แจ้งภาระงานล่วงหน้าและฟังอีกครั้ง ผู้เรียนตรวจสอบคำตอบด้วยตนเอง และขั้นหลังการฟัง ในขั้นนี้ผู้เรียนตรวจสอบหน้าที่ของภาษาที่ฟัง สรุปความหมายของคำศัพท์ที่ได้ฟัง

2.6.4 ปัญหาการฟังภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

Lou and Qi (2005) กล่าวว่าปัญหาในการฟังสำหรับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศจะเกี่ยวกับโครงสร้างของภาษา คือ การไม่สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและความหมายที่สื่อออกมาในบริบท ซึ่งมี 4 ด้านหลัก คือ

1. การเปลี่ยนของเสียงเมื่อผู้พูดพูดเร็ว
2. การเชื่อมโยงของภาษาพูดด้วยระดับเสียงต่างๆ
3. รูปแบบจังหวะของวิธีการพูด
4. การออกเสียงที่เหมือนกันด้วยวิธีที่แตกต่างกัน

ส่วน Ur (1984) ได้แบ่งปัญหาในการฟังของผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษไว้หลายประการ ดังนี้

1. การมีปัญหาด้านเสียง ได้แก่ การออกเสียง จังหวะ ระดับเสียงสูง ต่ำ และการเน้นหนัก
2. การขาดความสามารถในการจับประเด็นสิ่งที่ได้ฟังอย่างรวดเร็ว ได้แก่ การไม่สามารถจับเสียงต่างๆ ได้และการขาดความสามารถในการเดาส่งที่ได้ฟัง
3. การขาดการฝึกฝนการฟังเกี่ยวกับสำเนียงและคำศัพท์ที่ใช้ในภาษาพูดในบทฟังเฉพาะด้านประเภทต่างๆ
4. การขาดความสามารถในการเชื่อมโยงคำกับบริบทและการขาดทักษะในการใช้กลวิธีต่างๆ เพื่อสรุปข้อมูลที่ได้ฟังทั้งในระดับจุลภาคและในระดับมหภาค

จากการศึกษาของ Goh (2000: 167-168) พบว่าปัญหาของความเข้าใจในการฟังของผู้ฟังที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ มีดังนี้

1. **ขั้นรับรู้** ปัญหาของผู้เรียนในขั้นนี้ คือ
  - 1.1 จำคำศัพท์ที่รู้แล้วไม่ได้
  - 1.2 ละเลยข้อความที่ตามมาในขณะที่กำลังคิดถึงข้อความที่เพิ่งได้ฟัง
  - 1.3 ไม่สามารถจับคำพูดหลักๆ ได้
  - 1.4 ฟังช่วงต้นของข้อความไม่ทัน
  - 1.5 ตั้งใจฟังมากเกินไปหรือไม่มีสมาธิในการฟัง
2. **ขั้นแยกข้อความที่ฟัง** ปัญหาในขั้นนี้ คือ
  - 2.1 ลืมสิ่งที่ฟังอย่างรวดเร็ว
  - 2.2 ไม่สามารถสร้างภาพในใจจากข้อความที่ได้ฟัง
  - 2.3 ไม่เข้าใจข้อความที่ตามมาภายหลังเนื่องจากการลืมสิ่งที่ได้ฟังและการไม่สามารถสร้างภาพในใจจากข้อความที่ได้ฟัง
3. **ขั้นการนำไปใช้** ปัญหาในขั้นนี้ คือ
  - 3.1 เข้าใจคำแต่ไม่เข้าใจข้อความทั้งหมด
  - 3.2 มีความสับสนเกี่ยวกับประเด็นหลักในข้อความ

สรุปได้ว่า สิ่งที่เป็นปัญหาในการฟังภาษาอังกฤษของผู้เรียน คือ การขาดความสามารถในการเชื่อมโยงเสียงและความหมาย การขาดการฝึกฝนการฟังเกี่ยวกับสำเนียง คำศัพท์ในบทฟังประเภทต่างๆ การขาดสมาธิในการฟัง การไม่สามารถจับประเด็นสำคัญในสิ่งที่ฟังและขาดทักษะในการใช้กลวิธีเพื่อสรุปข้อมูลที่ได้ฟัง

2.7 การประเมินความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

เนื่องจากกระบวนการฟังเป็นสิ่งที่ยากต่อการตรวจสอบยืนยันอย่างชัดเจนเพราะกระบวนการฟังต้องปฏิสัมพันธ์กับความรู้ที่หลากหลายประเภทในลักษณะที่ซับซ้อน ความตรงเชิงโครงสร้างเป็นคุณลักษณะสำคัญที่ใช้ในการประเมินความสามารถในการฟัง เพราะความตรงเชิงโครงสร้างจะระบุถึงพฤติกรรมจำเป็นที่ต้องประเมินในการฟัง ซึ่งนำไปสู่การออกแบบภาระงานหรือการเลือกใช้สื่อที่จะให้ผู้เรียนฟังรวมทั้งกำหนดประเด็นที่จะใช้ในการตอบเพื่อประเมินพฤติกรรมดังกล่าว (Buck, 2001) ดังนั้น ในการประเมินความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจในสิ่งที่ฟังของผู้เรียนนั้น ต้องประเมินจากความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะการเข้าใจในสิ่งที่ฟังนั้นผู้เรียนต้องมีความเข้าใจข้อมูลด้านภาษาที่ปรากฏ

ในสารที่ฟังและสามารถนำข้อมูลนั้นไปสู่วิธีการสื่อสารที่กว้างออกไปได้ (Carroll, 1972) สำหรับการประเมินความสามารถในการฟังในห้องเรียนนั้น ผู้สอนสามารถใช้กิจกรรมการสอนหลังการฟังเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ วัดทักษะการฟังและการใช้กลวิธีการฟัง รวมทั้งการขยายความรู้ที่ได้เรียนรู้ไปสู่วิธีการอื่น กิจกรรมหลังการฟังอาจจะสัมพันธ์กับกิจกรรมก่อนการฟัง เพื่อประเมินความสามารถในการฟังตามสภาพจริง กิจกรรมหลังการฟังต้องสะท้อนการใช้ภาษาในชีวิตจริงซึ่งผู้เรียนได้เรียนรู้ในชั้นการฟังแล้ว นอกจากนี้การประเมินความสามารถในการฟังต้องมีจุดประสงค์ที่มากกว่าความต้องการประเมินและต้องสามารถวัดระดับความเข้าใจในการฟังของผู้เรียนจากการทำภาระงาน เพื่อพัฒนากิจกรรมสำหรับการประเมินตามสภาพจริงผู้สอนต้องพิจารณาประเภทของการตอบเกี่ยวกับเนื้อหาที่ฟัง โดยอาจจะเลือกให้ผู้เรียนเชื่อมโยงกับสถานการณ์ที่อยู่นอกห้องเรียน เช่น ผู้เรียนฟังเกี่ยวกับการพยากรณ์อากาศ ผู้สอนอาจจะให้ผู้เรียนพิจารณาว่าจากสภาพอากาศในวันพรุ่งนี้ผู้เรียนควรจะแต่งกายอย่างไร เป็นต้น โดยผู้สอนต้องออกแบบการวัด สำหรับวัดความเข้าใจของผู้เรียน เช่น ใช้แบบตรวจสอบโดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน (The National Capital Language Resource Center, 2003, 2004)

สรุปได้ว่า ในการประเมินความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนนั้น ต้องประเมินจากความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้สอนสามารถใช้กิจกรรมการสอนหลังการฟังเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ วัดทักษะการฟังและการใช้กลวิธีการฟัง รวมทั้งการขยายความรู้ที่ได้เรียนรู้ไปสู่วิธีการอื่นและต้องสะท้อนการใช้ภาษาในชีวิตจริงซึ่งผู้เรียนได้เรียนรู้แล้วในชั้นการฟัง

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการฟังทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่าในประเทศมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการฟังไม่มากนักในขณะที่ต่างประเทศให้ความสนใจกับการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศในจำนวนมาก โดยเฉพาะการศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีการฟัง ดังนี้

3.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการฟัง

งานวิจัยในประเทศ

กรณีศึกษา เครื่องทนต์ (2541: 81) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาและความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาแผนกการท่องเที่ยวระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผลการวิจัยพบว่า พื้นความรู้เดิมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาและพื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาในหัวเรื่องประเพณี วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และศิลปะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษา

ศรีเงิน แผลสุพัฒน์ (2541: 75-78) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการฟังข้อความภาษาอังกฤษประเภทต่างๆของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยพาณิชย์การ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร และพบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการฟังข้อความสนทนา การนำเสนอและข่าวอยู่ในเกณฑ์อ่อน แต่ข้อความสนทนาเป็นประเภทข้อความที่ผู้เรียนฟังเข้าใจง่ายที่สุดและข้อความข่าวเป็นข้อความที่นักเรียนฟังเข้าใจยากที่สุด

จารุณี มณีกุล (2545: 33-34) ศึกษาการใช้เนื้อหาและกิจกรรมที่แท้จริงเพื่อพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาการสอนภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าการใช้รายการวิทยุทัศน์ที่จัดประเภทตามเนื้อหาและกิจกรรมการฟังภาษาอังกฤษทำให้นักศึกษามีทักษะการฟังในระดับสูง

งานวิจัยต่างประเทศ

Katchen (1994: บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความเข้าใจการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาชาวไต้หวัน 23 คน โดยให้นักศึกษาฟังรายการภาษาอังกฤษอาทิตย์ละ 1 ครั้ง แล้วเขียนบันทึกข้อความ โดยย่อแสดงความคิดเห็นต่อความสามารถในการฟังของตนและรายการที่ตนได้ฟังรวมทั้งสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้จากการฟัง ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาสามารถค้นพบด้วยตนเองว่าการฟังภาษาอังกฤษทุกอาทิตย์สามารถพัฒนาความเข้าใจคำศัพท์และการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน

สรุปได้ว่างานวิจัยเกี่ยวกับการฟังจะเป็นการวิจัยเชิงทดลองซึ่งศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษ ได้แก่ ประเภทของข้อความ พื้นความรู้เดิม การใช้เนื้อหาและกิจกรรมที่แท้จริงผ่านวิทยุทัศน์ โดยเป็นการทดลองในชั้นเรียนและการทดลองโดยให้ผู้เรียนฟังรายการวิทยุนอกห้องเรียนแล้วแสดงความคิดเห็นต่อความสามารถในการฟังของตนเอง

3.2 งานวิจัยเกี่ยวกับกลวิธี

งานวิจัยในประเทศ

จิตตยา สุวภาพ (2541: 110-113) ศึกษาความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจ ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชนที่ได้รับการสอนกลวิธีด้านความรู้ความคิด โดยตรงและโดยอ้อม ผลการศึกษาพบว่า นักเรียน ที่ได้รับการสอนด้วยกลวิธีด้านความรู้ความคิด โดยตรงมีความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจ ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับความสามารถปานกลาง ส่วนนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยกลวิธีด้านความรู้ ความคิดโดยอ้อมมีความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ ที่กำหนด

สุดารัตน์ พญาพรหม (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีที่ ใช้ในการฟังและความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนิสิตวิชาเอกภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า กลวิธีในการฟังและความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษมี ความสัมพันธ์กัน โดยกลวิธีในการฟังที่กลุ่มตัวอย่างเลือกมากที่สุดตามลำดับ ดังนี้ การตั้งใจฟัง คำศัพท์เด่นๆ การเดาจากข้อความอื่นในประโยค การใช้ความรู้หรือประสบการณ์เดิมโดยกลุ่ม ตัวอย่างที่มีความสามารถในการฟังระดับสูงใช้กลวิธีเมตาคอกนิชันมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มี ความสามารถในการฟังระดับกลางและต่ำ

จินดา คู่เจริญ (2544: 67) ได้ศึกษาการฝึกใช้กลวิธีอภิปัญญาเพื่อส่งเสริม ความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษและการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการฟังของ นักเรียน โดยกลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนมีคะแนน ความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนได้รับการฝึกใช้กลวิธีอภิปัญญาในการฟัง โดย กลวิธีการฟังที่นักเรียนใช้มากที่สุด คือ การวางแผนในการฟังและมีการถ่ายโอนการใช้กลวิธีไปใช้ ในการฟังภาษาญี่ปุ่นในระดับมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

O'Malley และคณะ (1985) ได้ศึกษาการใช้กลวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนจำนวน 70 คน โดยแบ่งเป็นนักเรียนระดับต้นและระดับกลาง จากการศึกษาพบว่าผู้เรียนระดับกลางมี แนวโน้มในการใช้กลวิธีอภิปัญญามากกว่าผู้เรียนระดับต้น ในขณะที่ผู้เรียนในระดับต้น มีการใช้ กลวิธีความรู้ความเข้าใจ มากกว่าผู้เรียนระดับกลาง และผู้เรียนทั้งสองระดับใช้กลวิธีความรู้ความคิด

มากกว่ากลวิธีอภิปัญญา นอกจากนี้ผู้เรียนในระดับต้นมีการใช้กลวิธีมากกว่าผู้เรียนในระดับกลางซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยอื่นๆ ที่พบว่ายิ่งผู้เรียนใช้กลวิธีมากผู้เรียนก็จะยิ่งเป็นผู้มีความสามารถในการเรียนรู้ จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สรุปว่า ความถี่ในการใช้กลวิธีไม่สำคัญเท่ากับการใช้กลวิธีอย่างมีประสิทธิภาพ

Thomson และ Rubin (1996: 330-337) ได้ศึกษาผลของกลวิธีที่ใช้ในการฟังที่มีผลต่อความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นปีที่ 3 ที่เรียนภาษาฝรั่งเศสของมหาวิทยาลัยจอร์จทาวน์จำนวน 46 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มจะได้รับการสอนเกี่ยวกับวิธีการฟังสัปดาห์ละ 3 ครั้ง โดยกลุ่มทดลองจะได้รับการสอนที่เน้นการใช้กลวิธีต่างๆ ในการฟัง ส่วนกลุ่มควบคุมเน้นการใช้เนื้อหาของเรื่องที่ฟังเป็นพื้นฐานในกิจกรรมการพูดและการเขียน กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มจะได้ชมวิดีโอที่สนเรื่องเดียวกันในระยะเวลาเท่ากัน ผลการวิจัยพบว่า การฝึกฟังอย่างเป็นระบบ โดยใช้กลวิธีในการฟังด้านความรู้ความเข้าใจและกลวิธีด้านอภิปัญญาจะช่วยพัฒนาทักษะการฟัง

Vandergrift (1997: 388-406) ศึกษาการใช้กลวิธีเพื่อเพิ่มความเข้าใจในการฟังของนักศึกษาที่เรียนภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาที่สอง โดยได้ศึกษาปัจจัยทางด้านความสามารถทางด้านภาษา เพศ ความสามารถในการฟังและวิธีการเรียนของนักศึกษาว่ามีผลต่อการใช้กลวิธีอย่างไร ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีความสามารถในการฟังต่างกันมีการใช้กลวิธีในการฟังแตกต่างกัน นักศึกษาที่มีความสามารถในการฟังระดับสูงใช้กลวิธีในการฟังด้านการตรวจสอบและประเมินตนเองแตกต่างจากนักศึกษาที่มีความสามารถในการฟังระดับต่ำ ส่วนนักศึกษาที่มีความสามารถในการฟังระดับต่ำมีการใช้กลวิธีด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการแปลและการท่องจำมาก ในขณะที่นักศึกษาที่มีความสามารถในการฟังระดับสูงจะใช้กลวิธีในการสรุปความ และกลวิธีอภิปัญญา

Goh (1997: 361-369) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความตระหนักในการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการฟังของผู้ฟังภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาจากสาธารณรัฐประชาชนจีนที่มีอายุเฉลี่ย 19 ปีจำนวน 40 คน ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษแบบเข้มที่สถาบันการศึกษาแห่งชาติ ประเทศสิงคโปร์ โดยผู้จัดให้ผู้เรียนเขียนบันทึกการฟังของตนเองซึ่งประกอบด้วยคำถามนำสั้นๆ เพื่อให้ให้นักศึกษาสะท้อนสิ่งที่ตนได้ฟัง และรายงานสิ่งที่ตนจะทำการฟังดีขึ้น พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการฟังในแต่ละครั้งและวิธีการฝึกฟังของตนเอง หลังเลิกเรียนเป็นเวลา 10 สัปดาห์ ผลการวิเคราะห์การเขียนบันทึกการฟังของนักศึกษา แสดงให้เห็นว่านักศึกษาระดับสูงในกระบวนการเรียนรู้ของตน และสามารถสะท้อนมุมมองเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมหรือสิ่งเป็นอุปสรรคในการฟังเพื่อความเข้าใจของตนเอง

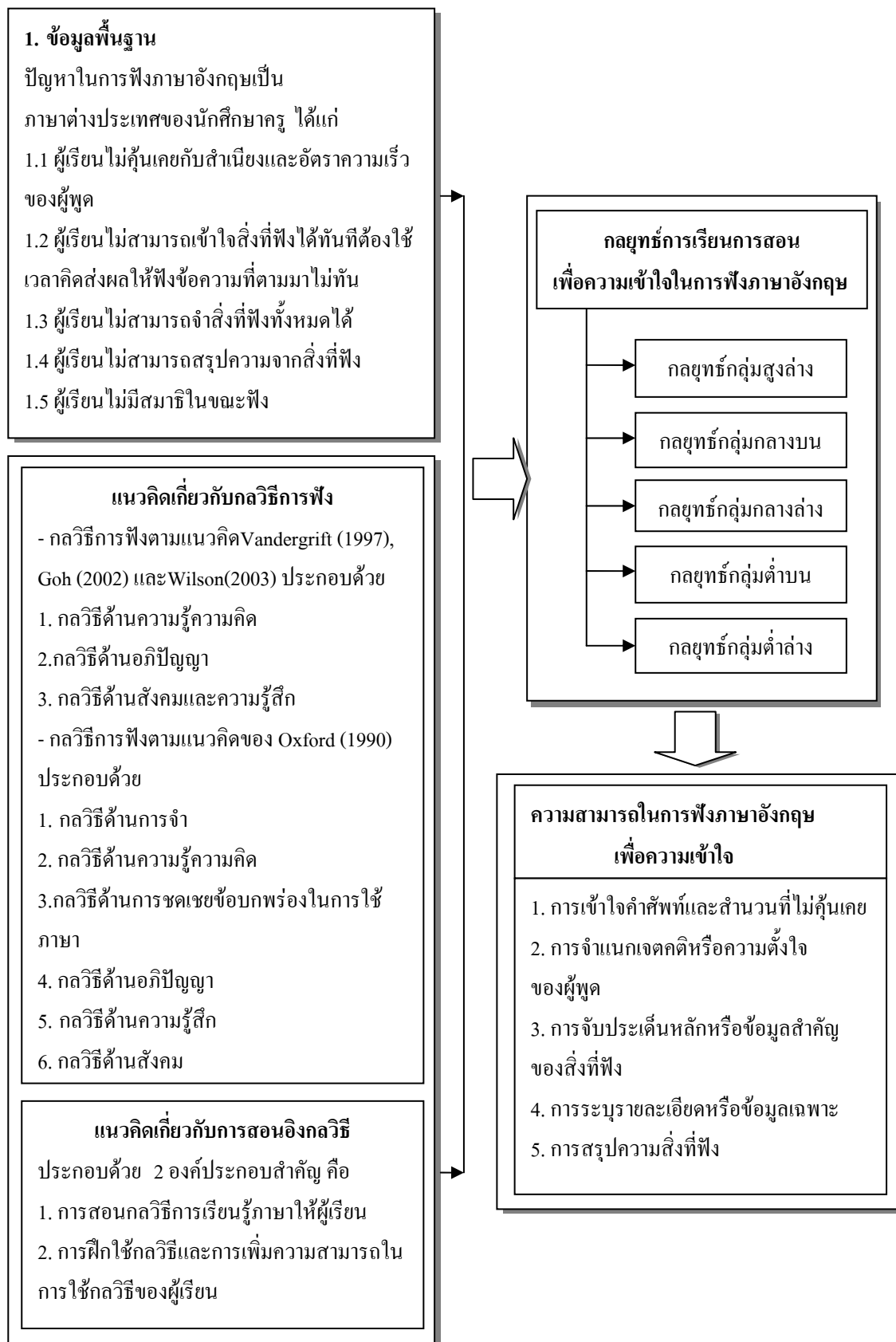
Chien และWei (1998: 67-85) ศึกษาความสัมพันธ์ของกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษ และการทำกิจกรรมการฟังของผู้เรียนชาวจีนในระดับมหาวิทยาลัยประเทศไต้หวัน โดยเปรียบเทียบ การใช้กลวิธีของผู้เรียนที่เก่งและผู้เรียนที่อ่อน และศึกษาความสัมพันธ์ของกลวิธีต่างๆกับ ความสำเร็จในการฟังภาษาอังกฤษ ผลการศึกษาพบว่าผู้เรียนเก่งและผู้เรียนอ่อนมีการใช้กลวิธีใน การฟังแตกต่างกัน โดยผู้เรียนเก่งมีการใช้กลวิธีที่หลากหลายกว่าผู้เรียนอ่อน

Su Yuan-Lian (2002) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของการสอนกลวิธีการฟังให้ผู้เรียน ชาวจีนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศระดับเริ่มต้น ผลการศึกษาพบว่า การสอนอิงกลวิธี สามารถส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดความตระหนักเกี่ยวกับการใช้กลวิธีในการฟังและพัฒนาความสามารถ ในการฟังของผู้เรียนและมีผลในการพัฒนาผู้ฟังที่ไม่มีประสิทธิภาพในการฟังได้มากกว่าผู้เรียนที่มี ประสิทธิภาพในการฟังและผู้เรียนที่ไม่มีประสิทธิภาพในการฟังมีความต้องการฝึกการใช้กลวิธีใน การฟังมากกว่าการฝึกแบบแยกและฝึกเพียงครั้งเดียว

Yang (2009: 134-139) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้กลวิธีอภิปัญญาของผู้ฟังที่เรียน ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างใช้กลวิธีการมุ่งความสนใจ การเลือกประเด็นความสนใจและการบริหารจัดการตนเองบ่อยที่สุด ส่วนกลวิธีการวางแผนและ การประเมินมีการใช้บ้าง สำหรับกลวิธีที่มีการใช้น้อยที่สุด คือ กลวิธีการตรวจสอบการฟังของ ตนเอง และมีความแตกต่างในการใช้กลวิธีอภิปัญญาระหว่างผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพในการฟังและ ไม่มีประสิทธิภาพในการฟัง โดยมีความแตกต่างในการใช้กลวิธีการมุ่งประเด็นความตั้งใจ กลวิธี การวางแผน และกลวิธีการตรวจสอบตนเอง ดังนั้นควรมีการบูรณาการการสอนวิธีกลวิธีในการฟัง และควรฝึกความตระหนักในการใช้กลวิธีอภิปัญญาให้กับผู้เรียนในการสอน

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับกลวิธีการฟังสรุปได้ว่า กลวิธีในการฟังและ ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์กัน ผู้เรียนที่ได้รับการฝึกใช้กลวิธีโดยตรงมี ความสามารถในการฟังสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการฝึกหรือได้รับการฝึกทางอ้อม โดยกลวิธีที่นำมาฝึก ให้แก่ผู้เรียน ได้แก่ กลวิธีความรู้ความคิดและกลวิธีอภิปัญญา นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้เรียนที่มี ความสามารถในการฟังสูงมีการใช้กลวิธีที่แตกต่างจากผู้เรียนที่มีความสามารถในการฟังต่ำ

แผนภาพที่ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาโดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ นำเสนอกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาครู และวัตถุประสงค์รอง คือ การประเมินประสิทธิภาพของกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้น โดยผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินงานเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาครู

การพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษมีการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 พัฒนาเครื่องมือในการค้นหาวิธีการฟัง

ขั้นที่ 2 พัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษ ดังนี้

- 2.1 กำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2.2 วิเคราะห์กลวิธีการฟังที่ได้จากการสัมภาษณ์
- 2.3 พัฒนากลยุทธ์โดยศึกษาจากแนวคิดการสอนแบบอิงกลวิธี

ระยะที่ 2 การประเมินประสิทธิภาพกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนานักศึกษาครู

การประเมินประสิทธิภาพกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้น มีการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การเตรียมการทดลองใช้กลยุทธ์การเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ได้แก่

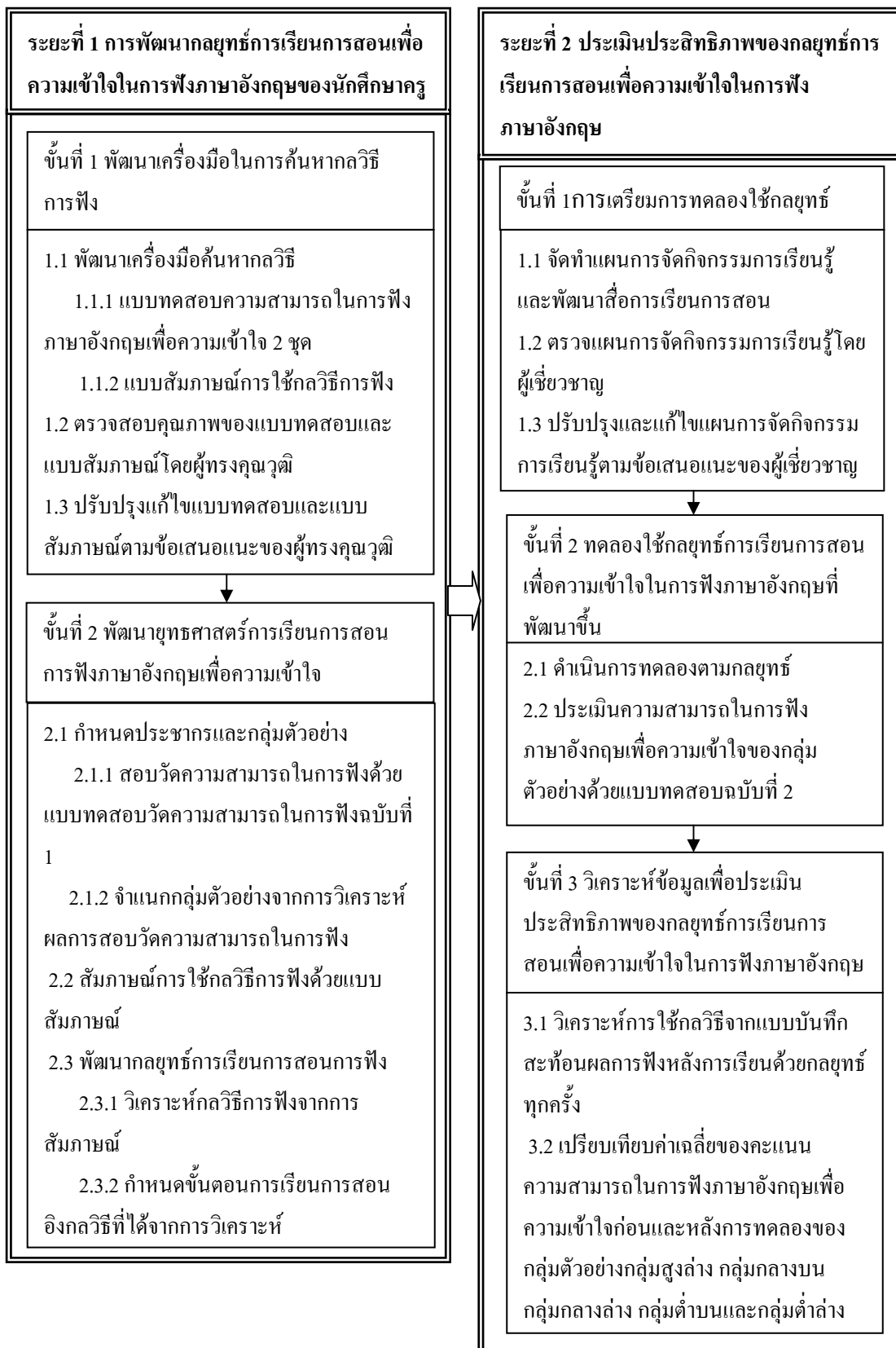
- 1.1 จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และจัดทำสื่อการเรียนการสอน
- 1.2 ตรวจสอบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ
- 1.3 ปรับปรุงและแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 การดำเนินการทดลองใช้กลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้น

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินประสิทธิภาพของกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษ ดังนี้

- 3.1 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้านการใช้กลวิธีการฟังและความเข้าใจในการฟัง
- 3.2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการฟังก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่ม

สรุปขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังแสดงในแผนภาพที่ 4
 แผนภาพที่ 4 สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาครู

การพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษมีการดำเนินการ 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 พัฒนาเครื่องมือในการค้นหาวิธีการฟัง

การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหาวิธีการ มีผลการดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 สร้างเครื่องมือ ประกอบด้วยเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล 2 ชุดดังนี้

1.1.1 แบบทดสอบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ รวม 2 ชุด ซึ่งเป็นแบบทดสอบคู่ขนานกัน มีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัยที่มี 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ และซีดีที่บันทึกเนื้อหาสำหรับการฟังซึ่งบันทึกเสียงโดยเจ้าของภาษาจำนวน 2 ชุด เพื่อใช้วัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองใช้กลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยแบบทดสอบทั้ง 2 ชุดประกอบด้วยการวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ 5 ด้านตามแนวคิดการสื่อสารของ Aitken(1978) และ Weir (1993) ได้แก่ การเข้าใจคำศัพท์และสำนวน การจำแนกเจตคติหรือความตั้งใจของผู้พูด การจับประเด็นสำคัญของสิ่งที่ฟัง การระบุรายละเอียดหรือข้อมูลเฉพาะ การสรุปความสิ่งที่ฟัง

1.1.2 แบบสัมภาษณ์การใช้กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษ เป็นแบบสัมภาษณ์การใช้กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ได้แก่ รายละเอียดผู้ให้สัมภาษณ์ ส่วนที่ 2 ได้แก่ ข้อมูลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษ

1.2 ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบและแบบสัมภาษณ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิและโดยการทดลองสอบและทดลองใช้ ประกอบด้วยดำเนินการ ดังนี้

1.2.1 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังที่สร้างขึ้นในขั้นที่ 1.1.1 ให้อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างและความถูกต้องทางภาษาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ จากนั้นนำแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน (ดังรายนามในภาคผนวก) ประเมิน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

1.2.2 นำแบบทดสอบที่แก้ไขและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปทดลองสอบกับนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 63 คนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 นำผลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบทดสอบทั้งสองฉบับด้วยสูตรของ Pearson ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.98 ซึ่งแสดงว่าแบบทดสอบฉบับที่ 1 และแบบทดสอบฉบับที่ 2 มีความสัมพันธ์กันสูงทางบวก และเมื่อหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบแต่ละฉบับ โดยใช้สูตร KR-20 พบว่า

แบบทดสอบฉบับที่ 1 มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.58 ส่วนแบบทดสอบฉบับที่ 2 มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.57 หลังจากนั้นคำนวณหาค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับเป็นรายข้อ พบว่า แบบทดสอบฉบับที่ 1 มีความยากระดับค่อนข้างยากจำนวน 23 ข้อ ระดับปานกลางจำนวน 15 ข้อและระดับค่อนข้างง่ายจำนวน 2 ข้อ ส่วนค่าอำนาจจำแนกนั้น แบบทดสอบฉบับที่ 1 มีอำนาจในการจำแนกระดับพอใช้ จำนวน 38 ข้อและระดับดี จำนวน 2 ข้อ สำหรับแบบทดสอบฉบับที่ 2 พบว่า มีความยากระดับค่อนข้างยากจำนวน 29 ข้อ ระดับปานกลางจำนวน 11 ข้อ ส่วนค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบฉบับที่ 2 มีอำนาจในการจำแนกระดับพอใช้ จำนวน 37 ข้อและระดับดีจำนวน 3 ข้อ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าความยากและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความสามารถในการฟัง ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

แบบทดสอบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ	ผลการทดลองใช้แบบทดสอบ	ความหมาย
แบบทดสอบฉบับที่ 1	ค่าความยาก	ค่อนข้างยาก ปานกลาง ค่อนข้างง่าย
	ค่าความยากระดับ 0.20 – 0.39 จำนวน 23 ข้อ	
	ค่าความยากระดับ 0.40 – 0.59 จำนวน 15 ข้อ	
	ค่าความยากระดับ 0.60 – 0.79 จำนวน 2 ข้อ	
แบบทดสอบฉบับที่ 2	ค่าอำนาจจำแนก	พอใช้ ดี
	ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20 – 0.39 จำนวน 38 ข้อ	
	ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.40 – 0.59 จำนวน 2 ข้อ	
แบบทดสอบฉบับที่ 2	ค่าความยาก	ค่อนข้างยาก ปานกลาง
	ค่าความยากระดับ 0.20 – 0.39 จำนวน 29 ข้อ	
	ค่าความยากระดับ 0.40 – 0.59 จำนวน 11 ข้อ	
	ค่าอำนาจจำแนก	พอใช้ ดี
ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20 – 0.39 จำนวน 37 ข้อ		
ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.40 – 0.59 จำนวน 3 ข้อ		

1.2.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่พัฒนาขึ้นในขั้น 1.1.2 ให้อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความถูกต้องของการใช้ภาษา ปรับปรุงแก้ไขตาม

คำแนะนำ จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน (ดังรายนามในภาคผนวก) ประเมิน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง (ดังภาคผนวก)

1.2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วมาทดลองสัมภาษณ์นักศึกษาครูที่เป็นกลุ่มเดียวกับกลุ่มทดลองใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังในชั้น 1.2.2

1.3 ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่พัฒนาขึ้น

นำผลที่ได้จากชั้น 1.2.3 และ 1.2.4 มาปรับปรุงเพื่อนำไปใช้ในการทดลองต่อไป

ขั้นที่ 2 พัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาครู

การพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจประกอบด้วยการดำเนินการ 3 ขั้นตอนย่อย และมีรายละเอียดในการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนดังนี้

2.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ นักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือ นักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2554 ซึ่งลงทะเบียนเรียนรายวิชาการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ 1 จำนวน 229 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 ดำเนินการสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ 1 ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจฉบับที่ 1

2.1.2 จำแนกกลุ่มตัวอย่างจากการวิเคราะห์ผลการสอบวัดความสามารถในการฟังสามารถจำแนกนักศึกษาครูเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจระดับสูงจำนวน 105 คน ระดับกลางจำนวน 207 คนและระดับต่ำจำนวน 108 คน ทั้งนี้เกณฑ์การจำแนกนักศึกษาที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในระดับสูงใช้เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ส่วนนักศึกษาที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในระดับต่ำใช้เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 หลังจากนั้นจำแนกนักศึกษาครูในแต่ละระดับความสามารถเป็นกลุ่มบนและกลุ่มล่าง โดยใช้เทคนิค 25% (พรทิพย์ ไชยโส, 2535) ได้นักศึกษาครูจำนวน 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสูงบนจำนวน 24 คน กลุ่มสูงล่างจำนวน 28 คน กลุ่มกลางบนจำนวน 57 คน กลุ่มกลางล่างจำนวน 59 คน กลุ่มต่ำบนจำนวน 30 คน และกลุ่มต่ำล่างจำนวน 31 คน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการจำแนกนักศึกษาครูตามระดับความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

ระดับความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ		คะแนนการสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ	จำนวน (คน)	รวม (คน)	รวมทั้งสิ้น (คน)		
ระดับสูง	ระดับสูงบน	30	1	24	105		
		29	4				
		27	9				
		26	10				
	ระดับสูงกลาง	25	16	53			
		24	19				
		23	18				
	ระดับสูงล่าง	22	9	28			
		21	9				
		20	10				
ระดับกลาง	ระดับกลางบน	19	10	57	207		
		18	13				
		17	34				
	ระดับกลางกลาง	16	32	91			
		15	30				
		14	29				
	ระดับกลางล่าง	13	26	59			
		12	33				
ระดับต่ำ	ระดับต่ำบน	9	18	30	108		
		8	12				
	ระดับต่ำกลาง	7	25	47			
		6	12				
		5	10				
	ระดับต่ำล่าง	4	19	31			
		3	12				
			รวม	420		420	420

2.2 สัมภาษณ์การใช้กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยสัมภาษณ์การใช้กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 6 กลุ่มด้วยแบบสัมภาษณ์การใช้กลวิธีการฟัง โดยมีรายละเอียดการสัมภาษณ์ ดังนี้

2.2.1 ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างครั้งละ 1 กลุ่มตามระดับความสามารถโดยอธิบายจุดประสงค์ของแบบสัมภาษณ์และข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์หลังจากนั้นกลุ่มตัวอย่างเขียนตอบในแบบสัมภาษณ์ หลังจากนั้น 1 สัปดาห์ผู้วิจัยสุ่มนักศึกษาครูในแต่ละระดับความสามารถระดับละ 5-8 คน เพื่อสัมภาษณ์ซ้ำด้วยวาจาเพื่อตรวจสอบกับข้อมูลที่ตอบในแบบสัมภาษณ์

2.2.2 วิเคราะห์กลวิธีจากการตอบแบบสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละระดับความสามารถโดยแจกแจงความถี่ แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติร้อยละ

2.3 พัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษ โดยมีรายละเอียดการพัฒนา ดังนี้

2.3.1 วิเคราะห์กลวิธีการเรียนรู้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยวิเคราะห์กลวิธีการฟังของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 6 กลุ่มจากข้อมูลที่ได้ในขั้นที่ 2.2.2 โดยใช้กลวิธีการฟังที่กลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มใช้มากที่สุดตั้งแต่ 50% ขึ้นไป นำกลวิธีดังกล่าวมาพัฒนาเป็นกลยุทธ์สำหรับพัฒนาความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยกลยุทธ์ของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับความสามารถพัฒนาจากกลวิธีการฟังของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการฟังสูงกว่าความสามารถในการฟังของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนั้น 1 ระดับ

2.3.2 กำหนดขั้นตอนการเรียนการสอน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ผู้วิจัยได้ศึกษาขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนการฟัง (Chen, 2009; Wilson, 2008; Macaro, 2003; Chamot & O'Malley, 1994) และปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นวิเคราะห์และสรุปขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนการฟังได้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมเป็นขั้นที่ผู้สอนเตรียมความพร้อมและสร้างความสนใจให้กับผู้เรียนเกี่ยวกับเนื้อหาที่ผู้เรียนจะฟังต่อไป ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ การกระตุ้นความรู้เดิมและการกำหนดเป้าหมายในการฟัง

ขั้นที่ 2 ขั้นรับรู้ขั้นตอนการฟังและทำความเข้าใจขั้นตอน ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย คือ การฟังโดยได้รับการแนะนำและการฟังอย่างอิสระ ซึ่งการฟังโดยได้รับการแนะนำเป็นขั้นที่ผู้สอนฝึกการใช้กลวิธีการฟังให้กับผู้เรียนและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการฟังและเกี่ยวกับการใช้กลวิธีแต่ละกลวิธี ส่วนการฟังอย่างอิสระนั้นเป็นขั้นที่ผู้เรียนฝึกการใช้กลวิธีการฟังด้วยตนเองเพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นประเมินและสรุป เป็นขั้นที่ผู้เรียนประเมินและสรุปการใช้กลวิธีการฟังรวมทั้งเนื้อหาที่ได้รับจากการฟังประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ ขั้นการสรุปเนื้อหาและตรวจสอบและขั้นการสรุปความรู้ที่ได้รับทั้งหมด

ระยะที่ 2 การประเมินประสิทธิภาพกลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจเพื่อพัฒนานักศึกษาคู

การประเมินประสิทธิภาพของกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้านการใช้กลวิธีการฟังในแต่ละกลยุทธ์ของนักศึกษาคูและเปรียบเทียบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจซึ่งเป็นตัวแปรที่ต้องการศึกษาระหว่างก่อนและหลังการใช้กลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การเตรียมการทดลองใช้กลยุทธ์การเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

การเตรียมการทดลองใช้กลยุทธ์ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

1.1 การจัดทำแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้และพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

ผู้วิจัยจัดทำแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในแต่ละระดับ ระดับละ 7 แผน โดยดำเนินการดังนี้

1.1.1 ศึกษาคำอธิบายรายวิชาและกำหนดประเภทของสารที่ผู้เรียนจะฟัง ผู้วิจัยศึกษาคำอธิบายรายวิชาการฟัง – พูดภาษาอังกฤษ 1 จากนั้นกำหนดประเภทของสารที่จะนำมาให้ผู้เรียนฟัง ได้แก่ บทสนทนา บทบรรยาย เรื่องทั่วไปในชีวิตประจำวันและเพลง

1.1.2 จัดทำหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชาและวัตถุประสงค์ของรายวิชา จำนวน 7 หน่วยการเรียนรู้ใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มละ 21 คาบเรียน

1.1.3 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาสื่อการเรียนการสอนสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในการฟังทุกระดับ ระดับละ 7 แผน แผนละ 3 คาบเรียน คาบเรียนละ 50 นาที โดยแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 7 แผนของกลุ่มตัวอย่างทุกระดับความสามารถประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ที่เหมือนกัน ได้แก่

- 3.1) เรื่อง My Neighbors (เล่าเรื่องทั่วไปในชีวิตประจำวัน)
- 3.2) เรื่อง Eat Your Way to Better Health (การสนทนาทางวิทยุ)
- 3.3) เรื่อง You've Got a Friend. (เพลง)

3.4) เรื่อง Memories (การสัมภาษณ์)

3.5) เรื่อง What a Waste! (การสนทนา)

3.6) เรื่อง You Need a Budget (การบรรยาย)

3.7) เรื่อง Humans and the Planet (การบรรยาย)

ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 7 แผนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละระดับความสามารถในการฟังจะมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้กลวิธีการฟังเหมือนกันภายในกลุ่มระดับความสามารถ แต่จะต่างจากกลวิธีการฟังของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความสามารถต่างกัน

1.2 นำแผนการจัดการเรียนรู้ให้อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน (ดังรายนามในภาคผนวก) ประเมินพร้อมให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงและแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 2 การดำเนินการทดลองใช้กลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่พัฒนาขึ้น

การทดลองใช้กลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่พัฒนาขึ้นให้แก่กลุ่มตัวอย่างเป็นแบบแผนการทดลองแบบ One-Group Pretest-Posttest Design โดยมีแบบแผนการทดลอง ดังนี้

ตารางที่ 3 แบบการทดลอง

การสอบก่อนการทดลอง	ตัวแปรจัดการกระทำ	การสอบหลังการทดลอง
T ₁	X	T ₂

T₁ หมายถึง ทดสอบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาครู ก่อนทดลองใช้กลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

X หมายถึง การทดลองใช้กลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

T₂ หมายถึง ทดสอบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาครู หลังทดลองใช้กลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

2.1 ขั้นตอนการทดลองตามกลยุทธ์

ขั้นตอนในการดำเนินการทดลองตามกลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจมีดังนี้

2.1.1 ติดต่อกขอความร่วมมือกับคณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อขออนุญาตนำกลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554

2.1.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่พัฒนาขึ้น ในรายวิชาการฟัง – พูด ภาษาอังกฤษ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ใช้เวลาสอนกลุ่มละ 21 คาบเรียน ผู้วิจัยได้จัดเวลาสำหรับการชี้แจงเกี่ยวกับจุดประสงค์ของรายวิชาและแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 1 คาบเรียน จากนั้นดำเนินการจัดการเรียนการสอน

2.2 ขึ้นประเมินความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจด้วยแบบทดสอบฉบับที่ 2

หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่างได้รับการประเมินความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจฉบับที่ 2

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินประสิทธิภาพของกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยประเมินประสิทธิภาพของกลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้นดังนี้

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการบันทึกสะท้อนผลการใช้กลยุทธ์และการฟังจากการเรียนด้วยกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้น

3.2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่ม คือ กลุ่มสูงบน กลุ่มสูงล่าง กลุ่มกลางบน กลุ่มกลางล่าง กลุ่มต่ำบนและกลุ่มต่ำล่าง โดยใช้สถิติ t- test for dependent ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แล้วจึงสรุปผลการใช้กลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาครู

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอกลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาครู ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาครู

ตอนที่ 2 ผลการประเมินประสิทธิภาพกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาครู

ผลการวิเคราะห์

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาครู

การนำเสนอผลการพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษ แบ่งการนำเสนอเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์กลวิธีการฟังจากการสัมภาษณ์

1.2 ผลการตรวจสอบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการดำเนินการมีรายละเอียด ดังนี้

ผลการพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

แบ่งการนำเสนอผลการพัฒนากลยุทธ์เป็น 2 ส่วน ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์กลวิธีการฟังที่ได้จากการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์กลวิธีการฟังที่ได้จากการสัมภาษณ์ตามขั้นตอนการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน ดังนี้

1.1.1 ผลการวิเคราะห์กลวิธีการฟังที่ได้จากการสัมภาษณ์นักศึกษาคณะทั้ง 6 ระดับความสามารถ ได้แก่ ระดับสูงบน ระดับสูงล่าง ระดับกลางบน ระดับกลางล่าง ระดับต่ำบนและระดับต่ำล่าง นำกลวิธีที่ได้มาวิเคราะห์ความถี่ของการใช้และวิเคราะห์เป็นค่าร้อยละ ได้กลวิธีการฟังของนักศึกษาคณะในแต่ละระดับความสามารถ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษจากการสัมภาษณ์นักศึกษาคณะตามระดับความสามารถในการฟัง

ระดับความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ	กลวิธีที่ใช้ในการฟัง	ความถี่	ร้อยละ
กลุ่มสูงบน n = 24 คน	1. อ่านคำถามก่อนการฟัง***	14	58.3
	2. ฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ***	14	58.3
	3. จดบันทึกประเด็นสำคัญ***	18	75
	4. สรุปสิ่งที่ฟังตามความเข้าใจ***	16	66.7
	5. ใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม***	14	58.3
	6. จับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย***	16	66.7
	7. พิจารณาชื่อเรื่องมาประกอบเพื่อช่วยให้เข้าใจ	8	33.3
	8. ฟังสรุปตอนท้าย	6	25
กลุ่มสูงล่าง n = 28 คน	1. จดคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมายจากเพื่อน	3	10.7
	2. จินตนาการภาพตามข้อความที่ฟัง	6	21.4
	3. อ่านคำถามก่อนการฟัง***	17	60.7
	4. ฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ***	19	67.9
	5. จดบันทึก***	15	53.6
	6. ใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม***	15	53.6
	7. เคาเรื่องจากชื่อเรื่อง***	14	50
	8. จับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย***	15	53.6
กลุ่มกลางบน n = 57 คน	1. จินตนาการภาพในขณะที่ฟัง***	29	50.9
	2. ฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ***	31	54.4
	3. จดบันทึก***	29	50.9
	4. ใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม***	31	54.4
	5. เคาเรื่องจากชื่อเรื่อง**	31	54.4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาครุตามระดับความสามารถในการฟัง (ต่อ)

ระดับความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ	กลวิธีที่ใช้ในการฟัง	ความถี่	ร้อยละ
กลุ่มกลางบน n = 57 คน	6. รูปภาพประกอบเพื่อช่วยให้จับประเด็นได้***	29	50.9
	7. จับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย***	37	64.9
	8. พูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ***	32	56.1
กลุ่มกลางล่าง n=59 คน	1. จดคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมายจากเพื่อน***	30	50.8
	2. จินตนาการภาพตามข้อความในขณะที่ฟัง***	30	50.8
	3. อ่านคำถามก่อนการฟัง***	30	50.8
	4. ฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ***	30	50.8
	5. จดบันทึกประเด็นสำคัญ***	32	54.2
	6. ใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม***	30	52.5
	7. รูปภาพประกอบเพื่อช่วยให้จับประเด็นได้***	31	52.5
	8. จับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย	20	33.9
	9. พูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ***	31	52.5
		32	52.5
	10. จดคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย	10	16.9
11. สังเกตท่าทางของผู้พูด	7	11.9	
กลุ่มต่ำบน n = 30 คน	1. จดคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมายจากเพื่อน***	17	56.7
	2. จินตนาการภาพตามข้อความในขณะที่ฟัง***	15	50
	3. อ่านคำถามก่อนการฟัง***	16	53.3
	4. ฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ***	15	50
	5. จดบันทึก***	17	56.7
	6. ใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม***	16	53.3
	7. เดาเรื่องจากชื่อเรื่อง	4	13.3
	8. รูปภาพประกอบเพื่อช่วยให้จับประเด็นได้***	17	56.7
	9. จับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย***	15	50
	10. พูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อน	20	66.7
	11. ก่อนฟังเดาศัพท์จากชื่อเรื่อง	3	10
	12. สังเกตท่าทางของผู้พูดประกอบ	2	6.7
	13. ถามความหมายคำศัพท์จากครูหรือเพื่อน	4	13.3

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาคูตามระดับความสามารถในการฟัง (ต่อ)

ระดับความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ	กลวิธีที่ใช้ในการฟัง	ความถี่	ร้อยละ
กลุ่มต่ำ n = 31 คน	1. ฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ***	17	54.8
	2. ดูภาพประกอบเพื่อช่วยให้จับประเด็นได้***	19	61.3
	3. จับคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย	11	35.5
	4. เดาความหมายคำศัพท์	6	19.4
	5. สังกศัญลักษณ์ทางผู้พูด	8	25.8

***กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษที่กลุ่มตัวอย่างใช้มากที่สุดตั้งแต่ 50% ขึ้นไป

จากตารางที่ 4 พบว่านักศึกษาคูที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในระดับที่ต่างกันมีการใช้กลวิธีการฟังที่ต่างกัน ดังนี้

1. นักศึกษาคูที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษระดับสูงบน นักศึกษาคูกลุ่มนี้ใช้กลวิธีในการฟังจำนวน 8 กลวิธี ได้แก่ อ่านคำถามก่อนการฟัง จับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย ฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ ใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม พิจารณาชื่อเรื่องมาประกอบเพื่อช่วยให้เข้าใจ ฟังสรุปตอนท้าย จดบันทึกประเด็นสำคัญ สรุปสิ่งที่ฟังตามความเข้าใจ โดยมีกลวิธีการฟังที่ใช้มากที่สุด คือ การจดบันทึกประเด็นสำคัญ (75%) รองลงมา คือ จับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมายและสรุปสิ่งที่ฟังตามความเข้าใจ (66.7%) ส่วนกลวิธีที่มีการใช้ในการฟังน้อยกว่า 50% มีจำนวน 2 กลวิธี คือ การพิจารณาชื่อเรื่องมาประกอบเพื่อช่วยให้เข้าใจและฟังสรุปตอนท้าย

2. นักศึกษาคูที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษระดับสูงล่าง นักศึกษาคูกลุ่มนี้ใช้กลวิธีในการฟังจำนวน 8 กลวิธี ได้แก่ เดาเรื่องจากชื่อเรื่อง ฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ อ่านคำถามก่อนการฟัง จับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย จดคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมายจากเพื่อน จินตนาการภาพตามข้อความที่ฟัง ใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม จดบันทึก โดยมีกลวิธีการฟังที่ใช้มากที่สุด คือ ฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ (67.9%) รองลงมา คือ อ่านคำถามก่อนการฟัง (60.7%) การจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย การใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมรวมทั้งการจดบันทึก (53.6%) ส่วนกลวิธีที่มีการใช้ในการฟังน้อยกว่า 50% มีจำนวน 2 กลวิธี คือ จดคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมายจากเพื่อนและจินตนาการภาพตามข้อความที่ฟัง

3. นักศึกษาคูที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษระดับกลางบน นักศึกษาคูกลุ่มนี้ใช้กลวิธีในการฟังจำนวน 8 กลวิธี ได้แก่ เดาเรื่องจากชื่อเรื่อง ฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ จับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย ดูภาพประกอบเพื่อช่วยให้จับประเด็นได้ จินตนาการภาพ ในขณะที่ฟัง ใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม จดบันทึก พุดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ โดยมีกลวิธีการฟังที่ใช้มากที่สุด คือ การจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย (64.9%) รองลงมา คือ พุดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ (56.1%) และการเดาเรื่องจากชื่อเรื่อง การฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญรวมทั้งการใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม (54.4%) โดยกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ใช้กลวิธีในการฟังมากกว่า 50% ทุกกลวิธี

4. นักศึกษาคูที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษระดับกลางล่าง นักศึกษาคูกลุ่มนี้ใช้กลวิธีในการฟังจำนวน 11 กลวิธี ได้แก่ อ่านคำถามก่อนการฟัง ฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ จับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย จดคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย จดคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมายจากเพื่อน จินตนาการภาพตามข้อความในขณะที่ฟัง ดูภาพประกอบเพื่อช่วยให้จับประเด็นได้ ใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม สังเกตท่าทางของผู้พูด จดบันทึกประเด็นสำคัญ พุดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ โดยมีกลวิธีการฟังที่ใช้มากที่สุด คือ ฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ (67.9%) รองลงมา คือ อ่านคำถามก่อนการฟัง (60.7%) และการจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย การใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมรวมทั้งการจดบันทึกเป็นกลวิธีที่มีการใช้มากเท่ากัน (53.6%) ส่วนกลวิธีที่มีการใช้ในการฟังน้อยกว่า 50% มีจำนวน 3 กลวิธี คือ การจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย การจดคำศัพท์ที่เข้าใจความหมายและการสังเกตท่าทางของผู้พูด

5. นักศึกษาคูที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษระดับต่ำบน นักศึกษาคูกลุ่มนี้ใช้กลวิธีในการฟังจำนวน 13 กลวิธี ได้แก่ เดาเรื่องจากชื่อเรื่อง ก่อนฟังเดาคำศัพท์จากชื่อเรื่อง อ่านคำถามก่อนการฟัง ฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ จับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย จดคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมายจากเพื่อน จินตนาการภาพตามข้อความในขณะที่ฟัง ดูภาพประกอบเพื่อช่วยให้จับประเด็นได้ ใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม ถามความหมายคำศัพท์จากครูหรือเพื่อน สังเกตท่าทางของผู้พูดประกอบ จดบันทึก พุดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ โดยมีกลวิธีการฟังที่ใช้มากที่สุด คือ พุดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ (66.7%) รองลงมา คือ การจดบันทึก การจดคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมายจากเพื่อน การดูภาพประกอบเพื่อช่วยให้จับประเด็นมีการใช้มากเท่ากัน (56.7%) ส่วนกลวิธีที่มีการใช้ในการฟังน้อยกว่า 50% มีจำนวน 4 กลวิธี คือ เดาเรื่องจากชื่อเรื่อง ก่อนฟังเดาคำศัพท์จากชื่อเรื่อง ถามความหมายคำศัพท์จากครูหรือเพื่อน สังเกตท่าทางของผู้พูดประกอบ

6. นักศึกษาคูที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษระดับต่ำล่าง นักศึกษาคูกลุ่มนี้ใช้กลวิธีในการฟังจำนวน 7 กลวิธี ได้แก่ ฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ จับคำศัพท์ที่เข้าใจ ความหมาย เดาความหมายคำศัพท์ รูปภาพประกอบเพื่อช่วยให้จับประเด็นได้ สังเกตท่าทางผู้พูดแปลข้อความที่ฟังเป็นภาษาไทย จดบันทึก โดยมีกลวิธีการฟังที่ใช้มากที่สุด คือ รูปภาพประกอบเพื่อช่วยให้จับประเด็นได้ (61.3%) รองลงมา คือ ฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ (54.8%) และจดบันทึก (51.6%) ตามลำดับ ส่วนกลวิธีที่มีการใช้ในการฟังน้อยกว่า 50% มีจำนวน 4 กลวิธี คือ จับคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย เดาความหมายคำศัพท์ สังเกตท่าทางของผู้พูด และแปลข้อความที่ฟังเป็นภาษาไทย

1.1.2 ผลการสังเคราะห์กลวิธีที่นักศึกษาคูใช้มากกว่า 50% ขึ้นไป

ผู้วิจัยสังเคราะห์กลวิธีการฟังของนักศึกษาคูทั้ง 6 ระดับความสามารถจากข้อมูลที่ได้ในข้อที่ 1.1.1 พิจารณาเลือกกลวิธีที่นักศึกษาคูในแต่ละกลุ่มใช้ตั้งแต่ 50% ขึ้นไป และนำมาจัดตามกลุ่มของกลวิธีการฟังตามแนวคิดของ Oxford ได้กลวิธีการฟังดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการสังเคราะห์กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษที่มีการใช้ในการฟังมากกว่า 50%

ระดับความสามารถในการฟัง ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ กลวิธีในการฟัง ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ	กลุ่ม	กลุ่ม	กลุ่ม	กลุ่ม	กลุ่ม	กลุ่ม
	สูงบน	สูงล่าง	กลางบน	กลางล่าง	ต่ำบน	ต่ำล่าง
กลวิธีด้านการจำ						
1. จับคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมายจากเพื่อน				✓	✓	
2. จินตนาการภาพตามข้อความในขณะที่ฟัง			✓	✓	✓	
กลวิธีด้านความรู้ความคิด						
3. อ่านคำตามก่อนการฟัง	✓	✓		✓	✓	
4. ฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5. จดบันทึก		✓	✓		✓	✓
6. จดบันทึกประเด็นสำคัญ	✓			✓		
7. สรุปสิ่งที่ฟังตามความเข้าใจ	✓					
กลวิธีการชดเชยข้อบกพร่องในการใช้ภาษา						
8. ใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม	✓	✓	✓	✓	✓	
9. เดาเรื่องจากชื่อเรื่อง		✓	✓			
10. รูปภาพประกอบเพื่อช่วยให้จับประเด็นได้			✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5 ผลการสังเคราะห์กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษที่มีการใช้ในการฟังมากกว่า 50% (ต่อ)

ระดับความสามารถในการฟัง ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ	กลวิธีการฟัง					
	กลุ่ม สูงบน	กลุ่ม สูงล่าง	กลุ่ม กลางบน	กลุ่ม กลางล่าง	กลุ่ม ต่ำบน	กลุ่ม ต่ำล่าง
11. จับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย	✓	✓	✓		✓	
กลวิธีด้านสังคม						
12. พุดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อ ตรวจสอบความเข้าใจ			✓	✓	✓	

จากตารางที่ 5 พบว่ากลวิธีการฟังที่นักศึกษาครูทั้ง 6 ระดับใช้ในการฟังมากกว่า 50% มีจำนวน 12 กลวิธี สามารถจำแนกตามกลุ่มกลวิธีการฟังได้ 4 กลุ่ม ดังนี้

- 1) กลวิธีด้านการจำ ได้แก่ การจดคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมายจากเพื่อนและจินตนาการภาพตามข้อความในขณะที่ฟัง
- 2) กลวิธีด้านความรู้ความคิด ได้แก่ การอ่านคำถามก่อนการฟัง การฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ การจดบันทึก การจดบันทึกประเด็นสำคัญและการสรุปสิ่งที่ฟังตามความเข้าใจ
- 3) กลวิธีการชดเชยข้อบกพร่องในการใช้ภาษา ได้แก่ การใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม การเดาเรื่องจากชื่อเรื่อง การดูภาพประกอบเพื่อช่วยให้จับประเด็นได้และการจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย
- 4) กลวิธีทางสังคม ได้แก่ การพุดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

โดยกลวิธีการฟังที่นักศึกษาครูทุกระดับความสามารถใช้ในการฟัง คือ การฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ ส่วนกลวิธีการฟังที่นักศึกษาครูที่มีความสามารถในระดับต่ำลงเท่านั้นที่ไม่ได้ใช้ คือ กลวิธีการใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม

1.1.3 ผลของการวิเคราะห์กลวิธีเพื่อพัฒนาเป็นกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษ

จากผลการวิเคราะห์ในข้อที่ 1.1.2 ผู้วิจัยได้นำมาพัฒนาเป็นกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครูที่มีความสามารถต่างกัน 5 ระดับ ได้แก่ ระดับสูงล่าง ระดับกลางบน ระดับกลางล่าง ระดับต่ำบนและระดับต่ำล่าง ซึ่งกลยุทธ์ของนักศึกษาครูในแต่ละระดับความสามารถพัฒนามาจากกลวิธีการฟังของนักศึกษาครูที่มีความสามารถ

ในการฟังสูงกว่าความสามารถในการฟังของนักศึกษาครูกลุ่มนั้น 1 ระดับ เพื่อให้สะดวกและง่ายต่อการเรียกชื่อกลยุทธ์ ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์กลวิธีการฟังที่เด่นของกลุ่มระดับความสามารถนั้นๆ แล้วนำมาสร้างเป็นชื่อเรียกกลยุทธ์แต่ละกลยุทธ์ โดยผู้วิจัยพิจารณากลวิธีที่เด่นของแต่ละกลยุทธ์ ดังนี้

1) กลวิธีที่นักศึกษาครูกลุ่มนั้นไม่ได้ใช้ในการฟังแต่นักศึกษาครูกลุ่มที่มีระดับความสามารถในการฟังสูงกว่า 1 ระดับใช้ในการฟัง เช่น กลวิธีการอ่านคำถามก่อนการฟังซึ่งกลุ่มสูงล่างใช้แต่กลุ่มกลางบนไม่ได้ใช้ ดังนั้น กลวิธีการอ่านคำถามก่อนการฟังจึงเป็นกลวิธีที่สำคัญที่กลุ่มกลางบนต้องฝึกใช้

2) กลวิธีที่นักศึกษาครูใช้ในการฟังเพียง 2-3 กลุ่มเท่านั้น เช่น กลวิธีจินตนาการภาพตามข้อความในขณะที่ฟัง เป็นกลวิธีที่ใช้เฉพาะในกลุ่มกลางบน กลุ่มกลางล่างและกลุ่มต่ำบนเท่านั้น ดังนั้น กลวิธีนี้จึงเป็นกลวิธีที่เด่นสำหรับนักศึกษาครูกลุ่มกลางล่าง กลุ่มต่ำบนและกลุ่มต่ำล่างที่ต้องฝึกใช้

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้นจึงได้กลยุทธ์ในการเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครูที่มีความสามารถในการฟังต่างกันจำนวน 5 กลยุทธ์ ดังนี้

1. **กลยุทธ์จดบันทึกสรุปประเด็นสำคัญ** เป็นกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครูที่มีความสามารถในการฟังระดับสูงล่างมีกลวิธีที่เป็นองค์ประกอบ ดังนี้

1.1 กลวิธีการฟังที่เป็นองค์ประกอบของกลยุทธ์ เป็นกลวิธีที่วิเคราะห์จากกลวิธีที่นักศึกษาครูที่มีความสามารถในการฟังระดับสูงบนใช้มากตั้งแต่ 50% ขึ้นไป ได้แก่

- 1) กลวิธีอ่านคำถามก่อนการฟัง
- 2) กลวิธีฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญฟัง
- 3) กลวิธีจดบันทึกประเด็นสำคัญ
- 4) กลวิธีสรุปสิ่งที่ฟังตามความเข้าใจ
- 5) กลวิธีใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม
- 6) กลวิธีจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย

1.2 กลวิธีสำคัญของกลยุทธ์ ได้แก่ กลวิธีจดบันทึกประเด็นสำคัญและกลวิธีสรุปสิ่งที่ฟังตามความเข้าใจ

2. **กลยุทธ์เดาเรื่องจากคำถาม** เป็นกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครูที่มีความสามารถในการฟังระดับกลางบน มีกลวิธีที่เป็นองค์ประกอบ ดังนี้

2.1 กลวิธีการฟังที่เป็นองค์ประกอบของกลยุทธ์ เป็นกลวิธีที่วิเคราะห์จากกลวิธีที่
นักศึกษาคูที่มีความสามารถในการฟังระดับสูงล่างใช้มากตั้งแต่ 50% ขึ้นไป ได้แก่

- 1) กลวิธีอ่านคำถามก่อนการฟัง
- 2) กลวิธีฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ
- 3) กลวิธีจดบันทึก
- 4) กลวิธีใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม
- 5) กลวิธีเดาเรื่องจากชื่อเรื่อง
- 6) กลวิธีจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย

2.2 กลวิธีสำคัญของกลยุทธ์ ได้แก่ กลวิธีอ่านคำถามก่อนการฟัง และกลวิธีการเดา
เรื่องจากชื่อเรื่อง

3. กลยุทธ์จินตนาการจากภาพเพื่อความเข้าใจ เป็นกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อ
ความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาคูที่มีความสามารถในการฟังกลุ่มกลางล่าง มี
กลวิธีที่เป็นองค์ประกอบ ดังนี้

3.1 กลวิธีการฟังที่เป็นองค์ประกอบของกลยุทธ์ เป็นกลวิธีที่วิเคราะห์จากกลวิธีที่
นักศึกษาคูที่มีความสามารถในการฟังระดับกลางบนใช้มากตั้งแต่ 50% ขึ้นไป ได้แก่

- 1) กลวิธีจินตนาการภาพตามข้อความในขณะที่ฟัง
- 2) กลวิธีฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ
- 3) กลวิธีจดบันทึก
- 4) กลวิธีใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม
- 5) กลวิธีเดาเรื่องจากชื่อเรื่อง
- 6) กลวิธีดูภาพประกอบเพื่อช่วยให้จับประเด็นได้
- 7) กลวิธีจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย
- 8) กลวิธีพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

3.2 กลวิธีสำคัญของกลยุทธ์ ได้แก่ กลวิธีจินตนาการภาพตามข้อความในขณะที่ฟัง
และกลวิธีดูภาพประกอบเพื่อช่วยให้จับประเด็นได้

4. กลยุทธ์จดบันทึกประเด็นสำคัญจากจินตนาการ เป็นกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อ
ความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาคูที่มีความสามารถในการฟังระดับต่ำบน มี
กลวิธีที่เป็นองค์ประกอบ ดังนี้

4.1 กลวิธีการฟังที่เป็นองค์ประกอบของกลยุทธ์ เป็นกลวิธีที่วิเคราะห์จากกลวิธีที่
นักศึกษาคูที่มีความสามารถในการฟังระดับกลางล่างใช้มากตั้งแต่ 50% ขึ้นไป ได้แก่

- 1) กลวิธีจดคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมาย
- 2) กลวิธีจินตนาการภาพตามข้อความในขณะที่ฟัง
- 3) กลวิธีอ่านคำถามก่อนการฟัง
- 4) กลวิธีฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ
- 5) กลวิธีจดบันทึกประเด็นสำคัญ
- 6) กลวิธีใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม
- 7) กลวิธีดูภาพประกอบเพื่อช่วยให้จับประเด็นได้
- 8) กลวิธีพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

4.2 กลวิธีสำคัญของกลยุทธ์ ได้แก่ กลวิธีจดบันทึกประเด็นสำคัญ และ

จินตนาการภาพตามข้อความในขณะที่ฟัง

5. กลยุทธ์กลยุทธ์จินตนาการจากภาพและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อน เป็นกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครูที่มีความสามารถในการฟังระดับต่ำลง มีกลวิธีที่เป็นองค์ประกอบ ดังนี้

5.1) กลวิธีการฟังที่เป็นองค์ประกอบของกลยุทธ์ เป็นกลวิธีที่วิเคราะห์จากกลวิธีที่นักศึกษาครูที่มีความสามารถในการฟังระดับต่ำลงใช้มากตั้งแต่ 50% ขึ้นไป ได้แก่

- 1) กลวิธีจดคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมาย
- 2) กลวิธีจินตนาการภาพตามข้อความในขณะที่ฟัง
- 3) กลวิธีอ่านคำถามก่อนการฟัง
- 4) กลวิธีฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ
- 5) กลวิธีจดบันทึก
- 6) กลวิธีใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม
- 7) กลวิธีดูภาพประกอบเพื่อช่วยให้จับประเด็นได้
- 8) กลวิธีจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย
- 9) กลวิธีพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

5.2 กลวิธีสำคัญของกลยุทธ์ ได้แก่ กลวิธีจินตนาการภาพตามข้อความในขณะที่ฟัง และกลวิธีพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

1.2 ผลการตรวจสอบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการตรวจสอบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ตามกลยุทธ์ทั้ง 5 กลยุทธ์ที่ผู้วิจัยพัฒนามานั้นเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนการฟังตามกระบวนการเรียนการสอนของกลยุทธ์ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการเรียนการสอนการฟังที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ไว้ 3 ชั้น คือ ชั้นเตรียม ชั้นรับรู้ขั้นตอนการฟัง และทำความเข้าใจขั้นตอนซึ่งประกอบด้วย 2 ชั้นย่อย คือ การฟังโดยได้รับการแนะนำและการฟังอย่างอิสระ ซึ่งการฟังในชั้นการฟังโดยได้รับการแนะนำนั้นประกอบด้วยกิจกรรมที่ฝึกการใช้กลวิธีการฟังตามกลยุทธ์และกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนฝึกใช้กลวิธีตามที่ได้รับฝึกทีละกลวิธี หลังจากนั้น ในชั้นย่อยของการฝึกอย่างอิสระ ผู้เรียนใช้กลวิธีการฟังที่ได้ฝึกมาเพื่อฟังอย่างอิสระ และขั้นสุดท้ายคือขั้นประเมินและสรุป ซึ่งประกอบด้วย 2 ชั้นย่อย คือ การสรุปเนื้อหาและตรวจสอบและการสรุปความรู้ที่ได้รับทั้งหมด ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลยุทธ์ที่พัฒนามาขึ้น ดังนี้

- 1) ปรับเวลาในแต่ละชั้นให้เหมาะสม บางชั้นใช้เวลามากเกินไป เช่น ชั้นกระตุ้น
- 2) แก้ไขคำสั่งในใบงานให้ละเอียด ชัดเจนขึ้น
- 3) แก้ไขความถูกต้องของไวยากรณ์ในใบงาน
- 4) ปรับกิจกรรมในแผนของแต่ละกลุ่มให้มีลักษณะเฉพาะของแต่ละกลุ่มตามระดับ

ความสามารถในการฟัง

ตอนที่ 2 ผลการประเมินประสิทธิภาพกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟัง

ภาษาอังกฤษของนักศึกษาครู

การประเมินประสิทธิภาพของกลยุทธ์การเรียนการสอนโดยนำกลยุทธ์ที่พัฒนาไปทดลองใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ 1 กับนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 5 กลุ่ม ตามระดับความสามารถในการฟัง ได้แก่ กลุ่มที่มีความสามารถในการฟังระดับสูงล่างจำนวน 28 คน กลุ่มที่มีความสามารถในการฟังระดับกลางบนจำนวน 57 คน กลุ่มที่มีความสามารถในการฟังระดับกลางล่างจำนวน 59 คน กลุ่มที่มีความสามารถในการฟังระดับต่ำบนจำนวน 30 คน กลุ่มที่มีความสามารถในการฟังระดับต่ำล่างจำนวน 31 คน โดยใช้เวลาในการทดลองสัปดาห์ละ 3 คาบต่อกลุ่ม ใช้เวลารวม 7 สัปดาห์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินประสิทธิภาพของกลยุทธ์การเรียนการสอน

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินประสิทธิภาพของกลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ มีการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการเขียนบันทึกสะท้อนผลการใช้กลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังของนักศึกษาครู
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาครูที่เกิดจากการใช้กลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังที่พัฒนาขึ้น โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติ t- test for dependent
3. พิจารณาข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อสรุปผลการประเมินประสิทธิภาพของกลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังที่พัฒนาขึ้นที่มีต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาครู

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้กลยุทธ์เรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาครู

การวิเคราะห์ข้อมูลการใช้กลยุทธ์เรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาครูทั้ง 5 กลุ่ม มีการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากการเขียนบันทึกสะท้อนผลการใช้กลวิธีในการฟัง และความเข้าใจในการฟังจากการใช้กลวิธีของนักศึกษาครู พบว่า นักศึกษาครูทุกระดับความสามารถใช้กลวิธีการฟังทุกกลวิธีเพื่อช่วยให้เข้าใจในเนื้อหาที่ฟัง โดยแต่ละระดับมีการใช้กลวิธีในกลุ่มตนเองมากน้อยแตกต่างกัน ซึ่งกลวิธีการฟังที่ช่วยให้นักศึกษาครูแต่ละระดับเข้าใจเนื้อหาในการฟังมาก มีดังนี้

1.1 กลวิธีการฟังที่นักศึกษาครูกลุ่มสูงล่างใช้ในการฟังมาก ได้แก่ กลวิธีการอ่านคำถามก่อนการฟัง (82%) กลวิธีการฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ (72%) และกลวิธีการจดบันทึกประเด็นสำคัญ (70%) ดังข้อมูลจากผู้เรียนสะท้อนหลังการฟัง ดังนี้

การอ่านคำถามก่อนการฟังทำให้มีเป้าหมายในการฟัง เช่น When did the new neighbor move into the flat? ก็พยายามฟังข้อความที่พูดถึงเวลา... พอได้ฝึกการฟังประเด็นสำคัญ ก็ช่วยให้จับความได้ดีขึ้นช่วยให้ เข้าใจเรื่องที่ฟัง...แต่การสรุปเรื่องอีกครั้งหลังจากการฟังก็เป็นเพียง

การตรวจสอบความเข้าใจอีกครั้ง(นักศึกษาครุกลุ่มสูงล่าง รหัส 4)

การอ่านคำถามก่อนแล้วจึงฟัง ทำให้รู้ล่วงหน้าว่าจะต้องฟังอะไรและเดาเรื่องได้ล่วงหน้าว่าเรื่องที่ฟังจะเกี่ยวกับอะไร ช่วยให้อ้าใจความได้ง่ายขึ้น เวลาจบบันทึกก็ไม่ต้องจดทุกคำเหมือนที่ผ่านมาซึ่งจดไม่เคยทันเลยและฟังเรื่องก็ไม่ทันด้วยยังเป็นการฟังบรรยาย เหมือนเรื่อง You need a budget ถ้าเป็นเมื่อก่อนก็ฟังไม่ทันและก็ไม่เข้าใจ แต่วันนี้ฟังได้เข้าใจ ถึงแม้จะไม่เข้าใจศัพท์บางคำ...(นักศึกษาครุกลุ่มสูงล่างรหัส 8)

ฟังการสนทนาเรื่อง What a Waste! ถึงแม้จะพูดเร็วแต่ก็พอจับประเด็นได้ หากเปรียบเทียบกับเรื่องที่เรียนก่อนหน้านี้อีกก็มีความเข้าใจมากขึ้น การจดบันทึกประเด็นสำคัญช่วยให้เข้าใจเรื่องได้มาก... นักศึกษาครุกลุ่มสูงล่างรหัส 4 ได้เขียนสะท้อนผลว่า การอ่านคำถามก่อนการฟัง ทำให้มีเป้าหมายในการฟัง เช่น When did the new neighbor move into the flat? ก็พยายามฟังข้อความที่พูดถึงเวลา... พอได้ฝึกการฟังประเด็นสำคัญ ก็ช่วยให้จับความได้ดีขึ้นช่วยให้ เข้าใจเรื่องที่ฟัง...แต่การสรุปเรื่องอีกครั้งหลังจากการฟังก็เป็นเพียงการตรวจสอบความเข้าใจอีกครั้ง (นักศึกษาครุกลุ่มสูงล่างรหัส 20)

1.2 นักศึกษาครุกลุ่มกลางบนใช้กลวิธีการอ่านคำถามก่อนการฟัง (85%) กลวิธีการจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย (75%) และกลวิธีการเดาเรื่องจากชื่อเรื่อง (72%) ดังข้อมูลที่ผู้เรียนสะท้อนหลังการฟัง ดังนี้

มีความเข้าใจในเรื่องที่ฟังมากกว่าก่อนการได้ฝึกกลวิธีการฟัง ก่อนฟังก็อ่านคำถามก่อนแล้วก็พยายามเดาคำตอบจากคำถามซึ่งช่วยให้ฟังอย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจนขึ้น...(นักศึกษาครุกลุ่มกลางบนรหัส 3)

อ่านชื่อเรื่อง Eat You Way to Better Health ก็เดาว่าเรื่องนี้ต้องเกี่ยวกับการกินเพื่อสุขภาพ เพราะมีคำว่า eat และ health แต่ยังไม่ได้ว่ากินอะไรหรือกินอย่างไรจึงจะมีสุขภาพดี เมื่ออ่านคำถามก็ช่วยให้การเดาเรื่องที่จะฟังได้ชัดเจนยิ่งขึ้น...(นักศึกษาครุกลุ่มกลางบนรหัส 12)

การเดาเรื่องจากชื่อเรื่อง ช่วยให้มึกรอบทิศทางของเรื่องที่ฟังเมื่อรวมกับการอ่านคำถามก่อนการฟังซึ่งเป็นวิธีที่ใช้ได้ผลดีมากตั้งแต่การฟังเรื่องที่ 1 ยิ่งทำให้เดาเรื่องได้ชัดเจนและช่วยให้สามารถจับประเด็นของเรื่องได้ง่ายขึ้น (นักศึกษาครุกลุ่มกลางบนรหัส 28)

...ใช้ทุกกลวิธีในการฟังโดยเริ่มจากเดาเรื่องและอ่านคำถามก่อน แล้วจึงใช้วิธีอื่น เพราะคำถามทำให้รู้ว่าต้องจับประเด็นอะไร รู้ศัพท์อะไรจากการฟังก็มาโยงกับประเด็นได้ ... (นักศึกษาครุกลุ่มกลางบนรหัส 45)

1.3 นักศึกษาครูกลุ่มกลางล่างใช้กลวิธีการคุณภาพประกอบ (78%) กลวิธีการจับประเด็น จากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย (74%) และกลวิธีการจดบันทึก (61%) ดังข้อมูลที่ผู้เรียนสะท้อนหลัง การฟัง ดังนี้

ฟังเรื่องเกี่ยวกับภาวะ โลกร้อนซึ่งยากมาก ผู้พูดพูดเร็ว การได้คุณภาพก่อนการฟังช่วย ได้มากเพราะช่วยให้มีเค้าโครงในใจว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร และการ ได้ช่วยกันบอกคำศัพท์ที่ เกี่ยวกับภาพรวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับ โลกร้อนก่อนการฟัง ช่วยให้เวลาฟังจับประเด็น ได้ง่ายขึ้น (นักศึกษาครูกลุ่มกลางล่างรหัส 1)

ก่อนเรียนวิชานี้เวลาฟังก็จดทุกอย่างจึงฟังไม่ทันและทำให้ไม่เข้าใจ เรียนฟังครั้งนี้ เป็นครั้งที่ 4 แล้วเริ่มใช้กลวิธีการฟังตามที่ฝึกได้บ้าง สำหรับการฟังครั้งนี้ก็พยายามฟังคำศัพท์แล้ว เลือกคำศัพท์ที่ได้ฟังในใบงาน พอได้คำศัพท์ก็ทำให้จับประเด็น ได้ ยังได้ตรวจสอบกับเพื่อนยังทำให้ มั่นใจในการฟังมากขึ้นเพราะ ได้ประเด็นเหมือนของเพื่อน (นักศึกษาครูกลุ่มกลางล่างรหัส 23)

การดูภาพของ Mrs. Snell และ Steve ก่อนฟังทำให้เกิดความสงสัยเกี่ยวกับคน ทั้งสองและทำท่ายีห้อยอยากฟังเรื่องว่าเป็นเพื่อนบ้านแบบไหน พออาจารย์ให้จินตนาการนิสัยของคน ทั้งสองจากการฟัง จากน้ำเสียงและคำพูดของคนทั้งสองก็ช่วยให้จินตนาการ ได้ดี และช่วยให้เข้าใจ ความสัมพันธ์ของคนทั้งสองได้ (นักศึกษาครูกลุ่มกลางล่างรหัส 38)

1.4 นักศึกษาครูกลุ่มต่ำบนใช้กลวิธีการ ใช้ความรู้เดิม (80%) กลวิธีการจินตนาการจาก ข้อความขณะฟัง (68%) และกลวิธีการพูดคุยกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ (56%) ดังข้อมูลที่ ผู้เรียนสะท้อนหลังการฟัง ดังนี้

ฟังเรื่อง Human and Planets ซึ่งเป็นการบรรยาย คำศัพท์ยาก การพูดคุยเกี่ยวกับ สาเหตุการเกิดภาวะ โลกร้อนและการป้องกันก่อนการฟังช่วยให้รู้ว่า จะ ได้ฟังเรื่องเกี่ยวกับอะไร การช่วยกันเลือกคำศัพท์เพื่อเติมลงในประโยคทำให้เข้าใจคำศัพท์ แม้ว่าการรู้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องจะมี ประโยชน์มากก็จริงแต่ฟังรอบแรกก็ยังจับประเด็น ได้ไม่มากเพราะผู้บรรยายพูดเร็ว ต้องฟังรอบที่ สองจึงสามารถจดบันทึกประเด็นสำคัญ ได้และเมื่อพูดคุยกับเพื่อนจึงช่วยให้เข้าใจสิ่งที่ฟัง ได้มากขึ้น (นักศึกษาครูกลุ่มต่ำบนรหัส 18)

เพลงที่ฟังในวันนี้เป็นเพลงเกี่ยวกับเพื่อนซึ่งทุกคนก็มีเพื่อนยอมเข้าใจความรู้สึกที่ เพื่อนที่ดีมีต่อกัน เพลงที่ฟังเป็นเพลงที่ร้อง ไม่เร็ว ฟังคำศัพท์ได้ง่าย ช่วยให้สามารถจินตนาการภาพ ตามเพลงที่ฟังและทำให้มีความเข้าใจเนื้อเพลง คำศัพท์ในเพลงไม่ยากเกินไปแต่บางคำก็เข้าใจ ความหมายได้ยาก เช่น คำว่า cold ใน ประโยค People can be so cold ครั้งแรกแปลว่าหนาว ก็ไม่ เข้าใจ พอได้คุยกับเพื่อนจึงเข้าใจความหมายที่แท้จริง (นักศึกษาครูกลุ่มต่ำบนรหัส 22)

การจินตนาการตามข้อความที่ฟังทำให้สนุกกับเรื่องที่ฟัง เช่น การฟังเรื่อง What a Waste! ในวันนี้ก็จินตนาการถึงสามีและภรรยาที่ชอบซื้อของแต่ไม่ค่อยได้ใช้ของที่ซื้อ นึกถึงหน้าตาและท่าทางของทั้งสองคนในขณะที่ต่อว่ากัน แต่ต้องเข้าใจคำศัพท์ด้วยจึงจะเข้าใจดี พอดีเรื่องนี้ศัพท์ไม่ยาก จากความหมายคำศัพท์และจินตนาการช่วยให้จดบันทึกประเด็นสำคัญได้ง่ายขึ้น และรู้สึกดีใจเมื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนแล้วเข้าใจตรงกับเพื่อน (นักศึกษาครุกลุ่มต่ำบนรหัส 28)

1.5 นักศึกษาครุกลุ่มต่ำล่างใช้กลวิธีการอ่านคำถามก่อนการฟัง (80%) กลวิธีการจินตนาการจากข้อความขณะฟัง (76%) และกลวิธีพูดคุยกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ (56%) ดังข้อมูลที่ยุเรียนสะท้อนหลังการฟัง ดังนี้

การได้แลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนหลังการฟังทำให้รู้สึกไม่เครียดเพราะได้ตรวจสอบความเข้าใจของตัวเองโดยไม่ต้องกังวลว่าจะต้องฟังเพื่อหาคำตอบที่ถูกต้องสำหรับตอบคำถามเหมือนการเรียนการฟังเมื่อก่อน เรียนฟังครั้งนี้เป็นครั้งที่สาม เป็นการฟังเพลง การอ่านคำถามก่อนฟังช่วยให้เข้าใจเนื้อเพลงง่ายขึ้นและช่วยให้การจินตนาการในขณะที่ฟังเพลงเกิดภาพพจน์และเข้าใจสิ่งที่เพลงนี้ต้องการบอก...(นักศึกษาครุกลุ่มต่ำล่างรหัส 10)

การอ่านคำถามก่อนการฟังช่วยให้การฟังง่ายขึ้นเพราะรู้ว่าต้องฟังอะไร ในการฟังรอบแรกจึงพยายามฟังข้อความที่เป็นคำตอบของคำถามและดูรูปภาพประกอบกับข้อความที่ฟัง ฟังรอบนี้ได้คำศัพท์บางตัวและได้คำศัพท์จากเพื่อนด้วย ช่วยให้สามารถจดบันทึกในการฟังรอบที่สองได้ แต่ก็จดได้บางประเด็น เมื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนก็ทำให้เข้าใจเรื่องทั้งหมด (นักศึกษาครุกลุ่มต่ำล่างรหัส 16)

ฟังไม่เข้าใจในรอบแรกเพราะไม่รู้คำศัพท์เลย แต่พอได้ทำใบงานร่วมกับเพื่อนโดยเลือกคำศัพท์เติมลงในประโยค และเปิดพจนานุกรมหาความหมาย ทำให้เข้าใจคำศัพท์ พอฟังรอบที่สองก็จับประเด็นได้บ้าง เมื่อพูดคุยกับเพื่อนหลังการฟังก็ทำให้สามารถเข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น (นักศึกษาครุกลุ่มต่ำล่างรหัส 25)

สำหรับกลวิธีการฟังที่นักศึกษาครูเขียนสะท้อนว่าช่วยในการฟังเพื่อความเข้าใจได้น้อยกว่ากลวิธีอื่นๆ ได้แก่ กลวิธีการสรุปสิ่งที่ฟังตามความเข้าใจ (นักศึกษาครุกลุ่มสูงล่าง) กลวิธีการรูปภาพประกอบเพื่อช่วยในการจับประเด็น (นักศึกษาครุกลุ่มกลางบน) กลวิธีการเดาเรื่องจากชื่อเรื่อง (นักศึกษาครุกลุ่มกลางล่าง) กลวิธีการจดคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมาย (นักศึกษาครุกลุ่มต่ำบนและกลุ่มต่ำล่าง)

2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองของนักศึกษาครูที่มีความสามารถในการฟังต่างกันทั้ง 5 ระดับ ปรากฏผลดังตารางที่ 6 – 10 ดังนี้

ตารางที่ 6 ผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการฟังระดับสูงล่าง

	n	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	t (two-tailed test)	p
ก่อนการทดลอง	28	40	20.9643	.83808	12.517*	.000*
หลังการทดลอง	28	40	25.2857	2.38603		

$P^* < .05$

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการฟังระดับสูงล่างมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าภายหลังจากนักศึกษาครูกุ่มสูงล่างได้เรียนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลยุทธ์จับบันทึกสรุปประเด็นสำคัญซึ่งเป็นกลยุทธ์สำหรับนักศึกษาครูกุ่มสูงล่างแล้ว นักศึกษาครูกุ่มสูงล่างมีความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษมากกว่าก่อนการเรียนการฟังด้วยกลยุทธ์

ตารางที่ 7 ผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการฟังระดับกลางบน

	n	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	t (two-tailed test)	p
ก่อนการทดลอง	57	40	17.5789	.77799	16.003*	.000*
หลังการทดลอง	57	40	21.5439	2.24460		

$P^* < .05$

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการฟังระดับกลางบนมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าภายหลังจากนักศึกษาครูกุ่มกลางบนได้เรียนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลยุทธ์เดาเรื่องจากคำถามซึ่งเป็นกลยุทธ์สำหรับนักศึกษาครูกุ่มกลางบนแล้ว นักศึกษาครูกุ่มนี้มีความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษมากกว่าก่อนการเรียนการฟังด้วยกลยุทธ์

ตารางที่ 8 ผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการฟังระดับกลางล่าง

	n	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	t (two-tailed test)	p
ก่อนการทดลอง	59	40	12.4407	.50073	9.131*	.000*
หลังการทดลอง	59	40	15.6102	2.80404		

$P^* < .05$

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการฟังระดับกลางล่างมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าภายหลังจากที่นักศึกษาครูกลุ่มกลางล่างได้เรียนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลยุทธ์จินตนาการจากภาพเพื่อความเข้าใจซึ่งเป็นกลยุทธ์สำหรับสำหรับนักศึกษาครูที่มีความสามารถในการฟังระดับกลางล่างแล้ว นักศึกษาครูกลุ่มนี้มีความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษมากกว่าก่อนการเรียนการฟังด้วยกลยุทธ์

ตารางที่ 9 ผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการฟังระดับต่ำบน

	n	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	t (two-tailed test)	p
ก่อนการทดลอง	30	40	8.6000	.49827	13.404*	.000*
หลังการทดลอง	30	40	14.0000	2.33415		

$P^* < .05$

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการฟังระดับต่ำบนมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าภายหลังจากที่นักศึกษาครูกลุ่มต่ำบนได้เรียนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลยุทธ์จับประเด็นสำคัญจากจินตนาการซึ่งเป็นกลยุทธ์สำหรับนักศึกษาครูที่มีความสามารถในการฟังระดับต่ำบนแล้ว นักศึกษาครูกลุ่มนี้มีความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษมากกว่าก่อนการเรียนการฟังด้วยกลยุทธ์

ตารางที่ 10 ผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการฟังระดับต่ำลง

	n	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	t (two-tailed test)	p
ก่อนการทดลอง	31	40	3.6129	.49514		
หลังการทดลอง	31	40	12.8065	3.52533	14.842*	.000*

P* < .05

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการฟังระดับต่ำลงมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าภายหลังจากที่นักศึกษาครูกลุ่มต่ำลงได้เรียนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลยุทธ์จินตนาการจากภาพและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนซึ่งเป็นกลยุทธ์สำหรับนักศึกษาครูที่มีความสามารถในการฟังระดับต่ำลงแล้ว นักศึกษาครูกลุ่มนี้มีความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษมากกว่าก่อนการใช้กลยุทธ์

ส่วนที่ 2 ผลการประเมินประสิทธิภาพของกลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังที่พัฒนาขึ้นที่มีต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาครู

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลหลังการทดลองใช้กลยุทธ์เปรียบเทียบกับก่อนการทดลองใช้กลยุทธ์ พบว่า นักศึกษาครูที่เรียนการฟังภาษาอังกฤษโดยใช้กลยุทธ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นทั้ง 5 กลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งแสดงว่า กลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาครู และสอดคล้องกับการบันทึกสะท้อนผลการฟังหลังการเรียนของผู้เรียนทั้ง 5 ระดับความสามารถ ที่เขียนสะท้อนไว้ดังนี้

1. นักศึกษาครูกลุ่มสูงต่ำ ได้สะท้อนเกี่ยวกับการเรียนการฟังด้วยกลยุทธ์ว่า การอ่านคำถามก่อนการฟังทำให้มีเป้าหมายในการฟัง ทำให้รู้ล่วงหน้าว่าจะต้องฟังอะไรและเดาเรื่องได้ล่วงหน้าว่าเรื่องที่ฟังจะเกี่ยวกับอะไร ช่วยให้จับใจความได้ง่ายขึ้น เมื่อได้ฝึกการฟังประเด็นสำคัญ ก็ช่วยให้จับความได้ดีขึ้นช่วยให้เข้าใจเรื่องที่ฟัง ถ้าเป็นเมื่อก่อนก็ฟังไม่ทันและไม่เข้าใจ แต่การเรียนการฟังครั้งนี้ทำให้ฟังได้เข้าใจ หากเปรียบเทียบกับการเรียนการฟังก่อนหน้านี้นี้ก็มีความเข้าใจมากขึ้น

2. นักศึกษาครูกลุ่มกลางบน ได้สะท้อนเกี่ยวกับการเรียนการฟังด้วยกลยุทธ์ว่ามีความเข้าใจในเรื่องที่ฟังมากกว่าก่อนการได้ฝึกกลวิธีการฟัง โดยใช้ทุกกลวิธีในการฟัง ก่อนฟังก็อ่านคำถามก่อนแล้วก็พยายามเดาคำตอบจากคำถามซึ่งช่วยให้ฟังอย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจนขึ้น การเดาเรื่องจากชื่อเรื่องช่วยให้มีกรอบทิศทางของเรื่องที่จะฟังเมื่อรวมกับการอ่านคำถามก่อนการฟัง ยังทำให้เดาเรื่องได้ชัดเจนและช่วยให้สามารถจับประเด็นของเรื่องได้ง่ายขึ้น

3. นักศึกษาครูกลุ่มกลางล่าง ได้สะท้อนเกี่ยวกับการเรียนการฟังด้วยกลยุทธ์ว่าเริ่มใช้กลวิธีการฟังตามที่ฝึกได้บ้าง การได้ดูภาพก่อนการฟังช่วยการฟังได้มากเพราะช่วยให้มีเค้าโครงในใจว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร และการได้ช่วยกันบอกคำศัพท์ที่เกี่ยวกับภาพรวมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องก่อนการฟัง ช่วยให้เวลาฟังจับประเด็นได้ง่ายขึ้น การจินตนาการภาพจากข้อความที่ฟังจากน้ำเสียงและคำพูดของผู้พูดก็ช่วยให้จินตนาการได้ดี และช่วยให้เข้าใจ ยังได้ตรวจสอบข้อมูลกับเพื่อนยังทำให้มั่นใจในการฟังมากขึ้นเพราะได้ประเด็นเหมือนของเพื่อน

4. นักศึกษาครูกลุ่มต่ำบน ได้สะท้อนเกี่ยวกับการเรียนการฟังด้วยกลยุทธ์ว่า การฟังเรื่องที่มีความรู้เดิมจะช่วยให้เข้าใจเรื่องได้เร็วขึ้น การจินตนาการตามข้อความที่ฟังทำให้สนุกกับเรื่องที่ฟัง รวมทั้งการรู้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง แต่ถึงแม้ว่าการรู้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องจะมีประโยชน์มากก็จริงแต่ฟังรอบแรกก็ยังจับประเด็นได้ไม่มากเพราะผู้บรรยายพูดเร็ว ต้องฟังรอบที่สองจึงสามารถจดบันทึกประเด็นสำคัญได้และเมื่อพูดคุยกับเพื่อนจึงช่วยให้เข้าใจสิ่งที่ฟังได้มากขึ้น

5. นักศึกษาครูกลุ่มต่ำล่าง ได้สะท้อนเกี่ยวกับการเรียนการฟังด้วยกลยุทธ์ว่า การอ่านคำถามก่อนฟังช่วยให้เข้าใจเนื้อหาและช่วยให้การฟังง่ายขึ้นเพราะรู้ว่าต้องฟังอะไร รวมทั้งช่วยให้การจินตนาการในขณะที่ฟังเกิดภาพพจน์และเข้าใจสิ่งที่เรื่องนี้ต้องการ การเข้าใจคำศัพท์ในการฟังรอบแรกช่วยให้สามารถจับประเด็นเรื่องที่ฟังในรอบที่สองได้บ้าง นอกจากนี้ การได้แลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนหลังการฟังทำให้รู้สึกไม่เครียดเพราะได้ตรวจสอบความเข้าใจของตัวเองโดยไม่ต้องกังวลว่าจะต้องฟังเพื่อหาคำตอบที่ถูกต้องสำหรับตอบคำถามเหมือนการเรียนการฟังเมื่อก่อนและช่วยให้สามารถเข้าใจเรื่องที่ฟังได้ดีขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาครู” มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อศึกษาการใช้กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาครู
2. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาครู
3. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้น

โดยดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาครู ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 พัฒนาเครื่องมือในการค้นหาวิธีการฟัง ผู้วิจัยพัฒนาเครื่องมือในการค้นหาวิธีการฟัง จำนวน 2 ชุด ได้แก่ แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจจำนวน 2 ฉบับที่คู่ขนานกัน และแบบสัมภาษณ์การใช้กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาแบบทดสอบโดยศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและแนวทางในการพัฒนาแบบทดสอบ ส่วนแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับหลักการและวิธีการในการพัฒนาแบบสัมภาษณ์ จากนั้นนำเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นทั้ง 2 ชุดไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพ แล้วนำเครื่องมือในการค้นหาวิธีที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้และวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือแต่ละชุด

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาวิธีการฟังตามแนวคิดของนักการศึกษาทางภาษา โดยการศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับกลวิธีการฟังของนักการศึกษา จากนั้นนำแนวคิดที่สอดคล้องกันมาสรุปตามกลุ่มของกลวิธีการฟัง

ขั้นตอนที่ 3 พัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาครู ประกอบด้วยดำเนินการ ดังนี้

3.1 กำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการวิจัยคือ นักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้ง

นี่คือ นักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2554 ซึ่งลงทะเบียนเรียนรายวิชาการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 229 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ 1 ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจฉบับที่ 1 วิเคราะห์ผลการสอบวัดความสามารถในการฟัง สามารถจำแนกนักศึกษาครูเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจระดับสูงจำนวน 105 คน ระดับกลางจำนวน 207 คนและระดับต่ำจำนวน 108 คน หลังจากนั้นจำแนกนักศึกษาครูในแต่ละระดับความสามารถเป็นกลุ่มบนและกลุ่มล่าง ได้นักศึกษาครูจำนวน 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสูงบนจำนวน 24 คน กลุ่มสูงล่างจำนวน 28 คน กลุ่มกลางบนจำนวน 57 คน กลุ่มกลางล่างจำนวน 59 คน กลุ่มต่ำบนจำนวน 30 คน และกลุ่มต่ำล่างจำนวน 31 คน

3.2 วิเคราะห์กลวิธีการฟังที่ได้จากการสัมภาษณ์ วิเคราะห์กลวิธีการฟังที่ได้จากการตอบแบบสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละระดับความสามารถโดยแจกแจงความถี่ แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติร้อยละ

3.3 พัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนการฟัง ผู้วิจัยเลือกกลวิธีการฟังที่นักศึกษาครูในแต่ละระดับความสามารถใช้ในการฟังมากกว่า 50% มาพัฒนาเป็นกลยุทธ์การเรียนการสอนการฟัง ได้จำนวน 5 กลยุทธ์ ซึ่งกลยุทธ์แต่ละกลยุทธ์พัฒนาจากกลุ่มของกลวิธีการฟังของนักศึกษาครูที่มีความสามารถสูงกว่า 1 ระดับ โดยอิงสมมติฐานตัวป้อนในการเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศของ Krashen และ Terrel (1983) ที่กล่าวว่า ผู้ที่เรียนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศสามารถเรียนรู้ภาษาเพิ่มขึ้นจากการได้รับข้อมูลทางภาษาที่อยู่ในระดับสูงกว่าระดับความรู้ทางภาษาที่ผู้เรียนมีอยู่เล็กน้อย

3.4 กำหนดขั้นตอนการเรียนการสอน โดยศึกษาจากขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนของนักการศึกษาหลายท่าน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เป็นขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนการฟังให้กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่ม

ระยะที่ 2 การประเมินประสิทธิภาพกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้น

การประเมินประสิทธิภาพกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้น มีการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการทดลองใช้กลยุทธ์การเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ได้แก่

1.1 จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และจัดทำสื่อการเรียนการสอน ผู้วิจัยเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รายวิชาการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ 1 โดยศึกษาจากคำอธิบายรายวิชาและวัตถุประสงค์ของรายวิชา จากนั้นผู้วิจัยเขียนแผนการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอน 7 แผนสำหรับกลุ่มตัวอย่าง 1 กลุ่ม รวมจำนวน 21 คาบ/กลุ่ม

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการทดลองใช้กลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์ตามที่พัฒนาขึ้น หลังจากการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาครูทั้ง 5 กลุ่มด้วยแบบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจฉบับที่ 2

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินประสิทธิภาพของกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษ โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากการเขียนสะท้อนผลการฟัง และการใช้กลวิธีที่ผู้เรียนเขียนสะท้อนผลทุกครั้งหลังการเรียน เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ t-test for dependent ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

สรุปผลการวิจัย

1. จากการพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาครู ได้กลยุทธ์สำหรับนักศึกษาครูที่มีความสามารถในการฟังต่างระดับกันจำนวน 5 กลยุทธ์ ดังนี้

1.1 กลยุทธ์จัดบันทึกสรุปประเด็นสำคัญ เป็นกลยุทธ์สำหรับพัฒนาความสามารถในการฟังของนักศึกษาครูที่มีความสามารถในการฟังระดับสูงล่าง กลวิธีที่เป็นองค์ประกอบของกลยุทธ์ ได้แก่

- 1) กลวิธีด้านความรู้ความคิด ได้แก่
  - 1.1) กลวิธีอ่านคำถามก่อนการฟัง
  - 1.2) กลวิธีฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญฟัง
  - 1.3) กลวิธีจัดบันทึกประเด็นสำคัญ
  - 1.4) กลวิธีสรุปสิ่งที่ฟังตามความเข้าใจ
- 2) กลวิธีด้านการชดเชยข้อบกพร่องในการใช้ภาษา ได้แก่
  - 2.1) กลวิธีใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม
  - 2.2) กลวิธีจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย

1.2 กลยุทธ์เดาเรื่องจากคำถาม เป็นกลยุทธ์สำหรับพัฒนาความสามารถในการฟังของนักศึกษาครูที่มีความสามารถในการฟังระดับกลางบน กลวิธีที่เป็นองค์ประกอบของกลยุทธ์ ได้แก่

- 1) กลวิธีด้านความรู้ความคิด ได้แก่
  - 1.1) กลวิธีอ่านคำถามก่อนการฟัง
  - 1.2) กลวิธีฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญฟัง
  - 1.3) กลวิธีจดบันทึก
- 2) กลวิธีด้านการชดเชยข้อบกพร่องในการใช้ภาษา ได้แก่
  - 2.1) กลวิธีใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม
  - 2.2) กลวิธีเดาเรื่องจากชื่อเรื่อง
  - 2.3) กลวิธีจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย

1.3 กลยุทธ์จินตนาการจากภาพเพื่อความเข้าใจ เป็นกลยุทธ์สำหรับพัฒนาความสามารถในการฟังของนักศึกษาครูที่มีความสามารถในการฟังระดับกลางล่าง กลวิธีที่เป็นองค์ประกอบของกลยุทธ์ ได้แก่

- 1) กลวิธีด้านการใช้ความจำ ได้แก่
  - 1.1) กลวิธีจินตนาการภาพตามข้อความในขณะที่ฟัง
- 2) กลวิธีด้านความรู้ความคิด ได้แก่
  - 2.1) กลวิธีฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญฟัง
  - 2.2) กลวิธีจดบันทึก
- 3) กลวิธีด้านการชดเชยข้อบกพร่องในการใช้ภาษา ได้แก่
  - 3.1) กลวิธีใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม
  - 3.2) กลวิธีเดาเรื่องจากชื่อเรื่อง
  - 3.3) กลวิธีดูภาพประกอบเพื่อช่วยให้จับประเด็นได้
  - 3.4) กลวิธีจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย
- 4) กลวิธีด้านสังคม ได้แก่
  - 4.1) กลวิธีพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

1.4 กลยุทธ์จดบันทึกประเด็นสำคัญจากจินตนาการ เป็นกลยุทธ์สำหรับพัฒนาความสามารถในการฟังของนักศึกษาครูที่มีความสามารถในการฟังระดับต่ำบน กลวิธีที่เป็นองค์ประกอบของกลยุทธ์ ได้แก่

- 1) กลวิธีด้านการใช้ความจำ ได้แก่
  - 1.1) กลวิธีจดคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมาย
  - 1.2) กลวิธีจินตนาการภาพตามข้อความในขณะที่ฟัง

- 2) กลวิธีด้านความรู้ความคิด ได้แก่
  - 2.1) กลวิธีอ่านคำถามก่อนการฟัง
  - 2.2) กลวิธีฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญฟัง
  - 2.3) กลวิธีจดบันทึกประเด็นสำคัญ
- 3) กลวิธีด้านการจดเชยข้อบกพร่องในการใช้ภาษา ได้แก่
  - 3.1) กลวิธีใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม
  - 3.2) กลวิธีดูภาพประกอบเพื่อช่วยให้จับประเด็นได้
- 4) กลวิธีด้านสังคม ได้แก่
  - 4.1) กลวิธีพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

1.5 กลยุทธ์จินตนาการจากภาพและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อน เป็นกลยุทธ์สำหรับพัฒนาความสามารถในการฟังของนักศึกษาครูที่มีความสามารถในการฟังระดับต่ำลง กลวิธีที่เป็นองค์ประกอบของกลยุทธ์ ได้แก่

- 1) กลวิธีด้านการใช้ความจำ ได้แก่
  - 1.1) กลวิธีจดคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมาย
  - 1.2) กลวิธีจินตนาการภาพตามข้อความในขณะที่ฟัง
- 2) กลวิธีด้านความรู้ความคิด ได้แก่
  - 2.1) กลวิธีอ่านคำถามก่อนการฟัง
  - 2.2) กลวิธีฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญฟัง
  - 2.3) กลวิธีจดบันทึก
- 3) กลวิธีด้านการจดเชยข้อบกพร่องในการใช้ภาษา ได้แก่
  - 3.1) กลวิธีใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม
  - 3.2) กลวิธีดูภาพประกอบเพื่อช่วยให้จับประเด็นได้
  - 3.3) กลวิธีจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย
- 4) กลวิธีด้านสังคม ได้แก่
  - 4.1) กลวิธีพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

โดยกระบวนการเรียนการสอนตามกลยุทธ์ทั้ง 5 กลยุทธ์ประกอบด้วยขั้นตอนการเรียนการสอน 3 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม เป็นขั้นที่ผู้สอนเตรียมความพร้อมและสร้างความสนใจให้กับผู้เรียนเกี่ยวกับเนื้อหาที่ผู้เรียนจะฟังต่อไป ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ การกระตุ้นความรู้เดิม และการกำหนดเป้าหมายในการฟัง

ขั้นที่ 2 ขั้นรับรู้ขั้นตอนการฟังและทำความเข้าใจขั้นตอน เป็นขั้นที่ผู้เรียนฟังสื่อต่างๆ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย คือ การฟังโดยได้รับการแนะนำและการฟังอย่างอิสระ

ขั้นที่ 3 ขั้นประเมินและสรุป เป็นขั้นที่ผู้เรียนประเมินและสรุปการใช้กลวิธีการฟังรวมทั้งเนื้อหาที่ได้รับจากการฟังประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ การสรุปเนื้อหาและตรวจสอบโดยผู้เรียนจะสรุปเนื้อหาที่ได้จากการฟังและตรวจสอบเนื้อหาที่สรุปอีกครั้ง และการสรุปความรู้ที่ได้รับทั้งหมด ซึ่งผู้เรียนจะสรุปความเข้าใจจากการฟังและกลวิธีที่ใช้ในการฟัง

2. ผลการประเมินประสิทธิภาพของกลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาครู พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการฟังทั้ง 5 ระดับ คือ ระดับสูงล่าง ระดับกลางบน ระดับกลางล่าง ระดับต่ำบนและระดับต่ำล่าง มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า กลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษมากขึ้นกว่าก่อนการเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษโดยใช้กลยุทธ์ และจากการสะท้อนผลการฟังของผู้เรียนทุกกลุ่มสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่ฟังโดยใช้กลวิธีที่หลากหลายของกลยุทธ์ตามที่คุณเรียนได้รับการฝึกให้ใช้กลยุทธ์เหล่านั้นและผู้เรียนใช้กลวิธีทุกกลวิธีในการฟัง

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาครู” มีประเด็นหลักที่นำมาอภิปราย 3 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษ 2) การประเมินประสิทธิภาพของกลยุทธ์ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้กลยุทธ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษ

กลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษเป็นกลยุทธ์ที่พัฒนามาจากแนวคิดเกี่ยวกับกลวิธีการฟังและการสอนอิงกลวิธี กลยุทธ์การเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจในการฟังที่พัฒนาขึ้นจึงเป็นกลยุทธ์ที่สามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาทั้งความสามารถในการฟัง

ภาษาอังกฤษและและความสามารถในการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียน ซึ่งสามารถอภิปรายประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนการฟัง ดังนี้

1.1 การพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังอย่างเป็นระบบโดยคำนึงถึงความสำคัญ ของผู้เรียน

กลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังได้รับการพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบโดยเริ่มจากการ สังเคราะห์ประเภทของกลวิธีการฟังและกระบวนการในการสอนการฟังอิงกลวิธี หลังจากนั้นศึกษา การใช้กลวิธีการฟังของนักศึกษาคู โดยการสัมภาษณ์ นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ และสังเคราะห์กลวิธีการฟังที่นักศึกษาคูแต่ละระดับความสามารถใช้ ซึ่งจากการวิเคราะห์การใช้ กลวิธีจากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เรียนใช้กลวิธีการฟัง 4 กลุ่มวิธี คือ กลวิธีด้านการใช้ความจำ กลวิธี ด้านความรู้ความคิด กลวิธีด้านการชดเชยข้อบกพร่องในการใช้ภาษาและกลวิธีด้านสังคม โดย ผู้เรียนที่มีความสามารถในการฟังระดับสูงบนและสูงล่างใช้กลวิธีการฟังเพียง 2 ด้าน คือ กลวิธีด้าน ความรู้ความคิดและกลวิธีด้านการชดเชยข้อบกพร่องในการใช้ภาษา ผู้เรียนกลุ่มที่มีการใช้กลวิธี การฟังมากที่สุด คือ ผู้เรียนกลุ่มต่ำบนใช้กลวิธีในการฟังมากที่สุด จำนวน 9 กลวิธี จากกลุ่มของ กลวิธีการฟังทั้ง 4 กลุ่ม ส่วนกลุ่มที่ใช้กลวิธีการฟัมน้อยที่สุด คือ ผู้เรียนที่มีความสามารถในการฟัง ระดับต่ำล่าง โดยมีการใช้กลวิธีจำนวน 3 กลวิธี ได้แก่ กลวิธีการฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ กลวิธีการจดบันทึกและกลวิธีการดูภาพประกอบเพื่อช่วยให้จับประเด็นได้ จากนั้นผู้วิจัยได้นำ กลวิธีที่ได้จากการสังเคราะห์จากนักศึกษาคูที่มีระดับความสามารถในการฟังต่างกันมาจัดทำเป็น กลยุทธ์การเรียนการสอนฉบับร่างเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ และปรับแก้ตามคำแนะนำของ ผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนจะนำไปสอนในชั้นเรียนเพื่อประเมินประสิทธิภาพของกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นไป จะเห็นได้ว่าการดำเนินการพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนดังกล่าวมีการดำเนินการ อย่างเป็นระบบโดยอิงแนวคิดการสอนอิงกลวิธีและหลักการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.2 กระบวนการเรียนการสอนของกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นทั้ง 5 กลยุทธ์ได้รับการจัดลำดับ อย่างเหมาะสมตามกระบวนการในการสอนการฟัง

ในกระบวนการในการสอนการฟังประกอบด้วยขั้นตอนการสอน 3 ชั้น ได้แก่ ชั้นก่อน การฟังหรือขั้นเตรียมผู้เรียน ชั้นระหว่างการฟัง และขั้นหลังการฟัง โดยกระบวนการเรียนการสอน ตามกลยุทธ์มีลำดับการสอนทั้ง 3 ชั้นและบูรณาการกับการสอนการฟังอิงกลวิธี ซึ่งในการจัดการ เรียนการสอนการฟังโดยใช้กลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นทั้ง 5 กลยุทธ์มีขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอน เหมือนกันแต่แตกต่างกันในด้านกลวิธีที่นำมาพัฒนาการฟังให้กับผู้เรียนในแต่ละระดับ ความสามารถ และนำแนวคิดการสอนแบบตรง การสอนแบบอ้อมและการเรียนรู้ด้วยตนเองมา ผสานกันอย่างสมดุล โดยในกระบวนการเรียนการสอนจะบูรณาการกลวิธีกับสื่อการเรียนที่ใช้ใน ห้องเรียน สอดแทรกกลวิธีในภาระงานของภาษาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้กลวิธีในบริบท ซึ่ง

การสอนกลวิธีหลายกลวิธีในครั้งเดียวกัน โดยสอดแทรกกลวิธีที่เหมาะสมกับภาระงานจะส่งผลให้การสอนทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจมีประสิทธิภาพมากกว่าการสอนเพียงกลวิธีใดกลวิธีหนึ่ง (Sterberg, 1998; Field, 2001) ในกระบวนการเรียนการสอนตามกลยุทธ์จะเริ่มด้วยการสอนตามแนวคิดการสอนตรงก่อน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้กลวิธีการฟัง โดยดำเนินการสอนในขั้นตอนที่ 1 ได้แก่ การกระตุ้นความรู้เดิมและการกำหนดเป้าหมายในการฟัง และขั้นตอนที่ 2 คือ รับรู้ขั้นตอนการฟังซึ่งเป็นการฟังโดยได้รับการแนะนำให้ใช้กลวิธีการฟังต่างๆหลังจากนั้นจึงดำเนินการสอนในขั้นตอนอื่นๆตามแนวคิดการเรียนการสอนทางอ้อม เช่น การอภิปราย การระดมสมอง การแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนหรือการใช้แผนที่ความคิด เป็นต้น รวมทั้งการจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนฝึกใช้กลวิธีในการฟังด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า กลวิธีการฟังเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างอิสระ จึงเห็นได้ว่าขั้นตอนการเรียนการสอนตามกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นนี้ได้ เน้นที่การเรียนรู้ของผู้เรียนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของตนเองอย่างมาก

1.3 กลวิธีการฟังที่เป็นองค์ประกอบของกลยุทธ์ทั้ง 5 กลยุทธ์มีความแตกต่างกันเพราะกลวิธีของแต่ละกลยุทธ์ได้จากการสัมภาษณ์นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ที่มีระดับความสามารถในการฟังแตกต่างกัน แต่มีกลวิธีบางกลวิธีที่เหมือนกันในทุกกลยุทธ์ ได้แก่ กลวิธีการฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ และมีบางกลวิธีที่เหมือนกันอย่างน้อยใน 2 กลยุทธ์ ได้แก่ การจดคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมายจากเพื่อนและกลวิธีการเดาเรื่องจากชื่อเรื่อง ในขณะที่บางกลวิธีเป็นกลวิธีที่ใช้เพียงกลยุทธ์เดียว คือ กลวิธีการสรุปสิ่งที่ฟังตามความเข้าใจ ซึ่งเป็นกลวิธีการฟังที่เป็นองค์ประกอบของกลยุทธ์ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์กลุ่มสูงล่าง สำหรับกลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังที่มีกลวิธีการฟังเป็นองค์ประกอบที่แตกต่างกันมากที่สุด คือ กลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังของกลุ่มสูงล่างและกลุ่มกลางล่าง กลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังของกลุ่มกลางบนและกลุ่มต่ำบน คือ มีกลวิธีการฟังแตกต่างกัน 8 กลวิธี ส่วนกลยุทธ์ที่มีความคล้ายคลึงกันมากที่สุด คือ กลยุทธ์ของกลุ่มต่ำบนและกลุ่มต่ำล่าง กลุ่มกลางล่าง และกลุ่มต่ำล่าง คือ มีกลวิธีการฟังที่ต่างกันเพียง 3 กลวิธี

2. การประเมินประสิทธิภาพของกลยุทธ์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์สามารถใช้กลวิธีการฟังในการฟังเนื้อหาเพื่อความเข้าใจตามที่ได้รับฝึก และนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์สามารถประเมินประสิทธิภาพของกลวิธีแต่ละกลวิธีที่ใช้ในการฟังเพื่อความเข้าใจ ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณพบว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ทุกระดับความสามารถมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2 ว่านักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ที่ได้เรียนการฟังภาษาอังกฤษตามกลยุทธ์การเรียน

การสอนการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่พัฒนาขึ้นมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง สามารถอภิปรายได้ดังนี้

2.1 การเรียนการสอนการฟังตามกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการในการฟังมากกว่าการเน้นเพียงผลลัพธ์ของการฟัง ในกระบวนการเรียนการสอนการฟังผู้เรียนที่มีความสามารถในการฟังทุกระดับได้รับการแนะนำให้ใช้กลวิธีการฟังในขั้นตอนที่ 2.1 ซึ่งเป็นขั้นของการฟังโดยได้รับการแนะนำ เป็นขั้นที่ผู้เรียนได้รับการฝึกใช้กลวิธี ซึ่งการฝึกให้ผู้เรียนใช้กลวิธีการฟังเป็นสิ่งที่สำคัญเพราะกลวิธีเป็นเครื่องมือที่ผู้เรียนสามารถใช้ได้อย่างรู้ตัวโดยผู้เรียนสามารถเลือกใช้กลวิธีการฟังด้วยตัวเอง (Vandergrift, 1999) ดังจะเห็นได้จากขั้นตอนที่ 2.2 ของกระบวนการเรียนการสอนซึ่งเป็นขั้นของการฟังอย่างอิสระโดยผู้เรียนฝึกการใช้กลวิธีการฟังด้วยตนเองตามที่ได้รับการแนะนำในขั้นที่ 2.1 การที่ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับกลวิธีและตระหนักในการเรียนหรือการกระทำของตนเองในการเรียนและยิ่งถ้าผู้เรียนมีสติหรือรู้ตัวเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของตนเองมากเท่าไรการเรียนรู้นั้นก็จะมีประสิทธิภาพ (Nunan, 1999) ซึ่งสอดคล้องกับการเขียนสะท้อนผลการเรียนการฟังตามกลยุทธ์ของนักศึกษาครูที่สะท้อนว่าการสามารถใช้กลวิธีการฟังตามที่เรียนมาทำให้ฟังได้เข้าใจเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนการเรียนที่มีการใช้กลวิธีบ้างบางครั้ง (นักศึกษากลุ่มต่ำล่างรหัส 6 และรหัส 15 นักศึกษากลุ่มต่ำบนรหัส 10 รหัส 28 และรหัส 30) ทำนองเดียวกับนักศึกษากลุ่มกลางล่างรหัส 16 และ 25 และนักศึกษากลุ่มสูงล่างรหัส 18 รหัส 20 และรหัส 24 ที่เขียนสะท้อนผลการเรียนการฟังตามกลยุทธ์ว่าการได้รับการแนะนำการใช้กลวิธีแล้วมีโอกาสได้ฝึกใช้ด้วยตนเองอีกครั้งทำให้สามารถใช้กลวิธีในการฟังได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความเข้าใจในการฟังมากขึ้น นอกจากนี้ เป้าหมายหนึ่งของการเรียนกลวิธี คือการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน การนำตนเองในการเรียนรู้รวมทั้งการสามารถประเมินการเรียนรู้ของตนเองได้ ซึ่งจะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ภาษาของตนเอง (Cohen, 1998a) เมื่อพิจารณาในกระบวนการเรียนการสอนตามกลยุทธ์ในขั้นตอนที่ 3 ซึ่งเป็นขั้นประเมินและสรุป ผู้เรียนมีโอกาสในการประเมินความเข้าใจของตนเองทั้งในส่วนเนื้อหาของเนื้อหาที่เรียนและการใช้กลวิธีในการฟังทุกครั้งหลังการเรียนจึงสอดคล้องกับเป้าหมายของการเรียนกลวิธี

2.2 การเรียนการสอนการฟังตามกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้น ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาการฟังตามระดับความสามารถของตนเองโดยไม่ก้าวกระโดดจนเกินไป ซึ่งในการพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังสำหรับผู้เรียนในแต่ละระดับความสามารถนั้น กลวิธีที่เป็นองค์ประกอบของแต่ละกลยุทธ์ได้จากการสังเคราะห์กลวิธีการฟังของผู้เรียนที่มีความสามารถในการฟังสูงกว่าความสามารถของผู้เรียนที่ใช้กลยุทธ์นั้น 1 ระดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานตัวป้อนในการเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศของ Krashen และ Terrel (1983) ที่กล่าวว่าผู้ที่เรียน

ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศสามารถเรียนรู้ภาษาได้จากข้อมูลทางภาษาที่ได้รับ โดยข้อมูลที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ภาษาเพิ่มขึ้นได้นั้นควรเป็นข้อมูลที่อยู่ในระดับสูงกว่าระดับความรู้ทางภาษาที่ผู้เรียนมีอยู่เล็กน้อย นั่นคือ ผู้เรียนจะก้าวจากระดับความสามารถทางภาษาที่ตนเองมีอยู่ในปัจจุบันไปสู่ระดับที่เหนือกว่าระดับความสามารถทางภาษาที่ผู้เรียนมีอยู่ปัจจุบันหนึ่งขั้น ซึ่งจะสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนต้องการพัฒนาความสามารถในการฟังต่อไป ดังการเขียนสะท้อนผลการฟังของนักศึกษาในกลุ่มตำบลนรหัท 1 รหัส 25 และรหัส 29 ที่เขียนสะท้อนตนเองว่าถึงแม้จะเป็นการเรียนการฟังโดยฝึกใช้กลวิธีเป็นครั้งแรกแต่ผู้เรียนสามารถจับประเด็นของเรื่องที่ฟังได้บ้างเพราะได้เรียนวิธีการฟังซึ่งต่างกับที่เรียนการฟังก่อนๆ และเมื่อได้แลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนซึ่งมีความสามารถในการฟังไม่ต่างกับตนเองก็สามารถร่วมทำกิจกรรมกับเพื่อนได้อย่างมีความสุข ทำให้อยากเรียนต่อในครั้งต่อไป

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้กลยุทธ์

จากผลการวิจัยพบว่า การนำกลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังที่พัฒนาขึ้นไปใช้สอนนักศึกษาครูสามารถพัฒนาความสามารถในการฟังของผู้เรียนตามเป้าหมายของกลยุทธ์ได้ และพบว่าปัจจัยหลายด้านที่มีผลต่อการใช้กลยุทธ์ ดังนี้

3.1 การทดลองใช้กลยุทธ์ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกทดลองกับนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 ซึ่งสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาที่ 6 จากโรงเรียนที่หลากหลายและมีพื้นฐานในการฟังที่แตกต่างกัน ผู้เรียนจึงมีแรงจูงใจที่จะรับการพัฒนาการฟังด้วยกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นเพื่อเป็นการปรับตัวสำหรับการเรียนในระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นการเรียนรู้ในบริบทใหม่ ดังนั้น การที่ผู้เรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นจะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้เครื่องมือในการฟัง คือ กลวิธีอย่างเข้าใจและสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการฟังของตนเองได้อย่างต่อเนื่องทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยผู้เรียนอาจจะใช้แนวทางในการเรียนอิงกลวิธี เพื่อฝึกฝนการใช้กลวิธีอื่นๆ ซึ่งเป็นการแสวงหาเครื่องมือในการเรียนรู้ด้วยตนเองและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

3.2 การนำกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองกับนักศึกษาโดยแยกระดับความสามารถ ซึ่งการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษามีความยืดหยุ่นในการจัดกลุ่มผู้เรียน และการเลือกพัฒนา นักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชนั้น เหตุผลสำคัญ คือ ผู้เรียนมีปัญหาในทักษะการฟัง อีกปัญหาหนึ่ง คือ การจัดกลุ่มผู้เรียนให้ผู้ที่มีความสามารถระดับเดียวกันมาเรียนด้วยกันได้ ซึ่งการบริหารจัดการที่ดีจึงจะสามารถจัดให้ผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับเดียวกันมาเรียน

พร้อมกันได้ และต้องบริหารเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้พอดีกับแผนการจัดการเรียนการสอนที่ได้ออกแบบไว้

3.3 การทดลองใช้กลยุทธ์ครั้งนี้ พบว่า ผู้เรียนกลุ่มต่ำล่างซึ่งมีความเครียดเกี่ยวกับการเรียนการฟัง เพราะมีความสามารถในการฟังต่ำและกลัวจะฟังไม่เข้าใจ ดังนั้น ผู้สอนต้องมีเวลาในการชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้เรียนก่อนการเรียน โดยอธิบายวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนด้วยกลยุทธ์และอธิบายวิธีการเรียน ในการเรียนการสอนครั้งที่ 1 ผู้สอนต้องสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลาย หลังจากผู้เรียนจึงเรียนการฟังโดยใช้กลยุทธ์ หลังจากเรียนการฟังตามกลยุทธ์ 2 ครั้งแล้ว ผู้เรียนทุกกลุ่มสามารถเรียนการฟังตามกลยุทธ์ได้อย่างมั่นใจ

3.4 การฝึกใช้กลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังในการทดลองครั้งนี้ พบว่า กลยุทธ์ของกลุ่มต่ำบนและกลุ่มต่ำล่างฝึกยากมากที่สุด เนื่องจากมีกลวิธีการฟังที่นักศึกษาต้องฝึกหลายกลวิธี และนักศึกษาเองมีความสามารถในการฟังระดับต่ำ ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มและวิธีการสอนแบบตรงมากกว่ากลุ่มอื่นๆ ประเด็นที่สำคัญที่สุด คือ ต้องสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนและการเสริมแรงให้ผู้เรียนบ่อยๆ นอกจากนี้ ผู้สอนได้กระตุ้นให้ผู้เรียนฝึกใช้กลวิธีการฟังนอกห้องเรียนด้วย

3.5 การสอนการฟังโดยใช้กลยุทธ์ในการวิจัยครั้งนี้ ต้องใช้ห้องเรียนที่มีความพร้อมด้านเทคโนโลยีซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้สามารถจัดการเรียนการสอนการฟังได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การนำกลยุทธ์นี้ไปใช้ในบริบทอื่นที่มีความพร้อมด้านเทคโนโลยีที่สนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถฟังหรือฟังและดูสื่อที่นำมาสอนได้ ก็น่าจะเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้เช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่พบว่ากลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษนี้สามารถพัฒนาความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้สอนในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 ผู้สอนสามารถใช้กลยุทธ์การเรียนการสอนการฟังนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยการสร้างบรรยากาศของการเรียนการสอนแบบกัลยาณมิตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้อย่างอิสระและมีความสุข และจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก ตั้งแต่เริ่มการเรียนการสอนในชั้นตอนที่ 1 การกระตุ้น จนถึงชั้นตอนที่ 3 ชั้นประเมินและสรุป

1.2 ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้กลยุทธ์การฟังและมีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้กลยุทธ์การฟังร่วมกัน รวมทั้งการฝึกใช้กลยุทธ์ในการฟังด้วยตนเองนอกชั้นเรียนและฝึกฟังสื่อที่หลากหลายทั้งที่มีภาพและไม่มีภาพ

1.3 ผู้สอนควรให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียนทั้งในด้านการใช้ภาษาและความสามารถในการเรียนรู้ทั้งด้านการใช้กลยุทธ์และเนื้อหาอื่นๆ ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนตรวจสอบกระบวนการเรียนรู้และความก้าวหน้าในการฟังของตนเองอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่น่าจะศึกษาค้นคว้าต่อไป ดังนี้

2.1 การศึกษาผลของการใช้กลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นกับตัวแปรอื่นๆที่เกิดจากการฝึกใช้กลยุทธ์เช่น ความสามารถในการฟังอย่างมีวิจารณญาณ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดจากการฟัง หรือความสามารถในการฟังเพื่อจุดประสงค์อื่นๆ

2.2 การศึกษาผลของระยะเวลาในการฝึกการใช้กลยุทธ์ที่ส่งผลให้สามารถใช้กลยุทธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

2.3 การศึกษาผลของการใช้กลยุทธ์ต่อความสามารถในการฟังของผู้เรียนที่เรียนในคณะต่างๆกัน เช่น คณะวิทยาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นต้น

2.4 การศึกษาผลของการใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาความสามารถในการฟังของผู้เรียนในระดับชั้นที่แตกต่างกัน

2.5 การศึกษาผลของการใช้กลยุทธ์ที่มีต่อเจตคติในการเรียนการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาในระดับความสามารถต่างๆ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรรณิกา เครือทนต์. 2541. ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาและความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาแผนกการท่องเที่ยวระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จารุณี มณีกุล. 2545. การใช้เนื้อหาและกิจกรรมที่แท้จริงเพื่อพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการสอนภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

จินดา คู่เจริญ. 2544. การฝึกใช้กลวิธีอภิปัญญาเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษและการใช้กลวิธีอภิปัญญาในการฟังของนักเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

จิตตยา สุวภาพ. 2541. ผลการสอนกลวิธีด้านความรู้ความคิดที่มีต่อความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรทิพย์ ไชยโส. 2535. การสร้างเครื่องมือวัดผลด้านพุทธิพิสัยและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดผลด้านพุทธิพิสัย. ใน สุขุโทษัตถธรรมาราช. เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. หน้า 317-368. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.

ศรีเงิน แผลสุพัฒน์. 2541. การเปรียบเทียบความสามารถในการฟังข้อความภาษาอังกฤษประเภทต่างๆของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรม

อาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยาลัยพณิชยการมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุดารัตน์ พญาพรหม. 2543. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีที่ใช้ในการฟังและ
ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนิสิตวิชาเอกภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยาลัยพณิชยการมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ภาษาอังกฤษ

Aitken, K.G. 1978. Measuring listening comprehension. English as a second language. TEAL Occasional Papers 2. Vancouver: British Columbia Association of Teachers of English as an Additional Language.

Anderson, A. and Lynch, T. 1988. Listening. HongKong: Oxford University.

Anderson, T.P. 1997. Using models of instruction. In C.R. and A.J. Romiszowski(eds.). Instructional development paradigms. Englewood Cliffs, NJ: Educational Technology Publication.

Arnold, J. 2000. Seeing through listening comprehension exam anxiety. TESOL Quarterly 34: 777-786.

Backman, L.F. 1991. What does language testing have to offer? TESOL Quarty (25): 671-704.

Bialystok, E. 1978. A theoretical model of second language learning. Language Learning 28(1): 69-83.

Bonk, W.J. 2000. Second language lexicon knowledge and listening comprehension. International Journal of Listening, 14: 14-31.

Boud, D. 1981. Toward student responsibility for learning. In Boud, D. (ed.). Developing autonomy in learning. New York: Nichols .

Brown, G. 1990. Listening to spoken English. 2nd ed. London: Longman.

Brown, G. 1995. Speakers, listeners and communication. Cambridge: Cambridge University Press.

- Brown, G., and Yule, G. 1983. Teaching the spoken English. Cambridge: Cambridge University Press.
- Brown, H.G. 2002. Principles of language learning and teaching. 4th ed. MA: Pearson Custom Publishing.
- Buck, G. 2001. Assessing listening. Cambridge: Cambridge University Press.
- Carrier, K.A. (2003). Improving high school English language learners' second language listening through strategy instruction [Online] Available from: <http://brj.asu.edu/content/vol27-Mo3/art2.pdf>. [2009, October 10]
- Carrol, J. B. 1972. Defining language comprehension. In R.O. Freedle and J. B. Carrol (eds.), Language comprehension and the acquisition of knowledge, pp. 5-15. New York: John Wiley and Sons.
- Chafe, W. L. 1985. Linguistic differences produced by differences between speaking and writing. In D. R. Olsen, N. Torrance and A. Hilyard (eds.), Literacy, language and learning: the nature and consequences of reading and writing, pp. 105-123. Cambridge: Cambridge University Press.
- Chamot, A.U., and O'Malley, J.M. 1994. The CALLA handbook: implementing the cognitive academic language learning approach. White Plains, NY: Longman.
- Chen, Ai-Hua. 2009. Listening strategy instruction: Exploring Taiwanese college students' strategy development. ASIAN EFL JOURNAL 11: 54-84.
- Chen, C. and Wei, L. 1998. The strategy use in listening comprehension for EFL learners in Taiwan. RELC Journal 29(1): 67-85.
- Clark, H. H., and Clark, E. V. 1977. Psychology and language: an introduction to

psycholinguistics. New York: Harcourt Brace Jovanovich.

Cohen, A. 1975. Measuring intelligibility in foreign language learning. In A.J. Van Essen and J.P. Menting (eds.), The context of foreign language learning, pp. 112-130. Assen.

Cohen, A. 1977. Redundancy as a tool in measuring listening comprehension. In R. Driven (ed.), Horverstandnis im fremdsprachenunterricht. Listening comprehension in foreign language teaching, pp. 78-95. Kronberg/Ts.:Scriptor.

Cohen, A. 1998a. Strategies in learning and using a second language. New York: Addison Wesley Longman.

Cohen, A. 1998b. Styles-and Strategies-Based instruction. [On line] Available from:
[http://www.carla.umn.edu/strategies/SBI info.html](http://www.carla.umn.edu/strategies/SBI%20info.html). [2009, November 3]

Cohen, A. 2003. The learners' side of foreign language learning: Where do styles, strategies, and tasks meet? International Review of Applied Linguistics 41(4): 279 – 291.

Cohen, A.D. and Weaver, S.J. 1998. Strategies-based instruction for second language learners. In W.A. Renandya and Jacobs (eds.). Learners and language learning. Singapore: SEAMEO Rational Language Center.

Cooper, W.E. 1976. Syntactic control of timing in speech production: A study of complement clauses. Journal of Phonetics 4: 151-157.

Crystal, D. 2002. English in the new world. Babylonia 1: 16-17.[Online] Available from:
http://www.davidcrystal.com/David_Crystal/articles.htm. [2009, April 5]

Feyten, C.M. 1991. The power of listening ability: an overlooked dimension in language acquisition. Modern Language Journal, 75(2): 173-180.

- Field, J. 2001. Finding one's way in the fog: Listening strategies and second-language learners. Modern English Teacher, 9, 29-34.
- Garro, L., and Parker, F. 1982. Some supra-segmental characteristics of relative clauses in English. Journal of Phonetics 10: 149-161.
- Gary, J.D., and Gary, N.G. 1981. Caution: talking may be dangerous for your linguistic health. IRAL 19(1): 1-13, cited in Nation, I.S.P., and Newton. 2009. Teaching ESL/EFL listening and speaking. New York: Routledge.
- Goh, C. 1997. Metacognitive awareness and second language listeners. ELT Journal 51(4): 361-369.
- Goh, C. 2000. A cognitive perspective on language learner's perspective. System 34: 165-182.
- Goh, C. 2002. Teaching listening in the language classroom. Singapore: SEAMEP Regional Language Center.
- Goh, C. 2005. Second language listening expertise. In Johnson, K. (ed.). Expertise in second language learning and teaching. New York: Palgrave Macmillan.
- Goh, C. and Taib, Y. 2006. Metacognitive instruction in listening for young learners. ELT Journal 60: 222-232.
- Graham, S. 2003. Learner strategies and advanced level listening comprehension. Language Learning Journal (28): 64-69.
- Graham, S., and Macaro, E. 2008. Strategy instruction in listening for lower-intermediate learners of French. Language Learning 58: 747-783.
- Grenfell, M. and Harris, V. 1999. Modern languages and learning strategies: in theory and

- practice. London: Routledge.
- Grenfell, M. and Macaro, E. 2007. Claims and critiques. In Cohen, A.D. and Macaro, E. (eds.), Language learner strategies. pp. 9-28. Oxford: Oxford University Press.
- Griffiths, R. 1990. Speech rate and nonnative speakers comprehension: A preliminary study in time-benefit analysis. *Language Learning* 40: 311-336.
- Griffiths, C. 2008. Strategies and good language learners. In Griffiths, C. (ed.), Lesson from good language learners. pp. 83-98. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hsiao, T., and Oxford, R. 2002. Comparing theories of language learning strategies: A confirmatory factor analysis. The Modern language Journal 86(3): 368-383.
- Hildyard, A., and Olson, D. R. 1978. Memory and inference in the comprehension of oral and written discourse. Discourse Processes, 1: 91-107.
- Hunnicut, S. 1985. Intelligibility versus redundancy – conditions of dependency. Language and Speech 28: 47-56.
- Johnson-Laird, P.N. 1983. Mental models. Cambridge: Cambridge University Press.
- Katchen, J.E. 1994. Lerning to listen to authentic English from satellite TV [On-line].abstract from: Eric Database: 366222.
- Kelly, P. 1991. Lexical ignorance: The main obstacle to listening comprehension with advanced foreign language learners. International Review of Applied Linguistics 39(2): 135-149.
- Krashen, S. and Terrell, T. D. 1983. The Natural Approach. Oxford: The Alemany Press.
- Li, Y., and Lui, Y. 2008. The impact of strategies-based instruction on listening comprehension.

English language Teaching 1(2): 128-133.

Lou, L., and Qi, F. 2005. Developing effective teaching of listening practices in the College English Course[Online]. Available from: <http://www.linguist.org.cn/doc/su20051104.pdf> [2008, November 20]

Lynch, T. 1998. Theoretical perspective on listening. Annual Review of Applied Linguistics 18: 3-19.

Macaro, E. 2003. Teaching and learning a second language: a review of recent research. London: The bath Press.

Macaro, E., Graham, S., and Vanderplank, R. 2007. A review of listening strategies: focus on sources of knowledge and on success. In Cohen, A.D., and Macaro, E. (eds.), Language learner strategies: 30 years of research and practice. pp. 165-185. Oxford: Oxford University Press.

Mc Intyre, Peter, D., and Noels, K.A. 1996. Using social-psychological variables to predict the use of language learning strategies. Foreign Language Annals 29: 373-386.

McDonough, S.H. 1999. Learner strategies: State of the art. Language Teaching 32: 1-18.

Mc Keating, D. 1981. Comprehension and listening. In Abbott, G., and Wingard, P.(eds.), The teaching English as an international language: a practical Guide. Glasgow: William Collins Sons and Co.

McLaughlin, B., Rossman, R., and McLeod, B. 1983. Second- language learning: an information-processing perspective. Language Learning 33: 135-158.

Mendelsohn, D. 1994. Learning to listen: A strategy based approach for the second language learner. San Diego: Dominie Press.

- Mendelsohn, D. 1995. Applying learning strategies in the second/foreign language listening comprehension lesson. In Mendelsohn, D. and Rubin, J. (eds.), A guide for the teaching second language listening. San Diego: Dominic Press.
- Mendelsohn, D. 1998. Teaching listening. In Grabe, W. (ed.), Foundations of second language teaching. Annual review of applied linguistics, 18. Cambridge: Cambridge University Press.
- Mendelsohn, D., and Rubin, J. 1995. A guide for the teaching of second language listening. San Diego, GA: Domini Press.
- Murcia, M.C., and Olshtain. 2000. Discourse and context in language teaching: A guide for language teachers. Cambridge: Cambridge University Press.
- Nagle, S. J., and Sanders, S. L. 1986. Comprehension theory and second language pedagogy. TESOL Quarterly, 20(1): 9-26.
- Nation, I.S.P., and Newton. 2009. Teaching ESL/EFL listening and speaking. New York: Routledge.
- Nord, J.R. 1980. Developing listening fluency before speaking: an alternative paradigm. System 8(1): 1-22.
- Nunan, D. 1999. Second language teaching and learning. Boston: Heinle&Heinle.
- Oakeshott-Taylor, John. 1977. Information redundancy, and listening comprehension. In R. Dirven (ed.), Horverstandnis im fremdsprachenunterricht. Listening comprehension in foreign language teaching, pp. 98- 116. Kronberg/Ts.: Scriptor.
- Ochs, E. 1979. Planned and unplanned discourse. In T. Givon (ed.), Syntax and semantics, (12), Discourse and syntax, pp. 115 – 132. New York: Academic Press.

- Oller, J.W. 1979. Language test at school: A Pragmatic approach. London: Longman group Ltd.
- O'Malley, J. M., Chamot, A.U., Stewner-Manzanares, G., Russo, R.P., and Kupper, L. 1985. Learning strategy used by beginner and intermediate ESL students. Language Learning 35(1): 21-46.
- O'Malley, J. M., Chamot, A.U., Uhi, Anna, and Kupper, L. 1989. Listening comprehension strategies in second language acquisition. Applied Linguistics 10(4): 418-437.
- O'Malley, J. M., Chamot, A.U. 1990. Learning strategies in second language acquisition. Cambridge: Cambridge University.
- Oranoot Chirdchoo and Jirada Wudthayagorn. 2001. Beliefs about learning EFL: A study of Thai female high school students. PASAA 32: 82-82.
- Oxford, R. 1989. Use of language learning strategies: A synthesis of studies with implications for strategy training. System 17(2): 235-247.
- Oxford, R. 1990. Language learning strategies: What every teacher should know. Massachusetts: Heinle & Heinle.
- Oxford, R. L., and Croockal, D. 1989. Strategies and learning strategies. Modern Language Journal 73:404.
- Ozeki, N. 2000. Listening strategy instruction for female EFL college students in Japan. Unpublished doctoral dissertation, Indiana University of Pennsylvania, The Graduate School and Research Department of English. Cited in Graham, S., and Macaro, E. 2008. Strategy instruction in listening for lower-intermediate learners of French. Language Learning 58: 747-783.

- Paulston, C.B. 1974. Linguistic and communicative competence. TESOL Quarterly 8: 374-382.
- Peterson, P.W. 2001. Skills and strategies for Proficient listening. In Murcia, M. C. (ed.), Teaching English as a second or foreign language, pp. 87-100. US: Heinle & Heinle.
- Pollack, I., and Pickett, J. M. 1963. The intelligibility of excerpts from conversation. Language and Speech 6: 165-167.
- Richards, J.C. 1983. Listening comprehension: approach, design, procedure. TESOL Quarterly 17: 219-239.
- Richards, J.C., Platt, J., and Platt, H. 1992. Longman dictionary Of language teaching & applied linguistics. UK: Longman Group.
- Rivers, W.M. 1966. Listening comprehension. Modern Language Journal 50(4): 196-202.
- Rivers, W. M. 1981. Teaching foreign language skills. 2nd ed. Chicago: University of Chicago Press.
- Rivers, W. M. 1988. Communicating naturally in a second language. Cambridge: Cambridge University.
- Rost, M. 1990. Listening in language learning. New York: Longman.
- Rost, M. 1991. Listening in action: activities for developing listening in language teaching. London: Prentice Hall.
- Rost, M. 1994. Introducing listening. London: Penguin.
- Rost, M. 2001. Listening. In Carter, R. and Nunan, D. (eds.), The Cambridge guide to teaching English to speakers of other languages. pp. 7-13. Cambridge: Cambridge University Press.

- Rost, M. 2002. Teaching and researching listening. London: Pearson Education.
- Rost, M. and Ross, S. 1991. Learner use of strategies in interaction: Typology and teachability. Language Learning, 4(2): 235-273.
- Rubin, J. 1994. A review of second language listening comprehension research. The Modern Language (78): 199-221.
- Rubin, J., Chamot, A.D. Haris, V. & Anderson, N.J. 2007. Intervening in the use of strategies. In A.D. Cohen & E. Macaro. (eds.), Language learner strategies: 30 years of research and practice, pp. 141- 160. Oxford: Oxford University Press.
- Schneider, W., and Shiffr, R. M. 1977. Controlled and automatic information processing: I. Detection, search and identification. Psychological Review 84: 1-55.
- SU Yuan- lian. 2002. On the teachability of listening learning stratrgies to Chinese EFL learners at the beginning level. Master's Thesis, faculty of English language and culture, Guangdong University of Foreign Stuiies, Cited in Sheng, Z.W. 2007. Teach more strategies in EFL college listening classroom. US China Education Review. 4(3): 71-67.
- Sternberg, R.J. 1998. Metacognition, abilities and developing expertise: What makes an expert student? Instructional Science, 26, 127-140.
- Takeuchi, O. 2003. What can we learn from good language learners? A qualitative study in the Japanese foreign language context. System. 31: 313-432.
- Taron, E., and Yule, G. 1989. Focus on the language learner. Oxford: Oxford University Press.
- Teng, Hwei-Chun. 2001. Teaching EFL listening strategies to college students in Taiwan [Online]. Available from: http://www.etc.ntust.edu.tw/epaper/files/M_6_05_01.doc

[2008, November 10]

National Capital Language Resource Center. 2004. The essential of language teaching. [Online].

Available from: <http://www.nclrc.org/essentials/listening/assesslisten.htm> [2010, March 22]

Thomson, I. and Rubin, J. 1996. Can strategy instruction improve listening comprehension?

Foreign Language Annual. 29(3): 330-342

Underwood, M. 1993. Teaching listening. New York: Longman.

Ur, P. 1984. Teaching listening comprehension. Cambridge: Cambridge University.

Valette, R. M. 1977. Modern language testing. 2nd ed. New York: Harcourt Brace Jovanovich.

Vandergrift, L. 1997. The comprehension strategies of second language (French) listeners: A descriptive study. Foreign language Annals. 29(4): 331- 342.

Vandergrift, L. 1999. Facilitating second language listening comprehension: acquiring successful strategies. ELT Journal 53(4): 73-78.

Vandergrift, L. 2003. Orchestrating strategy use: Towards a model of the skilled L₂ listener. Language Learning. 53(3): 463-496.

Vandergrift, L. 2004. Listening to learn or learn to listen? Annual Review of applied linguistics. 24: 3-25.

Vandergrift, L., and Goh, C. 2011. Teaching and testing listening comprehension. In Long, M.H. and Doughty, C.J. (eds.), The handbook of language teaching, pp.395 - 411. US: Blackwell.

Weaver, C. 1972. Human listening process and behavior. New York: Bobbs-Merrill.

- Weir, C. 1993. Understanding and developing language tests. New York: Prentice Hall.
- Wenden, A. L. 1985. Learner strategies. TESOL Newsletter 19: 1-7.
- Wenden, A. L. 1991. Learner strategies for learner autonomy. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Wenden, A.L., and Rubin, J. 1987. Learners strategies in language learning. Englewood Cliffs, NJ : Prentice-Hall.
- Willis, J. 1981. Teaching English through English. Foxes: Longman.
- Wilson, J.J. 2008. How to teaching listening. Malaysia: Pearson Education.
- Wilson, M. 2003. Discovery listening-improving perceptual processing. ELT Journal 57: 335-343.
- Winitz, H. 1981. The comprehension approach to foreign language instruction. Rowley, Mass.: Newbury House.
- Wolf, D. 1987. Some assumptions about second language text comprehension. Studies in Second Language Acquisition 9: 307-326.
- Yang, C. 2009. A study of metacognition employed by English listeners in an EFL setting. International Education Studies. 2(4): 134-139.
- Zou, J. 2005. Teaching listening in a communicative classroom [On line]. Available from: http://images.opayat.multiply.com/attachmant/0/R@17wwokCCkAAGPJcIo1/su20051206_listening.pdf?nmid=88509827 [2008, November 5]

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบทดสอบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ
  - 1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประภาสิต สิทธิชิตกุล สำนักศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
  - 1.2 อาจารย์ ดร. มณีรัตน์ เอกโยคยะ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
  - 1.3 อาจารย์ ดร. นัทรพร เปี่ยมใส สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสัมภาษณ์การใช้กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษ
  - 1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประภาสิต สิทธิชิตกุล สำนักศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
  - 1.2 อาจารย์ ดร. นัทรพร เปี่ยมใส สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
  - 1.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกศริน มนูญผล คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

3. ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบกลยุทธ์
  - 3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จันทร์ทรงกรด คชเสนี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
  - 3.2 อาจารย์ ดร. มณีรัตน์ เอกโยคยะ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
  - 3.3 อาจารย์ ดร. สายสวาท เกตุชาติ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ภาคผนวก ข.
ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
ในการตรวจสอบกลยุทธ์และเครื่องมือค้นหาวิถี

สรุปผลการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของผู้ทรงคุณวุฒิ

เครื่องมือวิจัย	ผลการประเมิน/ข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง
<p>1. แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านให้ความเห็นว่าแบบทดสอบทั้งสองฉบับมีความเหมาะสมถึงแม้ว่าจะค่อนข้างยาก แต่มีความสอดคล้องกัน ซึ่งสามารถนำไปใช้วัดความสามารถในการฟังได้ โดยมีประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงให้แบบทดสอบมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> -ระยะเวลาที่ใช้ในการทดสอบ -ปรับคำถามและตัวเลือกในบางข้อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และให้เข้าใจง่ายขึ้น -แก้ไขภาษาและไวยากรณ์ในบางข้อคำถาม 	<ul style="list-style-type: none"> -ระยะเวลาที่ใช้ในการสอบที่หัวข้อสอบ คือ 50 นาที -ปรับคำถามและภาษาที่ใช้ในคำถามบางข้อและเปลี่ยนตัวเลือกใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์
<p>2. แบบสัมภาษณ์การใช้กลวิธี</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านให้ความเห็นว่ามีความเหมาะสม แต่มีบางประเด็นที่ต้องเพิ่มเติมและปรับปรุง คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> -เพิ่มคำชี้แจงและวัตถุประสงค์ของแบบสัมภาษณ์ -ในส่วนที่ 1 ให้ใส่เวลาที่เริ่มสัมภาษณ์และเวลาที่สิ้นสุดการสัมภาษณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> -เพิ่มคำชี้แจงและวัตถุประสงค์ -ใส่ข้อความในส่วนต้นของแบบสัมภาษณ์เพื่อใส่เวลาที่เริ่มสัมภาษณ์และสิ้นสุดการสัมภาษณ์ -เพิ่มเติมข้อความในบางคำถามและสลับลำดับของคำถามใหม่

เครื่องมือวิจัย	ผลการประเมิน/ข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง
	-ในส่วนที่ 2 ให้เพิ่มคำถามนำ - สลับลำดับของคำถามใหม่ และเพิ่มเติมข้อความในคำถามบาง ข้อเพื่อให้คำถามชัดเจนยิ่งขึ้น	

สรุปผลการตรวจสอบกลยุทธ์

รายการประเมิน	ผลการประเมิน/ข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง
1. การจัดกลวิธีในแต่ละกลยุทธ์	ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านให้ความเห็นว่ากลวิธีในแต่ละกลยุทธ์มีความคล้ายคลึงกันเพื่อให้สะดวกต่อการใช้กลยุทธ์ควรจัดกลวิธีของแต่ละกลยุทธ์ให้เป็นกลุ่มตามกลุ่มกลวิธี เช่น กลวิธีความจำหรือกลวิธีความรู้ความคิด และจัดลำดับของกลวิธีในแต่ละกลุ่มของกลวิธีให้เหมือนกันเพื่อให้สะดวกต่อการนำไปใช้ และอธิบายรายละเอียดของแต่ละกลวิธี	-จัดกลวิธีที่ได้จากการสัมภาษณ์ตามกลุ่มของกลวิธีและเรียงลำดับของกลวิธีในแต่ละกลุ่มของแต่ละกลยุทธ์ให้เหมือนกัน - เพิ่มคำอธิบายรายละเอียดของกลวิธีทุกกลวิธี
3. กระบวนการเรียนการสอนของแต่ละกลยุทธ์	ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านให้ความเห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนของกลยุทธ์มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ แต่มีประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ -แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของแต่ละกลยุทธ์มีความคล้ายคลึงกันค่อนข้างมากปรับกิจกรรมในแผนของแต่ละกลุ่มให้มีลักษณะเฉพาะของแต่ละกลุ่มตามระดับความสามารถในการฟัง	- ปรับกิจกรรมในแต่ละกลยุทธ์ให้มีความแตกต่างกัน

รายการประเมิน	ผลการประเมิน/ข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง
	<p>-ปรับเวลาในแต่ละชั้นของ กระบวนการเรียนการสอนให้ เหมาะสม บางชั้นใช้เวลามาก เกินไป เช่น ชั้นกระตุ้น</p> <p>-แก้ไขคำสั่งในใบงานให้ละเอียด ชัดเจนขึ้นและตรวจสอบความ ถูกต้องของไวยากรณ์ในใบงาน</p>	<p>-ปรับเวลาของแต่ละชั้นตอนให้ เหมาะสมโดยลดเวลาของชั้น กระตุ้นและเพิ่มเวลาในชั้นการ สรุปและประเมิน</p> <p>-ปรับภาษาที่ใช้ในใบงานให้ ละเอียดขึ้นและตรวจสอบ ความถูกต้องของไวยากรณ์</p>

ภาคผนวก ค.

ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง Neighbors

นักศึกษาระดับชั้น: ปีที่ 1 (กลุ่มสูงล่าง)

เวลา: 150 นาที

จุดประสงค์ปลายทาง

1. ผู้เรียนสามารถอธิบายความสัมพันธ์ของเพื่อนบ้านในเรื่อง Neighbors ที่ฟังได้

จุดประสงค์นำทาง

1. ผู้เรียนบอกคำตอบจากการอ่านคำถามก่อนการฟังเรื่อง Neighbors ได้
2. ผู้เรียนเล่าประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวกับเพื่อนบ้านของตนเองได้
3. ผู้เรียนบอกความหมายของคำศัพท์และสำนวนที่ช่วยในการจับประเด็นในเรื่อง Neighbors ที่ฟังได้
4. ผู้เรียนจดบันทึกประเด็นสำคัญของเรื่อง Neighbors ที่ฟังได้
5. ผู้เรียนสรุปข้อมูลจากเรื่อง Neighbors ที่ฟังได้
6. ผู้เรียนจำแนกประเด็นที่เหมือนและต่างกันจากการเล่าของเพื่อนบ้านทั้งสองในเรื่อง Neighbors ที่ฟังได้

กลวิธีการฟัง

1. กลวิธีการอ่านคำถามก่อนการฟัง
2. กลวิธีการฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ
3. กลวิธีการใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม
4. กลวิธีการจดบันทึกประเด็นสำคัญ
5. กลวิธีการสรุปสิ่งที่ฟังตามความเข้าใจ
6. กลวิธีการจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย

สาระ : 1. คำศัพท์และสำนวนในเรื่อง Neighbors

advertise, have a good time, introduce, the hours are long, unusual, wonder,

2. เนื้อหาเรื่อง Neighbor

กระบวนการจัดการเรียนรู้

Pre-listening

1. ขั้นเตรียม

- 1.1 ขั้นกระตุ้นความรู้เดิม (5 นาที)

1) ผู้สอนถามผู้เรียนเกี่ยวกับเพื่อนบ้านของผู้เรียนและประสบการณ์กับเพื่อนบ้าน และให้ผู้เรียนนำเสนอเพื่อนบ้านในอุดมคติของตนเอง ผู้เรียนสรุปลักษณะเพื่อนบ้านในอุดมคติจากข้อมูลที่ร่วมกันนำเสนอ (กลวิธีการใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม)

1.2 ขั้นกำหนดเป้าหมายในการฟัง (5 นาที)

1) ผู้สอนพูดคุยกับผู้เรียนว่าผู้เรียนจะได้ฟังเรื่องของเพื่อนบ้าน 2 คนที่ต่างก็พูดถึงกัน ผู้เรียนคาดว่าทั้งสองคนน่าจะพูดถึงกันและกันในประเด็นใดบ้าง และความสัมพันธ์ของทั้งสองควรจะเป็นอย่างไร ผู้เรียนร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการฟัง

While - listening

2. ขั้นรับรู้ขั้นตอนการฟังและทำความเข้าใจกับขั้นตอน

2.1 ฟังโดยได้รับการแนะนำ (50 นาที)

1) ผู้สอนพูดคุยกับผู้เรียนชี้แจงเกี่ยวกับประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับจากการอ่านคำถามก่อนการฟัง เช่น การอ่านคำถามก่อนการฟังจะช่วยให้ผู้ฟังมีเป้าหมายในการฟังที่ชัดเจน คำถามจะเป็นเสมือนตัวชี้แนะให้ผู้เรียนฟังข้อมูลที่เป็นคำตอบของคำถามนั้น

2) ผู้สอนแนะนำหลักในการอ่านคำถามก่อนการฟัง

2.1) ผู้สอนเขียนคำถาม When did the new neighbor move into the flat?

2.2) ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนระดมสมองเกี่ยวกับคำตอบที่สามารถตอบคำถามที่ขึ้นต้นด้วย when โดยผู้สอนเขียนคำตอบของผู้เรียนบนกระดาน

2.3) ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยกันจัดกลุ่มคำตอบ หลังจากนั้นผู้สอนสรุปให้ผู้เรียนเห็นว่าคำถามที่ขึ้นต้นด้วย when มีคำตอบเป็นเวลา ช่วงของวัน วัน เดือนหรือปีที่เป็นอดีต เพราะประโยคคำถามอยู่ในรูปของ Past simple tense โดยสังเกตที่การใช้ did ในประโยค

3) ฝึกให้ผู้เรียนฝึกอ่านคำถามก่อนการฟัง

3.1) แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มๆ ละ 5 คน ทำกิจกรรม Introductory Activity I อ่านคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่จะฟังและเสนอคำตอบที่สามารถเป็นคำตอบของคำถามนั้นได้ เช่น Who is staying with the new neighbor now? คำตอบที่ควรจะเป็น ได้แก่ ชื่อคน บุคคล หรือสัตว์ เป็นต้น เปรียบเทียบคำตอบของแต่ละกลุ่มและสรุปคำตอบร่วมกัน

4) ผู้สอนอธิบายผู้เรียนถึงหลักการเลือกฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญและการจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย

4.1) ผู้สอนให้ผู้เรียนฟังประโยคแรกจากเรื่องที่ Mrs. Snell เล่า ได้แก่ I have got a new neighbor.

4.2) ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยกันบอกประโยคที่ได้ฟัง ผู้สอนเขียนประโยค I have got a new neighbor. บนกระดาน

4.3) ผู้สอนถามผู้เรียนว่าคำใดบ้างในประโยคที่มีความสำคัญ ถ้าตัดทิ้งจะทำให้ความหมายเปลี่ยนไป หรือไม่ครบ

4.4) ผู้สอนสรุปว่าคำสำคัญที่มักจะบอกถึงประเด็นสำคัญที่ผู้เรียนควรจะฟังได้แก่ content words ได้แก่ nouns (neighbor) verbs (have got) adjectives (new) adverbs (slowly) ตัวเลข (one, a) คำปฏิเสธ (not, no, can't)

4.5) ผู้เรียนฟังประโยค 4 ประโยคจากเนื้อเรื่องที่ Mrs. Snell เล่า ได้แก่ I have got a new neighbor. He wears jeans and T- shirt. He's got a job. He comes home late. ผู้สอนให้ผู้เรียนบอกคำศัพท์สำคัญที่ได้ฟัง ผู้เรียนเขียนคำศัพท์บนกระดาน ให้ผู้เรียนบอกประเด็นที่ได้ฟังจากคำศัพท์เหล่านั้น ผู้เรียนเขียนประเด็นบนกระดาน

4.6) ผู้สอนให้ผู้เรียนเลือกประเด็นสำคัญจากประเด็นทั้งหมดที่เขียนบนกระดาน

4.7) ผู้สอนสรุปข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ ได้แก่ I've got a new neighbor. และอธิบายว่าข้อความที่เหลืออีก 3 ข้อความเป็นประเด็นที่มาขยายความคำสำคัญ คือ new neighbor

5) ฝึกให้ผู้เรียนจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจและวิเคราะห์ข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ

5.1) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มฟัง Mrs. Snell เล่าตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ผู้เรียนบอกคำศัพท์ที่ได้ฟังและความหมายของคำเหล่านั้น

5.2) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มบอกประเด็นที่ได้ฟังโดยใช้คำศัพท์ใน 5.1 ช่วยในการจับประเด็น ผู้สอนเขียนประเด็นเหล่านั้นบนกระดาน

5.3) ผู้เรียนฟัง Mrs. Snell เล่าตอนที่ 1 และตอนที่ 2 อีกครั้ง ตรวจสอบประเด็นที่น่าเสนอแก่ใจประเด็นที่น่าเสนอ

5.4) ผู้เรียนวิเคราะห์ประเด็นสำคัญจากประเด็นที่น่าเสนอไว้

6) ผู้สอนแนะนำผู้เรียนเกี่ยวกับวิธีการจดบันทึกประเด็นสำคัญ

6.1) ผู้สอนให้ผู้เรียนฟัง Mrs. Snell เล่าตอนที่ 3 ผู้เรียนบอกประเด็นสำคัญ ได้แก่ His girlfriend is living with him. ผู้สอนเขียนประเด็นสำคัญบนกระดาน

6.2) ผู้สอนอธิบายการบันทึกประเด็นสำคัญว่าเป็นการบันทึกประเด็นสำคัญต่างๆ ในเรื่องที่ฟัง โดยมีหลักการในการบันทึก คือ เขียนประเด็นสำคัญให้สั้นและกระชับ แสดงความสัมพันธ์ของประเด็นสำคัญเหล่านั้น ซึ่งอาจจะแสดงความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผล ตามลำดับเวลา เป็นต้น

6.3) ผู้สอนให้ผู้เรียนบอกประเด็นสำคัญตั้งแต่ตอนที่ 1 ถึงตอนที่ 3 ได้แก่ I've a new neighbor. He's a builder. I've never spoken to him. Nobody has introduced us. His girlfriend is living with him. ผู้สอนเขียนบันทึกแสดงความสัมพันธ์ของประเด็นสำคัญทั้ง 3 ประเด็น ดังนี้

I have a new neighbor.

- He's a builder.

- a Girlfriend lives with him.

- I never spoken to him.

- Nobody introduces us.

7) ฝึกให้ผู้เรียนจดบันทึกประเด็นสำคัญ

7.1) ผู้เรียนฟัง Mrs. Snell ต่อจนจบ บันทึกประเด็นสำคัญต่อจากขั้น 6.3 แต่ละกลุ่มเขียนบันทึกบนกระดาน เปรียบเทียบบันทึกของแต่ละกลุ่ม

8) ผู้สอนอธิบายการสรุปความ

8.1) ผู้สอนอธิบายผู้เรียนว่าการสรุปความเป็นการสรุปความจากข้อมูลที่บันทึกไว้โดยใช้ข้อความของผู้เรียนเอง จากเรื่องที่ฟัง Mrs. Snell เป็นผู้เล่าเรื่องจากมุมมองของตนเอง ผู้เรียนต้องเปลี่ยนเรื่องให้ผู้เรียนเป็นผู้เล่าโดยสรุป

8.2) ผู้สอนให้ผู้เรียนขีดเส้นใต้ประธานและวงกลมรอบคำกริยาในประเด็นสำคัญ ผู้เรียนเปลี่ยนประธานให้เป็นคำนามหรือสรรพนามบุรุษที่ 3 ส่วนคำกริยาต้องไม่ตัดทิ้งแต่ต้องเปลี่ยนรูปให้สอดคล้องกับประธาน เช่น จากประเด็น I've got a new neighbor. เปลี่ยนเป็น Mrs. Snell's got a new neighbor. และใช้คำสันธานที่เหมาะสมเพื่อเชื่อมประเด็นเหล่านั้น เช่น and , but หรือ so เป็นต้น

8.3) ผู้เรียนเปลี่ยนคำสรรพนามจากประเด็น I never spoken to him. Nobody introduces us. และเลือกใช้คำสันธานเพื่อเชื่อมประเด็นทั้งสอง ผู้สอนสรุปประเด็นให้ผู้เรียนเป็นตัวอย่าง ดังนี้ She's never spoken to him because nobody introduces them.

9) ผู้เรียนฝึกสรุปความ

9.1) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มฝึกสรุปความจากประเด็นสำคัญที่บันทึกไว้ในขั้น 7.1 ผู้สอนขอตัวแทนจาก 1 กลุ่มอ่านสรุปของกลุ่มตนเอง หากมีกลุ่มอื่นที่สรุปต่างไปจากกลุ่มนี้ให้อ่านสรุปของกลุ่มตนเองเพื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มแรก

2.2 ฟังอย่างอิสระ (40 นาที)

1) ก่อนการฟัง Steve ผู้เรียนแต่ละกลุ่มอ่านคำถามในIntroductory Activity II อภิปรายร่วมกันว่าเรื่องที่ Steve เล่าที่น่าจะเหมือนหรือต่างจากที่ Mrs. Snell เล่า เช่น Who is staying with

the new neighbor now? คนที่อยู่กับ Steve น่าจะเป็นบุคคลเดียวกับที่ Mrs. Snell บอกไว้หรือไม่ แต่
 ละเอียดกลุ่มเขียนข้อมูลจากการอภิปรายบนกระดาน (practice: การอ่านคำถามก่อนการฟัง)

2) ผู้เรียนฟัง Steve พูด จดบันทึกประเด็นสำคัญของเรื่อง ตรวจสอบความหมายของคำศัพท์ที่
 ช่วยให้อ่านประเด็นสำคัญได้

3) ผู้เรียนฟัง Steve พูดอีกครั้ง ตรวจสอบประเด็นสำคัญที่บันทึก เปรียบเทียบประเด็นสำคัญ
 กับกลุ่มอื่น

4) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปเรื่องที่ฟังและนำเสนอ

Post-listening

3. ชั้นประเมินและสรุป

3.1 สรุปเนื้อหาและตรวจสอบ (40 นาที)

1) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามจากข้อมูลที่ Mrs. Snell และ Steve เล่า จำแนกข้อมูลที่เหมือน
 และต่างกันจากการฟัง Mrs. Snell และ Steve ตัวแทนกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการจำแนก ผู้เรียน
 และผู้สอนสรุปร่วมกัน

2) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง Mrs. Snell และ Steve แต่ละกลุ่ม
 นำเสนอผลการวิเคราะห์

3.2 สรุปความรู้ที่ได้รับทั้งหมด (10 นาที)

1) ผู้เรียนสรุปความรู้และกลวิธีการฟังที่ได้เรียนรู้ในวันนี้และเขียนสะท้อนผลที่ได้รับจาก
 การใช้กลวิธีการฟัง

สื่อการเรียนการสอน

1. CD เรื่อง Neighbors จากหนังสือ New Headway ระดับ Pre-Intermediate
2. Introductory Activity I, II

การวัดและประเมินผล

1. การตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง
2. การนำเสนอประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟัง
3. การนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสรุป
4. การนำเสนอความสัมพันธ์ของเพื่อนบ้าน
5. การเขียนสะท้อนผลการฟัง โดยใช้กลวิธีการฟังและกลวิธีที่ใช้ในการฟัง

Tape scripts 1303 Neighbors

1. Mrs. Snell

I've got a new neighbor. He moved in a few weeks ago. He's got a job, because I see him leaving the house every morning and then coming home in the evening. He's a builder, I think. He wears jeans and a T-shirt, so it can't be a very good job. Sometimes he comes home late.

I've never spoken to him. When he sees me, he says hello, but I don't answer back because nobody has introduced us. How can I speak to him?

His girlfriend is living with him. I know it's not unusual these days, but I still don't like it, boys and girls living together and not married. It's such a small flat. I don't know how two people can live there.

He had a party last week. Forty people! The noise! It went on until two in the morning. He said sorry the next day, but it was a bit late by then. I didn't sleep all night.

Oh, there's the door. I can see him now. He's going out with his girlfriend. I wonder what they're doing tonight. Having a good time. Going to the pub, probably.

2. Steve

I moved into this flat a few weeks ago, and I'm really enjoying living here. There's only one bedroom, and at the moment my sister is staying with me because she's looking for a job.

I work in advertising. It's hard work, and the hours are really long, but I like it. And it's well paid. The office is really relaxed. No one wears a suit or a tie.

The only thing I don't like about this flat is one of the neighbors, Mrs. Snell, I think her name is. She never speaks to anyone. I always say hello to her, and 'Are you all right?' and 'What a lovely day today!' but she never says a word. Maybe she doesn't like young people.

I had a party a few days ago. It really wasn't very noisy. About ten of us were here until 11.00 and then we went out to a club. When I saw Mrs. Snell the next day, I said I hope there wasn't too much noise, but as usual she didn't say anything. Funny lady.

This evening my sister and I are going to visit a friend of ours who's in hospital, and then we're going out for a Chinese meal.

INTRODUCTORY ACTIVITY I

(กลุ่มสูงล่าง)

เรื่อง Neighbors

Information I: Mrs. Snell tells about her new neighbor, Steve.

Directions: Before listening to Mrs. Snell, read the following questions and guess the possible answers.

1. When did the new neighbor move into the flat?
.....
2. What does the new neighbor do?
.....
3. Who is staying with the new neighbor now?
.....
4. What does she think about her neighbor and his roommate?
.....
5. What does the new neighbor do when he sees Mrs. Snell?
.....
6. Why doesn't Mrs. Snell speak to Steve?
.....
7. When did the new neighbor have a party?
.....
8. How many people came to the party?
.....
9. What time did the party end?
.....
10. How does she know about her neighbor's job?
.....

INTRODUCTORY ACTIVITY II

(กลุ่มสูงล่าง)

เรื่อง Neighbors**Information II: Steve tells about his neighbor, Mrs. Snell, and himself.****Directions : Before listening to Mrs. Snell, read the questions and guess the answer if it is the same or different from Mrs. Snell's.**

1. When did Steve move into the flat?

_____

2. What is Steve?

_____

3. Who is staying with Steve now?

_____

4. What does Steve not like about this flat?

_____

5. What does he say when he sees Mrs. Snell?

_____

6. Why does Mrs. Snell not speak to Steve?

_____

7. When did he have a party?

_____

8. How many people came to the party?

_____

9. What time did the party end?

_____

10. Where is he going this evening?

_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง Neighbors

นักศึกษาระดับชั้น: ปีที่ 1 (กลุ่มกลางบน)

เวลา: 150 นาที

จุดประสงค์ปลายทาง

1. ผู้เรียนสามารถอธิบายความสัมพันธ์ของเพื่อนบ้านในเรื่อง Neighbors ที่ฟังได้

จุดประสงค์นำทาง

1. ผู้เรียนเล่าประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวกับเพื่อนบ้านของตนเองได้
2. ผู้เรียนคาดเดาเรื่องที่จะฟังจากชื่อเรื่อง Neighbors ได้
3. ผู้เรียนบอกคำตอบจากการอ่านคำถามก่อนการฟังเรื่อง Neighbors ได้
4. ผู้เรียนบอกความหมายของคำศัพท์และสำนวนที่ช่วยในการจับประเด็นในเรื่อง

Neighbors ที่ฟัง

5. ผู้เรียนจดบันทึกประเด็นของเรื่อง Neighbors ที่ฟังได้
6. ผู้เรียนระบุประเด็นสำคัญของเรื่อง Neighbors ที่ฟังได้
7. ผู้เรียนจำแนกประเด็นที่เหมือนและต่างกันจากการเล่าของเพื่อนบ้านทั้งสองในเรื่อง Neighbors ที่ฟังได้

กลวิธีการฟัง

1. กลวิธีการอ่านคำถามก่อนการฟัง
2. กลวิธีการฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ
3. กลวิธีการใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม
4. กลวิธีการจดบันทึก
5. กลวิธีการเดาเรื่องจากชื่อเรื่อง
6. กลวิธีการจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย

สาระ : 1. คำศัพท์และสำนวนในเรื่อง Neighbors ได้แก่

advertise, have a good time, introduce, married, the hours are long, unusual,
wonder

2. เนื้อหาเรื่อง Neighbors

กระบวนการจัดการเรียนรู้

Pre-listening

1. ขั้นเตรียม

1.1 ขั้นกระตุ้นความรู้เดิม (5 นาที)

1) ผู้สอนพูดคุยกับผู้เรียนเกี่ยวกับเพื่อนบ้านของผู้เรียนและให้ผู้เรียนบอกคุณสมบัติของเพื่อนบ้านที่ดีในทัศนะของผู้เรียน (กลวิธีการใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม)

1.2 ขั้นกำหนดเป้าหมาย (5 นาที)

1) ผู้สอนเขียนคำว่า neighbor ผู้เรียนบอกความหมายของคำว่า Neighbor และพูดคุยเกี่ยวกับสิ่งที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับคำนี้ โดยเป้าหมายในการฟังครั้งนี้จะเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของ neighbor

While-listening

2. ขั้นรับรู้ขั้นตอนการฟังและทำความเข้าใจกับขั้นตอน

2.1 ฟังโดยได้รับการแนะนำ (50 นาที)

1) ผู้สอนแนะนำวิธีการเดาเรื่องจากชื่อเรื่อง

1.1) ผู้สอนเขียนชื่อเรื่อง The Old Man and the Sea และให้ผู้เรียนบอกคำศัพท์ที่อยู่ในชื่อเรื่อง จากคำศัพท์ผู้เรียนคิดถึงอะไรบ้าง และจากชื่อเรื่องนี้ผู้เรียนคาดเดาว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

1.2) ผู้สอนอธิบายความสำคัญของชื่อเรื่องว่าชื่อเรื่องจะสะท้อนภาพรวมของเนื้อความในเรื่อง โดยจะปรากฏคำหลักหรือคำสำคัญที่เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ ในชื่อเรื่อง ดังนั้น การเดาเนื้อหาจากชื่อเรื่องจะช่วยให้ผู้เรียนมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการฟังและช่วยกระตุ้นความรู้เดิมของผู้เรียน ผู้สอนสรุปเรื่อง The Old Man and the Sea ให้ผู้เรียนฟัง ผู้เรียนเปรียบเทียบเรื่องที่เดากับเรื่องที่ผู้สอนสรุป

2) ผู้เรียนฝึกเดาเรื่องจากชื่อเรื่อง

2.1) ผู้สอนเขียนชื่อเรื่อง Neighbors บนกระดาน ผู้เรียนร่วมกันเดาเนื้อหาที่คาดว่าจะได้ฟังและอธิบายว่าทำไมถึงคาดเดาเช่นนั้น ผู้สอนเขียนข้อมูลที่ผู้เรียนคาดเดาบนกระดาน

3) ผู้สอนพูดคุยกับผู้เรียนเกี่ยวกับประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับจากการอ่านคำถามก่อนการฟัง เช่น การอ่านคำถามก่อนการฟังจะช่วยให้ผู้ฟังมีเป้าหมายในการฟังที่ชัดเจน คำถามจะเป็นเสมือนตัวชี้แนะให้ผู้เรียนฟังข้อมูลที่เป็นคำตอบของคำถามนั้น

4) ผู้สอนแนะนำหลักในการอ่านคำถามก่อนการฟัง

4.1) ผู้สอนเขียนคำถาม When did the new neighbor move into the flat?

4.2) ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนระดมสมองเกี่ยวกับคำตอบที่สามารถตอบคำถามที่ขึ้นต้นด้วย when โดยผู้สอนเขียนคำตอบของผู้เรียนบนกระดาน

4.3) ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยกันจัดกลุ่มคำตอบ หลังจากนั้นผู้สอนสรุปให้ผู้เรียนเห็นว่าคำถามที่ขึ้นต้นด้วย when มีคำตอบเป็นเวลา ช่วงของวัน วัน เดือนหรือปีที่เป็นอดีต เพราะประโยคคำถามอยู่ในรูปของ Past simple tense โดยสังเกตที่การใช้ did ในประโยค

5) ฝึกให้ผู้เรียนฝึกอ่านคำถามก่อนการฟัง

5.1) แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มๆ ละ 5 คน ทำกิจกรรม Introductory Activity I อ่านคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่จะฟังและเสนอคำตอบที่สามารถเป็นคำตอบของคำถามนั้นได้ เช่น Who is staying with the new neighbor now? คำตอบที่ควรจะเป็น ได้แก่ ชื่อคน บุคคล หรือสัตว์ เป็นต้น เปรียบเทียบคำตอบของแต่ละกลุ่มและสรุปคำตอบร่วมกัน

6) จากคำถามใน Introductory Activity I ผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์เรื่องที่เดาจากชื่อเรื่องในชั้นที่ 2.1 และเดาเรื่องใหม่อีกครั้ง ผู้สอนเขียนเรื่องที่เดาใหม่บนกระดาน

7) ผู้สอนอธิบายผู้เรียนถึงหลักการเลือกฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญและการจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย

7.1) ผู้สอนให้ผู้เรียนฟังประโยคแรกจากเรื่องที่ Mrs. Snell เล่า ได้แก่ I have got a new neighbor.

7.2) ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยกันบอกประโยคที่ได้ฟัง ผู้สอนเขียนประโยค I have got a new neighbor. บนกระดาน

7.3) ผู้สอนถามผู้เรียนว่าคำใดบ้างในประโยคที่มีความสำคัญ ถ้าตัดทิ้งจะทำให้ความหมายเปลี่ยนไป หรือไม่ครบ

7.4) ผู้สอนสรุปว่าคำสำคัญที่มักจะบอกถึงประเด็นสำคัญที่ผู้เรียนควรจะฟังได้แก่ content words ได้แก่ nouns (neighbor) verbs (have got) adjectives (new) adverbs (slowly) ตัวเลข (one, a) คำปฏิเสธ (not, no, can't)

7.5) ผู้เรียนฟังประโยค 4 ประโยคจากเนื้อเรื่องที่ Mrs. Snell เล่า ได้แก่ I have got a new neighbor. He wears jeans and T- shirt. He's got a job. He comes home late. ผู้สอนให้ผู้เรียนบอกคำศัพท์สำคัญที่ได้ฟัง ผู้เขียนเขียนคำศัพท์บนกระดาน ให้ผู้เรียนบอกประเด็นที่ได้ฟังจากคำศัพท์เหล่านั้น ผู้เขียนเขียนประเด็นบนกระดาน

7.6) ผู้สอนให้ผู้เรียนเลือกประเด็นสำคัญจากประเด็นทั้งหมดที่เขียนบนกระดาน

7.7) ผู้สอนสรุปข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ ได้แก่ I've got a new neighbor. และอธิบายว่าข้อความที่เหลืออีก 3 ข้อความเป็นประเด็นที่มาขยายความคำสำคัญ คือ new neighbor

8) ฝึกให้ผู้เรียนจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจและวิเคราะห์ข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ

8.1) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มฟัง Mrs. Snell เล่าตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ผู้เรียนบอกคำศัพท์ที่ได้ฟังและความหมายของคำเหล่านั้น

8.2) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มบอกประเด็นที่ได้ฟังโดยใช้คำศัพท์ใน 8.1 ช่วยในการจับประเด็นผู้สอนเขียนประเด็นเหล่านั้นบนกระดาน

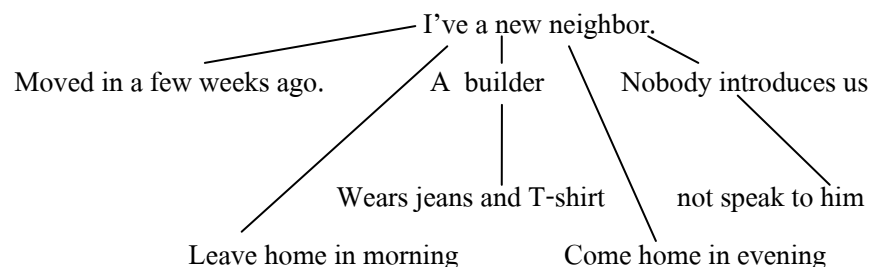
8.3) ผู้เรียนฟัง Mrs. Snell เล่าตอนที่ 1 และตอนที่ 2 อีกครั้ง ตรวจสอบประเด็นที่น่าเสนอแก้ไขประเด็นที่น่าเสนอ

8.4) ผู้เรียนวิเคราะห์ประเด็นสำคัญจากประเด็นที่น่าเสนอไว้

9) ผู้สอนอธิบายและสาธิตการจดบันทึก

9.1) ผู้สอนอธิบายการจดบันทึกว่าเป็นการบันทึกโดยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นต่างๆ ในเรื่องที่ฟัง ซึ่งมีรูปแบบในการบันทึกได้หลายแบบ เช่น แบบเส้นตรง แบบแผนภูมิความคิด เป็นต้น โดยเริ่มจากการเลือกประเด็นสำคัญของเรื่อง เขียนประเด็นให้สั้นและกระชับ แล้วจึงเขียนโยงความสัมพันธ์ของประเด็นอื่นๆ กับประเด็นสำคัญ ซึ่งอาจจะสัมพันธ์กันในเชิงเหตุ-ผล หรือตามลำดับเวลา เป็นต้น

9.2) ผู้สอนสาธิตการบันทึกและการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของประเด็นสำคัญกับประเด็นอื่นๆ จากประเด็นที่เขียนไว้ในขั้นที่ 8.2 ได้ดังนี้

10) ฝึกให้ผู้เรียนจดบันทึก

10.1) ผู้เรียนฟัง Mrs. Snell ต่อจนจบ บันทึกประเด็นต่อจากขั้น 9.2

10.2) ผู้เรียนฟัง Mrs. Snell พูดย่ออีกครั้ง แต่ละกลุ่มตรวจสอบประเด็นที่บันทึก นำเสนอบันทึกที่บันทึกไว้ เปรียบเทียบกับบันทึกของกลุ่มอื่นตัดประเด็นที่ไม่ใช่ประเด็นสำคัญและเพิ่มเติมประเด็นสำคัญที่ขาดไป

2.2 ฟังอย่างอิสระ (40 นาที)

1) ก่อนการฟัง Steve ผู้เรียนแต่ละกลุ่มอ่านคำถามใน Introductory Activity II อภิปรายร่วมกันว่าเรื่องที่ Steve เล่านี้น่าจะเหมือนหรือต่างจากที่ Mrs. Snell เล่า เช่น What is Steve? Steve น่าจะมีอาชีพตามที่ Mrs. Snell เล่าไว้หรือไม่

2) ผู้เรียนฟัง Steve เล่า จดบันทึกและร่วมกันนำเสนอคำศัพท์ที่ช่วยให้สามารถจับประเด็นที่ Steve เล่าได้ เขียนประเด็นที่ได้จากการบันทึกบนกระดานและตอบคำถามใน Introductory Activity II

3) ฟัง Steve เล่าอีกครั้งหนึ่งตรวจสอบประเด็นที่เขียนไว้ ช่วยกันปรับและแก้ไขประเด็นที่เขียนไว้ ร่วมกันวิเคราะห์ประเด็นสำคัญจากประเด็นที่เขียนไว้บนกระดาน

4) ผู้เรียนเปรียบเทียบเรื่องที่ฟังทั้งหมดกับเรื่องที่เล่าจากชื่อเรื่อง

Post-listening

3. ชั้นประเมินและสรุป

3.1 สรุปเนื้อหาและตรวจสอบ (40 นาที)

1) ผู้เรียนร่วมกันจำแนกข้อมูลทั้งหมดที่เหมือนและต่างจากการฟัง Mrs. Snell และ Steve ผู้เรียนและผู้สอนสรุปร่วมกัน

2) จากข้อมูลทั้งหมด ผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง Mrs. Snell และ Steve นำเสนอผลการวิเคราะห์

3.2 สรุปความรู้ที่ได้รับทั้งหมด (10 นาที)

1) ผู้เรียนสรุปความรู้และกลวิธีการฟังที่ได้เรียนรู้ในวันนี้และเขียนสะท้อนผลที่ได้รับจากการใช้กลวิธีการฟังของตนเอง

สื่อการเรียนการสอน

1. CD เรื่อง Neighbors จากหนังสือ New Headway ระดับ Pre-Intermediate
2. Introductory Activity I, II

การวัดและประเมินผล

1. การตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง
2. การนำเสนอประเด็นสำคัญ
3. การจำแนกข้อมูลที่เหมือนและต่างกันของเรื่องที่เพื่อนบ้านทั้งสองพูด
4. การนำเสนอความสัมพันธ์ของเพื่อนบ้าน
5. การเขียนสะท้อนผลการฟังโดยใช้กลวิธีการฟัง

INTRODUCTORY ACTIVITY

(กลุ่มกลางบน)

เรื่อง Neighbors

Information I: Mrs. Snell tells about her new neighbor, Steve.**Directions:** Before listening to Mrs. Snell, read the questions and guess the answers.

1. When did the new neighbor move into the flat?

---

2. What does the new neighbor do?

---

3. Who is staying with the new neighbor now?

---

4. What does she think about her neighbor and his roommate?

---

5. What does the new neighbor do when he sees Mrs. Snell?

---

6. Why doesn't Mrs. Snell speak to Steve?

---

7. When did the new neighbor have a party?

---

8. How many people came to the party?

---

9. What time did the party end?

---

10. How does she know about her neighbor's job?

INTRODUCTORY ACTIVITY II

(กลุ่มกลางบน)

เรื่อง Neighbors

Information II: Steve tells about his neighbor, Mrs. Snell, and himself.

Directions : Before listening to Mrs. Snell, read the questions and guess the answers if they are the same or different from Mrs. Snell's.

1. When did Steve move into the flat?

_____

2. What is Steve?

_____

3. Who is staying with Steve now?

_____

4. What does Steve not like about this flat?

_____

5. What does he say when he sees Mrs. Snell?

_____

6. Why does Mrs. Snell not speak to Steve?

_____

7. When did he have a party?

_____

8. How many people came to the party?

_____

9. What time did the party end?

_____

10. Where is he going this evening?

_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง Neighbors

นักศึกษาระดับชั้น: ปีที่ 1 (กลุ่มกลางล่าง)

เวลา: 150 นาที

จุดประสงค์ปลายทาง

1. ผู้เรียนสามารถอธิบายความสัมพันธ์ของเพื่อนบ้านในเรื่อง Neighbors ที่ฟังได้

จุดประสงค์นำทาง

1. ผู้เรียนเล่าประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวกับเพื่อนบ้านของตนเองได้
2. ผู้เรียนคาดเดาเรื่องที่จะฟังจากชื่อเรื่อง Neighbors ได้
3. ผู้เรียนบอกความหมายของคำศัพท์และสำนวนที่ช่วยในการจับประเด็นในเรื่อง Neighbors ที่ฟังได้
4. ผู้เรียนจดบันทึกประเด็นของเรื่อง Neighbors ที่ฟังได้
5. ผู้เรียนบอกลักษณะนิสัยของเพื่อนบ้านจากการจินตนาการจากเรื่อง Neighbors ที่ฟังได้
6. ผู้เรียนจำแนกประเด็นที่เหมือนและต่างกันจากการเล่าของของเพื่อนบ้านทั้งสองในเรื่อง Neighbors ที่ฟังได้

กลวิธีการฟัง

1. กลวิธีการฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ
2. กลวิธีการใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม
3. กลวิธีการจินตนาการภาพตามข้อความที่ฟัง
4. กลวิธีการจดบันทึก
5. กลวิธีการเดาเรื่องจากชื่อเรื่อง
6. กลวิธีการดูภาพประกอบเพื่อช่วยให้จับประเด็นได้
7. กลวิธีการจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย
8. กลวิธีการพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

สาระ : 1. คำศัพท์และสำนวนในเรื่อง Neighbors ได้แก่

advertise , have a good time, introduce, married, neighbor, the hours are long, unusual, wonder

2. เนื้อหาเรื่อง Neighbors

กระบวนการจัดการเรียนรู้

Pre – listening

1. ขั้นเตรียม

1.1 ขั้นกระตุ้นความรู้เดิม (5 นาที)

1) ผู้สอนพูดคุยกับผู้เรียนเกี่ยวกับเพื่อนบ้านของผู้เรียนและให้ผู้เรียนบอกถึงคุณสมบัติของเพื่อนบ้านที่ดีในทัศนะของผู้เรียน ผู้เรียนร่วมกันสรุปคุณสมบัติของเพื่อนบ้านที่ดี (กลวิธีการใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม)

1.2 ขั้นกำหนดเป้าหมาย (5 นาที)

1) ผู้เรียนดูภาพของ Mrs. Snell และ Steve อภิปรายภาพที่เห็นและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่น่าจะเป็นของบุคคลทั้งสอง ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการฟังเรื่อง Neighbors เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของบุคคลทั้งสอง

While - listening

2. ขั้นรับรู้ขั้นตอนการฟังและทำความเข้าใจกับขั้นตอน

2.1 ฟังโดยได้รับการแนะนำ (50 นาที)

1) ผู้สอนแนะนำวิธีการเดาเรื่องจากชื่อเรื่อง (กลวิธีการเดาเรื่องจากชื่อเรื่อง)

1.1) ผู้สอนเขียนชื่อเรื่อง The Old Man and the Sea ให้ผู้เรียนบอกคำศัพท์ที่อยู่ในชื่อเรื่อง จากคำศัพท์ผู้เรียนคิดถึงอะไรบ้าง และจากชื่อเรื่องนี้ผู้เรียนคาดเดาว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

1.2) ผู้สอนอธิบายความสำคัญของชื่อเรื่องว่าชื่อเรื่องจะสะท้อนภาพรวมของเนื้อความในเรื่อง โดยจะปรากฏคำหลักหรือคำสำคัญที่เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ ในชื่อเรื่อง ดังนั้น การเดาเนื้อหาของชื่อเรื่องจะช่วยให้ผู้เรียนมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการฟังและช่วยกระตุ้นความรู้เดิมของผู้เรียน ผู้สอนสรุปเรื่อง The Old Man and the Sea ให้ผู้เรียนฟัง ผู้เรียนเปรียบเทียบเรื่องที่เดากับเรื่องที่ผู้สอนสรุป

2) ผู้เรียนฝึกเดาเรื่องจากชื่อเรื่อง

2.1) ผู้สอนเขียนชื่อเรื่อง Neighbors บนกระดาน ผู้เรียนบอกความหมายและร่วมกันเดาเนื้อหาของที่คาดว่าจะได้ฟังและอธิบายว่าทำไมถึงคาดเดาเช่นนั้น ผู้สอนเขียนข้อมูลที่ผู้เรียนคาดเดาบนกระดาน

3) ผู้เรียนดูภาพ Mrs. Snell แอบมอง Steve จากหน้าต่างห้องของตนเองในขณะที่ Steve กำลังเดินทางออกจากบ้าน ผู้สอนถามผู้เรียนว่าผู้เรียนบอกข้อมูลอะไรจากภาพนี้ได้ ผู้เรียนระดมสมองบอกข้อมูลจากภาพ ผู้สอนอธิบายกับผู้เรียนว่าผู้เรียนสามารถคาดเดาเรื่องที่จะฟังจากภาพได้ เช่นเดียวกับการคาดเดาเรื่องจากชื่อเรื่อง ดังนั้น ก่อนการฟังเรื่องใดๆ หากมีภาพผู้เรียนสามารถใช้

ภาพเป็นเครื่องมือหรือเป็นตัวช่วยในการจับประเด็นในการฟังได้ ผู้เรียนเชื่อมโยงความเห็นจากภาพกับเนื้อหาที่คาดเดาในขั้นที่ 2

(กลวิธีการดูภาพประกอบเพื่อช่วยให้จับประเด็นได้)

4) ผู้สอนอธิบายผู้เรียนถึงหลักการเลือกฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญและการจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย (กลวิธีการฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญและการจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย)

4.1) แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มๆละ 5 คน ผู้สอนให้ผู้เรียนฟังประโยคแรกจากเรื่องที่ Mrs. Snell เล่า ได้แก่ I have got a new neighbor.

4.2) ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยกันบอกประโยคที่ได้ฟัง ผู้สอนเขียนประโยค I have got a new neighbor. บนกระดาน

4.3) ผู้สอนถามผู้เรียนว่าคำใดบ้างในประโยคที่มีความสำคัญ ถ้าตัดทิ้งจะทำให้ความหมายเปลี่ยนไป หรือทำให้ประโยคนั้นไม่มีความหมาย

4.4) ผู้สอนสรุปว่าคำสำคัญที่มักจะบอกถึงประเด็นสำคัญที่ผู้เรียนควรจะฟังได้แก่ content words ได้แก่ nouns (neighbor) verbs (have got) adjectives (new) adverbs (slowly) ตัวเลข (one, a) คำปฏิเสธ (not, no, can't)

4.5) ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มระดมสมองเกี่ยวกับ nouns, verbs, adjectives และ adverbs อย่างละ 5 คำภายในเวลา 3 นาที แต่ละกลุ่มนำเสนอคำของกลุ่ม ผู้เรียนช่วยกันตรวจสอบและปรับแก้หรือจัดประเภทของคำให้ถูกต้อง

4.6) ผู้เรียนฟังประโยค 4 ประโยคจากเนื้อเรื่องที่ Mrs. Snell เล่า ได้แก่ I have got a new neighbor. He wears jeans and T-shirt. He's got a job. He comes home late. ผู้สอนให้ผู้เรียนบอกคำศัพท์สำคัญที่ได้ฟัง ผู้เขียนเขียนคำศัพท์บนกระดาน ให้ผู้เรียนบอกประเด็นที่ได้ฟังจากคำศัพท์เหล่านั้น ผู้เขียนเขียนประเด็นบนกระดาน

4.7) ผู้สอนให้ผู้เรียนเลือกประเด็นสำคัญจากประเด็นทั้งหมดที่เขียนบนกระดาน

4.8) ผู้สอนสรุปข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ ได้แก่ I've got a new neighbor. และอธิบายว่าข้อความที่เหลืออีก 3 ข้อความเป็นประเด็นที่มาขยายความคำสำคัญ คือ new neighbor

5) ฝึกให้ผู้เรียนจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมายและวิเคราะห์ข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ

5.1) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มฟัง Mrs. Snell เล่าตอนที่ 1 และตอนที่ 2 จดคำศัพท์ที่ได้ฟัง ผู้สอนเขียนคำศัพท์ให้ผู้เรียนเลือกคำศัพท์ตามที่ได้ฟัง และบอกความหมายของคำศัพท์เหล่านั้น

5.2) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มบอกประเด็นที่ได้ฟังโดยใช้คำศัพท์ใน 5.1 ช่วยในการจับประเด็น ผู้สอนเขียนประเด็นเหล่านั้นบนกระดาน โดยมีคำศัพท์ที่เป็นคำหลัก ได้แก่ a new neighbor , a few weeks ago, a job, a builder , wears jeans / T-shirt, leaves home morning, comes home evening/ never spoken, nobody, introduced ผู้เรียนเปรียบเทียบประเด็นและคำศัพท์ที่ผู้เรียนบันทึก ผู้เรียนซักถามเพิ่มเติม(กลวิธีการพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ)

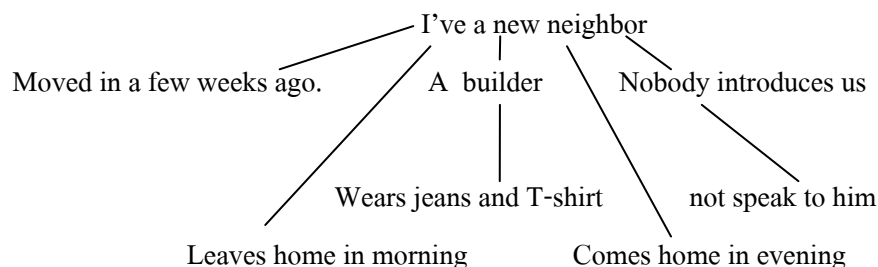
5.3) ผู้เรียนฟัง Mrs. Snell เล่าตอนที่ 1 และตอนที่ 2 อีกครั้ง ตรวจสอบประเด็นที่น่าเสนอแก้ไขประเด็นที่น่าเสนอ

5.4) ผู้เรียนวิเคราะห์ประเด็นสำคัญจากประเด็นที่น่าเสนอไว้

6) ผู้สอนอธิบายและสาธิตการจดบันทึก (กลวิธีการจดบันทึก)

6.1) ผู้สอนอธิบายการจดบันทึกว่าเป็นการบันทึกโดยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นต่างๆในเรื่องที่ฟัง ซึ่งมีรูปแบบในการบันทึกได้หลายแบบ เช่น แบบเส้นตรง แบบแผนภูมิความคิด เป็นต้น โดยเริ่มจากการเลือกประเด็นสำคัญของเรื่อง เขียนประเด็นให้สั้นและกระชับ แล้วจึงเขียนโยงความสัมพันธ์ของประเด็นอื่นๆกับประเด็นสำคัญ ซึ่งอาจจะสัมพันธ์กันในเชิงเหตุผลหรือตามลำดับเวลา เป็นต้น

6.2) ผู้สอนสาธิตการบันทึกและการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของประเด็นสำคัญกับประเด็นอื่นๆ จากประเด็นที่เขียนไว้ในขั้นที่ 5.2 ได้ดังนี้

7) ฝึกให้ผู้เรียนจดบันทึก

7.1) ผู้เรียนฟัง Mrs. Snell ต่อจนจบ บันทึกประเด็นต่อจากขั้น 6.2

7.2) ผู้เรียนฟัง Mrs. Snell อีกครั้ง แต่ละกลุ่มตรวจสอบประเด็นที่บันทึก นำเสนอบันทึกที่บันทึกไว้ เปรียบเทียบกับบันทึกของกลุ่มอื่นตัดประเด็นที่ไม่ใช่ประเด็นสำคัญและเพิ่มเติมประเด็นสำคัญที่ขาดไป (กลวิธีการพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ)

8) ผู้สอนให้ผู้เรียนจินตนาการลักษณะนิสัยของ Mrs. Snell จากภาพและจากการฟังน้ำเสียงที่ Mrs. Snell พูด

9) ผู้เรียนฟัง Mrs. Snell อีกครั้ง จินตนาการลักษณะนิสัยของ Mrs. Snell แต่ละกลุ่มสรุปลักษณะนิสัยของ Mrs. Snell นำเสนอข้อมูลที่สรุป เปรียบเทียบข้อมูลของแต่ละกลุ่ม ผู้เรียนสรุปลักษณะนิสัยของ Mrs. Snell ร่วมกัน (กลวิธีการจินตนาการจากข้อความที่ฟัง)

2.2 ฟังอย่างอิสระ (40 นาที)

1) ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ฟังจาก Steve (กลวิธีการใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม)

2) ผู้เรียนฟัง Steve เล่า แต่ละกลุ่มจดบันทึกข้อมูล ตรวจสอบความหมายของคำศัพท์ที่ช่วยให้จับประเด็นได้ เปรียบเทียบคำตอบกับกลุ่มอื่น (กลวิธีการจดบันทึก กลวิธีการจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย)

3) ผู้เรียนฟัง Steve เล่าอีกครั้ง ตรวจสอบข้อมูลที่จดบันทึก จินตนาการลักษณะนิสัยของ Steve ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลที่บันทึก แล้วสรุปประเด็นสำคัญจากข้อมูลที่บันทึก ผู้สอนสุ่มผู้เรียน 3-4 คน นำเสนอประเด็นสำคัญ (กลวิธีการฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ กลวิธีการจินตนาการตามข้อความที่ฟัง)

4) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปลักษณะนิสัยของ Steve เปรียบเทียบลักษณะนิสัยของ Mrs. Snell และ Steve (กลวิธีการพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ)

5) ผู้เรียนเปรียบเทียบเรื่องที่ฟังจาก Mrs. Snell และ Steve กับเรื่องที่คาดเดาไว้จากชื่อเรื่องก่อนการฟัง แต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลจากการเปรียบเทียบ (กลวิธีการพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ)

Post - listening

3. ชั้นประเมินและสรุป

3.1 สรุปเนื้อหาและตรวจสอบ (40 นาที)

1) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจำแนกข้อมูลทั้งหมดที่เหมือนและต่างกันจากการฟัง Mrs. Snell และ Steve นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการจำแนก

2) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง Mrs. Snell และ Steve โดยวิเคราะห์จากประเด็นสำคัญที่รวบรวมได้จากลักษณะนิสัยของทั้งสองคน แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการวิเคราะห์

3.2 สรุปความรู้ที่ได้รับทั้งหมด (10 นาที)

1) ผู้เรียนสรุปความรู้และกลวิธีการฟังที่ได้เรียนรู้ในวันนี้และเขียนสะท้อนผลที่ได้รับจากการใช้กลวิธีการฟังของตนเอง

สื่อการเรียนการสอน

1. CD เรื่อง Neighbors จากหนังสือ New Headway ระดับ Pre-Intermediate
2. ภาพ Mrs. Snell และ Steve

การวัดและประเมินผล

1. การนำเสนอประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟัง
2. การจำแนกประเด็นที่เหมือนและต่างกันของเรื่องที่เพื่อนบ้านทั้งสองพูด
3. การนำเสนอความสัมพันธ์ของเพื่อนบ้าน
4. การเขียนสะท้อนผลการฟัง โดยใช้กลวิธีการฟังและการใช้กลวิธีการฟัง

Tape scripts 1303 Neighbors

1. Mrs. Snell

I've got a new neighbor. He moved in a few weeks ago. He's got a job, because I see him leaving the house every morning and then coming home in the evening. He's a builder, I think. He wears jeans and a T-shirt, so it can't be a very good job. Sometimes he comes home late.

I've never spoken to him. When he sees me, he says hello, but I don't answer back because nobody has introduced us. How can I speak to him?

His girlfriend is living with him. I know it's not unusual these days, but I still don't like it, boys and girls living together and not married. It's such a small flat. I don't know how two people can live there.

He had a party last week. Forty people! The noise! It went on until two in the morning. He said sorry the next day, but it was a bit late by then. I didn't sleep all night.

Oh, there's the door. I can see him now. He's going out with his girlfriend. I wonder what they're doing tonight. Having a good time. Going to the pub, probably.

2. Steve

I moved into this flat a few weeks ago, and I'm really enjoying living here. There's only one bedroom, and at the moment my sister is staying with me because she's looking for a job.

I work in advertising. It's hard work, and the hours are really long, but I like it. And it's well paid. The office is really relaxed. No one wears a suit or a tie.

The only thing I don't like about this flat is one of the neighbors, Mrs. Snell, I think her name is. She never speaks to anyone. I always say hello to her, and 'Are you all right?' and 'What a lovely day today!' but she never says a word. Maybe she doesn't like young people.

I had a party a few days ago. It really wasn't very noisy. About ten of us were here until 11.00 and then we went out to a club. When I saw Mrs. Snell the next day, I said I hope there wasn't too much noise, but as usual she didn't say anything. Funny lady.

This evening my sister and I are going to visit a friend of ours who's in hospital, and then we're going out for a Chinese meal.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง Neighbors

นักศึกษาระดับชั้น: ปีที่ 1 (กลุ่มตำบล)

เวลา:

150 นาที

จุดประสงค์ปลายทาง

1. ผู้เรียนสามารถอธิบายความสัมพันธ์ของเพื่อนบ้านในเรื่อง Neighbors ที่ฟังได้

จุดประสงค์นำทาง

1. ผู้เรียนบอกคำตอบจากการอ่านคำถามก่อนการฟังเรื่อง Neighbors ได้
2. ผู้เรียนเล่าประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวกับเพื่อนบ้านของตนเองได้
3. ผู้เรียนบอกความหมายของคำศัพท์และสำนวนที่ช่วยในการจับประเด็นในเรื่อง Neighbors ที่ฟังได้
4. ผู้เรียนจดบันทึกประเด็นสำคัญของเรื่อง Neighbors ที่ฟังได้
5. ผู้เรียนอธิบายลักษณะนิสัยของเพื่อนบ้านทั้งสองจากการจินตนาการจากเรื่อง Neighbors ที่ฟังได้
6. ผู้เรียนจำแนกข้อมูลที่เหมือนและต่างกันจากการเล่าของเพื่อนบ้านทั้งสองในเรื่อง Neighbors ที่ฟังได้

กลวิธีการฟัง

1. กลวิธีการจดคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมาย
2. กลวิธีการอ่านคำถามก่อนการฟัง
3. กลวิธีการฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ
4. กลวิธีการใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม
5. กลวิธีการจินตนาการภาพตามข้อความที่ฟัง
6. กลวิธีการจดบันทึกประเด็นสำคัญ
7. กลวิธีการดูภาพประกอบเพื่อช่วยให้จับประเด็นได้
8. กลวิธีการพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

สาระ : 1. คำศัพท์และสำนวนในเรื่อง Neighbors ได้แก่

- a builder, advertise, introduce, married, the hours are long, unusual, well paid
2. เนื้อหาเรื่อง Neighbors

กระบวนการจัดการเรียนการสอน

Pre-listening

1. ขั้นเตรียม

1.1 ขั้นกระตุ้นความรู้เดิม (5 นาที)

1) ผู้สอนพูดคุยกับผู้เรียนเกี่ยวกับเพื่อนบ้านของผู้เรียน และถามผู้เรียนเกี่ยวกับเพื่อนบ้านในอุดมคติของผู้เรียน (กลวิธีการใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม)

1.2 ขั้นกำหนดเป้าหมาย (5 นาที)

1) ผู้เรียนดูภาพของ Mrs. Snell และ Steve อภิปรายภาพที่เห็นและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่น่าจะเป็นของบุคคลทั้งสอง โดยเป้าหมายในการฟังเรื่อง Neighbors คือ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเพื่อนบ้าน

While-listening

2. ขั้นรับรู้ขั้นตอนการฟังและทำความเข้าใจกับขั้นตอน

2.1 ฟังโดยได้รับการแนะนำ (50 นาที)

1) ผู้สอนพูดคุยกับผู้เรียนเกี่ยวกับประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับจากการอ่านคำถามก่อนการฟัง การอ่านคำถามก่อนการฟังจะช่วยให้ผู้ฟังมีเป้าหมายในการฟังที่ชัดเจน คำถามจะเป็นเสมือนตัวชี้แนะให้ผู้เรียนฟังข้อมูลที่เป็นคำตอบของคำถามนั้น

2) ผู้สอนแนะนำหลักในการอ่านคำถามก่อนการฟัง

2.1) ผู้สอนให้ผู้เรียนบอกประโยคคำถามที่ขึ้นต้นด้วย when 1 ประโยค

2.2) ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนระดมสมองเกี่ยวกับคำตอบที่สามารถตอบคำถามที่ขึ้นต้นด้วย when โดยผู้สอนเขียนคำตอบของผู้เรียนบนกระดาน

2.3) ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยกันจัดกลุ่มคำตอบ หลังจากนั้นผู้สอนสรุปให้ผู้เรียนเห็นว่าคำถามที่ขึ้นต้นด้วย when มีคำตอบเป็นเวลา ช่วงของวัน วัน เดือนหรือปี

3) ฝึกให้ผู้เรียนฝึกอ่านคำถามก่อนการฟัง

3.1) แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มๆ ละ 5 คน ทำกิจกรรม Introductory Activity I อ่านคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่จะฟังและเลือกคำตอบที่สามารถเป็นคำตอบของคำถามนั้นได้ เช่น Who is staying with the new neighbor now? คำตอบที่ควรจะเป็น ได้แก่ ชื่อคน บุคคล หรือสัตว์ เป็นต้น เปรียบเทียบคำตอบของแต่ละกลุ่มและสรุปคำตอบร่วมกัน (กลวิธีการพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ)

4) ผู้สอนอธิบายผู้เรียนถึงหลักการเลือกฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ

- 4.1) ผู้สอนให้ผู้เรียนฟังประโยคแรกจากเรื่องที่ Mrs. Snell เล่า ได้แก่ I have got a new neighbor.
- 4.2) ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยกันบอกประโยคที่ได้ฟัง ผู้สอนเขียนประโยค I have got a new neighbor. บนกระดาน
- 4.3) ผู้สอนถามผู้เรียนว่าคำใดบ้างในประโยคที่มีความสำคัญ ถ้าตัดทิ้งจะทำให้ความหมายเปลี่ยนไป หรือทำให้ประโยคนั้นขาดความหมาย
- 4.4) ผู้สอนสรุปว่าคำสำคัญที่มักจะบอกถึงประเด็นสำคัญที่ผู้เรียนควรจะฟังได้แก่ content words ได้แก่ nouns (neighbor) verbs (have got) adjectives (new) adverbs (slowly) ตัวเลข (one, a) คำปฏิเสธ (not, no, can't)
- 4.5) ผู้สอนให้บัตรคำที่เป็น content words ให้ผู้เรียนจัดกลุ่มคำตามประเภท เช่น nouns verbs adjectives หรือ adverbs เป็นต้น ตรวจสอบคำตอบร่วมกัน (กลวิธีการพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ)
- 4.6) ผู้เรียนฟังประโยค 4 ประโยคจากเนื้อเรื่องที่ Mrs. Snell เล่า ได้แก่ I have got a new neighbor. He wears jeans and T- shirt. He's got a job. He comes home late. ผู้เรียนบอกประเด็นที่ได้ฟัง ผู้สอนเขียนประเด็นทั้ง 4 ประเด็นบนกระดาน
- 4.7) ผู้สอนให้ผู้เรียนเลือกประเด็นสำคัญจากประเด็นทั้งหมดที่เขียนบนกระดาน
- 4.8) ผู้สอนสรุปข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ ได้แก่ I've got a new neighbor. และอธิบายว่าข้อความที่เหลืออีก 3 ข้อความเป็นประเด็นที่มาขยายความคำสำคัญ คือ new neighbor
- 5) ฝึกให้ผู้เรียนจับประเด็นสำคัญ
- 5.1) ผู้เรียนฟัง Mrs. Snell เล่าตอนที่ 1 และตอนที่ 2 แต่ละกลุ่มนำเสนอประเด็นสำคัญที่ได้ฟัง ผู้สอนเขียนประเด็นสำคัญบนกระดาน
- 5.2) ผู้เรียนฟัง Mrs. Snell ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 อีกครั้ง ตรวจสอบประเด็นสำคัญที่อยู่บนกระดาน
- 6) ผู้เรียนซักถามเกี่ยวกับคำศัพท์ที่ไม่ทราบความหมาย ผู้สอนอธิบาย ผู้เรียนสรุปความหมายของคำศัพท์เหล่านั้นและจดคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมาย (กลวิธีการจดคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมาย)
- 7) ผู้สอนแนะนำผู้เรียนเกี่ยวกับวิธีการจดบันทึกประเด็นสำคัญ

7.1) ผู้สอนให้ผู้เรียนฟัง Mrs. Snell เล่าตอนที่ 3 ผู้เรียนบอกประเด็นสำคัญ ได้แก่ His girlfriend is living with him. ผู้สอนเขียนประเด็นสำคัญบนกระดาน

7.2) ผู้สอนอธิบายการบันทึกประเด็นสำคัญว่าเป็นการบันทึกประเด็นสำคัญต่างๆในเรื่องที่ฟัง โดยมีหลักการในการบันทึก คือ เขียนประเด็นสำคัญให้สั้นและกระชับ

7.3) ผู้เรียนสรุปประเด็นสำคัญตั้งแต่ตอนที่ 1 ถึงตอนที่ 3 ได้แก่ I've a new neighbor. He's a builder. I've never spoken to him. Nobody has introduced us. His girlfriend is living with him.

7.4) ผู้เรียนฟัง Mrs. Snell ต่อจนจบ จบบันทึกประเด็นสำคัญ หลังการฟังผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปประเด็นสำคัญร่วมกัน

8) ผู้เรียนฟัง Mrs. Snell อีก 1 ครั้ง จินตนาการลักษณะนิสัยของ Mrs. Snell โดยฟังน้ำเสียงและพิจารณาภาพของ Mrs. Snell ผู้เรียนซักถามเกี่ยวกับคำศัพท์ที่ไม่ทราบความหมาย ผู้สอนอธิบาย ผู้เรียนสรุปความหมายของคำศัพท์เหล่านั้นและจดคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมาย (กลวิธีจินตนาการตามข้อความที่ฟัง และกลวิธีการจดคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมาย)

2.2 ฟังอย่างอิสระ (40 นาที)

1) ก่อนฟัง Steve ผู้เรียนแต่ละกลุ่มอ่านคำถามในIntroductory Activity II อภิปรายร่วมกันว่าเรื่องที่ Steve เล่านี้น่าจะเหมือนหรือต่างจากที่ Mrs. Snell เล่า เช่น What is Steve? Steve น่าจะมีอาชีพตามที่ Mrs. Snell เดาไว้หรือไม่ (กลวิธีอ่านคำถามก่อนการฟัง)

2) ผู้เรียนฟัง Steve เล่า 2 ตอน จบบันทึกประเด็นสำคัญของเรื่องและจินตนาการลักษณะนิสัยของ Steve หลังการฟังผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปประเด็นสำคัญร่วมกัน (กลวิธีจินตนาการตามข้อความที่ฟังและกลวิธีการฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ)

3) ผู้เรียนฟัง Steve ต่อจนจบ แต่ละกลุ่มเขียนประเด็นสำคัญที่บันทึกบนกระดาน อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับประเด็นสำคัญที่เขียนบนกระดาน (กลวิธีการฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญและการจดบันทึกประเด็นสำคัญ)

4) ผู้เรียนทำใบงานที่ 1 ฟังเนื้อเรื่องแล้วเติมคำศัพท์ที่ได้ยินในเนื้อเรื่อง จดคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมาย หาความหมายจากพจนานุกรม พิจารณาประเด็นสำคัญจากที่อภิปรายเปรียบเทียบกับเนื้อเรื่องที่เติมคำศัพท์ ตัดประเด็นที่ไม่ใช่ประเด็นสำคัญและเพิ่มประเด็นสำคัญที่ขาดไป

5) ผู้เรียนสรุปลักษณะนิสัยของ Steve

Post - listening

3. ชั้นประเมินและสรุป

3.1 สรุปเนื้อหาและตรวจสอบ (40 นาที)

1) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามจากข้อมูลที่ Mrs. Snell และ Steve เล่า จำแนกประเด็นที่เหมือนและต่างกันจากการฟัง Mrs. Snell และ Steve ตัวแทนกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการจำแนกผู้เรียนและผู้สอนสรุปร่วมกัน

2) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง Mrs. Snell และ Steve แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการวิเคราะห์

3.2 สรุปความรู้ที่ได้รับทั้งหมด (10 นาที)

1) ผู้เรียนสรุปความรู้และกลวิธีการฟังที่ได้เรียนรู้ในวันนี้และเขียนสะท้อนผลที่ได้รับจากการใช้กลวิธีการฟังและกลวิธีการฟังที่ใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. CD เรื่อง Neighbors จากหนังสือ New Headway ระดับ Pre-Intermediate
2. ภาพ Mrs. Snell และ Steve
3. Introductory Activity I, II
4. Worksheet I

การวัดและประเมินผล

1. การตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง
2. การนำเสนอประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟัง
3. การจำแนกประเด็นที่เหมือนและต่างกันของเรื่องที่เพื่อนบ้านทั้งสองพูด
4. การนำเสนอความสัมพันธ์ของเพื่อนบ้าน
5. การเขียนสะท้อนผลการฟัง โดยใช้กลวิธีการฟังและการใช้กลวิธีการฟัง

INTRODUCTORY ACTIVITY I

(กลุ่มตำบล)

Neighbors

Information I: Mrs. Snell tells about her new neighbor, Steve.

Directions: Before listening to Mrs. Snell, read the following questions and choose the possible answers. Each answer can be chosen more than one.

Questions	Answers
<ol style="list-style-type: none"> 1. When did the new neighbor move into the flat? 2. What does the new neighbor do? 3. Who is staying with the new neighbors now? 4. What does she think about her neighbors and his roommate? 5. What does the new neighbor do when he sees Mrs. Snell? 6. Why doesn't Mrs. Snell speak to Steve? 7. When did the new neighbor have a party? 8. How many people came to the party? 9. What time did the party end? 10. How does she know about her neighbor's job? 	<ol style="list-style-type: none"> a. Place. b. Person: friend, father, manager, etc. Person's name: Jane, Smith, etc. c. Time: at 1.00 a.m., at 2.00 p.m., etc yesterday, last night, last week, etc. Period of the day: in the morning, at noon, in the evening, etc. d. Activities: introduce, greet, smile, etc. e. Careers: teacher, student, nurse, etc. f. Number. g. Method: observe, ask, interview, etc. h. Time: at 10.00 p.m., at noon, at midnight. etc

INTRODUCTORY ACTIVITY II

(กลุ่มคำบน)

Neighbors

Information II: Steve tells about his neighbor, Mrs. Snell, and himself.

Directions: Before listening to Steve, read the questions and guess the answer if it is the same or different from Mrs. Snell's.

1. When did Steve move into the flat?
.....
2. What is Steve?
.....
3. Who is staying with Steve now?
.....
4. What does Steve not like about the flat?
.....
5. What does he say when he sees Mrs. Snell?
.....
6. Why does Mrs. Snell not speak to Steve?
.....
7. When did he have a party?
.....
8. How many people came to the party?
.....
9. What time did the party end?
.....
10. Where is he going this evening?
.....

WORKSHEET 1

(กลุ่มตำบล)

Neighbors**Information I: Steve tells about his neighbor, Mrs. Snell, and himself.****Directions: Listen to Steve and fill in the blanks with the words you listened.**

I moved into this flat .....ago, and I'm really enjoying living here. There's only one....., and at the moment my sister is staying with me because she's looking for..... .

I work in..... . It's hard work, and the hours are really long, but I like it. And it's ..... . The office is really relaxed. No one wears a suit or a tie.

The only thing I don't like about this flat is one of the....., Mrs. Snell, I think her name is. She never speaks to..... . I always say hello to her, and 'Are you.....?' and 'What a lovely day today!' but she never says a word. Maybe she doesn't like .....people.

I had a party .....ago. It really wasn't very..... . About ten of us were here until 11.00 and then we went out to a..... . When I saw Mrs. Snell the next day, I said I hope there wasn't too much noise, but as ..... she didn't say anything. Funny lady.

This evening my sister and I are going to .....a friend of ours who's in hospital, and then we're going out for a..... .

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง Neighbors

นักศึกษาระดับชั้น: ปีที่ 1 (กลุ่มต่ำล่าง)

เวลา: 150 นาที

จุดประสงค์ปลายทาง

1. ผู้เรียนสามารถอธิบายความสัมพันธ์ของเพื่อนบ้านในเรื่อง Neighbors ที่ฟังได้

จุดประสงค์นำทาง

1. ผู้เรียนเล่าประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวกับเพื่อนบ้านของตนเองได้
2. ผู้เรียนบอกความหมายของคำศัพท์และสำนวนที่ช่วยในการจับประเด็นในเรื่อง Neighbors ที่ฟังได้
3. ผู้เรียนจดบันทึกประเด็นของเรื่อง Neighbors ที่ฟังได้
4. ผู้เรียนบอกลักษณะนิสัยของเพื่อนบ้านจากการจินตนาการจากเรื่อง Neighbors ที่ฟังได้
5. ผู้เรียนจำแนกประเด็นที่เหมือนและต่างกันจากการเล่าของของเพื่อนบ้านทั้งสองในเรื่อง Neighbors ที่ฟังได้

กลวิธีการฟัง

1. กลวิธีการจดคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมาย
2. กลวิธีการอ่านคำถามก่อนการฟัง
3. กลวิธีการฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ
4. กลวิธีการใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม
5. กลวิธีการจินตนาการภาพตามข้อความที่ฟัง
6. กลวิธีการจดบันทึก
7. กลวิธีการดูภาพประกอบเพื่อช่วยให้จับประเด็นได้
8. กลวิธีการจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย
9. กลวิธีการพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

สาระ : 1. คำศัพท์และสำนวนในเรื่อง Neighbors ได้แก่

a builder, advertise, have a good time, introduce, married, relax, the hours are long, unusual, well paid, wonder

2. เนื้อหาเรื่อง Neighbors

กระบวนการจัดการเรียนรู้

Pre-listening

1. ขั้นเตรียม

1.1 ขั้นกระตุ้นความรู้เดิม (5 นาที)

1) ผู้สอนพูดคุยกับผู้เรียนเกี่ยวกับเพื่อนบ้านของผู้เรียน และความรู้สึกที่ผู้เรียนมีต่อเพื่อนบ้าน (กลวิธีการใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม)

1.2 ขั้นกำหนดเป้าหมายในการฟัง (5 นาที)

1) ผู้เรียนดูภาพ Mrs. Snell แอบมอง Steve จากหน้าต่างห้องของตนเองในขณะที่ Steve กำลังเดินทางออกจากบ้าน และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่น่าจะเป็นของบุคคลทั้งสอง ซึ่งผู้เรียนจะได้ฟังเรื่องของบุคคลทั้งสองและช่วยกันวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของทั้งสองอีกครั้ง

While - listening

2. ขั้นรับรู้ขั้นตอนการฟังและทำความเข้าใจกับขั้นตอน

2.1 ฟังโดยได้รับการแนะนำ (50 นาที)

1) ผู้สอนพูดคุยกับผู้เรียนชี้แจงเกี่ยวกับประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับจากการอ่านคำถามก่อนการฟัง เช่น การอ่านคำถามก่อนการฟังจะช่วยให้ผู้ฟังมีเป้าหมายในการฟังที่ชัดเจน คำถามจะเป็นเสมือนตัวชี้แนะให้ผู้เรียนฟังข้อมูลที่เป็นคำตอบของคำถามนั้น

2) ผู้สอนแนะนำหลักในการอ่านคำถามก่อนการฟัง

2.1) ผู้สอนเขียนคำถาม When did the new neighbor move into the flat?

2.2) ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนระดมสมองเกี่ยวกับคำตอบที่สามารถตอบคำถามที่ขึ้นต้นด้วย when โดยผู้สอนเขียนคำตอบของผู้เรียนบนกระดาน

2.3) ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยกันจัดกลุ่มคำตอบ หลังจากนั้นผู้สอนสรุปให้ผู้เรียนเห็นว่าคำถามที่ขึ้นต้นด้วย when มีคำตอบเป็นเวลา ช่วงของวัน วัน เดือนหรือปีที่เป็นอดีต เพราะประโยคคำถามอยู่ในรูปของ Past simple tense โดยสังเกตที่ใช้ did ในประโยค

3) ฝึกให้ผู้เรียนฝึกอ่านคำถามก่อนการฟัง

3.1) แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มๆ ละ 5 คน ทำกิจกรรม Introductory Activity I อ่านคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่จะฟังและเลือกคำตอบที่สามารถเป็นคำตอบของคำถามนั้นได้ เช่น Who is staying with the new neighbor now? คำตอบที่ควรจะเป็น ได้แก่ ชื่อคน บุคคล หรือสัตว์ เป็นต้น เปรียบเทียบคำตอบของแต่ละกลุ่มและสรุปคำตอบร่วมกัน

4) ผู้สอนอธิบายผู้เรียนถึงหลักการเลือกฟังข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญและการจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจความหมาย

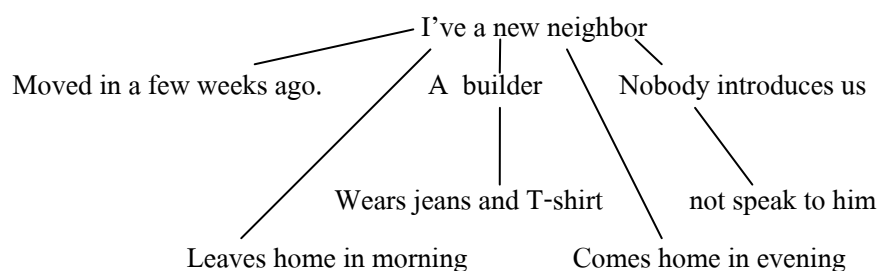
- 4.1) ผู้สอนให้ผู้เรียนฟังประโยคแรกจากเรื่องที่ Mrs. Snell เล่า ได้แก่ I have got a new neighbor.
- 4.2) ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยกันบอกประโยคที่ได้ฟัง ผู้สอนเขียนประโยค I have got a new neighbor. บนกระดาน
- 4.3) ผู้สอนถามผู้เรียนว่าคำใดบ้างในประโยคที่มีความสำคัญ ถ้าตัดทิ้งจะทำให้ความหมายเปลี่ยนไป หรือไม่ครบ
- 4.4) ผู้สอนสรุปว่าคำสำคัญที่มักจะบอกถึงประเด็นสำคัญที่ผู้เรียนควรจะฟังได้แก่ content words ได้แก่ nouns (neighbor) verbs (have got) adjectives (new) adverbs (slowly) ตัวเลข (one, a) คำปฏิเสธ (not, no, can't)
- 4.5) ผู้สอนให้บัตรคำที่เป็น content words ให้ผู้เรียนจัดกลุ่มคำตามประเภท เช่น nouns verbs adjectives หรือ adverbs เป็นต้น ตรวจสอบคำตอบร่วมกัน (กลวิธีการพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ)
- 4.6) ผู้เรียนฟังประโยค 4 ประโยคจากเนื้อเรื่องที่ Mrs. Snell เล่า ได้แก่ I have got a new neighbor. He wears jeans and T- shirt. He's got a job. He comes home late. ผู้สอนให้ผู้เรียนบอกคำศัพท์สำคัญที่ได้ฟัง ผู้สอนเขียนคำศัพท์บนกระดาน ผู้เรียนบอกประเด็นที่ได้ฟังจากคำศัพท์เหล่านั้น ผู้สอนเขียนประเด็นบนกระดาน
- 4.7) ผู้สอนให้ผู้เรียนเลือกประเด็นสำคัญจากประเด็นทั้งหมดที่เขียนบนกระดาน
- 4.8) ผู้สอนสรุปข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ ได้แก่ I've got a new neighbor. และอธิบายว่าข้อความที่เหลืออีก 3 ข้อความเป็นประเด็นที่มาขยายความสำคัญ คือ new neighbor
- 5) ฝึกให้ผู้เรียนจับประเด็นจากคำศัพท์ที่เข้าใจและวิเคราะห์ข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญ
- 5.1) ผู้เรียนฟัง Mrs. Snell เล่าเกี่ยวกับ Steve ตอนที่ 1 และ 2 ทำกิจกรรมในใบงานที่ 1 พิจารณาข้อความที่กำหนดให้ว่าถูกหรือผิดจากที่ได้ฟัง ผู้เรียนบอกคำศัพท์ที่ได้ฟังที่ช่วยในการพิจารณาข้อความดังกล่าว
- 5.2) ผู้สอนพูดคุยกับผู้เรียนเกี่ยวกับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์นั้น ผู้เรียนอภิปรายและเสนอประเด็นที่เกี่ยวข้อง ผู้สอนสรุปประเด็นร่วมกับผู้เรียน
- 5.3) ผู้เรียนฟัง Mrs. Snell เล่าตอนที่ 1 และตอนที่ 2 อีกครั้ง ตรวจสอบประเด็นที่น่าเสนอแก่ใจประเด็นที่น่าเสนอ
- 5.4) ผู้เรียนจัดกลุ่มประเด็นที่เกี่ยวข้องกันและพิจารณาประเด็นที่เป็นประเด็นสำคัญ
- 6) ผู้เรียนซักถามเกี่ยวกับคำศัพท์ที่ไม่ทราบความหมาย ผู้สอนอธิบาย ผู้เรียนสรุปความหมายของ

คำศัพท์เหล่านั้นและจดคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมาย (กลวิธีการจดคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมาย)

7) ผู้สอนอธิบายและสาธิตการจดบันทึก (กลวิธีการจดบันทึก)

7.1) ผู้สอนอธิบายการจดบันทึกว่าเป็นการบันทึกโดยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นต่างๆในเรื่องที่ฟัง ซึ่งมีรูปแบบในการบันทึกได้หลายแบบ เช่น แบบเส้นตรง แบบแผนภูมิความคิด เป็นต้น โดยเริ่มจากการเลือกประเด็นสำคัญของเรื่อง เขียนประเด็นให้สั้นและกระชับ แล้วจึงเขียนโยงความสัมพันธ์ของประเด็นอื่นๆกับประเด็นสำคัญ ซึ่งอาจจะสัมพันธ์กันในเชิงเหตุ-ผล หรือตามลำดับเวลา เป็นต้น

7.2) ผู้สอนสาธิตการบันทึกและการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของประเด็นสำคัญกับประเด็นอื่นๆ จากประเด็นที่เขียนไว้ในขั้นที่ 5.2 ได้ดังนี้

8) ฝึกให้ผู้เรียนจดบันทึก

8.1) ผู้เรียนฟัง Mrs. Snell ต่อจนจบ บันทึกประเด็นต่อจากขั้น 7.2

8.2) ผู้เรียนฟัง Mrs. Snell อีกครั้ง แต่ละกลุ่มตรวจสอบประเด็นที่บันทึก นำเสนอบันทึกที่บันทึกไว้ เปรียบเทียบกับบันทึกของกลุ่มอื่นคัดประเด็นที่ไม่ใช่ประเด็นสำคัญและเพิ่มเติมประเด็นสำคัญที่ขาดไป ตอบคำถามใน Introductory Activity I (กลวิธีการพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ)

8.3) ผู้เรียนสอบถามเกี่ยวกับคำศัพท์ใหม่ที่ไม่ทราบความหมาย ผู้สอนอธิบายและยกตัวอย่างประกอบ

9) ผู้เรียนฟัง Mrs. Snell อีกครั้ง จินตนาการลักษณะนิสัยของ Mrs. Snell แต่ละกลุ่มสรุปลักษณะนิสัยของ Mrs. Snell นำเสนอข้อมูลที่สรุป เปรียบเทียบข้อมูลของแต่ละกลุ่ม ผู้เรียนสรุปลักษณะนิสัยของ Mrs. Snell ร่วมกัน (กลวิธีการจินตนาการจากข้อความที่ฟัง)

2.2 ฟังอย่างอิสระ (40 นาที)

1) ก่อนการฟัง Steve ผู้เรียนแต่ละกลุ่มอ่านคำถามในIntroductory Activity II อภิปรายร่วมกันว่าเรื่องที่ Steve เล่านี้น่าจะเหมือนหรือต่างจากที่ Mrs. Snell เล่าเช่น What is Steve? Steve น่าจะมีอาชีพตามที่ Mrs. Snell เคยไว้หรือไม่

2) แบ่งผู้เรียนเป็น 2 กลุ่ม ฟัง Steve เล่าแต่ละกลุ่มนำเสนอคำศัพท์ที่ช่วยให้สามารถจับประเด็นที่ Steve เล่าได้ ทั้งสองกลุ่มเขียนประเด็นที่ได้จากการบันทึกบนกระดานและตอบคำถามใน Introductory Activity II

3) ผู้เรียนฟัง Steve เล่าอีกครั้งหนึ่ง จินตนาการลักษณะนิสัยของ Steve และตรวจสอบประเด็นที่เขียนไว้ ทั้งสองกลุ่มช่วยกันปรับและแก้ไขประเด็นที่เขียนไว้ ผู้เรียนตรวจสอบความหมายของคำศัพท์ที่ไม่ทราบความหมายจากพจนานุกรม จดคำศัพท์ใหม่และร่วมกันวิเคราะห์ประเด็นสำคัญจากประเด็นที่เขียนไว้บนกระดาน

4) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปลักษณะนิสัยของ Steve

Post-listening

3. ชั้นประเมินและสรุป

3.1 สรุปเนื้อหาและตรวจสอบ(40 นาที)

1) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจำแนกประเด็นทั้งหมดที่เหมือนและต่างกันจากการฟัง Mrs. Snell และ Steve ตัวแทนของกลุ่มนำเสนอประเด็นที่ได้จากการจำแนก ผู้เรียนและผู้สอนสรุปร่วมกัน

2) ผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง Mrs. Snell และ Steve โดยพิจารณาจากข้อมูลทั้งหมด รวมทั้งลักษณะนิสัยของบุคคลทั้งสอง นำเสนอผลการวิเคราะห์

3.2 สรุปความรู้ที่ได้รับทั้งหมด (10 นาที)

1) ผู้เรียนสรุปความรู้และกลวิธีการฟังที่ได้เรียนรู้ในวันนี้และเขียนสะท้อนผลที่ได้รับจากการใช้กลวิธีการฟังของตนเอง

สื่อการเรียนการสอน

1. CD เรื่อง Neighbors จากหนังสือ New Headway ระดับ Pre-Intermediate
2. Introductory Activity I, II
3. Worksheet I

การวัดและประเมินผล

1. การตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง
2. การนำเสนอประเด็นสำคัญ
3. การจำแนกข้อมูลที่เหมือนและต่างกันของเรื่องที่เพื่อนบ้านทั้งสองพูด
4. การนำเสนอความสัมพันธ์ของเพื่อนบ้าน
5. การเขียนสะท้อนผลการฟังโดยใช้กลวิธีการฟังและการใช้กลวิธีการฟัง

INTRODUCTORY ACTIVITY I

(กลุ่มต่ำล่าง)

Neighbors

Information I: Mrs. Snell tells about her new neighbor, Steve.

Directions: Before listening to Mrs. Snell, read the following questions and choose the possible answers. Each answer can be chosen more than one.

Questions	Answers
1. When did the new neighbor move?	a. Place.
2. What does the new neighbor do?	b. Person: friend, father, manager, etc.
3. Who is staying with the new neighbors now?	Person's name: Jane, Smith, etc.
4. What does she think about her neighbors and his roommate?	c. Time: at 1.00 a.m., at 2.00 p.m., etc. in the morning, at noon, in the evening, etc.
5. What does the new neighbor do when he sees Mrs. Snell?	yesterday, last night, last week, etc.
6. Why doesn't Mrs. Snell speak to Steve?	d. Activities: introduce, greet, smile, etc.
7. When did the new neighbor have a party?	e. Careers: teacher, student, nurse, etc.
8. How many people came to the party?	f. Number.
9. What time did the party end?	g. Method: observe, ask, interview, etc.
10. How does she know about her neighbor's job?	h. Time: 10.00 p.m. , at noon, at midnight

WORKSHEET I

(กลุ่มต่ำล่าง)

Neighbors

Information I: Mrs. Snell tells about her new neighbor, Steve.

Directions: Listen to Mrs. Snell then read the statements. Write *T* in front of the statements which are *true* as the story. And write *F* in front of the statements which are *false*.

- _____ 1. Mrs. Snell's neighbor moved into the flat a few days ago.
- _____ 2. He goes to works every morning and comes home in the evenings.
- _____ 3. He's a builder because he wears jeans and T-shirt.
- _____ 4. His job isn't good because he wears jeans and T-shirt to work.
- _____ 5. Mrs. Snell often sees her neighbor from her window.
- _____ 6. Mrs. Snell's neighbor and Mrs. Snell talked to each other every morning.
- _____ 7. Mrs. Snell likes her new neighbors.

INTRODUCTORY ACTIVITY II

(กลุ่มต่ำล่าง)

Neighbors

Information II: Steve tells about his neighbor, Mrs. Snell, and himself.

Directions: Before listening to Steve, read the questions and guess the answer if it is the same or different from Mrs. Snell's.

1. When did Steve move into the flat?
2. What is Steve?
3. Who is staying with Steve now?
4. What does Steve not like about the flat?
5. What does he say when he sees Mrs. Snell?
6. Why does Mrs. Snell not speak to Steve?
7. When did he have a party?
8. How many people came to the party?
9. What time did the party end?
10. Where is he going this evening?

ภาคผนวก ง.

แบบทดสอบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

Listening Proficiency Test

Time Allowed : 50 Minutes

Number of questions : 40

.....

INSTRUCTIONS

This listening test will examine how well you understand spoken English. There are three parts. Follow the directions of each part carefully when you answer the questions.

Part I

Directions: In this part of the test you will hear 10 short conversations between two people. *The conversations will not be written in your test book. You will hear the conversations only once, so you must listen carefully.*

In your test book; you will read a question about each conversation followed by four answers: (A), (B), (C) and (D). Choose the best answer to each question and mark it on your answer sheet.

1. What does the woman mean?
  - A. The man hurried through the exam.
  - B. The room was too warm for a sweater.
  - C. The man would be late if he wasn't hurry.
  - D. The man put his sweater on the wrong way.

2. What has the customer decided to do?

A. Get something else.	B. Get her money back.
C. Get the bag's zipper fixed.	D. Get a bag in a different color.

3. What does the man mean?
  - A. He'll ask Joe when he talks to him.
  - B. He doesn't know if they can get a room.

- C. He isn't sure that there'll be space for Joe.
- D. He wants to make sure the weather is clear.

4. What's the man going to do?

- A. Park his car.
- B. Post a letter.
- C. Cash his check.
- D. Withdraw some money.

5. Who is the man talking to?

- A. A teller.
- B. An accountant.
- C. A counselor.
- D. A shopper.

6. Where does this conversation probably take place?

- A. At Paul's graduation.
- B. On their honeymoon.
- C. At a wedding.
- D. In Hawaii.

7. Where does the conversation take place?

- A. In a hotel lobby.
- B. At a taxi stand.
- C. Inside a subway station.
- D. On a sidewalk.

8. Why does the man have to call Mr. Freeman tomorrow?

- A. He's in a meeting.
- B. He's with a client.
- C. He's not in the office.
- D. He's making a telephone call.

9. What are the speakers considering?

- A. Canceling the product.
- B. Improving the product.
- C. Changing the name of the product.
- D. Putting the product in a new package.

10. What is the man's attitude toward the campaign?

- A. Critical.
- B. Praising.
- C. Negative.
- D. Indifferent.

Part II

Directions: In this part of the test you will hear four long conversations between two people. *The conversations will not be written in your test book. You will hear the conversations only once, so you must listen carefully.*

In your test book; you will read two or more questions about each conversation followed by four answers: (A), (B), (C) and (D). Choose the best answer to each question and mark it on your answer sheet.

Questions 11-13 refer to the following conversation.

11. Where do Mike and Jane want to go?

- A. To a rock and mineral show.
- B. To a popular music concert.
- C. To an opera at the concert hall.
- D. To a movie at the student center.

12. What is Mike going to pay for?

- A. His ticket only.
- B. Their dinner.
- C. Their vacation.
- D. His dinner only.

13. Why is Jane buying the tickets?

- A. Mike left his wallet at home.
- B. She gets a student discount.
- C. Mike doesn't have much money.
- D. She lost a bet and owes Mike money.

Questions 14-16 refer to the following conversation.

14. Where does the woman most likely work?

- A. In an office supplies store.
- B. In the airport warehouse.
- C. In a packaging plant.
- D. In a post office.

15. What is the man concerned about?

- A. What the maximum capacity of a scale is.
- B. When a shipment will reach its destination.

- C. Why the cost of packaging materials has risen.
- D. How long his packages must remain in storage.

16. What does the woman suggest the man do?

- A. Stack the boxes in the corner.
- B. Divide the contents of the boxes.
- C. Get someone to help move the boxes.
- D. Attach the customs form to the boxes.

Questions 17-20 refer to the following conversation.

17. What is the main topic of the conversation?

- A. Types of sea animals.
- B. A new source of protein.
- C. The adhesive quality of barnacles.
- D. The reproductive cycle of barnacles.

18. What did the man learn about the barnacles?

- A. They eat protein.
- B. They cause erosion of rocks.
- C. They will never be useful to people.
- D. They never move from one location.

19. According to the conversation, what are scientists trying to discover?

- A. The location of certain ocean rocks.
- B. The composition of the barnacle's glue.
- C. The effect of water pollution on barnacles.
- D. The medical value of some synthetic products.

20. According to the conversation, in what field might the scientists find this especially helpful?

- A. Nutrition.
- B. Ecology.
- C. Medicine.
- D. Geology.

Questions 21-25 refer to the following conversation.

21. Why was the man late for class?

- A. He was taking a walk.
- B. He was eating dinner.
- C. He was having problems with his car.
- D. He was talking to Professor Macintosh.

27. Who will work the day shift?
- A. The oldest employees.   B. Employees in the union.
C. Employees who work the hardest.   D. Employees with the most seniority.
28. According to the speaker, what will the workers be glad to hear?
- A. They may go home from work early.   B. There is a new work schedule.
C. There is a new paid holiday.   D. They are getting a raise.
29. What is the purpose of this announcement?
- A. To surprise the workers.   B. To inform the new work schedule.
C. To divide the group of the workers.   D. To set the rest period for the workers.

Questions 30-32 refer to the following announcement.

30. What is the purpose of the announcement?
- A. To get the program handed out.
B. To begin the award presentations.
C. To get the guests seated before 8 o'clock.
D. To make room for more people in the lobby.
31. What do the guests need to have before they can enter the ballroom?
- A. Programs   B. Invitations.
C. Formal attire.   D. Assigned tables.
32. What will probably happen to guests who arrive after 8 o'clock?
- A. They will be seated immediately.
B. They will be seated at different tables.
C. They will not be allowed in the ballroom.
D. They will enter through the green double doors.

Questions 33-34 refer to the following advertisement.

33. Who would be most interested in what is being offered in this talk?
- A. A business owner.
  - B. A sales clerk.
  - C. A teacher.
  - D. A tourist.
34. What is **NOT** mentioned as an advantage to doing business with the Superstore?
- A. Reduced price.
  - B. Fast local delivery.
  - C. Convenient location.
  - D. A large selection of products.

Questions 35-37 refer to the following introduction.

35. How often is this radio program broadcast?
- A. Every day.
  - B. Once a week.
  - C. Biweekly.
  - D. Monthly.
36. What is stated about Ms. Brandon?
- A. She is the only one in her family with political experience.
  - B. She is the first woman to represent her state in Wyoming.
  - C. She was not born in the state where she was elected.
  - D. She was appointed rather than elected to the senate.
37. What was Ms. Brandon's previous post?
- A. Governor.
  - B. State senator.
  - C. Mayor.
  - D. Congresswoman.

Questions 38-40 refer to the following telephone message.

38. Why did the speaker make this call?
- A. To promote a product.
  - B. To collect an unpaid bill.
  - C. To respond to a job application.
  - D. To reply to a customer complaint.

39. According to the speaker, what did Mr. Sherman probably do recently?

- A. Apply for a job.
- B. Contest a payment.
- C. Change residences.
- D. Turn off his electricity.

40. What does the speaker request of Mr. Sherman?

- A. To telephone her.
- B. To apply for a credit card.
- C. To contact a collection agency.
- D. To correct his e-mail address.

**** END OF THE TEST****

(Tapescript)

Listening Proficiency Test

Time Allowed : 50 minutes   Number of Questions : 40

.....

INSTRUCTIONS

This listening test will examine how well you understand spoken English. There are three parts. Follow the directions of each part carefully when you answer the questions.

Part I

Directions : In this part of the test you will hear 10 short conversations between two people. *The conversations will not be written in your test book. You will hear the conversations only once, so you must listen carefully.*

In your test book; you will read a question about each conversation followed by four answers: (A), (B), (C) and (D). Choose the best answer to each question and mark it on your answer sheet.

Now let us begin part I .

No.1

M : Here I am. I'm lucky I made it to the exam on time.

W : I can see you were in a hurry. You are wearing your sweater out.

No. 2

W : Excuse me, could I change this bag I bought here yesterday? The zipper is broken.

M : Yes, of course, but we don't have a bag in the same color. Would you like to have one in a different color?

W : No, I like the color red. Could I have a refund, please?

No. 3

W : Joe asked if he could get a ride with us to the beach.

M : Well, I'll speak to him. Whether or not we'll have room is still not clear.

No. 4

M : I'm short of cash. I wonder if there's an ATM around here.

W : There's one just across the street.

M : Good. Will you wait here? I'll be back in a minute.

No. 5

M : I'd like to make a withdrawal.

W : Do you have your account at this branch?

M : Yes, I have a saving account here.

No. 6

W : Paul seems very nervous. Just yesterday he received his Doctoral degree and in a few minutes he'll be putting the ring on Sally's finger.

M : He 's also very happy because Sally's a lovely bride. And tonight they're off to Hawaii for their honeymoon.

No. 7

M : Can I catch a taxi here?

W : No, the taxi stand is further down the street, that way.

M : Oh, yes. I see the people standing there.

No. 8

M : I'd like to speak with Mr. Freeman.

W : I'm sorry, but he's left for the day. Can someone else help you?

M : No, I will call him tomorrow.

No. 9

M : This new product isn't selling. Any ideas?

W : What if we were to call it something else?

M : That might help. Can you prepare a list of suggestions that we can pass

around to see what people think?

No. 10

W : What do you think of our campaign for the new digital camera?

M : I think you've done a great job. It's very creative.

W : Thank you. We're receiving a lot of positive responses.

Part II

Directions : In this part of the test you will hear four long conversations between two people. *The conversations will not be written in your test book. You will hear the conversations only once, so you must listen carefully.*

In your test book; you will read two or more questions about each conversation followed by four answers: (A), (B), (C) and (D). Choose the best answer to each question and mark it on your answer sheet.

Questions 11-13 refer to the following conversation.

M : Hey, Jane, how are you?

W : I'm fine, Mike. Aren't you glad the semester over?

M : Yub. Are you going to the rock concert Friday night?

W : I hadn't thought much about it. Are you?

M : Sure. Would you like to go with me?

W : Sounds like fun.

M : You'll have to buy your own ticket, though.

W : Are you broke again? Let me treat you.

M : Wow! Why did you come into so much cash?

W : You Know, I'm a waitress at the student center. Anyway, now that final exams are almost over, I'd love a night out.

M : Since you've been so great about buying the tickets, why don't I take you out for dinner?

W : You've got a deal! Let's buy the tickets now.

Questions 14-16 refer to the following conversation.

M : I'd like to send these packages to Dubai by air.

W : OK. Let me put them on the scales. I'm afraid both of these are quite a bit overweight. The maximum for air freight is 22 kilograms. I'm sorry, but I can't send them as they are.

M : But this shipment needs to arrive in Dubai before the end of the week.

W : Well, you could repack the contents into several smaller boxes and send those. We sell boxes and packing supplies if you want to do it now.

Questions 17-20 refer to the following conversation.

M : Did you watch the TV special about barnacles last night?

W : No, I missed it. What did you learn about them?

M : That they glue themselves to rocks in the ocean, shortly after birth. They also stay in the same place forever.

W : Right, have you ever tried removing one of these things? It would be easier to chip the rock away than to get the barnacles off.

M : Exactly, and that's why scientists are trying to figure out what the barnacles' glue is made of. It's considered one of the strongest adhesives in nature.

W : And it would have the advantage of being able to work on wet surfaces too.

M : Precisely, and because it's natural protein, it probably wouldn't be harmful to people like so many synthetic glue in use today.

W : Think of all the ways doctors and dentists could use such a glue, mending broken bones, fastening false teeth.

Questions 21-25 refer to the following conversation.

M : What was Professor Macintosh saying about the lecture series on alternative forms of energy when I walked in late? I had trouble with my car again.

W : The first lecture's tonight. All second and third year students are invited to

buffet dinner tonight before it starts. Then at 6.30, the speaker will begin her talk on solar energy.

M : Can non-engineering students attend all four weeks of the series?

W : No, they can only go to this week's lecture. During the next three weeks, the admission will be restricted to engineering students.

M : Oh, then I'm going to try to make it tonight. Can I give you a ride over there?

W : No, but thanks anyway. Wait a minute, didn't you say that you are having car trouble lately? Let me give you a ride.

Part III

Directions : In this part of the test you will listen to a number of short talks. The talks are not written in your test book and are spoken only once, so you must listen carefully.

In your test book; you will read questions about each talk. Each question followed by four answers: (A), (B), (C) and (D). Choose the best answer to each question and mark it on your answer sheet.

Question 26 – 29 refer to the following announcement.

Many of you will be glad to hear there is new work schedule. The schedule is based on seniority. Those employees, who have been with the company five years or more, will work from 7 a.m. to 3 p.m., the day shift. Employees between one and five years will work from 3 p.m. until 11 p.m., the evening shift. All new hires or those still within the probationary period will have to work from 11 p.m. until 7 a.m., the morning shift. The new schedule has been approved by the employee union and will go into effect after the holidays.

Questions 30-32 refer to the following announcement.

Ladies and gentlemen, the award show will begin in 15 minutes. Please clear the lobby and go immediately to your assigned tables in the ballroom. Enter through the green double doors to the left or right. Please have your invitations ready to show at the door, and don't forget to take your program. Everyone must be seated before the ceremony begins at 8 o'clock. No late seating is allowed.

Questions 33-34 refer to the following advertisement.

Don't wait to order your office supplies through a catalog. Come into the Office Superstore and get what you need, when you need it, and at discount prices. Returning unwanted or damaged products to a warehouse can waste endless hours on the phone or writing forms, but at the Superstore we give you an instant exchange or refund. No fuss. No hassle. We're conveniently located in the heart of Warner Business center. Stop by or call our sales representative. Learn about computer ordering and our fast delivery service within 10 miles. So put away your catalogs and come in today.

Questions 35-37 refer to the following introduction.

Good evening and welcome to national Radio's weekly program "Meet Your Senator." Tonight's guest is the popular junior senator from Wyoming, Jackie Brandon. Elected just last November, Ms. Brandon is the first woman ever sent by Wyoming voters to serve in Washington. She's not without a political pedigree, however, her great-grandfather was the state governor for 20 years and her uncle was a state legislator for four terms back in the 1970's and 1980's. Senator Brandon herself was formerly the mayor of the capital, before winning the senate race. Senator Brandon, welcome to our show.

Questions 38-40 refer to the following telephone message.

Mr. Sherman, this is Rose Costello at Southern States power. I'm a representative in our customer service department. We need your address and payments as soon as possible. The past two statements we've sent you have been returned to us

because you've apparently moved and left no forwarding address. It's quite important that you pay off your outstanding balance so that your credit rating isn't negatively impacted and so that we don't have to turn this matter over to a collection agency. Please give me a call as soon as possible. Just ask for Rose at 541-389-6666. We'd like to work with you.

**** END OF THE TEST****

ภาคผนวก จ.
แบบสัมภาษณ์การใช้กลวิธี

แบบสัมภาษณ์การใช้กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษ

ลำดับที่.....

วันที่สัมภาษณ์.....

เวลา.....ถึง.....

- คำชี้แจง**
1. แบบสัมภาษณ์นี้ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ
    - ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานผู้ให้สัมภาษณ์
    - ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้กลวิธีการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
  2. ขอให้นักศึกษาตอบคำถามทุกข้อ
  3. ข้อมูลที่ได้จากนักศึกษาทั้งหมดจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจต่อไป

.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานผู้ให้สัมภาษณ์

1. ผู้ให้สัมภาษณ์ชื่อ.....รหัสนักศึกษา.....
2. ในการเรียนภาษาอังกฤษทักษะที่นักศึกษามีปัญหามากที่สุด คือ.....
3. ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษายู่ในระดับ .....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับกลวิธีการฟังภาษาอังกฤษ

1. นักศึกษามีวิธีการฝึกเพื่อพัฒนาการฟังภาษาอังกฤษของตนเองอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2. นักศึกษามีลำดับขั้นตอนในการฟังภาษาอังกฤษโดยทั่วไปอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. นักศึกษาใช้กลวิธีใดบ้างในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อให้เข้าใจสิ่งที่ฟังมากที่สุด

.....

.....

.....

.....

4. กลวิธีใดที่ใช้ได้ผลดีที่สุดในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษา

.....

.....

.....

.....

5. นักศึกษารู้จักการใช้กลวิธีฟังภาษาอังกฤษในข้อ 4 ได้อย่างไร

.....

.....

.....

ขอบคุณค่ะ

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสุจินต์ หนูแก้ว เกิดเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2505 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกภาษาอังกฤษ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตสงขลา เมื่อปีการศึกษา 2527 และสำเร็จการศึกษา ศีษษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ จากมหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อปีการศึกษา 2536 ปัจจุบันรับราชการที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช